

96 807 paŝoj – Kavaliro en tigra felo

& Kavaliro en tigra felo:.....642

ĈĜ858

& Kavaliro en tigra felo:

< Rekante 29 el 61 batoj por strofo, entute 96 807 paŝoj dum 16 horoj. Verkis Ŝota Rustaveli (eble ĉirkaŭ 1206). El kartvela tradukis Zurab Makaŝvili (1989). Baladigis Martin Strid (2016) per kartvela popolmelodio kaj nova rekantaĵo. Liston de 64 partoj trovu post la strofoj.>

(#Melodioj:

<1,6:61> (

/TiTi TiTi TiTi TiLaTi dodo dodo dodo doTiLa; doTi LaSo
FaMi MiRelMi MiTi TiTi rere reTi; TiTi TiTi TiTi TiLaTi dodo
doTi dodo doTiLa; doTi LaSo LaSo FaMi MiMi MiMalMi TiTi
TiTi;

(Rekantaĵo: dodo doremi redo Ti; doTi LaSo FaMi Fa MiTi TiTi
Tidolre doTi La; doTi LaSo FaMi Fa; MiTi TiTi; mimi miremi
redo Ti; doTi LaSo FaMi Fa Mi i;)

)×1587) +

(&Strofoj:

,& Prologo:

'1 Kiu kreis universo²ⁿ per
potenca ĉiopo^{2vo}, ; Tiu de
ĉiel' animi^{2s} la estaĵojn per la
blovo, ; Al ni, homoj li
donaci^{2s} variecon de
terglo^{2bo}, ; Kaj devenis de li
reĝoj laŭ similo² kaj la volo.

(×.; Fidu ke vi revidos min ;
Ĵuris ni fidelon dum vivo kaj
la ĉeno² iras plu ; Venu,
tenu manon jen ; Paŝu vigle
; Fidu ke vi revidos min ;
Ĵuris ni fidelon dum viv'.)

'2 Ho, unika plejaltulo, aĵojn faris via mano, ; Helpu min potenco via piedpremi la satanon, ; Donu al mi la ĝismortan, de miĝnuroj* ardan flamon, ; Malpezigu terajn pekojn dum la horo de kondamno.

'3 La leono de Tamari* dece portas ŝildon, glavon, ; De reĝino sunvizaĝa, kiu havas nigrajn harojn, ; Mi kuraĝas ilin glori, esprimante grandan ravon, ; Sentas ĉiu la dolĉecon, kiu vidas tiun paron.

'4 Ni glorkantu la reĝinon per varmegaj sangaj larmoj, ; Jam pli frue mi ŝin gloris per ekstazaj ditiramboj. ; Mi por skribo uzis kanon, inkon el okulaj lagoj, ; Koron de la aŭskultanto pro amego piku glavo.

'5 Oni donis al mi taskon – verki belsonontajn strofojn, ; Pri beleco de okuloj, okulharoj, nigraj brovoj, ; Badaĥŝanaj* rozaj lipoj, kristaldentoj, ĉarma kolo, ; Sur amboso plumba, mola ja rompiĝis eĉ la ŝtono.

'6 Mi bezonas miajn vortojn, koron arton nun apliki, ; Dio donu al mi forton kaj racion utiligi, ; Ja pri Tariel'* en versoj indas tutan veron diri, ; Kaj pri tri herooj, kiuj kunbatalis kaj amikis.

'7 Ni kunvenu kaj sidiĝu, verŝu malsekigajn larmojn, ; Tariel' – similan homon ĉu jam vidis la homaro? ; Rustaveli – mi eksidis kun korvundo, ama fajro, ; Kaj versigis la rakonton, kiel brilan juvelaron.

'8 Mi - poeto Rustaveli, faris tion en torturo, ; Ŝin* obeas regimentoj, por ŝi estas mi mortulo, ; Mi nenie trovis helpon, kuracilon, proksimulon, ; Vi mortigu min aŭ donu resanigon al miĝnuro.

'9 Jen elektis mi la persan historion por la temo, ; Kartveligis ĝin kaj faris tre ŝatatan mi aferon, ; En versaĵon transformigis, kreis belan mi poemon, ; Ĝin transdonu homaj manoj kiel admirindan gemon.

'10 Ŝi blindigis min – poeton,
sed mi revis pri l'reĝino, ;
Enamiĝis mi kaj tial migras tra
la mond' sen fino, ; Forbruligu
ĝi la korpon, nur ekĝoju la
animo, ; Tri herooj kante
gloros mi en panegiraj rimoj.
.....

'11 Ĉiu devas kontentiĝi, kion
donas la kreinto – ; Laborulo
pri laboro, batalanto pri milito.
; La miĝnur' ekkonas amon,
kvankam restas turmentito, ;
Al neniŭ li malhelpu kaj ne
kaŭzu do aflikton.

'12 De komenco poezio estas
parto de la scio, ; Ĝi ekzistas
por legantoj, diajn farojn faras
dio, ; Ŝatas ĝin prudenta
homo, kiu volas scii ion. ;
Parolado longa kurtas – jen
valor' de poezio.

'13 Ekzameno por ĉevalo estas
longa galopado, ; Sur areno
oni vidas kiel lertas
pilkludanto, ; Ankaŭ la poeto
estas rekonebla en verkado, ;
Sed la vortoj ne sufiĉas –
verso estas turmentado.

'14 Ĉu dubinda poetaĉo povas
verki kaj ŝairi?* ;
Kartvellingvon li ne scias kaj
la vers' ne povas iri. ; Ĉu
multvorta babilulo povas ion
taŭgan diri? ; Ĉu li frapas per
ĉogano* brave, ke nur indas
miri?

'15 Ĉu jam estas la poeto, kiu
du-tri versojn rimas? ; Lin la
homoj ne agnoskas kaj leganto
ne estimas, ; Kvankam tia
poetaĉo kun aplombo laŭte
krias: ; "Mia verso – la plej
bona" – kiel mulo li obstinas.
.....

'16 Due, estas fuŝpoetoj, kiuj
kreas sensencaĵojn, ; Ne
kapablas ili verki emociajn do
versaĵojn, ; Malsukcese ili
skribas, faras ĉiam la
stultaĵojn, ; Ne mortigas ili
beston – nur malgrandan do
ĉasaĵon.

'17 Tria spec' de poezio por
kantado ege bonas, ; Dum
festeno kun fidelaj kamaradoj
ĝi imponas, ; Kaj plezuron,
bonhumoron al la aŭskultantoj
donas, ; Nur venkinton de
poemo granda ni poeto nomas.
.....

'18 Do poeto la talenton devas
ne elspezi vane, ; Unusolan
belulinon li adoras arde, ame, ;
Nur pri ŝi li devas verki, glori,
laŭdi ŝin konstante, ; Kaj por
ŝi parolo lia sonas ĉiam dolĉe,
kante.

'19 Nun vi scias, kiun arde mi
en la poemo gloras, ; Por mi
estas la honoro, ŝin prikanti mi
ne hontas, ; Ŝi por mi tigrino
estas, vane mi ne fanfaronas, ;
Kaj per versoj de l'poemo la
reĝinon mi honoras.

'20 Diros mi, ke vera amo
estas sento altspirita. ;
Malfacile esprimebla, nur por
noblaj destinita. ; Ĝi al ni
flugilojn donas, por ĉielo ĝi
kreita, ; Kiu volas ĝin ekkoni,
estu ja la amon inda.

'21 Tian amon ne komprenas
homa saĝo kaj genio, ; Ĉar
laciĝas niaj sensoj kaj
samtempe la racio. ; Mi ĉi tie
gloras amon, teran senton kaj
pasion, ; Ne malĉaston, ne
fiaĵon – fortan homan
afekcion.

'22 "Amo estas frenezaĵo" – la
araba saĝo diras, ; Ĉar
miĝnuro nevidante amatinon,
freneziĝas. ; Malespero tiam
unuajn al pieco forte ligas, ;
Sed aliaj kun virinoj
amindumi nur deziras.

'23 Do miĝnuro devas esti tiel
bela kiel suno, ; Saĝa, riĉa,
bona, juna, ŝia paro – egalulo,
; Devas li necese venki
kontraŭulon en la lukto; Ne
havante ĉion tion, li ne estas la
miĝnuro.

'24 Vera amo – bela speco,
ĉielalta la ĝuado, ; Estas ĝi
nekomparebla kun malĉasto,
delogado, ; Do ne miksas la
saĝuloj ĝin kun distro kun
konatoj, ; Kredu vi al mi –
poeto, ĝusta estas parolado.
.....

'25 La miĝnuro devas esti
pura, nobla de deveno, ; Se
disiĝas de virino, havu en la
koro splenon; Lin –
konstantan kaj fidelan,
plibeligas nur plorĝemo. ; Mi
malŝatas ŝmacajn kisojn kaj
senkorajn ĉirkaŭprenojn.

'26 Kaj ne donu nomon "amo"
al ŝajniga koketado, ; Kiu
ŝanĝas ĉiutage la objekton de
la amo, ; Tiel ofte en la vivo
ludas vanta junularo; La
miĝnur' nur tiu estas, kiu
venkas delogadon.

'27 Plena de misteroj diaj
devas esti vera amo, ; Oni ĝin
ne rajtas tuŝi per malmilda,
kruda mano, ; La miĝnuro do
suferas, sole vagas en
kamparo, ; Eĉ se amatin'
koleras, li konservas sian
ravon.

'28 Li ne devas al la homoj
montri sian ekzaltiĝon ; Kaj ne
povas ĝemi, krii por la homa
amasiĝo. ; Li nur devas kaŝi
amon – ne elmontri al publiko,
; La sufero pro la amo al li
ŝajnu nur feliĉo.

'29 Kiu diras amsekretan, ĉu
konfidon li meritas? ; Tia
homo sian propran senton tute
neniigas, ; Li kaj ŝi eksentas
honton, se sekreto disvastiĝas,
; Kaj ĉu sian amatinon tiel
dolorigi indas?

'30 Miras mi, se la amanto pri
la amo nur babilas, ; Se ne
amas – malestimas, tio vere
ĝin signifas. ; Li per vana
babilado sian celon ne atingas,
; Fia homo fian vorton kun
plezuro ĉiam diras.

'31 Se miĝnuro pro la amo kun
la larmoj multe ploras, ; Tio ĉi
signifas vere – li amanto esti
povas, ; Kaj interne en la koro
nur vizaĝo ŝia floras, ; Tamen
estas ja pli bone, se li amon ne
elmontras.

,& Rakonto pri la araba reĝo Rostevano:

'32 Vivis en araba lando saĝa
reĝo Rostevano, ; Dio benis
feliĉulon, kiu estis ne tirano, ;
Elokventa kaj bonkora,
malestimis reĝ' gloramon, ;
Multenombrajn trupojn havis
li kaj ankaŭ fortan manon.

'33 Li edukis nur filinon,
unusolan, veran ĉarmon, ;
Estis ŝi la lumigilo – suno
inter astra svarmo. ; Kiu vidis
ŝin – tuj perdis la trankvilon
kaj la kapon, ; Por ŝin glori la
saĝuloj devis havi parolarton.
.....

'34 Tinatin' – baptnomo ŝia,
estis suna virgulino; Ne trovita
estis edzo por la juna belulino.
; Rostevan' ne havis filon kaj
li pensis: "La virino ; Povas
esti, kiel viro, ŝtata homo kaj
reĝino".

'35 Rostevan' vezirojn vokas
kaj al ili tiel plendas: ; "Tago
mia jam foriras, do la nokto
min kunprenas, ; Kiam rozo
forvelkinta en ĝardeno ne plu
belas, ; Baldaŭ sur la sama
branĉo nova floro reaperas".
.....

'36 "Do mi mortos
proksimtempe, maljuneco min
jam venkas; Ja ne estas tio
lumo, se obskuro ĝin
malhelpas; Tinatin' – filino
mia, leĝe tronon ŝi heredas;
Kroni ŝin, mi, patro, volas, ĉar
ŝi pli ol suno belas".

'37 La veziroj al li diris jenan
flatan komplimenton: ; "Frue
estas, reĝa moŝto, lasi jam la
testamenton; Kvankam velkas
bela rozo, ni ne sentu
malkontenton; Ĉu superi
povas lunon astro sur la
firmamento?"

'38 "Dume en ĝardeno via
freŝaj rozoj bonodoras; Eĉ
severa opinio via por ni ĉiam
bonas, ; Kaj se vi decidis tiel,
estu, kiel vi ordonas: ; Estas
bona la reĝino, kiu sunon
samvaloras".

'39 "Kvankam estas ŝi virino –
la devenon havas dian, ; Ŝi
scipovas la regadon en araba
lando nia, ; Kiel suno brilas
faroj kune kun saĝeco ŝia, ; La
geidoj de leonoj egalrajtaj
estas ĉiam".

'40 Avtandil' – spaspeto* estis
fil' de amirspasalaro*, ; Svelta
kiel la cipreso, bela kiel la
stelaro. ; Sed al li ankoraŭ
mankis sur vizaĝo la hararo;
Amis li la reĝidinon, ŝiajn
ravajn okulharojn.

'41 Li suferis tre sekrete, sed li
kaŝis amo-flamon; Dum
foresto ŝia palis de junulo
rozaj vangoj, ; Post revido tiuj
vangoj rericevis sian sangon;
Pro turmentoj de la koro
kompatinda estas amo.

'42 La kronadon de l'filino
poste Rostevan' intencis, ;
Avtandil' ekĝojis multe, revi
pri reĝin' komencis, ; "Mi nun
vidos ŝin pli ofte," la junulo
tiam pensis, ; "Trovos mi la
kuracilon, por sopiron mian
venki".

'43 Poste Rostevan' deklaris,
ke la trono estas ŝia, ; "Mia
Tinatin' heredos oran kronon
arabian, ; Kaj anstataŭinte
sunon ŝi radios brilon sian, ;
Venu ĉiuj, venu vidi la
reĝinon saĝan vian".

'44 Kaj kunvenis la araboj,
granda nombro de la ĥasoj*, ;
Avtandil' antaŭe iris – ĉefo de
militistaroj, ; Sekvis lin veziro
Sograt, la gvidant' de
nobelaro; Pri ortrono oni diris:
"Jen, la plej valora aĵo".

'45 Kaj la reĝo la filinon
akompanis ĝojoplena, ; Ŝin
sidigis sur la tronon, ŝi silentis
obeema, ; Multekostan
sceptron prenis kun rubeno
lumludema, ; Kapon de la
belulino ekornamis krono
gema.

'46 Retiriĝis ĉiuj kune,
riverence ŝin adoris, ; Benis
reĝo la filinon, ĉiu la reĝinon
gloris, ; Belaj muzikiloj, flutoj
kaj cimbaloj tie sonis, ; La
reĝino klinis kapon kaj ŝi kaŝe
multe ploris.

'47 Ploris tial ĉar ne estis la
reĝino konvinkita, ; Ke la
tronon de la patro ŝi heredi
jam meritas, ; Tamen al ŝi sin
turninte Rostevan' kontenta
diras: ; "Nun filino, mi – la
patro, de hodiaŭ trankviliĝas".
.....

'48 Li riproĉas al filino: "Via
plor' al mi ne plaĉas, ; Ekde
nun araba lando novan
monarĥinon havas, ; Vi jam
estas regantino, la popolo vin
jam ŝatas, ; Saĝe solvu
ŝtataferojn, la justecon ĉiu
amas.

'49 ' Por la rozoj kaj herbaĉoj
sun' egale lumi povas, ; Por la
grandaj kaj malgrandaj esti
bona dio volas, ; Malavaro
senvirtulon forte ligas kaj
imponas, ; Malavaru, eĉ la
maro akvon prenas kaj
redonas.

'50 ' La boneco por la reĝoj
kiel ornamaĵo estas, ; Same
kiel la cipreso svelta en edeno
kreskas, ; Perfidulon la
bonkora malavaro ĉiam
venkas, ; Fordonita restas via,
kion vi konservas –
perdas".....

'51 La instruon de la patro ŝi
aŭskultis ĝis la fino ; Kaj
komprenis ĉion bone, obeema
la filino. ; Reĝo drinkis, multe
ĝojis – la festeno en kulmino;
Tinatin' malŝatis sunon – sun'
imitis Tinatinon.

'52 Ŝi alvokis edukiston – la
fidelan protektanton, ; Kaj
ordonis trezorejon alportigi
per servantoj, ; "Metu ĝin ĉi
tien, ĉar ĝi havas jam la
posedanton". ; Kaj senlime ŝi
disdonis oron kaj eĉ
diamanton.

'53 La reĝino disdonadis ĉion,
kion ŝi jam havis, ; La riĉaĵoj
de l'kortego eĉ al malriĉuloj
trafis, ; Poste diris la reĝino:
"La trezoron mi ne ŝparis, ;
Laŭ konsilo de la patro ĉion
obeeme faris".

'54 Kaj krom tio, ŝi ordonis:
"Vi malfermu trezorkestojn, ;
Plenigitajn jam per perloj,
diamantoj, ormoneroj;
Amilaĥor*, vi alpelu de
ĉevaloj multajn gregojn". ;
Kaj alportis trezoristoj
valoraĵojn el la keloj.

'55 Ŝi disdonis oron kvazaŭ
estus ĝi rabaĵo turka, ; Ankaŭ
la arabĉevalojn de koloro
nigra, bruna; Estis ŝia
bonkoreco neĝa uragan'
abunda, ; Do forgesis ŝi
neniun, ĉiu diris dankon
multan.

'56 La unua tag' forpasis, ĉiuj
drinkis, sin regalis, ; Militistoj
kaj nobeloj multajn tostojn ja
proklamis, ; Malgajiĝis nur la
reĝo, ian li malĝojon havis, ;
Kaj ekflustris tiam gastoj:
"Kio do al li okazis?"

'57 Avtandil' ĉe tablo sidis, li
– leono, lerta tigro, ; La
spaspeto de armeo, li alvokis
nur admiron, ; Kaj Sograt
apude sidis – maljunulo kaj
veziro, ; Ambaŭ pri la reĝo
diris: "Havas li ĉagreno-
signon".

'58 "Ŝajne reĝo havas plagon,
io lin maltrankviligas, ; Sed ĉu
ebla estas tio, ja ĉi tie suno
brilas", ; Diris Avtandil': "Ni
scias, kial reĝo kapon klinas, ;
Kvazaŭ ŝerce ni demandu, kial
gaje li ne ridas".

'59 Avtandil', Sograt ekstaris,
al la reĝo proksimiĝis, ; La
kalikon por trinkaĵo
propramane li plenigis, ;
Trankviligi reĝon volis,
bonhumoris kaj ekridis, ; La
veziro tamen ŝercis, gajan
vorton li aldiris:

'60 "Kial estas vi malĝoja, kial
havas vi angoron? ; Vere
perdis vi kortegan valoraĵon
kaj trezoron, ; Ĉion la filin'
bonkora jam disdonis al
popolo, ; Por vi estus ja pli
bone ne sidigi ŝin sur tronon".
.....

'61 Kiam reĝo paroladon de
l'veziro finaŭskultis, ; Estis li
tre mirigita: "Kun ĉi vortoj vi
trouzis, ; Vi vezir' – servanto
mia, kiu diris, ke mi stultis, ;
Kaj ĉu povus iu iam pri avaro
min akuzi?

'62 ' Ne pri tio mi malgajas,
jen alia tragedio, ; Kaŭzo, ke
mi maljuniĝis – proksimiĝas
jam la fino, ; Malfacilas en la
regno trovi tian bravan viron, ;
Kiu povas plidaŭrigi kavaliran
tradicion.

'63 ' Do mi havas nur filinon –
dio ne donacis filon, ; La
virino estas ino, ŝi nur penas
fari ion, ; En juneco mi
pilkludis – estis ĉiam la
venkinto, ; Eble Avtandil'
similas, mia juna edukito".

'64 Al paroloj de la reĝo
Avtandil' ridetis kore, ; Li
mallevis sian kapon kaj
aŭskultis laŭdon vole, ; Brilis
liaj blankaj dentoj
memkontente kaj petole, ;
Rostevan' demandis: "Kial vi
ridetas nun fripone?"

'65 Avtandil' aŭdacis fine kaj
respondis kun respekto: ;
"Donu al mi la farmanon* kaj
atentu argumenton, ; Ke
vasalon vi aŭskultos kiel
patro, kun prudento, ; Ne
koleros kaj ne punos pro ne
deca elokvento".

'66 Je filino ĵuras reĝo – ne
koleros kiel patro, ; Avtandil'
komencis poste: "Nun mi diras
sen singardo: ; Ne tre taŭgas
fanfaroni pri la pafarkista arto,
; Pli konvenas modesteco ol la
vana parolado.

'67 ' Avtandil' – mi, polvo via,
estas juna kaj spaspeto, ; Mi
kun vi konkuri volus sur la
kamp', sen pardonpeto, ; Ni
alvoku niajn trupojn por la
ĝusta pri atesto, ; Ili nomos la
venkinton, kiu ĉasos pli da
bestoj".

'68 Rostevan' denove diras:
"Mi ne estas la profeto, ; Sed
konkuri kun vi volas, mi
konsentas fari veton. ; La plej
spertajn militistojn ni invitos
por atesto; Kampo montros,
kiu venkos – mi maljuna aŭ
spaspeto.

'69 ' Malvenkito de l'konkuro
sen kapvesto dum tri tagoj ;
Devos ĉie promenadi". Finis
reĝo sian blagon. ; La
sekvantan tagon ili planis iri al
ĉasado, ; Gastoj ridis, estis
gajaj, sklavoj prenis multajn
sagojn.

'70 "Estu por ĉasado pretaj!" –
reĝo kriis al la sklavoj, ; "Iru
peli la ĉasistojn, venu ĉiuj kun
pafarkoj". ; Li invitis
kunĉasistojn en arbaroj kaj sur
kampoj, ; Do finiĝis la
festeno, kie kantis oni kantojn.
.....

,& La ĉasado de Rostevan' kun Avtandil':

'71 Svelta liliflor' spaspeto
matenfrue galopvenis, ; Li –
rubena kristalvitro en purpuro
sin belvestis, ; Orteksaĵa
pelerino por junulo tre
konvenis, ; Ekridetis kavaliro
kaj ĉasadon eki petis.

'72 Sin ekipis la monarĥo kaj
sidiĝis sur ĉevalon, ; Ĉeno de
la trupoj liaj ĉirkauigis verdan
valon, ; Regis tie festa bruoj,
kiel apud akvofalo, ; Kaj
konkuris dum ĉasado la rivalo
kun rivalo.

'73 Reĝo vokas dek du
sklavojn – la fidelajn
kunĉasantojn, ; "Sklavoj,
portu por ĉasado streĉajn
arkojn, akrajn sagojn, ; Vi
kalkulu niajn pafojn kaj
komparu ĝustajn trafojn, ;
Mortigitajn bestojn metu por
kalkuli en la arojn".

'74 Estis granda sangverŝado,
kuris ĉiaj animaloj, ; La
onagroj, cervoj, kaproj kaj
malicaj leopardoj, ; Mortigitaj
ili estas per rapidaj, akraj
sagoj, ; Jen pafarko de
l'ĉasisto, jen senlacaj liaj
manoj.

'75 Polvo de ĉevalaj hufoj
sunan lumon preskaŭ kaŝis, ;
Sango de la bestoj fluis, ĉar
ĉasistoj lerte trafis, ; Avtandil'
kaj reĝo ambaŭ evidente bone
ĉasis, ; Tamen la vunditaj
bestoj nun forkuri ne kuraĝis.

.....

'76 Ili gregojn persekutis,
multajn kampojn tragalopis;
Ankaŭ dio mem tro grandan
sangverŝadon malaprobis. ;
Ĉie herbo en ĉasejo pro la
sango ruĝkoloris, ; Avtandilon
observantoj pro sukceso laŭde
gloris.

'77 Kaj ĉasistoj jam trarajdis
ĝis la fino verdajn kampojn, ;
Jen rivero inter rokoj, al ĉielo
flugis falkoj, ; Ĉiu besto jam
sin kaŝis en densejoj kaj
arbaroj; Kvankam lacaj homoj
montris bonhumoron per
aklamoj.

'78 Avtandil' kaj Rostevan' ĉi
kune estis, multe ridis, ; "Mi –
gajninto", ambaŭ diris,
kvankam veron eĉ ne sciis, ;
"Nun kalkulu, kian nombron
ambaŭ el ni du mortigis". ; Al
servistoj kaj aliaj atestantoj
reĝo diris.

'79 "Ni sincere diras, reĝo, ne
mensogas viaj sklavoj, ; Ni ne
volas vin ofendi, sangoriĉa
estas tago, ; Avtandil' ja pli
sukcesis, bone trafis liaj sagoj,
; Estis ĝojo por ĉasisto, por la
bestoj granda plago.

'80 ' Kune vi mortigis aron el
centoble dudek bestoj, ;
Avtandil' vin ja superis je
dudekoj da aferoj. ; Eĉ
mistrafojn ni ne vidis, liaj
sagoj trafis celojn, ; Viaj sagoj
kelkajn fojojn enpikiĝis en la
teron".

'81 Avtandilon laŭdis ĉiuj –
feliĉigis Rostevanon, ; Kiu
sentis ravon kvazaŭ post
sukcesa ĵet' de nardoj*, ; Ĉar li
amis edukiton, kiel rozon
najtingalo, ; Kvankam li
malgajnis veton, li ridetis al
rivalo.

'82 Kaj eksidis ili ambaŭ en la
arba freŝa ombro, ; Estis lacaj
kaj ne povis elparoli unu
vorton, ; Dek du sklavoj – la
plej bravaj, staris antaŭ la
sinjoro, ; Do ripozis la ĉasistoj
ĉe arbaro, apud fonto.

**,& Pri tio, kiel arabreĝo
ekvidis tigrofelulon:**

'83 Ĉe la font' sidanta ploris iu
bela aliulo, ; Rajdĉevalon
nigran tenis je rimeno li –
fortulo. ; Perloj dense kovris
selon kaj ĉevalon de l'solulo, ;
Liaj vangoj palis prujne, gutis
larmoj el okuloj.

'84 Tiu estis kavaliro, alta,
svelta, kiel kano, ; Li – en
tigra fel' vestita havis
tigrofelan ĉapon, ; Tenis li
grandegan skurĝon, dikan kiel
lia mano, ; Lin proksime volis
vidi de ĉasistoj karavano.

'85 Kaj sendita estis sklavo
por rekoni nekonaton, ; Kiam
li alproksimiĝis, tute perdis
parolarton, ; Kristalvitra pluvo
falas teren apud la ploranto, ;
Eĉ ne vorton la junulo diris re
al demandanto.

'86 Pro timego la sendito ne
kuraĝis ion diri, ; Li rigardis
kavaliron, iomete trankviliĝis,
; Poste diris li mallaŭte: "Reĝo
vin deziras vidi", ; La
fremdulo tamen mutis, lia
ploro koron ŝiris.

'87 La ploranto ne ekaŭdis nek
ekvidis la senditon, ; Ne
rimarkis li bruegon, nek
fanfarojn de ĉasistoj, ; Ĉar
bruligis flamo koron de la juna
turmentito, ; Sangajn larmojn
kaj ĝemadon kaŭzis granda
malmemfido.

'88 Liaj revoj, liaj pensoj vagis
en alia lando; Ripetita estis
peto, sed ne ĉesis la plorado, ;
Ne atentis kavaliro pri la
vortoj de la sklavo ; Kaj ne
malfermiĝis lipoj – tiuj ruĝaj
rozpetaloj.

'89 La sendito sen respondo al
la reĝo fine venis: ; "Li ne
volas nin ekkoni, mi nur tiel
lin komprenis; Li blindigis
kiel suno, mi vidinta preskaŭ
svenis. ; li ne aŭdis vian peton
kaj respondi li ne emis".

'90 Ofendita kaj kolera
Rostevan' esprimis miron;
Dek du sklavojn li venigis kaj
ordonis sen hezito: ; "Iru tuj al
la strangulo, prenu kune la
armilojn, ; Kiu ajn li estus –
urĝe alkonduku tiun viron".

'91 La armitaj pafarkistoj
proksimiĝis al la viro, ; Nun
ekvidis realaĵon la ploranta
kavaliro, ; Li ĉirkaŭrigardis
fine kaj rimarkis militistojn, ;
Kriis li nur unu vorton* "Ve"
kaj eĉ ne prenis tranĉarmilon.
.....

'92 Kavaliro viŝis larmojn,
prenis siajn glavon, sagon ;
Kaj eksidis sur ĉevalon ne
aŭskultis paroladon, ; Tenis
ĉevalkondukilojn per fortegaj
siaj manoj, ; Kaj subite
forgalopis de armitaj
arabsklavoj.

'93 Lin la sklavoj vokis kapti,
la aŭdacan kavaliron, ; Sed al
ili jen okazis granda plago,
aĉa fino: ; Li iliajn brustojn
sekcis per la forta leda vipo, ;
Kapon al la kap' kunpuŝis de
la povraj turmentitoj.

'94 Rostevan' ekfuriozis, lin
ekkapti vivan volis, ; Sed
portanto de fel' tigra batalinte
forgalopis, ; Homon sur la
homo puŝis, kun neniu
ekparolis, ; Vane Rostevan' –
la reĝo, persekuti lin ordonis.
.....

'95 Ambaŭ – Avtandil' kaj
reĝo – sur ĉevalojn tuj eksidis,
; Lin postrajdi kaj atingi la
rajdantoj tre deziris, ; Sed
ĉeval' de nekonato kvazaŭ
nevidebla iĝis, ; Tamen tiu,
kiu fuĝis, persekuton bone
vidis.

'96 Skurĝis li ĉevalon sian kaj
forrajdi tre rapidis, ; Malaperis
tuj la viro, kaj neniu lin plu
vidis, ; Eble li ĉielon flugis aŭ
abismo lin entiris, ; Estis vero
– la rajdanto eĉ la spuron ne
restigis.

'97 Ili serĉis liajn spurojn kaj
nenie ilin trovis, ; Miris ĉiu:
"Tiu Devo* kiel malaperi
povis". ; La mortintoj tie
kuŝis, la vunditoj ĝeme ploris,
; Kaj la reĝo gajan feston ne
daŭrigi tuj ordonis.

'98 Diris li: "Por mi, verŝajne
jam finiĝis di-favoro, ; Ĉar la
gaja fest' fariĝis nur malĝojo
kaj doloro, ; Kuracisto ne
kuracos mian vundon en la
koro, ; Estu laŭ la dia volo, kaj
al dio sola gloro".

'99 Kaj al hejmo sin direktis
de ĉasad' la maljunulo, ; Ĉiuj
sklavoj, militistoj, siajn lasis
jam okupojn, ; Ĉiuj metis la
armilojn, ĉagreniĝis eĉ la
trupoj, ; Kelkaj diris: "Reĝo
pravas, tio estas dia puno".....

'100 Reĝ' malgaje hejmen
venis, perdis ĝojon kaj
esperon, ; Avtandil' – la
edukito, ĉe li restis ĉi
vesperon, ; Kaj foriris de
kortego la veziroj, kurieroj, ;
Ĉangon* jam neniu ludis, ĉie
regis la sufero.

'101 Tinatin' eksciis baldaŭ pri
ĉagreno de la patro, ; Al la
pordo proksimiĝis ŝi mem
suno kaj la astro, ; Kaj
demandis trezoriston: "Ĉu jam
dormas la monarko?" ; Li
respondis: "Tute pala sidas nia
kara mastro".....

'102 Kun la reĝo en la ĉambro
sidas nur nomita filo, ; Estas
reĝo ĉagrenita, ne parolas kun
facilo, ; Tinatin' ekflustras
time: "Nun al patro mi ne iros,
; Se demandos li, respondu:
"Estis tie ĉi virino".

'103 Post nelonge reĝ'
demandis:" Kion faras la
filino, ; Mia perlo, mia ĝojo,
viva akvo, belulino?" ; "Ŝi ĵus
estis ĉi", respondis trezoristo
pri reĝino, ; Vi ne estis en
humoro, do reiris la fraŭlino".
.....

'104 Kaj la reĝ' ordonis: "Iru
kaj ŝin petu min viziti, ; Diru,
kial ŝi foriris, ĉu malĝojon ŝi
evitis? ; "Venu tuj al mi,
filino, vi min povas resanigi, ;
Mi rakontos pri evento, kiun
ni dum ĉaso vidis".

'105 Tinatin' tuj venis reen,
obeeme al la patro, ; La vizaĝo
ŝia lumis, kiel surĉiela astro, ;
Apud reĝo ŝi sidiĝis, li ŝin
kisis sur la vangon ; Kaj
riproĉis: "Ho, filino, vi
forĝesis pri zorgado".....

'106 Kaj respondis junulino:
"Kial vi, ho, ĉef, koleras? ; Ĉu
kuraĝas vin viziti eĉ la homo
memfidema? ; La kolero via
povas ja estingi lumojn
stelajn, ; La agado pli valoras,
ol ĉagreno forgesema".....

'107 Li ripetis: "Ho, infano,
estas mi la feliĉulo, ; Ĉar mi
vidas belulinon, vi ĝojigas
min – oldulon, ; Certe, via
ekzistado por mi estas hela
luno, ; Vi por mi signifas ĉion,
vi kuracas min – solulon.

'108 ' Mi renkontis strangan
viron, bela estis li – fremdulo,
; Universon mem lumigis
brilradia lia lumo, ; Mi ne
sciis, kial ploris tiu juna
ĉagrenulo, ; Li rifuzis min
viziti, kapti volis mi solulon.
.....

'109 ' Min vidante, larmojn
viŝis, poste li surĉevaliĝis, ;
Miajn dek du sklavojn murdis,
kiujn tie li ekvidis, ; Kiu estis
li – diablo aŭ la homo, mi ne
sciis, ; Tamen mi eĉ nun ne
scias, kial li min malestimis.
.....

'110 ' Ĝis hodiaŭ mi ne scias,
kiun vidis, kiu estis, ;
Sangavida nekonato miajn
sklavojn tute tretis, ; Ĉu li vere
karnon havis, mi ne pensis kaj
ne kredis, ; Eble min ne amas
dio, eble li pri mi forgesis.

'111 ' Li venenis miajn tagojn,
mian vivon amarigis, ; Mi
forgesis feliĉegon, mi do reĝe
amuziĝis, ; Min neniu jam
konsolos, en malĝoj' mi
trankviliĝis, ; Ke mi estis
malfeliĉa, tion mi bonege
sciis".

'112 Ŝi respondis: "Kial, patro,
vi akuzas karan dion? ; Ĉu
malbonon povas fari tiu, kiu
kreas virton? ; Lin insultas nur
la homo, kiu estas mem nenio,
; Dio povas homojn juĝi, nur
li havas la klarvidon.

'113 ' Mi konsilas, via moŝto,
esti nun la plej prudenta, ; Vi
ja estas inter reĝoj la unua,
eminenta, ; Sendu ĉien viajn
homojn, plej aŭdacajn, serĉi
pretajn, ; Por lin trovi, ĉar vi
perdis homon do
senprecedentan".

'114 Li decidis kurierojn sendi
en la fremdajn landojn ; Kaj
ordonis: "Vi vojaĝu,
kuraĝuloj, ĝis la maroj, ; Vi
pri li demandu ĉie homojn kaj
kunvojaĝantojn, ; Kaj leterojn
sendu tien, kien ne atingas
manoj".

'115 Kavaliron serĉi ĉien
kurieroj tuj foriris ; Ĝis
mondlimo dum la jaro, sed
serĉaton ne ekvidis, ; Ili povis
nur respondi: "Ni la celon ne
atingis", ; Kiam sklavoj
hejmen venis, ili al la reĝo
diris:

'116 "Ni esploris firman teron,
ĉiun landon kaj la ŝtaton, ; Ni
pri li demandis ĉiun – la
fremdulon kaj konaton, ; Sed
videble vanaj estis niaj penoj
kaj vagadoj, ; Nin pardonu,
reĝa moŝto, senrezultis la
serĉado".

'117 Reĝo diris: "Estas prava la reĝino arabia, ; Tiu homo tigrofela estis ne mortulo dia, ; Sub ĉi tiu korpo kaŝis sin diablo fantazia, ; Nun sufiĉas ĉagreniĝi, iru for, malĝojo mia".

'118 Tiel pensis reĝo, poste al veziroj li anoncis; La kantistojn kaj verkistojn arablandajn oni vokis, ; Kaj aranĝis oni feston, ĉar humoron li retrovis; Ĉu pli bonan reĝon trovi la potenca dio povis?

,& Tinatin' sendas Avtandilon por serĉi tiun kavaliron:

'119 Avtandil' sur lito sidis en katuna pelerino, ; Per la ĉango bele ludis kaj prikantis iujn rimojn, ; Sed surprize negro venis kaj informis lin sen timo: ; "Kiel poplo svelta volas vidi vin – la ĉarmulino".

'120 Tre agrabla estis tiu vortanonco pri l'reĝino; Li sin vestis, sin ornamis, kiel vera kavaliro, ; Li ja volis rozon vidi, longe havis la deziron, ; Ŝin apude vidi – ĝojo, kaj ne vidi – la sopiro.

'121 Avtandil' – la kavaliro paŝas kiel reĝo vera, ; Sed okuloj liaj estas ekscititaj, larmoplenaj; Tie sidis ŝi kaj brilis kiel fulmo malserena, ; Antaŭ ŝi mem luno ŝajnis tute pala, nelumema.

'122 Tinatin' sur la talio portis belan ermenfelon, ; Tre ornamis la reĝinon bela ĉeno el rubenoj. ; Nigraj brovoj, okulharoj plibeligis la mienon, ; Densaj haroj ĉirkaŭvolis blankan kolon de l'anĝelo.

'123 La reĝin' en ruĝkovrilo
sidis tamen ĉagrenita, ; Petis
lin sidiĝi tie, estis tiel
bonanima, ; Altvalora seĝo
estis laŭ ordono alportita, ;
Kaj apude sidas paro, unu la
alian indas.

'124 Poste la reĝino diris: "Mi
hezitas, estas vero, ; Ĉu silenti
aŭ rakonti pri premanta min
afero. ; Ĉu vi scias, kial petis
mi pri via tuja veno? ; Kial
sidas mi ĉi tie en la trist' kaj
malsereno?"

'125 Diris li: "Vi – suno hela,
kion devas mi nun fari? ;
Apud suno lun' ne lumas, ĝi
nur povas vane flagri, ; Ne
divenos mi la kaŭzon, do mi
petas rakontadi, ; Kaj mi estas
ĉiam preta vin en plago
akompani".

'126 Ŝi respondis elegante kaj
sufiĉe elokvente: ; "Mi ne
vidas vin tre ofte, do aŭskultu
nun atente, ; Kaj ne miru, ke
mi diras pri sekreto espereble,
; Tamen volas mi vin peti ion
fari proksimtempe.

'127 ' Avtandil', vi ja
memoras, Rostevan' dum la
ĉasado ; Vidis strangan
kavaliron, ploris tiu nekonato,
; Jen al vi petego mia, ankaŭ
malfacila tasko: ; Trovu lin, eĉ
tutan mondon traserĉinte sen
prokrasto.

'128 ' Ne parolis mi, sed tion
jam delonge mi divenis, ; Kial
vi solece ploris, kia fajro vin
turmentis. ; Sciis mi, ke vian
koron ama sento jam konkeris,
; Ke vi amas min sindone, kaj
mi tion bone sentis.

'129 ' Pro du kazoj, kavaliro,
al mi servi vi ja devas, ; Ĉar,
unue, vi vasalo forta kaj fidela
estas; Due, vi – miĝnuro mia,
kaj sendube tio veras, ; Do vi
trovu la strangulon, kiu
nekonata restas.

'130 ' Plifortigu vian amon per
la ago sukcesplena, ; Neniigu
la satanon, vi ja estas
batalema, ; Ĉirkaŭ mia kor'
disŝutu roz-violejn
aromplenajn, ; Poste venu vi –
leono, kun vi sun' kuniĝos
bela.

'131 ' Dum tri jaroj serĉu tiun
tigrafelan kavaliron, ; Se vi
trovos lin – atendos vin
laŭdego kaj admiro, ; Ĉar ne
kredas mi, ke estas nevidebla
tiu viro; Tiam trovos vi la
rozon, freŝan, kiel dum foriro.

.....

'132 ' Ĵuras mi – alia viro mia
edz' neniam estos, ; Eĉ se suno
homiĝinta min pri tio iam
petos; Se mi malfidela iĝos, en
infero mi pereos, ; Min
mortigu per ponardo, se mi
veron ne alcelos".

'133 Li respondis : "Ho, vi,
suno, kun belegaj okulharoj, ;
Mi aliajn vortojn diri ne
intencas al monarko, ; Pensis
mi, ke morton trovos, vivon
donis vi – la astro, ; Mia estas
vi reĝino, mi plenumos tiun
taskon".

'134 Li denove: "Ho, vi, suno,
ĉar vin tia kreis dio, ; Vin
obeas ĉiuj astroj, gloras vin
konstelacioj; La favor' al mi
montrita estas beno, estas ĉio,
; Kaj ne velkas mia rozo – ĝin
varmigas sunradioj".

'135 Kaj ankoraŭ ili ĵuris pri la
sento sankta, pura, ; Jen
konfirmis sian amon, kiu estis
vere brua; Unu koro
trankviliĝis kaj feliĉe batis
dua, ; De ridetoj brilis dentoj,
kiel blanka neĝo frua.

'136 Ili sidis vid-al-vide, gaje
fluis la parolo, ; Brilis en
rigard' giŝero*, vangoj en
ruben-koloro, ; Kavaliro diris:
"Fajro forbruligis mian koron,
; Vin vidante freneziĝas mi kaj
dronas en adoro".

'137 Nun foriris kavaliro, la
korŝira estis dramo, ; Volis ŝin
denove vidi, belan sunon
svelta kano, ; Li silentis, ĉar
ne kantas ja sen rozo
najtingalo, ; Por la kor' li
donis koron, tion ja postulis
amo.

'138 Diris li al ŝi: "Ho, suno,
sen vi rozo tuj paliĝos, ; Mi –
rubeno, kristalvitro, nur
sukceno flava iĝos, ; Kion fari,
se mi sunon longan tempon ne
ekvidos, ; Mortos mi pro amo
mia, tiu sent' la vivon gvidos".

'139 Volis dormi kavaliro, sed
la dormo lin ne tuŝis, ;
Akvoŝalo de la larmoj sur la
teron longe fluis, ; En la lito
tremis viro, ŝian nomon lipoj
flustris, ; Rememoroj en
soleco koron ŝiris kaj torturis.
.....

'140 La diŝig' kun amatino lin
plenigis per sopiro, ; Perlaj
larmoj forruliĝis de rozvangoj
de la viro, ; Kaj matene sin
belvestis la belega kavaliro, ;
Lerte li surĉevaliĝis,
forĝalopis kun inspiro.

'141 Li transdonis al la reĝo
per eĝibo*, kiu diris: ; "Havas
mi honoron, reĝo, min
prezenti kaj aliri, ; Via glavo
tutan mondon jam konkeris,
almilitis, ; Certe la popolo
volas ĉion pri vi, reĝo, scii.
.....

'142 Mi trarajdos tutan landon,
mi atingos ĉiujn limojn, ;
Disvastigos mi sciigon pri
kronaĵo de l'filino, ; Certe
ĝojos obeemaj – malamikoj
havos finon, ; Mi sendados la
leterojn kaj donacojn kun
estimo".

'143 Tre dankema estis reĝo,
aŭskultinte tiajn vortojn, ; Li
resendis: "Scias ĉiu vin,
leonon, vian forton; La
konsilo via bonas, ĝi atestas
bravan moron, ; Iru, tamen,
kion faros mi, restinta ĝis la
morto?"

'144 Baldaŭ Avtandil' alvenis
kaj ekvidis suverenon; "Via
moŝto, mi verdire ne meritas
ĉi laŭdegon; Se favoros dio,
tiam certas mi pri la reveno, ;
Vin denove vidi gaja por mi
estos granda beno".

'145 Ĉirkaŭbrakis reĝo patre
kavaliron, multe kisis, ;
Edukito, edukinto – ambaŭ do
kontentaj ridis. ; Kavalir'
ekstaris poste, adiaŭis kaj
foriris, ; Kaj eklarmis reĝo,
kvazaŭ kun la filo li disiĝis.
.....

'146 Avtandil' galopis hejmen
kun la reĝa maniero, ; Dudek
tagojn li jam rajdis, spiris
freŝan li aeron, ; Ĉiam pensis
kun honoro plenumigi sian
devon, ; Tinatin' – vizaĝo ĉie
ne forlasis lian revon.

'147 Li atingis sian landon kaj ekĝojis lia domo, ; Nobelaro lin gratulis, donis altvaloran donon; Avtandil' la sunvizaĝa ĉie vidis grandan ĝojon, ; Ĉiuj lin salutis kore, ĉar li estis la patrono.

'148 Ĉirkaŭita per muregoj, staris lia fortikaĵo, ; Ĝin evitis malamikoj, ĉar timigis li fiaĵon. ; Avtandil' pasigis tie tagojn, serĉis la ĉasaĵon. ; Poste por konsilo vokis Ŝermadinon kun omaĝo.

'149 " Ŝermadin', mi devas honti, ke al vi – al la helpanto ; Mi ankoraŭ ne rakontis pri suferoj de la amo, ; Do ne scias vi pri tiu, kiu kaŭzis miajn larmojn; Nun al mi ŝi donas ĝojon – por korvundoj la balzamon.

'150 ' Mi ekamis Tinatinon, tiu sento estas vola, ; Varmaj larmoj – la narcisoj falis sur la rozojn noblajn ; Mi sekreton ne malkaŝis, ĉar ĝis nun mi estis sola, ; Nun esperon ŝi donacis, tio ege min konsolas.

'151 ' Ŝi ordonis: "Se vi havas la kuraĝon en animo, ; Dum tri jaroj devas trovi arogantan kavaliron, ; Lin trovinte, vi revenos, mi satigos la deziron". ; Ŝi balzamis koron mian, kiu sentis nur sopiron.

'152 ' Mi unue nur vasalo, devas servi al patrono, ; Fideleco al la reĝoj estas nia sankta moro, ; Due, ŝi estingis fajron, bruligintan mian koron, ; Ĉiun plagon kun kuraĝo devas superforti homo.

'153 ' Estas ambaŭ ni amikoj, scias bone la kreinto, ; Tial mi vin petas frate, regu kiel la venkinto, ; Mi konfidas al la trupoj, estas vi okulvidinto, ; Kaj mi scias – ne kuraĝos vin ataki agresinto.

'154 ' Estu la gvidant' de trupoj, sklavo, ĥasoj, nobelaro, ; Sendu viajn kurierojn al la reĝ' kaj registaro, ; Skribu al li la leterojn kaj sendadu donacaron, ; Ĉar ne devas senti mian forveturon la reĝaro.

'155 ' Min simulu kiel homo,
batalanto kaj ĉasisto, ; Kaj
atendu dum tri jaroj, ĝis
revenos mi, venkinto; Mi
esperas, ke mi venos – ĝojos
reĝo – edukinto, ; Sed se mia
rozo velkos – min priploru en
la tristo.

'156 ' Vi nur tiam al la reĝo
sendu la funebr-informon, ;
Skribu, ke mi trovis morton,
estas jam en frida tombo, ;
Diru, ke min trafis sorto, kiun
ne evitas homoj, ; Kaj disdonu
al povruloj la arĝenton kaj la
oron.

'157 ' Tiam estu pli utila, ne
forgesu amikecon, ; Foje-foje
rememoru min velkintan jam
cipreson, ; Por animo mia
preĝu, kiel ĝin postulas deco, ;
Ne forgesu miajn zorgojn, agu
kiel la parenco".

'158 Aŭskultinte tion, ĉion, la
vasalo multe miris, ; En okuloj
liaj larmoj kiel diamantoj
brilis, ; "Mi sen vi ne povas
gaji", li sincere tion diris, ;
"Sed reteno mi ne povos, se vi
tiel jam decidis.

'159 ' Sen vi iĝos la ekzisto tre
ĉagrena, malfacila, ; Vin ĉi tie
anstataŭi – estas faro senutila,
; Jam pli bone estus morti, ol
vin vidi sole migran, ; Mi vin
petas min kunpreni, estos mi
helpanto via".

'160 Avtandil' respondis: "Al
vi diras mi nur puran veron: ;
Se miĝnuro ege amas, sole
devas treti teron, ; Oni trovas
ne sen peno sur marfundo la
perleron, ; Malbonulon,
perfidulon oni sendas al
infero.

'161 ' Nur al vi konfidi povis
mi sekreton de la koro, ; Kaj
nur vi amike indas regi miajn
terojn, homojn; Landajn
limojn kaj la urbojn fortikigu
kun fervoro, ; Kaj esperu – mi
revenos, ĉar kun mi ja di-
favoro.

'162 ' Plago ja egale murdas
unu homon aŭ la centojn, ; Mi
ne timas la solecon, mi ne
petas la kunsenton; Nur post
paso de tri jaroj vi proklamu la
funebron; Nun mi donos al vi
skribon devigantan al obeo".
.....

,& La letero de Avtandil' al siaj homoj:

'163 "Miaj karaj edukitoj" –
Skribis Avtandil' per plumo, ;
"Vi por mi ja ĉio estas, vi,
fidelaj proksimuloj, ; La
leteron tiun legu, ĉar intencas
mi veturon, ; Atenteme min
aŭskultu, mi parolas pri
futuro.

'164 ' Vi aŭskultu, kion
skribas Avtandil' kun la
omaĝo, ; Al vi, homoj miaj
estas direktita ĉi mesaĝo, ; Kaj
anstataŭ la festenoj, kelkan
tempon mi vojaĝos, ; Mi
konfidos al pafarko mian
sorton kaj nutraĵon.

'165 ' Do mi devas iri ien kaj
forlasi la patrion, ; Estos sola
mi dum jaro, en la mano tenos
bridon, ; Tial petas mi vin ege,
ne forgesu mian diron, ; Vi
defendu mian regnon de
diversaj militiroj.

'166 ' Mi postlasas
Ŝermadinon, por ke estu li
gvidanto, ; Ĝis ekscios li, ke
estas mi mortinto aŭ vivanto, ;
Kiel suno abelvakson,
neniigos li pekantojn, ; Ne
permesos li al rozo morti, nia
bonfaranto.

'167 ' Vi ja scias, mi edukis
Ŝermadinon kiel filon, ; Mi
vin petas, lin obeu, donos li al
vi konsilon, ; Kiam vokos la
trumpetoj, helpos vi al li sen
timo, ; Se mi mortos, ploru
multe, kiel ploras la patrino".
.....

'168 Tiel finis li leteron, ĝin
skribinta elokvente, ; Zonis sin
per ora zono, por vojaĝ' ekipis
plene, ; Kaj ekkriis: "Sur la
selon!" kiel vokis alitempe, ;
Ĉar ne volis kavaliro sen
agado sidi hejme.

'169 Li ordonis: "Vi foriru,
restos sole mi en valo". ;
Restis sola kavaliro sen
servistoj kaj sen sklavoj, ; La
solulo tra arbustoj forgalopis
sur ĉevalo, ; Tinatin' en lia
koro iĝis lia idealo.

'170 Preterpasis li densejojn
kaj direktis sin al kampo, ; Kaj
lin plu neniu vidis, nek
ĉasisto, nek servanto, ; Lin eĉ
per la sagoj akraj ne atingus la
serĉanto, ; Li kunprenis la
sopiron, ĉar li estis la amanto.
.....

'171 Jam finiĝis la ĉasado kaj laciĝis ĉiuj sklavoj, ; Lin – sunklaran, oni serĉis en arbaroj, sur la kampoj, ; Grandan ĝojon anstataŭis la ĉagren' kaj malbonstato, ; Serĉis lin ĉasistoj ĉie kaj precipe la rajdantoj.

'172 Ĉiu kriis: "Ho, perdiĝis la leono, nia amo". ; Kaj komencis ĉie serĉi, demandadi vojirantojn, ; Sed neniu ion vidis, eĉ la spuron de rajdanto, ; Kaj la trupoj verŝis larmojn pri ĉagreno kaj amaro.

'173 Ŝermadin' kunvokis homojn: sklavojn, ĥasojn, nobelarojn, ; Montris li leteron lian, kiun skribis li per plumo, ; Kun tranĉitaj koroj staris la silentaj korteguloj, ; Sur la brustojn sur la kapojn ili batis sin per pugnoj.

'174 Kaj al Ŝermadin' estime ĉiuj diris sen prokrasto: ; "Kvankam estos malfacila nia vivo en la vasto, ; Vin elektis kiel ĉefon nia Avtandil' – la mastro, ; Do ordonu, ni obeos kaj plenumos lian taskon".

,& Forveturo de Avtandil', por serĉi la tigrofelulon:

'175 Dionos* – la saĝa, Ezros* por ni lasis la edifon: ; Kompatinda estas rozo en la stato de frostigo, ; Same velkas ankaŭ homo, kiel svelta kana tigo, ; Kiam li vagadi iras el la hejm' en malproksimon.

'176 Tragalopis kavaliro ebenajojn de l'patrio; Jam finiĝis ter' gepatra, foris arablanda limo, ; Sur ĉevalo li sidante, pensis pri la sunreĝino, ; Diris: "Mi ne plorus tiom, se ĉeestus amatino".

'177 Freŝaj flokoj de la neĝo kaj la prujno kovris rozon, ; Iufoje li ĉagrenis kaj trapiki volis koron, ; Diris: "Mondo centobligis miajn plagon kaj angoron, ; Ne ĝojigas min la harpo, nek la ŝalmo aŭ la gloro".

'178 Rozo – li de sun' disiĝis,
ĉiam pli kaj pli ĝi velkis, ; Sed
ne vane li al koro multe plori
malpermesis; Avtandil' –
fremdulo migra, en
fremdlandoj iun serĉis, ; Pri
serĉato demandadis, trovi lin
sence se penis.

'179 Dum serĉado liaj larmoj
fluis al saleta maro, ; Lia lito
estis tero kaj kuseno propra
mano, ; Li parolis: "Karulino,
ne forgesos vin amanto. ; Mi
por vi toleros ĉion – la
mizeron kaj korbatojn".

'180 Li trarajdis tutan teron,
ĉie serĉis nekonaton, ; Kaj ne
estis iu loko, forgesita dum
vagado, ; Sed al Avtandil'
neniu ion diris pri l'serĉato;
Iris jam la tria jaro, al li restis
tri monatoj.

'181 Loko, kie trafis viro, estis
la dezert' ĉagrena, ; Dum
monato li ne vidis idon de
Adam' gasteman, ; Eĉ Ramin
kaj Vis* ne konis tian plagon
abomenan, ; Tage, nokte li nur
pensis pri la am' neforgesema.
.....

'182 Dormolokon li elektis
monton altan kiel turo, ;
Avtandil' el tie vidis larĝan
valon en naturo, ; Ĉe la mont'
rivero fluis, pura kiel la
lazuro, ; Ĝin borderis
arbaretoj, nestis tie la vulturoj.
.....

'183 Do komencis kavaliro
nombri la restintajn tagojn, ;
Kaj okazis, en dispono havis li
nur du monatojn, ; "Estos mi
trompinto fia – ne plenumos
mi la taskon. ; Bonon la
malbon' ne naskos, min dufoje
la gepatroj".

'184 Lin turmentis tristaj
pensoj, li meditis pri afero: ;
"Se returnos mi malglore,
perdos tute mi esperon, ; Al
reĝino ĉu mi povos diri la
teruran veron? ; Mi ja serĉis
kavaliron, sed ne trovis lin sur
tero.

'185 ' Se mi ne revenos
hejmen kaj ankoraŭ serĉi
provos, ; Kaj pri la serĉato
dume mi nenian scion trovos, ;
Tempo pasos – Ŝermadin' jam
kiel mortan min priploros, ; Al
reĝ' Rostevan' li iros – la
sciigon tristan portos.

'186 'Ŝermadin' rakontos ĉie
pri tragika mia sorto, ; Ploros
oni en la urboj, ploros ĉe la
reĝa trono, ; Strange estos, se
revenos el mortintoj mi –
fantomo". ; Li, plorinte pensis
tiel kaj malbenis tutan
mondon.

'187 Avtandil' meditis: "Dio,
kie estas la justeco? ; Kial mia
migro restis sen rezulto, sen
sukceso? ; Vi elŝiris el la koro
mian ĝojon kaj viklecon. ; Mi
– povrulo, ĉiam ploras, sed
konservos la bravecon.

'188 ' Sed mi estu pacienca kaj
al larmoj venu fino; Ja
ankoraŭ mi ne mortas, kaj ne
volas fari tion, ; Senrezultaj
estos agoj, se ne helpos al mi
dio; Homo ja ne ŝanĝas
sorton, nek evitas la destinon.
.....

'189 ' Mi, serĉante ja esploras
tutan teron dum la migro, ;
Sed nenion mi ekaŭdis pri la
stranga kavaliro, ; Li verŝajne
kadĵo* estis – ŝajne veris tia
diro, ; Nun al mi ne helpos
larmoj kaj ne donos la utilon".
.....

'190 Li de monto malleviĝis
kaj transrajdis jam arbaron, ;
La ĉevalo nun trankvile
galopadis tra herbaro; Vane
senutile perdis la fortecon de
manparo. ; Sur vizaĝo
purkristala dense ĝermis giŝer-
haroj.

'191 Li decidis vojon ŝanĝi,
sed ekspiris kaj ekĝemis, ;
Poste ĉirkaŭrigardinte, li al
valo sin direktis; Dum monat'
pri homa vivo ĉi nenia spur'
atestis, ; Ĉirkaŭ li nur
sangavidaj kaj kruelaj bestoj
estis.

'192 Kvankam Avtandil',
vagante pro sopiro sovaĝiĝis, ;
Tamen li bezonis manĝon, kiel
leĝ' Adama diktis, ; Prenis
sagon tiel longan, kiel mem
Rostom* ne vidis, ; Mortiginte
beston tie, ĝin sur fajro li
rostigis.

'193 Li forlasis la ĉevalon, por
paŝtiĝi ĉe verdaĵo, ; Kun la
apetito manĝis la viandon de
ĉasaĵo, ; Kaj subite
malproksime li ekvidis la
estaĵojn, ; Eble iris ses
rabistoj, kiel montris
eksteraĵo.

'194 Avtandil' pafarkon prenis kaj singarde proksimiĝis, ; Du barbuloj kun senbarba juna ulo kune iris, ; De junulo kapo sangis, ĝin li per la mano ŝirmis, ; Ili ploris kaj ĝemadis, kaj la sangon lian viŝis.

'195 Kriis Avtandil': "Hej, fratoj, eble vi rabistoj estas?" ; Jen respondis unu viro: "Maltrankvilo ne necesas, ; Vidu, nia kuniranto pro la vundo tre suferas, ; Kaj vi povas al ni helpi, ĉu vi vidas, frato svenas".

'196 Avtandil' alproksimiĝis, kun la viroj ekparolis, ; Vidis, ili malfeliĉaj kun malvarmaj larmoj ploris, ; "Ni, tri fratoj, kune ĉasis" – unu frato tuj rakontis, ; "Venas ni el Ĥatalando, kie urbon dio donis".

'197 "Ni alvenis, ĉar ĉi tie por ĉasado estas lokoj, ; Kaj kuniris multaj trupoj ĝis riveraj ŝtonaj bordoj, ; Dum monato tuta ĉasis ni sukcese en la boskoj, ; Kaj abunde fluis sango de kaprinoj, antilopoj".

'198 "Ni – tri fratoj, ĝuste trafis, ja mem dio vidis tion, ; Kaj sukcesis ni mortigi multajn centojn da kaprinoj, ; Fanfaroni ni komencis kaj akiris malamikon, ; "Faris mi pli bone" – diris firme ĉiu el la trio.

'199 ' Ni hodiaŭ hejmen sendis la ĉasistojn, cervofelojn, ; Kaj ni diris: "Senprokraste ni, ekscios tutan veron, ; Ni ĉi tie restu solaj por ĉasadi kelkan tempon; Mortigitaj bestoj montros, kiu havis la sukceson".

'200 ' La portistoj de armiloj – tri ĉasistoj ĉe ni restis, ; Trupon nian ni forsendis, kaj nenion ĝi suspektis, ; Ĥasis ni en la arbaro, animalojn ĉie vekis, ; Kaj mortigis multajn bestojn, birdojn, kiuj alte ŝvebis.

'201 ' Sed subite ĉi aperis vojaĝanto sur ĉevalo, ; Felon de la tigro portis de vireco idealo, ; Nigra estis kiel peĉo, kvarpieda animalo, ; Estis li mirakle bela, la fantomo en realo.

'202 ' Vidis ni okulojn liajn,
brilis ili kiel fulmo, ; Diris ni:
"Li estas suno, se ne estas
ĉielulo". ; Kaj ekvolis ni lin
kapti, ni aŭdacis – la stultuloj.
; Tiel ĝemas ni nuntempe,
larmoj fluas el okuloj.

'203 ' Mi – plej aĝa frato, diris:
"Ni ne povas lin ekkapti", ;
Sed al meza nia frato la ĉevalo
lia plaĉis, ; La plej juna nia
frato volis tuj kun li batali,
Sed fiere kaj majeste kavaliro
pluen rajdis.

'204 ' Kristalvitro kaj rubeno
plibeligis la vizaĝon; Tamen
niaj dolĉaj revoj baldaŭ iĝis
nur rompaĵoj, ; Ne eldiris li la
frazon, estis kiel la sovaĝo, ;
Ni ricevis skurĝo-baton, ĉar li
agis sen domaĝo.

'205 ' Al plej juna nia frato
lasis ni kun li kvereli, ; Kaj la
frat', kriinte: "Haltu!", vane
provis lin deteni, ; Sed la
kavaliro glavon el glavingo ne
eltrenis, ; Nur per skurĝo lin
bategis – sur la kapo sang'
aperis.

'206 ' Skurĝobato estis tia, ke
ĝi kaŭzis tujan svenon, ; Kaj
simile al kadavro, frato falis
sur la teron, ; La fremdulo
malhonoris lin kaj punis per
sufero, ; Kaj de ni en
malproksimon li forrajdis kun
fiero.

'207 ' Jen ĉi tiu kavaliro
malrapide forgalopis, ; Al la
suno li similis kaj la teron li
dekoris". ; Kaj al Avtandil' la
homoj lin ĉe horizonto
montris, ; Tiun, kiu foren
rajdis, kiel suno tie trotis.

'208 "Ne necesas nun la
ploro," – bone Avtandil'
komprenis, ; Li ne vane
vagabondis, kaj ne vane
larmojn verŝis. ; "Vi atingis
vian celon, vi retrovis, kion
perdis, ; Do forgesu pri
mizero, kiun vi antaŭe
spertis."

'209 Avtandil' respondis:
"Fratoj, mi – senhejma
vagabondo, ; Longe serĉis sen
ripozo tiun saman strangan
homon, ; Mi de vi eksciis
ĉion, estis grava la rakonto, ;
Vivu ĉiu en la paco, en frateco
kaj konkordo.

'210 ' Kiel vi al mi redonis la esperon per parolo, ; Same mi deziras kore al vundito la konsolon; Mi de vi eksciis, kion serĉis longe kun fervoro, ; – Dio donu – preteriru vin ĉagreno kaj angoro".

'211 Avtandil', dirinte tion, sprone batis la ĉevalon, ; Nun li flugis kiel falko, kiu ĉasas en la falo, ; Flugis, kiel luno plena, kiun tiras sunbrilado, ; Persekutis la rajdanton kaj estingis sian flamon.

'212 Avtandil', proksimiĝante, la danĝeron ne ignoras; "De malsaĝa parolado frenezul' pli furiozas. ; Saĝa homo sinregadon en malfacilaĵoj montras, ; Ne atentis bagatelojn kaj pro ili ne nervozas.

'213 ' La fremdulo certe estas frenezulo senprudenta, ; Ĉar al si neniun lasas kaj la homojn ne atentis, ; Unu do el ni eĉ murdi povas en impet' kolera". ; Tial Avtandil' singarde la rajdanton kaŝe sekvas.

'214 Avtandil' meditas: "Tial devas mi prudente agi; Kiu ajn li estus, tamen sian neston devas havi, ; Kaj li rajdu, kien volas, kiom li intencas vagi; Mi en lia hejmo provos la decidon ĝustan fari".

'215 Du tagnoktonjn la fremdulon Avtandil' senĉese sekvis, ; Ili rajdis ne manĝinte, pro malsato tre suferis, ; Sed ne haltis kavaliro, kvazaŭ lacon li ne sentis, ; Ambaŭ rajdis kaj per larmoj kampojn laŭ la vojo verŝis.

'216 Ili rajdis tutan tagon kaj vespere rokojn vidis, ; Inter rokoj estis grotoj kaj rivero ĉi rapidis, ; plej diversaj vegetaĵoj dense ĉe la bord' radikis, ; Kaj grandegaj arboj tie la vidaĵon plibeligis.

'217 Tigrofela kavaliro al kaverno sin direktis; Avtandil' deĉevaliĝis, grandan arbon li elektis, ; Ĝin surgrimpis kaj de tie ĉirkaŭaĵon li observis, ; Sed pri tiu observado la rajdanto ne suspektis.

'218 Kaj eliris jen virino, kiu nigran veston portis, ; Ŝi renkontis kavaliron, "Tariel!" ŝi lin alvokis, ; Alrajdinte tre malĝoje, li al ŝi pafarkon donis, ; La virino multe ploris, sed lin kisis kaj konsolis.

'219 Poste viro – nekonato tiel laŭte alparolis: ; "Vi, Asmat' – fratino mia, niaj pontoj maren dronis, ; Perdis ni virinon tiun, kiun mi antaŭe gloris". ; La virin' kaj tiu viro ambaŭ senkonsole ploris.

'220 De la haroj elŝiritaj la kaverno plidensiĝis, ; Ili ploris, sin brakumis, reciproke larmojn viŝis, ; Eĥo de la ĝemoj, krioj Avtandilon jam atingis, ; Kiu sur la branĉo sidis, ĉion vidis kaj tre miris.

.....

'221 Kvankam estis tre ĉargrena, ŝi forprenis jungilaron, ; Kaj alligis la ĉevalon ĉe la arbo en la valo, ; En kaverno nun eniris tiu nekonata paro, ; Kaj de tie ne eliris ili plu dum tiu tago.

'222 Avtandil' malpacienas, la enigmon ne divenas; Mateniĝas, la virino el kaverno jam alvenas, ; Lerte bridas ŝi ĉevalon kaj ĝin je la brido tenas, ; La kirason feran donas, animalon bone selas.

.....

'223 Tigrofela kavaliro restis en kaverno tagon, ; Poste ili adiaŭis, estis tio vera dramo, ; Kaj lastfoje enbrakiĝis, ŝi malligis la ĉevalon, ; Trista estis la virino – elŝiradis ŝi la harojn.

'224 Avtandil' denove vidis la vizaĝon de l'fortulo. ; Kaj eldiris: "Jen descendis de ĉielo hela suno." ; Kun lipharoj sed senbarba, forton montris la staturo, ; Ke leonon, kiel kapron li sufokus en brakumo.

.....

'225 Adiaŭis kaj forlasis li la lokon kun malplaĉo, ; Kaj atingis la kamparon, kie kreskis la herbaĉoj. ; Avtandil' rimarkis ĉion, sin kaŝinte sur la branĉo, ; Pensis li: "Jen dio donas per diveno bonan ŝancon.

'226 ' Ĉu pli grandan favoraĵon al mi povis montri dio? ; Kaptos mi virinon tiun, ŝi al mi rakontos ĉion, ; Pri la stranga kavaliro la misteran historion. ; Ne uzonte mian glavon, mi akiros bonan scion".

,& Interparolo kun Asmat' en la kaverno:

'227 Avtandil' malsupreniris,
la cêvalon li malligis, ; Kaj
rajdante la kaverton sen
danĝero li atingis; Tuj elkuris
la virino, pensis, Taniel' reiris, ;
Al ŝi ŝajnis – la vizaĝo suna
jen denove brilis.

'228 Pli atente rigardinte, ŝi la
viron ne rekonis, ; Avtandil'
deĉevaliĝis, ŝin facile kapti
volis, ; Do ekkriis ŝi terure kaj
forkuri vane provis, ; Per
kriego de l'virino la ĉirkaŭaj
rokoj sonis.

'229 Avtandil' ŝin lerte kaptis,
kiel aglo la koturnon, ; Ŝi
baraktis kaj vizaĝo ŝia palis
kiel muro, ; Vane vokis
Tanielon savi ŝin de la teruro, ;
Peto de la aliulo estis por ŝi la
torturo.

'230 "Eksilentu kaj ne krii, mi
ne estas la rabisto; Vidis mi la
rozojn palajn kaj vizaĝon en la
tristo, ; Vi rakontu pri l'cipreso
– sunsimila batalisto ; Kaj
trankvile estu tute – mi ne
estas la murdisto".

'231 La virino tamen ploris kaj
respondis tute klare: ; "Se ne
estas vi freneza, devas agi ne
vulgare, ; Vi de mi ekscii
volas lian historion vane, ; Kaj
ne petu – la rakonto dolorigus
min amare".

'232 Ŝi ripetis: "Kion volas,
nekonata vi fremdulo? ; Tiun
tristan historion ne priskribas
ia plumo, ; Vi respondon ne
ricevos, aroganta kuraĝulo, ;
Mi preferas silentadon kaj ne
cedos al postuloj".

'233 "–Vi ne scias, ho, virino
pri vagado nek suferoj, ; Kiujn
spertis mi, serĉante tiun viron
sur la tero, ; Mi finfine lin
ektrovis, do al mi rakontu
veron, ; Mi ne povas hejmen
iri nun, estante cê mistero".
.....

'234 Kaj denove ŝi respondis:
"Mi ne scias vin, nek konas, ;
Mia suno nun forestas, do vi
min ofendi povas, ; Parolado
jam sufiĉas, mi respondon
kurtan donas ; – Mi pri li
nenion diras, vi do faru, kion
volas".

'235 Sur genuoj li petegis kaj klarigis sen eraro, ; Tamen faris tion vane – inter ili restis baro, ; Koleriĝis kavaliro, sange brilis okulparo, ; Al la gorg' ponardon metis, ŝin ekprenis je la haroj.

'236 Li ekkriis: "Ĉu vi vidas mian akran tranĉarmilon? ; Por vi estos ja pli bone ĉion diri kun facilo, ; Aŭ mi murdos vin ĉi tie kiel lian kunulinon, ; Pri deven' de kavaliro donu vi al mi konsilon".

'237 La virin' respondis: "Tia manier' malbone estos; Se vi min ne murdos haste – viva mi kaj sana restos; Kial mi rakontos ion, se danĝeron mi ne sentos, ; Sed mortintoj ja silentas kaj la murd' al vi ne helpas.

'238 ' Diru, kiel vi min trovis, aroganta nekonato, ; Al vi mi neniam donos bezonatan informadon, ; Mi oferos propran korpon por distranĉi per ponardo, ; Vi mortigos min facile per kruela via mano.

'239 ' Vi ne pensu, ke la morto por ni estos turmentado, ; Min vi savos de plorĝemoj kaj sekiĝos larma maro, ; Por mi mondo ne valoras pli ol sekiĝinta kano, ; Kial devas mi konfidi, vin, hazardan nekonaton?"

'240 Avtandil' ekpensis jene: "Mi ne gajnos per tranĉilo; Mi ne tiel devas agi, sed per saĝo kaj trankvilo". ; Li ellasis ŝin el manoj, mem eksidis en proksimo ; Kaj ekĝemis: "Kion faru mi kun mia malfacilo?"

'241 Malserena, maltrankvila ankaŭ la virin' eksidis; Avtandil' apude ploris kaj nenion plu li diris; En ĝardeno de la rozoj larma lago kolektiĝis; Ankaŭ ŝi ekploris tiam, ŝia koro jam mildiĝis.

'242 Ekkompatis la virino, mem plorante pro kunsento, ; Sed ŝi sidis kiel fremda kaj ne rompis la silenton; Kavaliro nun komprenis – "Jam pardonis ŝi ofendon", ; – Kaj falinte sur genuoj, li ripetis sian peton:

'243 "Por vi estos malfacile
min rigardi kiel fraton, ; Mi
ofendis vin kruele, eĉ minacis
per ponardo, ; Tamen min
pardonu kore kaj aŭskultu kun
kompato, ; Ĉar sepfoje homo
devas ja pardoni al pekanto.

.....

'244 ' Certe, mi al vi ne povis
plaĉi pro konduto fia, ; Sed
komprenu vi miĝnuron –
senesperan kaj pasian; Nur vi
povas al mi helpi kaj neniu
hom' alia; Mi al vi animon
mian donos por bonkoro via".

.....

'245 Ekaŭdinte pri la amo, pli
profunde ŝi ekspiris ; Kaj pli
laŭte ŝi ekploris, larmoj
flamon ne estingis, ; La aludo
pri la amo ŝian koron
kompatigis, ; – Do sendube
dio helpis kaj la celon li
atingis.

'246 Avtandil' komprenis
jenon: "Vorto – "Amo" ŝin
paligas, ; Sekve, havas ŝi
amaton, tion larmoj ja
indikas"; Kaj li diris: "Ho,
fratino, kiu amas –
kompatindas, ; Li eĉ morton
ofte serĉas kaj malofte ĝin
evitas.

'247 ' Estas arda mi miĝnuro,
frenezulo pro la amo, ; Mia
suno min forsendis por trovi
nekonaton, ; Eĉ nubegoj ne
penetras, kie estis mia mano, ;
Fine trovis mi ĉi tie viajn
korojn, amoflamon.

'248 ' La vizaĝ' de tiu viro
firme sidas en animo, ; Mi ne
vane frenezulas, la sufer' ne
havas limon, ; Vi aŭ kaptu min
por ĉiam, aŭ donacu al mi
vivon, ; Aŭ mortigu min,
fratino, se ĝin volas la
destino".

'249 La virino nun respondis
per la vort' la plej agrabla: ;
"Amon vian mi komprenis,
estas eble ĝi fatala, ; Vi
kondukis malamike, por mi tio
estas klara, ; Trovis vi en mi
fratino, fidelkora, veran,
raran.

'250 ' Se vi estas tiel pura, kiel
forta en la amo, ; Estos mi
sklavino via kaj fratino por
ĉiam, ; Kaj mi faros por vi
ĉion, eĉ min murdos dia
flamo, ; Mi al vi fordonos
vivon, mia kara fremdlandano.
.....

'251 ' Nun se vi laŭ miaj vortoj
ĉion faros kun sincero, ; Vi
renkontos tiun, kiu mem
rakontos pri mistero; Se vi ne
obeos – tiam vi ne trovos lin
sur tero, ; Vi malbonos tutan
mondon kaj vi mortos sen
espero".

'252 Li respondis: "Ho,
fratino, mi rakontos unu
fablon: ; – Iam ien kune iris
amikece du paŝantoj, ; Unu
vidis, ke en puton falis lia
kuniranto, ; Ploris, kriis tiu,
kiu restis supre ĉe la rando.
.....

'253 ' Li konsolis: "Kamarado,
vi atendu iomete, ; Iros mi por
serĉi ŝnuron, sidu tie
intertempe". ; En la puto dua
ridis, kaj respondis elokvente:
; "Mi nenien povas fuĝi, do
atendos mi vin certe".

'254 ' Mi similas al la homo,
kiu sidis en la puto, ; Por la
kolo mia tenas, vi mallongan,
fortan ŝnuron, ; Vi bonege
scias, kiel min sanigi –
frenozulon, ; Kaj al via
kavaliro ne minacas
persekuto".

'255 Ŝi respondis: "Al mi
plaĉas via saĝa parolado, ; Vi
sendube estas brava kavaliro,
mia frato, ; Multe vi ĝis nun
suferis pro mistera nekonato, ;
Do aŭskultu, vi jam trovis de
la tigro-fel' portanton.

'256 ' Pri la kavalir' nenie la
sciigon vi ricevos; Nur li mem
rakonti povos, se mi diros, vi
ne kredos, ; Kiom ajn da
tempo pasus, vi silente resti
devos, ; Plore ne frostigu
rozon, kaj atendu – li revenos.
.....

'257 ' Se vi volas, nun mi
povas al vi diri niajn nomojn, ;
Estas "Tariel" nomata tiu
nekonata homo, ; Mi – Asmat'
kun li dividas la mizeron kaj
doloron, ; Plimultigas mi
ĝemadon, forbruligas min
angoro.

'258 ' Pli ne volas mi rakonti
kaj ne estas ja neceso, ; Tra la
kampoj daŭre migras li,
enkorpiĝinta belo, ; Kaj
alportas la necesan mortigitan
li la beston; Mi ne scias, ĉu li
venos baldaŭ aŭ post longa
tempo.

'259 ' Mi vin petas, paciencu,
ne rapidu kun foriro, ; Kiam
venos li denove, trovos bonan
mi eliron, ; Faros mi, ke li
ekŝatu vin – la belan
kavaliron; Li pri si rakontos
ĉion – poste vi al amatino".

.....

'260 Aŭskultinte la virinon, li
aprobis ŝian planon; Kaj
subite de rivero vent' alportis
foran plaŭdon; Kaj al ili ŝajnis
tie – Tariel' elplonĝis akvon, ;
Ambaŭ do reiris haste, ke ne
vidu lin en kavo.

'261 La virino diris: "Vere, dio
mem al vi favoras, ; Tamen
dume vi vin kaŝu, kiam la
rajdanto foras; Fremdajn
homojn li evitas kaj neniun
vidi volas, ; Trankviligi mi lin
povas kaj koleron mi
konsolas".

'262 Kaj ŝi kaŝis Avtandilon
en kaverno sen prokrasto; La
veninto surteriĝis de ĉevalo
sen la hasto, ; Kaj denove fluis
larmoj, kuniĝante kun
marvasto; Avtandil' el la
kaŝejo bone vidis strangan
gaston.

'263 Pro la larmoj kristalvitro
en sukce non transformiĝis, ;
Ili ambaŭ longe ploris, la
ĉevalon ŝi alligis, ; Poste
prenis ŝi armilon, Avtandil' ĉi
tion vidis, ; Fine venis la
silento, ili ambaŭ trankviliĝis.

.....

'264 Ĉion vidis la arabo, kion
faris kavaliro, ; Al li tigran
felon sternis la zorgema
servantino, ; Nun sidiĝis
kavaliro, lin turmentis la
sopiro, ; Sur vizaĝo restis
klara, de la varmaj larmoj
signo.

'265 Poste la virino zorge
ekbruligis lignofajron, ; Pensis
ŝi – li eble manĝos la peceton
da rostaĵo; Ŝi proponis ĝin al
viro, tiu ĉi komencis manĝon,
; Sed ne havis apetiton kaj
elkraĉis la viandon.

'266 Li kuŝiĝis, ekdormetis kaj
minutoj kelkaj pasis, ; Sed
subite li ekstremis kaj de la
kuŝejo saltis, ; Kun ĝemkrio
sian bruston, kapon per la
pugno batis; La virin' vidante
tion, la vizaĝon al si gratis.

'267 Ŝi demandis: "Kial baldaŭ vi ĉi tien regalopis? ; Ĉu al vi okazis io?" kaj la kavaliro respondis: ; "Iun reĝon dum ĉasado sur kamparo mi renkontis, ; Multaj trupoj kaj servistoj kun ĉasistoj lin eskortis.

'268 ' La ĉagreno min do kaptis, kiam mi ekvidis homojn, ; Tamen mi ne proksimiĝis, ĉar ne volis mi renkonton; Mi forkuris en arbaron kaj min kaŝis inter rokoj; Kiam ili estis fore, mi daŭrigis mian vojon".

'269 Kaj eldiris la virino: "Frato, vi ne estas prava, ; Vi vagadas inter bestoj – estas do eraro grava, ; Ke evitas vi la homojn, dronas en turmento ama; Tiel vi al ŝi ne helpas, kaj migrado iĝos vana.

'270 ' Vi trarajdis tutan mondon, sed ne trovis proksimulon, ; Kiu povus vin konsoli kaj mildigi amovundon, ; Kiu akompanus ĉien kaj konsilus pri konduto; Se vi mortos, ŝi pereos – ĉu atingos vi rezulton?"

'271 Tariel' respondis triste: "Bona estas via koro, ; Mi ne trovas kuracilon por mildigi la doloron, ; Ĉu sur tero eblas trovi dignan homon, kiel oron? ; Mi ekĝojos tiam, kiam la animo forlasos korpon.

'272 ' Mi ne vidis tian homon, kiun povus mi simili, ; Sed mi volus tion fari kaj kun iu ekamiki, ; Tamen kiu kun mi volas la venenon kune trinki? ; Nur vi povas, amikino, mian koron resanigi".

'273 "Ne koleru", ŝi respondis, "Mi vin, frato, kore petas, ; Kiel dio mem decidis, mi veziro via estas, ; Ĉion kaŝi ja ne eblas, bono ĉiam reaperas, ; – Do ne taŭgas la troaĵo, ĉar al vi ĝi ne konvenas".

'274 Diris li: "Fratino mia, mi vin bone ne komprenas, ; Dignan homon ie trovi ĉu sen dio vere eblas? ; Volas mi feliĉa esti, tamen dio do malhelpas, ; Mi – pekanto, sovaĝiĝis, certe kulpo mia estas".

'275 Kuraĝiĝis la virino kaj al li decidis diri: ; "Estas vi feliĉa, frato, mi ne volas malrapidi, ; Tuj mi alkondukos homon, kaj vi povos lin ekvidi; Nur promesu lin ne tuŝi, ne komencu malamiki".

'276 Ne rifuzis kavaliro, diris: "Estos promesite; Ĵuras mi per amo mia, mi akceptos lin estime; Estu certa, mi ofendos lin neniam kaj nenie, ; Mi lin amos kiel fraton kaj rilatos nur amike."

,& Renkonto de Tariel' kun Avtandil':

'277 Ŝi ekstaris kaj foriris por alvoki la junulon. ; "Li ne koleriĝis." Diris ŝi pri sia sovaĝulo, ; Je la mano prenis viron, kiu helis kiel luno; Tariel' vidanta gaston, lin komparis kun la suno.

'278 Tariel' renkontis ilin kaj du sunojn ŝi ekvidis ; Aŭ la lunojn sen la nuboj, tiel belaj estis ili, ; Kiel poploj staris sveltaj, kiel sep planedoj brilis; Mi ne povas vorton trovi, kiel ilin ŝi admiris.

'279 Kvankam estis nekonataj, unu la alian kisis, ; Inter rozoj blankaj dentoj kiel perloj ekradiis; Reciproke brakuminte, ili plore emociis, ; Kaj rubeno de l'vizaĝoj en sukceon transformiĝis.

'280 Mano je la mano prenis, koro kun la koro batis, ; Kaj sidiĝis ili kune, en okuloj larmojn havis, ; Nur Asmat' konsolis ilin, korajn vortojn ŝi ne ŝparis: ; "Ĉesu fine vin turmenti, suno devas hele flagri".

'281 Roz' de Tariel' ne velkis
kaj sur ĝin nur prujne falis;
Trankviliĝis kaj sincere
Avtandilon li demandis: ; "Kiu
estas vi, de kie, kiel la
kavernon trafis? ; Kio min
koncernas – sciu, eĉ la morto
min forlasis".

'282 Jen arabo elokvente al li
donis la respondon, ; "Vin,
leonon – kavaliron vidi havas
mi honoron, ; Estas mi el
Arabio, hejme havas gloron,
oron, ; Sed miĝnuro mi
fariĝis, arde flamas mia koro.
.....

'283 ' Mi ekamis la filinon de
la reĝo, de l'patrono; Scias jam
la Arabio, ke heredas ŝi la
tronon, ; Vin mi vidis dum
ĉasado kiel viron aŭ
fantomon; Vi memoras – tiam
murdis vi per skurĝo dek du
homojn.

'284 ' Ĉe la fonto ni vin vidis,
sed ni trovis malkonfidon, ;
Reĝo nia koleriĝis, vin alvokis
por klarigo, ; Poste sendis reĝ'
servistojn, por vin kapti –
inkogniton. ; Tiam sur la teron
sprucis sango de persekutintoj.
.....

'285 ' La senditojn senkapigis
vi per skurĝo, ne per glavo, ;
Kaj rapide forgalopis, estis
vana la serĉado, ; Kiel kadĵ' vi
malaperis, time tremis niaj
sklavoj; Nin pli multe
kolerigis kaj mirigis tiaj agoj.
.....

'286 ' Koleriĝis nia reĝo, ĉar li
estis tre memvola, ; Vin neniu
povis trovi, fino estis do
malbona, ; Vin neniu homo
vidis, estis malaper' fantoma;
Tiam serĉi min forsendis la
reĝino unusola.

'287 ' Ŝi ordonis al mi trovi
nekonatan kavaliron, ; Kaj
promesis eĉ plenumi mian
revon kaj deziron, ; Poste
diris, ke mi devas dum tri jaroj
esti viro; Kiel mi eltenis ĉion
– eĉ mi mem nun sentas
miron.

'288 ' Inter rokoj kaj arbaroj
migris mi – la vagabondo, ;
Dum tri jaroj mi suferis, sed
ne trovis al vi vojon, ; Tamen
vidis mi tri fratojn, tranĉis vi
al unu dorson, ; Sed aliaj al mi
montris lokon de l'kaverno
pardon".

'289 Tariel' memoris bone kunpuŝiĝon ĉe l'rivero, ; "Ne forgesis mi ĉasadon, de la reĝo korseveron, ; Ploris mi, perdinte amon, malbenante tutan teron; Miajn agojn do instigis pereiga malespero.

'290 ' Kion volis de mi reĝo – Rostevan' la agresinto? ; Vi vivĝojaj amuziĝis en kamparo kun ĉasistoj. ; Kuraĝuloj, vi ekvolis el mi fari la kaptiton, ; Vi ricevis nur kadavrojn, sed ne min – liberan idon.

'291 ' Vian reĝon mi rimarkis, ne intencis mi lin murdi, ; Mi domaĝis la monarkon kaj ne volis mi lin tuŝi, ; Do mi haste forgalopis, mi ne povis lin insulti, ; Min ĉevalo bona helpis, kvazaŭ nevidebla flugis.

'292 ' Kiam malamik' minace super mi per sabro svingas, ; Lerte mi de li forkuras kaj nur venton li atingas. ; Kun rabistoj mi kvereli ĝenerale ne kutimas, ; Sed ne ŝatas mi la homon, kiu voĉon plialtigas.

'293 ' Mi bonvenon al vi diras en sovaĝan hejmon mian; Vidas mi cipreson sveltan, sunvizaĝan, brilradian, ; Ŝajne vi suferis multe, la mizeron spertis ĉian, ; Oni pene trovas homon de mem dio forlasitan".

'294 Avtandil' respondis: "Vere tiajn laŭdojn mi ne indas; Vi heroo estas tia, kiu gloron do meritas, ; Ĉar vi personigas sunon, kiu de ĉiel' radias, ; Kaj la larmoj vin ne ŝanĝas, kiam vi tra mondo migras.

'295 ' Ĉi hodiaŭ mi forgesas la ĉagrenon, turmentadon, ; Vian volon mi nun sekvos, ĉar finiĝis la serĉado. ; Antaŭ vitro kaj emajlo superecon havas jado, ; Vi kun mi preferas esti kiel bona kamarado".

'296 Al li Tariel' respondis: "Vian koron mi nun sentas, ; Kaj sincera amikeco por mi valoraĵo estas. ; Leĝo de la vivo diktas: "La miĝnur' miĝnuron helpas", ; Sed, perdinte amatinon, kion vi de mi ricevas?

'297 ' Vi min serĉis sur la tero,
ĉar ordonis la reĝino. ; Dank'
al dio, vi min trovis, al vagado
venis fino. ; Ĉu kapablos mi
rakonti pri hindia leonino? ;
Se mi al vi ĉion diros – el mi
fajro faros cindron".

'298 Sed Asmat' post tiuj
vortoj kuraĝigi lin komencis;
"– Ho, leono, vi rakontu kaj ne
pensu prisilenti; Vidu, petas
kavaliro por vi sian kapon
perdi, ; Li eksciis vian vivon,
eble povos al ni helpi.

'299 ' Li, veninte min petegis,
ke pri vi mi diru ion. ; Eble
venos trankviliĝo kaj vi mem
malkovru ĉion. ; Vi rakontu al
amiko vian tristan historion, ;
Ne ignoru la eblecon, kiun
sendas al vi dio".

'300 Tarielon privigligis
kuraĝigaj ŝiaj vortoj. ; "Vi,
Asmat', bonege scias, kial
ploris mia koro, ; Kaj sen amo
nek foriros, nek mildiĝos la
doloro. ; Jen akiris mi amikon
– li kunsentos nian ploron.

'301 ' Kiam amos reciproke
kaj du homoj do fratiĝos, ; Por
la frato aŭ fratino ili morton
rekte vidos, ; Ne forlasos kaj
batalos, se amiko malfeliĉos, ;
Kiel donos vivon dio, se alian
ne mortigos?"

'302 Ankaŭ al Asmat' li diris:
"Vi alportu akvon, ambron, ;
Se mi svenos, rakontante,
verŝu ĝin sur palan vangon; Se
la koro mia krevos pro doloro
kaj am-ardo, ; Min priploru
kaj plenumi la bonfaron sur
kadavro".

'303 Tariel' nun prepariĝis por
malĝoja vivrakonto; Flanken
ĵetis tigran felon, estis preta
por parolo, ; Sed denove
ekscitiĝis pro abundaj
rememoroj, ; Kaj denove lian
bruston ŝiris senkonsola ploro.
.....

'304 Do komencis kun la
larmoj Tariel' la lamentadon: ;
"Ho, ŝatata amatino, vi
perdiĝis por vidado, ; Mia
vivo kaj espero, mia amo,
edenarbo, ; Kie kaŝis de
l'amanto vin kruela sorto-
bato?"

,& Rakonto de Tariel' pri sia sorto:

'305 "Vi aŭskultu, mi rakontos pri tragika mia vivo, ; Kvankam tion fari, certe, estas granda malfacilo; Mi ne povas ŝin plu vidi – sopiratan amatinon, ; Kiu prenis kaj sklavigis mian koron kaj animon.

'306 ' Tiam reĝis en Hindio sep monarkoj jam grizharaj, ; Tamen super kvin el ili – Parsadan' la senkompara, ; Estis li hercule forta, tre fiera, malavara, ; La leono, militestro, kun vizaĝo sune klara.

'307 ' Mia patro estis reĝo tie en la sepa regno, ; Saridan' – jen lia nomo, kiu estis suvereno. ; Kontraŭ li armilon levi do neniu havis tenton, ; Li tre ŝatis la ĉasadon, ne toleris la ofendon.

'308 ' Kaj la patro jam maljuna enuiĝis, sentis splenon, ; Pensis li: "Mi ĉion havas, mi konkeris multajn terojn, ; Malamikoj ne ribelas, sed agnoskas mian venkon; Mi al Parsadan' kliniĝos kaj al li transdonos regnon".

'309 ' Li al Parsadan' decidis sendi homon kun letero; "Antaŭ vi, fortega reĝo, mi kliniĝas ĝis la tero. ; Prenu ankaŭ mian regnon en la tuthindian sferon ; Kaj por ĉiam nin prilumu amikeco kaj sincero".

'310 ' La proponon tuj akceptis Parsadan' kun granda ĝojo; Li respondis : "Mi vin dankas pro kortuŝaj viaj vortoj; Vi – al mi egala reĝo, jen konfidas vian sorton; Venu, estu mia frato, ne forgesu bonan moron".

'311 ' Parsadan' honoris patron per titolo amirbaro*, ; Ĝi la sama estas, kiel via amirspasalaro, ; Plue sian vastan landon administris mia patro; Kvankam li ne estis reĝo, li konservis sian rajton.

'312 ' Reĝo pri la patr' fieris, lin al si egala traktis, ; Ofte pensis al aliaj, tia amirbaro mankis, ; Ili ĉiam estis kune, malamikon kune batis; Mi la patron ne similis, tion vere mi konstatis.

'313 ' Parsadan' kaj la reĝino
volis havi la gefilojn, ; Tamen
ilin malĝojigis, ke al ili
mankis idoj, ; Tiutempe mi
naskiĝis, malaperis la sopiro –
; En decido min filigi, ili
trovis la eliron.

'314 ' Mi fariĝis vera filo, oni
donis edukadon, ; Devis mi
ellerni ĉion kaj unue
militarton; Maturiĝis mi –
leono kaj beliĝis kiel astro, ;
La saĝuloj min instruis poste,
kiel gvidi ŝtaton.

'315 ' Vi, Asmat', konfirmi
povas, kiel poste mi forvelkis,
; Kvankam mi dum infaneco
matensunon mem superis, ;
Tiam ĉiu pri mi diris: "En
edeno li elkreskis"; Nun de mi
de tiu tempo nur mizera
ombro restis.

'316 ' Kiam iĝis mi kvinjara,
gravediĝis la reĝino, ;
Grandanime al ŝi donis dio
veran sunfilinon..." ; Svenis
li, rekonsciigis lin Asmat', kaj
post ekspiro ; Li daŭrigis:
"Ĉarme bela ŝi jam estis en
lulilo.

'317 ' Do senfortaj estas
vortoj, por priskribi reĝidinon,
; Parsadan' tagnokte drinkis,
festo ĉi ne havis finon, ; Reĝoj
venis alilandaj kaj esprimis la
estimon, ; Hinda reĝ' disdonis
oron kaj kontentis per destino.

.....

'318 ' Post finiĝo de festenoj
komenciĝis edukado, ; La
gereĝoj nin tre amis eĉ en la
plej alta grado, ; Kiel suno ŝi
jam brilis kaj de astroj
miriada, ; Nun mi nomon ŝian
diros, ne sufiĉas sinregado".

.....

'319 Memorinte ŝian nomon,
Tariel' subite svenis, ; Lin
Asmat' prizorgi devis, en
karafo akvon prenis, ; Per
malvarmaj akvogutoj
kavaliron ŝi subtenis, ; "Do
aŭskultu", flustris viro, "Mia
lasta tago venis.

'320 ' Nestan-Dareĝan'
nomiĝis la estonta mia amo, ;
Venkis lunon kaj kun suno
konkuradis ŝia ĉarmo; Estis ŝi
humila, milda kaj mirigis ŝia
saĝo. ; Ne vidinte ŝin, mi
pensis – jen senĝoje pasis
tago.

'321 ' Maturiĝis ŝi kaj jaroj
ankaŭ min fortulo faris, ; Reĝo
vidis – venis tempo ŝin reĝino
jam proklami; Min redonis al
la patro, devis mi lin
akompani, ; Mi pilkludis kaj
leonojn, kiel katojn povis bati.

.....

'322 ' Por filino reĝo turon kun
arkaĵoj oraj faris, ; Bezoara*
estis ŝtono, ĉion la ruben'
ornamis, ; Ĉe eniro, en baseno
kun rozakvo oni naĝis, ; Tie
vivis la fraŭlino, kiun mi jam
arde amis.

'323 ' Tage, nokte incensadis
oni mirtan odorfumon, ; Kaj
Nestan' promenis sube,
belvestita en veluro; Apud ŝi
Davar – onklino, la vidvin' el
kadĵa turo, ; Ŝin instruis pri la
moroj – reĝan havis ŝi futuron.

.....

'324 ' En palaco ĉie kaŝis la
belegaj orteksaĵoj, ; Ŝin
prizorgis Asmat bone, ludis
nardon sen finaĵo. ; Ĝis
ekfloris belulino – tiu
Gabaonkreskaĵo*. ; Do neniuj
homoj vidis ŝian korpon kaj
vizaĝon.

'325 ' Dekkvinjaran min
edukis reĝo kiel propran filon,
; Tage, nokte min instruis, kiel
uzi tranĉarmilon, ; Mi leonan
havis forton, kaj la sunan
lumis brilon, ; Dum konkuroj
la unua estis ĉiam kun facililo.

.....

'326 ' Dum ĉasado birdojn,
bestojn ne mistrafis miaj
sagoj, ; Krome mi majstrece
lerte ludis pilkon sur
majdanoj*, ; Ofte drinkis kaj
festenis inter gajaj kamaradoj,
; Tamen de Nestan' vizaĝo al
mi portis suferadojn.

'327 ' Mi eksciis, ke subite mia
kara patro mortis, ; En palaco
de la reĝo gajaj kantoj plu ne
sonis; Nur fiuloj – malamikoj
pri la mort' malice ĝojis, ; Sed
fidelaj kamaradoj Saridanon
nun priploris.

'328 ' Efemero de la mondo lin
funebriis tutan jaron, ; En
soleco mi fermiĝis, ne sekiĝis
miaj larmoj. ; Fine venis de la
reĝo jen al mi delegitaro: ;
"Filo Tariel", ne ploru kaj
sekigu okulharojn.

'329 ' ' Ploras ankaŭ ni,
perdinte egalulon kaj
najbaron". ; Kaj la reĝo min
konsolis, esperigis kiel patro, ;
Li al mi proponis regi, kiel
hinda amirbaro, ; Diris:
"Devas anstataŭi vi la bravan
Saridanon".

'330 ' Post ĉi vortoj mi
ankoraŭ pli amare do ekploris,
; Sed al Parsadan' la ĥasoj
alsenditaj min kunportis; La
gereĝoj ambaŭ kune en palaco
min renkontis, ; Ili patre min
kisadis, per festeno min
honoris.

'331 ' La reĝino kaj la reĝo
min prizorgis kun atento, ; Ke
mi restu amirbaro, li ripetis
sian peton; Mi ne volis – min
timigis la graveco de
l'posteno, ; Sed finfine mi
kapjesis, do esprimis la
konsenton.

'332 ' Eble ion mi forgesis –
multaj jaroj jam forpasis, ; Sed
al vi mi diros ĉion, kio mian
vivon ŝanĝis; Falsa estas
mondo nia, nur malbonon
faras, faris. ; Kaj fajreroj ĝiaj
ardaj min tro ofte ĝuste trafis".
.....

,& Rakonto pri la amo de Tariel':

'333 Tariel' iome haltis, poste
tiel li konfesis: ; "Unu tagon
mi kaj reĝo de ĉasado jam
revenis, ; "Ni vizitu la
filinon", diris li, je l'mano
prenis. ; Do ne miru, ke la
vivon la memor' al mi venenis.
.....

'334 ' Kaj ekvidis mi
ĝardenon, mi neniam vidis
tian, ; Ĉirkaŭ ni sur branĉoj
pepis, trilis birdoj fantaziaj, ;
En basenoj la fontanoj ŝprucis
rozan akvon sian, ; Sur eniroj
de la turoj pendis orteksaĵoj
brilaj.

'335 ' "Turaĉbirdojn* al ŝi
donu", estis de la reĝ'
propono, ; Mi obeis, kune
paŝis kun la reĝo al renkonto
... ; Kaj de tiam mi per larmoj
pagas al kruela mondo; Ja
necesas diamanto, por trapiki
ŝtonan koron.

'336 ' Sciis mi, ke reĝo kaŝis la
filinon de rigardo, ; La
kurtenon li malfermis, por
enlasi sunbriladon; Al Asmat'
ordonis reĝo, ke ŝi portu la
birdaron ; Kaj transdonu:
"Turaĉbirdojn al vi sendas
amirbaro".

'337 ' Jen Asmat' kurtenon
levis, mi ekvidis Dareĝanon, ;
Mian koron per ponardo
vundis bela do rigardo, ;
Enmanigis la turaĉojn kaj
eksentis mi la ardon; Kaj de
tiam min eterne jam bruligas
amo-flamo.

'338 ' Kie estas nun okuloj,
kiuj sunon mem estingis?" ;
Diris Tariel' kaj svenis –
travivaĵoj tre ekscitis. ;
Avtandil', Asmat' ekploris,
eĥo plendon disvastigis; Jen
denove liaj manoj, kiel mortaj
senfortiĝis.

'339 Lin Asmat' per akvo
verŝis, por sveninton revivigi,
; Reakiris li konscion, sed ne
baldaŭ trankviliĝis; Longe
ĝemis kavaliro kaj finfine li
sidiĝis, ; "Ŝin memori mi ne
povas", rakontante tiam diris.
.....

'340 "Kiu ĝojas kaj kontentas
nur pri vivo efemera, ; Ne
evitos li perfidon de la mondo
ĉi severa, ; La saĝuloj estas
tiuj, kiuj neas mondon tedan;
Nun aŭskultu vi daŭrigon de la
historio vera.

'341 ' Mi transdonis
turaĉbirdojn, ne memoras,
diris kion, ; Poste perdis
ekvilibron kaj samtempe la
konscion; Kiam mi
rekonciiĝis, ĉie vidis la
eksciton, ; En tumulto homoj
ĝemis, diris: "Kia tragedio!"
.....

'342 ' En la ĉambron luksan,
grandan oni min do enlitigis, ;
Parsadan' ĉe lito ploris, pri la
sano informiĝis, ; La vizaĝon
li gratvundis, mem reĝin' al mi
rapidis, ; "Tion sorĉis
Belzevulo*", alvenintaj
mukroj* diris.

'343 ' Ĉirkaŭprenis min la
reĝo, ĉar min vivan li ekvidis,
; "Filo mia, diru ion", – Per la
ĝojo voĉo kriis, ; Ne intencis
mi respondi, nur ekstremis kaj
ekspiris, ; Poste falis mi
denove, miaj pensoj deŝiriĝis.
.....

'344 ' Jen mulimoj* kaj la
mukroj ĉirkaŭ mi atente staris,
; Ili legis sanktan libron, kiun
en la mano havis, ; Ili pelis la
satanon kaj ankoraŭ ion faris;
Restis mi malsana tie, dum tri
tagoj mi ne manĝis.

'345 ' Kuracistoj tiam diris:
"Tio estas ne malsano, ; Lia
korpo estas sana, nur bruligas
koron flamo"; Jen mi en la lito
saltis, jen denove perdis
kapon, ; La reĝino multe
ploris kaj plenigis larmoj
maron.

'346 ' Dum tri tagoj kuŝis tie
mi nek viva, nek mortulo, ;
Poste mi komprenis ĉion,
kiam pasis frenezumo, ; Ho,
mi pensis, mi pereos tie de
interna brulo; Mi petegis dion
doni paciencon kaj indulgon.
.....

'347 ' Kaj mi preĝis : "Dio,
donu helpon al mi kaj la
sanon, ; Ke mi povu hejmen
iri de la reĝaj korteganoj, ; Ĝis
ĉi tie ne divenis ili mian ardan
amon, ; Kaj sanigis dio mian
koron, kapon por ĉiamo".

'348 ' Jam promeni mi
komencis, venis de la reĝ'
senditoj, ; La reĝino mem
alkuris, poste sekvis la veziroj,
; Estis tie vera ĝojo, ĉiu sendis
bondezirojn, ; Parsadan' al dio
dankis pro la sano-reakiro.

'349 ' De du flankoj sidis
gastoj, ili kuracilon donis, ;
"Mi jam ne malsanas, reĝo!"
jen kuraĝe mi respondis. ;
Poste mi ĉevalon petis kaj
rajdadi iom volis ; Kaj,
saltinte sur la selon, mi
ĉevalon mian spronis.

'350 ' Ni galopis, mi kaj reĝo,
kampon, valon preterpasis, ;
Poste hejmen ni revenis, reĝo
al palaco rajdis; Mi eniris
mian ĉambron, tamen tre
malbone fartis; Pensis mi, ke
morto venas kaj por tio min
preparis.

'351 ' La koloro de kristalo
kiel la ŝafrano* brilis, ; Kaj
dek miloj da tranĉiloj en la
koron enpikiĝis. ; Venis iu
min serĉanta, dormolokon li
atingis, ; Mi ankoraŭ ne
komprenis, kiu, kial min
vizitis.

'352 ' De Asmat' sendito venis,
li transdonis la paperon;
Mirigita kun korbato mi,
tralegis la leteron, ; Ne en tiu
koro, tamen, ekbruligis mi
am-senton, ; Dio vidas – ne
intencis mi ŝin puŝi al
turmento.

'353 ' Min mirigis, kiel povis
ŝi konfesi pri la amo, ; Sed ne
taŭgis ne respondi, ĉar ŝi eble
perdis kapon, ; Malespere ŝi
komenci povus eĉ
kalumniadon, ; Kaj mi skribis
la respondon – nur ĝentilan
kaj sen flato.

'354 ' Tagoj kaj semajnoj
pasis, la pasio pligrandiĝis, ;
Militistoj, pilkludantoj ne
ĝojigis, nur incitis, ; Mi evitis
la palacon, kuracistoj min
vizitis, ; Kaj mi pagis por la
ĝojo, kiun mi antaŭe vidis.

'355 ' La krepusko replenigis
mian koron kaj la kapon, ;
Tamen kuracistoj tute ne
komprenis la malsanon, ; Kaj
ellasi ili volis superfluan de la
sango; Mi konsentis, ke nur ili
ne divenu pri la amo.

'356 ' Kiam mi kun man'
vundita sur la lito laca kuŝis, ;
Venis sklavo kaj sekrete en
orelon mian flustris: ; "De
Asmat' jen homo venis" kaj al
mi lin alkondukis; "Kion ŝi
denove volas" – malkontenta
mi cerbumis.

'357 ' La leteron li transdonis,
mi atente ĝin tralegis, ; Ke ŝi
volas min ekvidi, tion bone mi
komprenis, ; Kaj respondis:
"Por klarigo de rilatoj tempo
venis, ; Ni intervidiĝos certe,
kiel vi pri tio petis".

'358 ' Tamen mi hezite pensis:
"Aventuro havos finon, ; Nun
mi estas amirbaro, de la reĝo
elektito, ; Se klariĝos, ke mi
estas deloganto de l'knabino, ;
Tio kaŭzos malhonoron kaj
verŝajne la ekzilon".

'359 ' Venis de la reĝo homo,
diris: "Volas li vin vidi", ; La
monarko volis scii, ĉu mi jam
rekonsciigis. ; Mi respondis :
"Post ellaso de la sang' mi
renaskiĝis ; Kaj esperas, ke
jam baldaŭ mi vin povas
reviziti".

'360 ' Jen mi estas apud reĝo,
li amike min invitas, ; Sen
pafarko en la selon sur ĉevalo
li sidiĝas, ; La ĉasadon mem
komencas kaj turaĉojn
neniigas, ; Jen ĉasistoj "Brave,
Brave!" ne flateme laŭte krias.
.....

'361 ' Ni revenis, ĉar laciĝis,
estis fino de ĉasado, ; Hejme
mi festenis gaje, harpistinoj
kantis kantojn, ; Kaj la reĝ'
disdonis oron, diamantojn sur
manplato. ; Ĉiu estis tre
kontenta, ne forgesis tiun
tagon.

'362 ' Mi drinkadis kaj ĉasaĵon
manĝis pladon post la plado, ;
Ne estingis mian flamon
tamen ŝajna diboĉado; La
festenon mi daŭrigis hejme
kun la kamaradoj, ; Tiel volis
kaŝi amon kaj konservi
sinregadon.

'363 ' Trezoristo al mi flustris
interesan do informon: ;
"Volas vidi vin virino, kiu
staras trans la pordo, ;
Kaŝvualon bele portas, kiel
estas nia ordo". ; Mi
respondis : "Ŝi eniru, donas mi
ja la konkordon".

'364 ' Kaj ekstaris ĉiuj gastoj
por forlasi la festenon, ; Kriis
mi: "Vi ne foriru, mi revenos
post soleno". ; Iris mi al
dormoloko, iu gardis la
pordegon, ; Mi ne volis
malbonagi kaj konservis la
sinregon.

'365 ' Kliniĝinte min salutis
kaj parolis la virino: ; "Vin
vidanta ĉiu devas esti danka al
destino". ; Min mirigis, ke
knabino jen kliniĝis antaŭ
viro; Se ŝi bone scius morojn,
ŝi silentus kun estimo.

'366 ' Mi eksidis sur la sofo, ĉe
tapiŝo ŝi ĉi staris, ; Kaj ne
volis proksimiĝi, tion bone mi
rimarkis, ; Kaj mi diris: "Kial
tie staras vi, se min ekamis?" ;
Ne respondis la virino, kaj
paroli ŝi ne hastis.

'367 ' Fine ŝi silentis diris: "Mi
ruĝiĝas pro la honto, ; Se vi
pensas, ke amante mi petegis
pri renkonto. ; Tamen min
kortuŝas via sinregado kaj
bonkoro, ; Do al sola dio estu
danko kaj eterna gloro.

'368 ' Mi ĉi tie time tremas,
pro hontemo kap' doloras; Ne
koleru, mi, sklavino nur
leteron doni povas, ; Mia
granda sinjorino tre kaŝeme
vin alvokas, ; Do vi legu, kion
skribas tiu, kiu ami volas".
....

,& La unua letero de Nestan' al sia amato:

'369 "Mi komprenis , ke leteron sendis mia vivturmento, ; "Ho, leono, suna lumo" – skribis ŝi kun arda sento, ; "Mi por ĉiam estas via, forlasu vin lamento, ; Kaj Asmat' alion diros, ŝin aŭskultu kun atento.

'370 ' ' Ĉu en morto kaj en sveno oni trovas amon veran? ; Vi preferu al mi montri heroaĵon eĉ danĝeran, ; Ĥatalando* jen tributon plu ne pagas la moneran, ; Prenu ĝin pro la konduto aroganta, malsincera.

'371 ' ' Mi edzino via estos, ĉiam revas mi pri tio, ; Sed kuraĝon mi ne havis pri la amo diri ion, ; Mi en palankeno* sidis, aŭdis vian historion, ; Kaj eksciis pri sufero, kion kaŭzis la pasio.

'372 ' ' Atenteme, do aŭskultu, kion diros amantino, ; Vi subpremos Ĥatalandon dum sukcesa militiro. ; Plori kaj velkigi rozojn – senutilas, kavaliro. ; Mi ja faris por vi ĉion, mem heligis sunsubiron".

'373 ' Kaj Asmat' rakontis ĉion, kio mankis en letero; Mi fariĝis plej feliĉa homo sur la tuta tero, ; En la Brust' la koro batis, ĉar revenis la espero, ; Kristalvitris miaj vangoj kaj subenis en aero".

**,& La unua letero de
Tariel' al sia amatino:**

'374 "Traleginte la leteron, mi
ĝin metis sur okulojn; Mi
respondis : "Kara mia, lun' por
mi fariĝis suno; Vi ne vidis
malbonaĵon de amanta vin
miĝnuro; Mi min sentas en la
songo, vi min faris feliĉulo".

.....

'375 ' Al Asmat' mi diris jene:
"Pli paroli mi ne povas, ; Al ŝi
vi raportu: "Suno, la ĉielon vi
dekoras, ; Revivigas min
mortulon, nun la vivo
altvaloras, ; Mian taskon mi
plenumos, kiun vi al mi
ordonas." "

'376 ' Sed Asmat' ankoraŭ
flustris: "Vi vin gardu, ŝi tre
petas, ; Ke neniŭ, do eksciu,
kion vi en koro sentas; En
neceso vi ŝajnigu, ke vi nur
kun mi koketas, ; Al mi skribu
la leterojn kaj nur min ekvidi
strebas".

'377 ' Al mi plaĉis la konsilo,
mi akceptis ĝin volonte; Ja ne
vane eĉ la suno antaŭ ŝi
paliĝis honte. ; Reviviĝis mia
koro, ĝi batadis nevolonte. ;
Neniigis ŝi mallumon – estis
mem la sun' alvorte.

'378 ' Plenan de valoraj ŝtonoj,
oran prenis mi amforon, ; Al
Asmat' donaci volis, kiel
diktis nia moro, ; Sed rifuzis la
virino: "Ne necesas por la
koro". ; Ŝi elektis unu ringon
kaj aldiris : "Por memoro".

'379 ' Kaj foriris la virino,
glavo koron pli ne tranĉis, ; La
feliĉo mem alvenis – al mi
fajro ne minacis, ; Mi revenis
al amikoj kaj festenis, gaje
kantis; Kiam ili adiaŭis, sen
donacoj mi ne lasis".

,& La letero de Tariel' al Ĥatalandanoj:

'380 "Sendis mi leteron jenan al najbara Ĥatalando: ; "Hinda reĝo estas riĉa kaj potenca la reganto; Tiu, kiu lin agnoskas, ne mizeras en malsato, ; Al ribelaj malamikoj li ne montras la kompaton.

'381 ' ' Niaj fratoj kaj patronoj, ne evitu do konflikton; Devas vi al ni alveni post de nia manuskripto. ; Se vi malobeos, tiam vin detruos la milito; La pli bone estas paca kunvivado kaj konfido".

'382 ' Kiam nia kuriero kun letero forrapidis, ; Mi denove en palaco nur festenis, gaje ridis, ; Ĉar mi estis feliĉulo, havis kion mi deziris; Tamen iam pro la duboj la humoro malboniĝis.

'383 ' Mi denove volis migri, min ekregis la tragiko; Tiam min ne povis distri, nek festenoj, nek amikoj. ; Ne sukcesis al mi bridi nek mildigi en kor' pikon, ; Tiun mondon mi malbenis, turmentita de abdiko".

,& Nestan-Dareĝan' invitas Tarielon:

'384 "Foje kun humoro aĉa de l'palaco mi revenis, ; Enlitiĝis, sed ne dormis, ĉar pri ŝi konstante revis, ; La leteron esperigan mi ankoraŭ fojon legis, ; Kaj subite la servisto apud mia lit' aperis.

'385 "Sklavo de Asmat' alvenis" – konfidence li raportis; La leteron al mi novan la veninto do alportis, ; Kompreneble, skribis tiu, kiu al mi ĝojon donis; Ŝi invitis – mi forrajdis kaj la sklavo min eskortis.

'386 ' En ĝardenon mi eniris kaj neniun tie vidis, ; Nur Asmat', fratino kara, laŭ aleo alrapidis; Ŝi ridetis: "Amosagon mi el via kor' elŝiris, ; Iru, kaj ekvidu rozon, kiu vidi vin deziris.

'387 ' Levis ŝi tapiŝon pezan – min en ĉambbron akompanis, ; Tie estis palankeno, la rubenoj ĝin ornamis, ; Mi ekvidis ŝin sidantan – sunradioj ŝiaj ĉarmis, ; La okuloj nigraj brilis – ŝi afable min rigardis.

'388 ' Ŝi silentis, min rigardis,
palis de vizaĝ' marmoros, ; En
okuloj ŝiaj vidis mi adoron kaj
favoron, ; Kaj ekflustris poste
Asmat : "Ame batas ŝia koro, ;
Tamen nun foriru, frato, ĉar
ŝin ĝenas via oro".

'389 ' Min Asmat'
forakompanas kaj mi –
malfeliĉa pensas: ; "Ho,
destin' – vi donas ĝojon kaj
samtempe ĝin forprenas, ; Jen
mi vidas amatinon kaj ĉielan
bonon sentas, ; Jen denove pro
disiĝo mi sopiras kaj suferas".
.....

'390 ' Sed Asmat' konsolis
kore, kondukante min –
ĉagrenan: ; "Vi forgesu
malsukceson – estis ŝi
neparolema, ; Kaj ne tristu, ĉar
vi scias – ŝi travivas amon
veran; Pro sinĝeno ŝi silentas,
krome estas ŝi fiera".

'391 ' Mi petegis : "Ho,
fratino, estu vi por mi balzamo
; Kaj forsanu min, miĝnuron
de mortiga amo-flamo; Skribu
vi pri ŝi leterojn, mi atendas
ĉiun tagon , ; Min ĝojigos ĉiu
vorto, ĉiu faro kaj la ago".

'392 ' Reveninte en la ĉambron
mi, de l'vangoj larmojn viŝis, ;
Mi al dormoloko iris, sed
pasio min bruligis; Sur vizaĝ'
rubenkristala pro la ploro blua
iĝis, ; Mateniĝon mi ne volis,
nur krepuskon mi deziris".

,& La letero de Ĥatalandanoj al Tariel':

'393 "Kuriero jen revenis kun leter' el Ĥatalando, ; Ili skribis arogante: "Hindoj estas invadantoj, ; Ankaŭ ni ja havas armon, fortikaĵojn kaj rajdantojn, ; Kiu estas via reĝo, ke sur nin li havas rajton?

'394 ' ' Mi – Ramaz, la ĥano regas, tial volas mi aldoni: ; Tre mirigis min la vortoj, kiujn mi en skribo trovis. ; Strange, ke vi aŭdacis pri alveno min ordoni, ; Vi ne skribu plu leterojn. Tiel vi nin malhonoris".

'395 ' Por kolekti miajn trupojn, mi forsendis marzapanon*. ; Mobilizis ni armeon, grandan, kiel astran svarmon, ; Do leviĝis kontraŭ ĥano ĉiu nia samlandano, ; De la batalontoj plenis inter montoj kaj la valoj.

'396 ' Jen aperis batalontoj, mi ekvidis la paradon, ; Kiel festo bela estis tiu granda kavalkado, ; Al mi plaĉis ĉevalvicoj, la rajdantoj kaj armado, ; La armeo nia granda estis preta por invado.

'397 ' Alte levis mi la reĝan, ruĝa-nigran la standardon, ; Kaj ordonis morgaŭ frue marŝi kontraŭ Ĥatalando. ; Mi ĉagrenis, ke denove malfavoras min fatalo ; Kaj forrajdis malfeliĉa ne vidante mian amon.

'398 ' Hejme mi denove tristis, ĉar ne vidis la eliron, ; Larmoj el okuloj fluis, estis kaŭzo la sopiro, ; Do por kio estas rozo al amanta kavaliro, ; Se ne eblas lin atingi kaj ĝi donas nur admiron".

,& Renkonto de Tariel' kun Nestan':

'399 "Min vizitis sklavo nigra – estis de Asmat' sendita, ; Ne atendis mi leteron kaj mi restis mirigita, ; La enhavo de la skribo ŝajnis al mi ne dubinda, ; Ŝi invitis min refoje: "Iru, faro estas kripta".

'400 ' Ree venis la sukceso, ne forgesis pri mi dio, ; Tie, apud la ĝardeno min atendis la virino, ; Estis ŝi Asmat' fidela, la malnova amikino, ; "Nun rapidu vi – leono, vin atendas ĉarmulino".

'401 ' Akompanis ŝi min rekte ĝis palaco por mi sankta, ; Kaj esperis ŝi – mem luno, Nestan-Dareĝan' – la ĉarma, ; Estis ŝi en verda vesto kaj radiis lumon klaran, ; Ĉarmis min per la talio per vizaĝo tre agrabla.

'402 ' Mi alpaŝis al tapiŝo kaj atingis dolĉan celon, ; Sur kuseno sidis tiu, kiu mem egaligis stelon, ; Mi tremetis kaj feliĉa sentis mi min en fabelo, ; Mia stel' vizaĝon kaŝis, per vualo kaj mantelo.

'403 ' Sur kuseno sidi kune poste Nestan' min invitis, ; Kaj ĝin sklave Asmat metis, vid-al-vide ni eksidis, ; Mondon tiun mi malbenis, sed ĝi min nun ne afliktis, ; Certe, multe mi ekĝojis, voĉon ŝian mi diigis.

'404 ' Ŝi parolis: "Vi lastfoje estis multe ĉagrenita, ; Kaj malĝojis pro disiĝo kiel floro forvelkinta, ; La okuloj viaj larmis, faris vin tre subpremitan, ; Antaŭ vi mi hontis ege, kvankam restis mi ĉarmita.

'405 ' ' Tamen la virinon noblan plibeligas sindeteno, ; Pli malbone agas kiam ŝi silentas dum la spleno, ; Mi ridetis tiam, tamen sentis vere la ĉagrenon, ; Kaj alsendis mi virinon, por rakonti al vi veron.

'406 ' ' De la tag', ke mi vin amis, mi decidis esti via, ; Estu certa, mi ne faros la adulton – faron fian, ; Vin, karulo, mi tre amas, diras mi la vorton pian, ; Se mi flatas aŭ mensogas, entombigu dio min jam.

'407 ' ' Do mi sendas vin batali
kontraŭ ĥatalandsoldatoj;
Donu dio al vi venkon kun
fidelaj batalantoj, ; Vi militon
nepre gajnos, mi revidos
amoranton, ; Vi donacu vian
koron kaj kunprenu mian
amon".

'408 ' Mi respondis: "Estas
preta por vi morti, amirbaro, ;
Vi ja min tre ofte savis, mi ne
dronis en la maro, ; Suno
restis vi por ĉiam en la mondo
de stelaro, ; Ĥatalandon mi
detruos kun leon-militistaro.
.....

'409 ' ' Vi donacon al mi
donis, mem la reĝoj ĝin ne
havas, ; Tion saman donas dio,
grandanime ne avaras, ; Vi al
mi similas, suno, ja radias,
mia kara, ; Via estas mi por
ĉiam, ĝis la tombo, tio klaras".
.....

'410 ' Ni promeson sanktan
donis je la libro de la ĵuro, ; Ŝi
konfirmis amon sian –
miĝnurino al miĝnuro. ; Diris
ŝi : "Se mi ekamos iun viron
en futuro, ; Dio punu min
severe sen domaĝo, sen
bedaŭro".

'411 ' Ni bongustajn fruktojn
manĝis, ĝojis per la babilajo, ;
Sed ne daŭris longe nia
feliĉega travivaĵo, ; Poste ni
disiĝi devis kun la larmoj sur
vizaĝo, ; Sunradiojn mi
kunprenis, bela estis tiu aĵo.
.....

'412 ' Mi bedaŭris, ke disiĝis
de la vangoj – la rubenoj, ; Por
mi mondo renoviĝis, estis ĝi
nuntempe gemo, ; Suno de
ĉielo alta prilumigis la
matenon, ; Miras mi, ke dum
disiĝo ne forlasis min
sinrego".

,& Militkampanjo de Taniel' en Hatalando:

'413 "Kaj matene mi ordonis:
"Vi trumpetu per la kornoj";
Mi ne povas nun priskribi, kiel
ĉi alvenis homoj, ; Kontraŭ fia
Hatalando mi – leono havis
fortojn, ; Trupoj marŝis
malfacile – tie mankis bonaj
vojaj.

'414 ' Ni trapaŝis hindajn
limojn, ne renkontis la
reziston, ; Mi nur vidis iun
homon – estis de Ramaz
sendito, ; Li komencis al mi
flati, li parolis pri paciĝo: ;
"Viaj hindaj kaproj manĝos
niajn lupojn kun facililo".

'415 ' Kaj Ramaz per li
transdonis or-brilantan
koruptaĵon, ; Petis : "Ni
ekstermu multe da soldatoj,
fortikaĵoj, ; Prenu nian ĵuron,
ke ni havos al vi nur omaĝon,
; Ni evitos la detruon kaj
aldonos la havaĵon.

'416 ' ' Niajn pekojn vi
pardonu, de vi petas ni
indulgon, ; Estu vi al ni
humana, ne necesas viaj
trupoj, ; Neniigos nin milito
kaj detruos la tumulto, ; Se vi
venos al ni pace, ni transdonos
al vi urbojn".

'417 ' La veziroj ĉirkaŭstaris,
donis al mi la konsilon: ;
"Taniel', vi estas juna kaj ne
vidas la kaptilon; Scias ili, kiel
trompi malamikon kun la
brilo, ; Poste murdos vin – la
ĉefon, perfiduloj per armilo.
.....

'418 ' ' Vi esploru, ĉu la ĥano
vere estas la trompulo, ; Kun
kuraĝaj batalantoj senmaskigu
mensogulon, ; Se sinceraj
estas ili, ni ne tuŝos, certe,
urbojn, ; Se mensogas ili,
punu Hatalandon –
senhontulon".

'419 ' Kun konsilo tia saĝa mi
konsentis tre kontenta, ;
Skribis mi al Ramaz noton:
"Ĥan', vi estas reĝo sperta, ;
Pli ol sango ni preferas bonan
pacon amikecan. ; Kun
taĉmento malmultnombra mi
vizitos vin – gasteman".

'420 ' Nur tri centojn da
soldatoj de la trupoj mi
elektis, ; La plej fortajn por
kampanjo tiu prenis, kiel
decis, ; Ĥien post mi rajde
sekvi mi la elektitojn petis, ;
En okazo de bezono helpi ili
al mi devis.

'421 ' Dum tri tagoj ni jam rajdis, la senditon novan vidis, ; Li donacon de la ĥano – oran veston enmanigis, ; "Ĥano nia kun vi volas kunfratiĝi", – li aldiris, ; "La donacojn multajn donos, se vi venos nin viziti".

.....

'422 ' Ĥano diris: "Mi salutas vin, potenca amirbaro, ; Mi mem iras vin renkonti, kiel frato kaj najbaro". ; Mi respondis: "Ni alvenas kun sincera bona faro, ; Estu ni parencoj bonaj, kiel de gefratoj paro".

'423 ' Mi forrajdis, poste haltis ĉe densejo, por ripozi, ; Vidis la senditojn ĥanajn – sur ĉevaloj ili trotis, ; Nun Ramaz donacon novan – la ĉevalojn doni volis, ; "Ĥan' Ramaz pri vi nur revas", diris ili, sed mensogis.

'424 ' Mi ricevis la sendaĵojn – ĥano skribis flatajn vortojn; "Mi forlasis la palacon, morgaŭ havos ni renkonton". ; Mi konstruis belan tendon por la ĥatalandaj homoj, ; Kaj senditoj de la ĥano havis tie bonan dormon.

'425 ' Ĥiam spur' en vivo restas de bonfaro kaj la virto, ; Jen sekrete al mi venas unu el la ĥan-senditoj, ; "Via patro en juneco mia estis la savinto, ; Diras mi al vi sekrete, ke minacas vin perfido.

'426 ' ' Ĥe kortego min edukis Saridan' – mem via patro, ; Mi eksciis pri intrigoj de la ĥatalanda ĥano, ; Kaj alkuris por averti vin pri vera mortminaco, ; Ĥar ne volas mi ekvidi ĉi perfidon, fian agon.

'427 ' ' Ĥan' Ramaz ne pensas tute pri frateco, nek pri paco, ; Kaŝas li armeon grandan en arbara densa spaco, ; Vi rapide perdos kapon, se ne kredos al minaco, ; Mi esperas, vi komprenas, kiel uzi glavon, lancon.

'428 ' ' Tre amike li renkontos vin kaj viajn batalantojn, ; Li parolos, ke Hindio estas lia bonfaranto, ; Sed signalos li per fumo kaj alvokos la soldatojn, ; Ili vin ĉirkaŭos kaŝe kaj mortigos per glavbatoj".

'429 ' Al la homo bonintenca
diris mi sinceran dankon, ;
Ĉirkaŭbrakis kiel nian bonan,
koran samlandanon. ; Mi
promesis ne forgesi pri fidela
lia ago ; Kaj konsilis lin foriri,
por ne verŝi vane sangon.

'430 ' Ne malkaŝis mi
sekreton, kiun fidis
protektanto, ; Kaj decidis fari
tiel, kiel diris konsilanto, ; Al
la trupoj malproksimaj mi
forsendis la komandon: ; "Al
mi hastu senprokraste el foraĵo
de la kampo!"

'431 ' Mi matene la senditojn
forpermesis kun la peto: ;
"Diru al Ramaz: renkonti lin
mi rajdas kun taĉmento," ;
Duontagon nesingarde vojis
mi kun malatento, ; Pensis, se
la sorto volas, ĝi mortigas en
momento.

'432 ' Jen la polvo de la tero
sin leviĝas dum tagiĝo, ; Mi
ekpensis: "Ramaz – ĥano
rajdas al interbatiĝo, ; Per la
glavo mia havos perfidulo
kapturniĝon," ; "Al armilo!" –
mi ordonis: "sanga estos
renkontiĝo.

'433 ' ' Fratoj, sciu – tiuj
homoj estas fiaj perfiduloj, ;
Do kuraĝaj kaj fortuloj estu en
decida lukto. ; Dio prenos en
ĉielon pereintan sentimulon, ;
Por batalo venas tempo, ni ja
estas kuraĝuloj".

'434 ' Mi ordonis: "Estu preta,
ĉevalista avangardo! ; Ni
hodiaŭ kunbatalos en kiraso,
kun ponardoj, ; Prenu kaskojn
kaj la ŝildojn, nepre ankaŭ
akrajn sabrojn". ; Mi ordigis la
taĉmentojn, niajn vicojn kaj la
gardojn.

'435 ' Malamiko proksimiĝis,
vidis tute nin armitajn, ; Jen
leteron hom' prezentis: "Estis
nia kor' vundita", ; Li
senhonte tion skribis, Ramaz-
ĥano hipokrita, ; "Mi vin vidas
kun armiloj por milito
destinitaj".

'436 ' Mi respondis: "Ni jam
scias, ĥano, vian ĵuro-rompon,
; Via dolĉa parolado estas nur
mensogaj vortoj, ; Ni batalu,
se vi povas, sur la kampo inter
montoj, ; Mi persone prenas
sabron kaj batalos ĝis la
morto".

'437 ' La sendito pli ne venis,
ne necesis li fin-fine, ; Per la
fum' signalis ili kaj aliaj vidis
tie, ; Ni kaj niaj malamikoj
staris pretaj vid-al-vide, ;
Malamiko jam alpaŝis, sed ni
staris tre trankvile.

'438 ' Do mi petis akran
glavon kaj surmetis feran
kaskon, ; Strebis mi al la
batalo, bone sciis militarton, ;
Ĉiam pli proksimen rajdis mi
al la ĥatalandanoj, ; Ili staris
kiel muro, viciĝinte en vicaroj.
.....

'439 ' "Frenezulo!" – ili diris,
kiam mi alproksimiĝis, ;
Batalanton sur ĉevalo per la
glavo mi trapikis, ; La ĉeval'
sur teron falis, la rajdanto
renverŝiĝis, ; Lanc' rompiĝis,
nun la sabron mi tuj prenis kaj
aplikis.

'440 ' Mi min ĵetis sur
perdrikojn kiel aglo
sangavida, ; Mi renversis
batalantojn en vicaro
malamika, ; Homon al la
homo puŝis, mont' fariĝis el
vunditaj, ; Neniigis du
taĉmentojn mi en ardo
obsedita.

'441 ' Min ĉirkaŭis malamikoj,
ĉiu kontraŭ mi batalis, ; Lerte
mi per fortaj batoj ĥatalandajn
homojn tranĉis, ; Terenfalis
malamikoj, kiam mi per sabro
falĉis. ; Kie ajn mi reaperis, ili
kuris kaj mi hakis.

'442 ' Longe daŭris la batalo,
ĝi finiĝis nur vespere, ; Kaj
subite malamika skolto kriis
senespere: ; "La ĉielo ne
favoras, agas ĝi al ni kolere, ;
Jen mi vidas polvonubon – la
armeo rajdas vere..."

'443 ' Kun trumpetoj kaj
tamburoj venis miaj trupoj
urĝe, ; Tra la intermont'
penetris, nokte rajdis ili kune,
; Tio estis granda helpo – tre
necesa ja sendube, ; Kiam ili
proksimiĝis, sentis ni nin do
sekure.

'444 ' Malamikoj, ekvidinte
niajn trupojn sur la valo, ;
Estis pretaj por forkuro, donis
la repaŝ-signalon; Interkrucis
ni la glavojn – mi kaj ruza
Ramaz-ĥano. ; Mi Ramazon
terenĵetis, sed ne murdis lin
per mano.

'445 ' Forkurantan malamikon
kaptis nia ariergardo, ; Ĝi
malliberigis ilin, ĉar kuraĝis
avangardo. ; Do Ramaz
malvenkon spertis de glorinda
glav-ponardo, ; Kaj aŭdiĝis ĉie
ĝemoj, al vunditoj mankis
gardo.

'446 ' La ripozo por mi estis
tre necesa, dezirinda, ; Post
batalo senkompata, restis mi
kun man' vundita, ; Ĉiuj diris :
"Heroismo via estas
admirinda". ; Gloris min kaj
mian glavon, kaj atakon tre
subitan.

'447 ' De honoroj kaj gratuloj
mi ne vidis tute finon, ; Unuj
benis min, aliaj kisis min kiel
virinon, ; Nobelaroj –
edukistoj ploris pro la
korinklino. ; Miris, ke mi per
armilo faris ĉie la ruinojn.

'448 ' Mi dissendis militistojn
por kolekti la tributon; La
loĝantoj ĉion donis – ili timis
persekuton; Mi permesis verŝi
sangon de malicaj perfiduloj, ;
Kaj malfermis la pordegojn
sen batalo multaj urboj.

'449 ' Al Ramaz mi diris tiel :
"Vidas mi perfidajn agojn, ;
Vi kaptito estas mia, por vi
restas kelkaj tagoj, ; Ne fortigi
la fortresojn vi ordonu al
urbanoj, ; Mi alie ne kompatos
vin kaj viajn samlandanojn".
.....

'450 ' "Mi humile subordiĝos",
– la estinta ĥano diris, ; "Donu
mian nobelaron, ke mi povu
utiligi; Mi lin sendos al
fortresoj kun ordono ne
rezisti; Via estas supereco,
rajtas vi kondiĉojn dikti".

'451 ' Al Ramaz mi donis
homon, tiu estis la veziro, ;
Per totala kapitulac' do finiĝis
militiro, ; Kaj fortresoj ĉiuj
cedis, ĉar ne estis la eliro, ;
Jen nekalkuleble granda ŝajnis
la militakiro.

'452 ' Mi trarajdis tutan
landon, la ŝlosilojn oni donis, ;
Ferajn kestojn mi malfermis,
la trezorojn ĉie trovis; "Vivu
pace kaj sen timo" – al popolo
mi parolis, ; "Mi venkinto,
estas suno, sed briligi vin ne
volis".

'453 ' Mi esploris la tenejojn
de komenco ĝis la fino, ; Mi
laciĝus kalkulante la trofeon
kaj armilon; Orteksaĵon mi
ekvidis, ŝalon kaj la pelerinon,
; Nekredeble ŝajnis bele – ĝi
elvokis nur admiron.

'454 ' Ne komprenis mi, do,
kiel oni faris tiun varon, ; Ĉiu
ĝin vidante diris, ke ĝi estis
dia faro, ; Ĉar nerimarkeblaj
estis tie vefto, nek la varpo;
Estis ĝi fortika, kvazaŭ oni
fandis ĝin sur fajro.

'455 ' Tiun ŝtofon mi
kunprenis por la suno kaj la
stelo, ; Kaj por Parsadan'
elektis la plej belan mi
juvelon, ; Al Hindio mi
forsendis mulajn kaj kamelajn
gregojn, ; Ŝarĝis ilin per
trezoroj kaj ekspedis al
kortego".

,& La letero de Tariel' al reĝo de Hindio kaj reveno kun la venko:

'456 "Skribis mi : "Ho, mia
reĝo, estu vi feliĉa, forta: ; La
milito jam gajnita, pri la
venko mi raportas; Ĥatalando
niajn rajtojn kaj potencon
reagnoskas. ; Mi kaptitan
reĝon kune kun tributo hejmen
portas".

'457 ' Ĥatalandon mi pacigis
kaj forlasis ĝin – malbonon, ;
Ne sufiĉis la kameloj por
alporti la trezoron, ; Tiam mi
ordonis ŝarĝi por trofeoj ankaŭ
bovojn. ; Feliĉulo mi fariĝis,
ĉar atingis mi la gloron.

'458 ' Portis mi el Ĥatalando la
kaptitan suverenon; Parsadan'
renkonte rajdis kun fera patra
sento, ; Ĉirkaŭprenis min kaj
kisis, laŭdis min kaj la
taĉmenton. ; Li revindis mian
vundon, faciligis la turmenton.
.....

'459 ' Parsadan' aranĝis tendon
multkoloran sur majdano; Li
tre volis min ekvidi, por eldiri
grandan dankon, ; Apud reĝo
mi sidiĝis, sentis varmon de
rigardo, ; Reĝo volis per
festeno, festi la solenan tagon.
.....

'460 ' Tutan nokton ni festenis kaj tre ĝojis en tendaro, ; Nur matene urben venis, forlasinte gardistaron. ; Parsadan' ordonis tiam: "Vidi volas mi la ĥanon ; Kaj militkaptitojn, kiujn vi alprenis kiel sklavojn".

'461 ' Mi sidigis Ramaz-ĥanon kun la reĝo vid-al-vide, ; Parsadan' lin ekrigardis, ne kolere – bonanime, ; Kun la ĥano duvizaĝa li parolis altestime, ; Kavaliran noblan trajton montris li ne hipokrite.

'462 ' Parsadan' regalis ĥanon, restis bona kaj ĝentila, ; Parolado daŭris longe, estis ĝi sinceranima, ; Kaj matene lin invitis – malamikon jam venkitan. ; "Ĉu mi povas ĥanon puni?" min demandis reĝo mia.

'463 ' Mi respondis : "Homan pekon ĉiam ja absolvas dio; Ni pardonu grandanime, estas mia opinio". ; Al Ramaz li tiam diris: "Se forgesos vi ĥan' ĉion, ; Ni pardonos vin sincere kaj ne tuŝos vian vivon".

'464 ' Ĥano sin devigis pagi dek mil draĥmojn* por kompenso, ; Grandan kvanton da teksaĵoj – da brokato kaj sateno; Al la ĥano, liaj ĥasoj oni donis decan veston ; Kaj al ĉiu do permesis pace voji al la hejmo.

'465 ' Jen Ramaz humile danke antaŭ reĝo klinis kapon, ; Diris, ke perfidon sian tre bedaŭras kiel ĥano: ; "Se mi iam ekribelos – min mortigu sen kompato". ; Kaj kun siaj korteganoj li forlasis nian landon.

'466 ' Frumatene de la reĝo venis hom' en mian ĉambron ; Kaj transdonis: "En disiĝo ni ja estis tri monatoj, ; Do delonge mi ne vidis la ĉasaĵon sur la pato, ; Venu, kaj ni rajdos ĉasi, se nur vi ne sentas lacon".

'467 ' Mi vizitis la palacon. En la korto mi ekvidis ; Akcipitrojn kaj ĉasfalkojn, kaj gepardojn oni ligis; Reĝo – suno de Hindio, por ĉasado prete sidis, ; Min vidante, sian ĝojon per saluto li esprimis.

'468 ' Reĝo kun reĝino havis
pri mi nur konversacion, ;
"Tariel' min tre ĝojigis post
milita kompanio, ; En malĝojo
lia rido povas esti ambrozio. ;
– Kion mi al vi nun diras, faru
senprokraste tion.

'469 ' ' Mi al vi aferon diros,
mi pri ĝi delonge pensas: ; Ja
Nestan', filino nia, tronon de
Hindi' heredas, ; Ŝin – edenan
arbon montri al la homoj
tempo estas, ; Do vespere ŝin
sidigu apud vi, mi kore petas".
.....

'470 ' Sur ĉevaloj ni foriris por
ĉasado kaj amuzo, ; Ĉe ni estis
multaj falkoj, akcipitroj kaj la
hundoj, ; Post nelonge de
ĉasado ni revenis en la urbon,
; Mankis tempo por amuzi sin
en gaja pilko-ludo.

'471 ' Min rigardis tuta urbo de
tegmentoj kaj balkonoj, ;
Plibeligis min, venkinton, la
vestaĵo kun butonoj, ; Mi
aspektis kiel rozo kun roseroj
kaj burĝonoj. ; La vidantoj
min admiris, ja ne diras mi
mensogon.

'472 ' La milita supervesto –
ĝin al mi donacis ĥano, ; Estis
tiel eleganta, ke mirigis la
urbanojn. ; Reĝo de ĉevalo
saltis, ni eniris en darbazon*, ;
Kaj ekstremis, ekvidinte
sunsimilan Dareĝanon.

'473 ' Nestansuno tie portis la
oranĝan pelerinon, ; Ĉirkaŭ ŝi
humile staris la ĥadumoj* –
timigiloj, ; Domoj, stratoj de
la urbo plenis de blindiga
brilo, ; Ĉar radiis dent-eburo
kaj koraloj de la lipoj.

'474 ' Min – vunditan la reĝino
kisis kaj salutis kore, ; Ŝi
demandis pri la sano,
ĉirkaŭprenis min trifoje, ; Ŝi
patrine min akceptis,
komplimentis min milvoĉe: ;
"Malamiko ne aŭdacos agi
kontraŭ vi aroge".

'475 ' Oni min sidigis tie, kie
mia kor' deziris, ; Estis mi
feliĉa tiam – ĉar la sunon mian
vidis, ; Mi kaŝeme ŝin
rigardis, la okuloj ŝiaj brilis;
Se rigardon ŝi deturnis, mia
vivo vanta iĝis.

'476 ' La festeno estis tia, ke
ĝis nun neniu vidis, ; El
rubenkalikoj plenaj ni
bongustan vinon drinkis; Reĝo
ĉe la tablo estris kaj severe li
ordigis: ; "Ne ellasi gaston
hejmen, ĝis li gaja ne fariĝis".
.....

'477 ' Mi, sidante ĉe la tablo,
estis en feliĉa domo, ; Kiam ni
interrigardis, batis forte niaj
koroj, ; En frenezo mi evitis eĉ
rigardi al la homoj. ; La
renkonto kun la suno donis al
mi raran ĝojon.

'478 "Vi ne kantu" – reĝo diris
kaj mutriboj* interrompis, ;
Poste ambaŭ reĝaj moŝtoj
miajn agojn supergloris: ;
"Ĝojas ni, sed malamikoj ĝoje
esti do ne povis, ; Ĉiu, kiu vin
laŭdegis, tiu vere ne kaĵolis.
.....

'479 ' ' Mia devo estas doni al
heroo or-vestaĵon, ; Sen la
gloro vin ornamas, plibeligas
la vizaĝon. ; Jen cent
trezoruoj – ili bone taŭgas por
havaĵo, ; Kaj vi kudru al vi
veston laŭ bontrovo kaj la
plaĉo".

'480 ' Mi ricevis cent ŝlosilojn
de multegaj konservejoj, ; Kaj
el tuta koro dankis riverence la
gereĝojn, ; Ambaŭ sunoj
ĉirkaŭprenis kaj min kisis kun
sincero ; Kaj disdonis
ordonacojn* al la trupoj kaj al
estroj.

'481 ' Poste gastojn li sidigis
kaj denove vinon drinkis, ; La
grandegan venkofeston harpoj,
flutoj plibeligis; La reĝino
gastojn lasis, kiam tago
vesperiĝis, ; Kaj aliaj ĝis
aŭroro ĉe la tabloj kune sidis.
.....

'482 ' Ni disiris, mi kalikon
kun drinkaĵo plu ne prenis, ;
Mi serĉadis dormolokon kaj
denove flamon sentis; Sed ne
povis mi ekdormi, ĉar pri ŝi
sincere revis; La vizaĝ' de
ĉarmulino tutan nokton min
turmentis".

,& La letero de Nestan-Dareĵan al sia amanto:

'483 "Nokte en la ĉambron venis mia sklavo kun raporto: ; "Jen virino sub vualo, vin demandas ĉe la pordo." ; Mi komprenis, kiu estis, saltis kun batanta koro, ; Kaj Asmat' eniris ĉambron, reakiris mi la forton.

'484 ' Ŝi de mia suno venis , do ĝojigis la alveno; Mi ne lasis riverenci, sed ŝin kisis kun dankemo; Ŝin preninte je la mano, mi sidiĝis sur kusenon ; Kaj demandis, kiel fartas de cipreso juna ĝermo.

'485 ' Mi petegis: "Vi parolu nur pri mia amatino!" ; Ŝi respondis : "Mi sen flato ĉion diris ĝis la fino, ; Vi al ŝi treege plaĉis kiam estis en proksimo, ; Ŝi min sendis por esprimi sian senton kaj estimon".

'486 ' Kaj Asmat' leteron donis – estis ĝi de mia suno; Skribis ŝi – Nestan' sopire: "Mi revidis vin, belulo, ; Batalanton sur ĉevalo, la sveltecon de l'стато, ; Kaj sekiĝis miaj larmoj, tial dankas mi fortunon.

'487 ' ' Kvankam havas mi parolon por amanto kante glori, ; Mi ne povas en disiĝo vin sopiri kaj adori; Suno volas por leono rozĝardenon sian doni, ; Ĵuras mi per via suno – min neniu havos krom vi.

'488 ' ' Scias mi – vi ploras multe, sed al larmoj venos fino, ; Do hodiaŭ trankviliĝu kaj forigu la sopiron; Adorantoj niaj miras : "Do ĉe kiu pli da brilo?" ; La donacon vian havi – jen esprimis mi deziron.

'489 ' ' Vi donacu la rubandon, kiun vi sur ŝultroj tenas, ; Kaj vi ĝojos, ekvidinte, kiel ĝi al mi konvenas; Vi do portu braceleton, kiun mi per Asmat sendas, ; Kaj ĉi nokton en la vivo ne forgesi, vin mi petas.'"

,& Ploro de Tariel' kaj lia sveno:

'490 Poste Tariel' ekploris, pasintecon li memoris: ; "Jen brakringo, ĝin la suno sur la brako sia portis". ; Li demetis la brakringon, kaj ĝin kisis, poste ploris, ; Li, perdinte la konscion, kuŝis tie, kvazaŭ mortis.

'491 Kuŝis viro sen vivsignoj kaj similis al kadavro, ; Sur la brusto oni vidis du makulojn de membatoj, ; Kaj Asmat' ĝis sangofluo grate vundis siajn vangojn, ; Ŝi klopodis, penis helpi priverŝante lin per akvo.

'492 Kun kompato kaj kortuŝo Avtandil' ĉi tion vidis; Ŝiaj larmoj boris rokon, la fajregon ŝi estingis, ; Tariel' rekonsciiĝis kaj silente li aldiris: ; "Mi ankoraŭ vivas, sekve, la turmento ne finiĝis".

'493 Li ekstaris paliĝanta kvazaŭ post la furiozo, ; En ŝafranon pale blankan transformiĝis lia rozo; Li silente longe sidis, stranga estis tiu pozo, ; Kaj domaĝis, ke ne mortis – preterpasis la psikozo.

'494 Li al Avtandil' sin turnis, kiam reakiris fortojn: ; "Kvankam mi frenezas, tamen mi daŭrigos la rakonton, ; Historion pri virino, kiu pelas min en tombon, ; Kaj mi miras, ke ankoraŭ plue vivas mi – mortonto.

'495 ' Tiam mi ekĝojis ege, ke Asmat' fidela venis; Traleginte la leteron, la brakringon mi ricevis, ; Ĝin surmetis sur la brakon, la rubandon mi deprenis ; Kaj transdoni la belaĵon al la amatino petis".

,& Responda letero de Taniel' al sia amatino:

'496 "Al Nestan' mi skribis :
"Suno, via brilo kaj radioj ;
Frapis rekte al la koro, agis sur
la ambicio. ; Freneziĝis mi de
via rava ĉarmo kaj gracio, ;
Kion povas mi donaci nun al
vi anstataŭ tio?

'497 ' ' Unufoje de pereco, vi
animon mian savis, ; Mi kun
tiu pasinteco la nuntempon
jam komparis; Sur la brako jen
brakringo – ĝin bonkore vi
donacis, ; Mi feliĉas kaj
antaŭe tian ĝojon ĉu mi havis?
.....

'498 ' ' Sendas mi al vi
rubandon – orteksajon
altvaloran ; Kaj la robon
samvaloran, vi ne trovos ja pli
bonan. ; Vi ne lasu min
turmenti en sopiro senkonsola
– ; Revas mi nur pri rakonto,
mi nur vin ekvidi volas".

'499 ' Kaj Asmat' foriris; tiam
kaptis min facila dormo, ; Sed
subite mi tremetis – vidis mi
Nestan' en songo; Revekiĝis
mi – samtempe malaperis tiu
sorĉo; Tutan nokton mi
pasigis, ne aŭdinte ŝian
voĉon".

,& Konsilo pri edziniĝo de Nestan-Dareĝan':

'500 "Mi ekaŭdis matenfrue:
min invitas mem la reĝo, ; Tuj
mi rajdis al palaco, min
atendis jam la seĝo, ; La
gereĝoj kun tri ĥasoj volis
dikti ian leĝon, ; Sidis tie, ion
diris, estis kiel dum la preĝo.
.....

'501 ' Parsadan' komencis
plendi pri monarka sort',
destino, ; Diris : "Venas
maljuneco malgraŭ volo kaj
deziro, ; Kvankam estas ni
feliĉaj, tamen ni ne havas
filon, ; Sed kontentas, ke ĉielo
donis al ni la filinon.

'502 ' ' Tamen por filino nia
bezonata estas edzo, ; Ke
heredu li la tronon, havu indan
li potencon, ; Estu saĝa li –
reganto, estu li la ekscelenco, ;
Ke li povu malamikojn neniigi
de komenco".

'503 ' Mi respondis:
"Malfacilas mankon de la filo
kaŝi, ; Sed sufiĉas por ni suno,
kiun ĉiu devas ami; Ĉiu estus
feliĉulo tiun belulinon havi, ;
Vi mem scias ja pli bone, kiel
la elekton fari".

'504 ' Komenciĝis konsilio pri la edzo de l'filino; Mia koro antaŭsentis – por la ĝojo venas fino; Reĝ' proponis unu homon - de Ĥorezma* ŝaĥo filon; Havi tian heredanton estus do por li utilo.

'505 ' Mi rimarkis – anticipe la decidon ili faris, ; Kaj interkonsente, unu al alia nun rigardis; Mi ne povis min proponi, al gereĝoj kontraŭstari, ; Do fariĝis mi nur cindro, ĉio nun por mi amaris.

'506 ' La reĝino ĝin konfirmis: "Ŝaĥo de Ĥorezmo fortas, ; Por Nestan' do lia filo estas edzo la plej bona". ; Kontraŭdiri mi ne povis, ĉar ŝi estis ĉiopova, ; Kaj konsentis mi – povrulo, faris memkondamnon mortan.

'507 ' Al Ĥorezma Ŝaĥo sendis ili kurier-peranton, ; Petis Ŝaĥon: "La Hindio serĉas tronon, heredanton, ; Ni ne havas filon, tial serĉas lin en alilando; Via estu filo, reĝo, de Hindio posedanto".

'508 ' Do revenis la sendito kaj donacojn li alportis, ; Ege ĝojis ĥorezmŝaĥo, pro destino ne angoris, ; Diris la kontenta ŝaĥo: "Vi al mi feliĉon donis, ; Ĉu pri ĝi mi povis revii?" Do sincere li parolis.

'509 ' Kaj denove ili sendis kurieron al ŝaĥido, ; Petis senprokraste veni sen la timo, malkonfido, ; Mi ne povis plu elteni, iris laca al la lito, ; Koro batis kaj suferis, mi fariĝis turmentito".

**,& Interparolo de
Nestan' kun Taniel' kaj
ilia decido:**

'510 "Hejme sidis mi tre trista,
min turmentis kordoloro;
Sklavo de Asmat' alvenis – mi
denove sentis forton, ; Al mi
donis li leteron – ŝi priskribis
sian sorton, ; Kaj ŝi petis min
alveni, senprokraste por
rakonto.

'511 ' Kaj mi tuj surĉevaliĝis,
rajdis mi ĝis la ĝardeno, ;
Proksimiĝis mi al turo, ne
perdinte la esperon; Al Asmat'
mi iris haste – ŝi atendis mian
venon, ; Sur vizaĝo ŝia estis
larmo-spuroj kaj ĉagreno.

'512 ' La aspekto ŝia trista
malagrabla min impresis; Ŝi ja
ĉiam estis gaja, sed nuntempe
ne ridetis; Ne parolis ŝi, nur
ploris, mi danĝeron
antaŭsentis. ; Ne kuracis ŝi
korvundon, maltrankvilon ne
forprenis.

'513 ' Ŝia tristo miajn pensojn
deflankigis kaj deprimis, ; Min
Asmat' kondukis ĉambren, la
kurtenon ŝi distiris; Mi eniris,
vidis lunon kaj malĝojo tuj
foriĝis, ; La radioj trafis
koron, sed la koron ne
varmigis.

'514 ' Lumo falis sur kurtenon,
sed blindiga ĝi ne estis, ;
Orteksaĵon donacitan ŝi
videble jam neglektis, ; En la
verda robo luno sur la taĥto
triste ĝemis, ; La vizaĝon
larmoj lavis, sed ĝi fulmis kaj
ĉagrenis.

'515 ' Ĉi-momente ŝi similis al
tigrino furioza, ; Kun ŝi estis
nek la luno, nek ĉielo – la
stelozoj, ; Min Asmat' sidigis
tie sur la seĝon – la ripozan, ;
Amatino mia ŝajnis tre kolera
kaj nervoza.

'516 "Miras mi, ke vi alvenis"
– ŝi proponis siajn pruvojn;
"Perfidulo vi ja estas kaj
samtempe ĵurrompulo; Tamen
sciu pro turmentoj dio sendos
al vi punon". ; Mi kuraĝis
kontraŭdiri: "Mi ne scias mian
kulpon.

'517 ' ' Mi ne povas min
pravigi ne sciante la aferon. ;
Kiun krimon mi do faris, kia
estas mia peko?" ; Ŝi
respondis: "Mensogulo,
malfacilas ĉu diveno? ; Kiel
povis mi vin fidi? Vi min
trompis – jen la vero.

'518 ' ' Ĉu vi scias la novaĵon
– por mi edzon oni serĉis; Vi
ja tian konsilion ĉe gepatroj
partoprenis, ; Vi trankvile tie
sidis kaj kun ĉio ja konsentis;
Ĉu vi diros, ke la ĵuron vi ne
rompis, sed konservis?

'519 ' ' Ĉu vi jam forgesis tute,
kiel ploris vi pro amo, ; Kiel
oni vin kuracis kaj vi ĝemis
dum malsano? ; Vi nuntempe
min rezignis, mensogulo, sen
kompato! ; Ankaŭ mi simile
faros – vi meritos tian agon.
.....

'520 ' ' Tamen sciu, ke ne
gravas, kiu estos suvereno, ;
Ĉar al mi nur apartenas la
potenco en la regno; Sciu, do
mensoga homo, ke alie ĉi ne
estos, ; Iru for, ĉar vin egalas
ankaŭ viaj aĉaj pensoj.

'521 ' ' Kaj ĝis kiam mi
regados, estos vi ĉi tie nulo, ;
El Hindio mi forpelos vin kiel
virinaĉulon, ; Min similan vi
nenie trovos, fia perfidulo.'" ;
Tariel' denove ĝemis, fluis
larmoj el okuloj.

'522 Li daŭrigis: "Post ĉi
vortoj reakiris mi esperon, ;
Mi denove povis vidi sunan
lumon sur la tero. ; Sed, ho,
ve, perdiĝis ĉio kaj postrestis
nur sufero. ; Efemera mondo,
kiom vi turmentos la oferon?

.....

'523 ' Sur kuseno mi ekvidis
sanktan libron – la Koranon* ;
Prenis ĝin kaj gloris dion,
poste gloris ŝin – la amon. ;
Mi parolis: "Suno mia, min
bruligas via flamo, ; Tamen
mi ankoraŭ vivas, do aŭskultu
akuzaton.

'524 ' ' Se mi diros falsan
vorton, vantam flaton aŭ
mensogon, ; Punu min ĉielo
alta, ĵetu min en fridan
tombon. ; Vi ne juĝu sen
aŭskulto – faris mi nenian
trompon". ; Nun ŝi cedis kaj
konsentis, finaŭskulti mian
vorton.

'525 ' Mi daŭrigis: "Se perfidis
mi kaj rompis sanktan ĵuron, ;
Senprokraste de ĉielo frapu
min mortiga fulmo, ; Kiu
povus anstataŭi vin, cipreson
kaj la lunon? ; Vin perdinte mi
ne vivos kaj fariĝos nur
mortulo.

'526 ' ' Oni min invitis kiel atestanton dum konsilo, ; Sed pli frue la gereĝoj sciis ĉion pri decido. ; Mi aŭskultis kaj komprenis – vana estus enmiksiĝo. ; Ne konsentis mi en koro, sed ne montris kontraŭdiron.

'527 ' ' Kiel povis mi diskuti, se la reĝo ne komprenas, ; Ke Hindio heredanton de la trono ja posedas ; Kaj mi, Tariel', laŭ patro sola heredanto estas. ; Do mi sentis, ke nuntempe prisilenti al mi decas.

'528 ' ' Kontraŭdiro nur malhelpus, devus agi mi prudente, ; Ĉion bone primediti kaj ne fari senpripense; Mia koro furiozis, pelis vagi intertempe; Sed se vi min ne forlasos, ĉu mi vin rezignos certe?"

'529 ' ' Je la nomo de la amo mi jam faris hipokriton. ; Kaj de nun varmiĝis pluvo, estis rozoj jam savitoj, ; Mi denove vidis perlojn inter la koralaj lipoj. ; Ŝi eldiris: "Kiel povis mi akuzi pri perfido?

'530 ' ' Nun mi kredas viajn vortojn kaj ne restas ia dubo, ; Ĉar senkaŭze mi vin nomis ĵurrompulo, perfidulo. ; Iru, petu mian manon, estu reĝo-grandegulo. ; Ambaŭ ni sur trono sidos sen serĉado de fremdulo".

'531 ' ' Kaj denove post kolero venis paco kaj konkordo, ; Estis ŝi denove luno, brila suno kaj aŭroro; Ŝi sidigis min apude, tiel montris la favoron, ; Ŝi parolis kaj estingis brulan fajron en la koro.

'532 ' ' Poste diris ŝi: "Saĝulo ne kutimas tre rapidi, ; Tia homo ĉian planon povas bone realigi; Se forpelos vi fianĉon, reĝo povas koleriĝi, ; Kaj pereos nia lando, se komencos vi militi.

'533 ' ' Se enlasos vi ŝaĥidon – oni lin al mi edzigos, ; Ni ne trovos unuecon, rozon nian li frostigos, ; La invitoj, edzaferoj, ŝtatagadoj pligrandiĝos, ; Persajn ĥasojn ni abdikos, alilandul' ne ĝojiĝos".

'534 ' Mi respondis : "Dio gardu, ke mi lasu lin edziĝi; La venintojn ĉe landlimo mi scipovos fortimigi, ; Mian forton kaj kuraĝon povas vi sen dubo fidi, ; Kaj post tia renkontiĝo por nenio taŭgos ili."

'535 ' "Eble pensas mi virine" – mia amatino diras, ; "Vi ne tuŝu la eskorton, mi sangverŝon ne deziras, ; Murdu vi nur la fianĉon – kaj pli mi ne sangavidas, ; Eĉ la arbon sekiĝintan homa vero revivigas.

'536 ' ' Faru tiel, ho, leono, mi ne dubas pri la venko; La fianĉon murdu kaŝe, ne elvoku la suspekton; Lian trupon ne mortigu, ĝi ne estas bruta grego, ; Sed senkulpan homon murdi, estas ja grandega peko.

'537 ' ' Poste iru en palacon, diru al la suvereno: ; "Mi ne lasos, ke Hindion vi donacu al la persoj; De la patro mi heredis kaj posedas tiun teron; Se decidon vi ne ŝanĝos – ĉi postrestos nur dezerto".

'538 ' ' Sed ne diru pri la amo kaj ne petu mian manon, ; Tiel pli kredebla ŝajnos via prava postulado, ; Kaj vidante vin obstina, nepre cedos mia patro, ; Min proponos edziniĝi, kaj disfalos ĉiuj baroj".

'539 ' Al mi plaĉis tiu plano, ĝin plenumi mi decidis. ; Mi ekstaris por foriri – certe, multe mi rapidis. ; Min ŝi volis ĉirkaŭpreni, ŝia belo min altiris, ; Sed mi ne kuraĝis fari, kion ege mi deziris.

'540 ' Adiaŭis mi, foriris, gvidis min Asmat' ĉi-foje; Post disiĝo la sopiro pligrandiĝis eĉ miloble, ; Tamen ĝojo ne multiĝis, ĝi ekzistis unusole ; Malrapide mi revenis, tion faris mi nevole".

,& La alveno de ŝahido al Hindio por edziĝo kaj lia morto:

'541 "Jen anoncis kuriero:
"Jam veturas la fianĉo," ; Kio
lin atendas, certe, ne suspektis
ŝahidaĉo. ; Parsadan' kontenta
estis, ĝojis li pri la mesaĝo, ;
Min alvokis per kapklino kaj
sidigis kun la plaĉo.

'542 ' Li parolis: "Tian tagon
decas montri la gajecon ; Kaj
finiĝu la afero per la nupta
rafineco; Ni dissendis
kurierojn, ke alportu
trezorkestojn, ; Ni disdonos la
donacojn, ĉar ne decas
avareco".

'543 ' Ĉie mi dissendis homojn
por alporti la donacojn, ; Jen
aperis la fianĉo – la ŝahido
kun aŭdaco, ; Ni elrajdis por
renkonti, malgrandiĝis la
distanco, ; Kaj kunvenis
multaj trupoj, okupantaj
grandan spacon.

'544 ' "Vi aranĝu la tendaron!"
– reĝ' ordonis al amaso, ; "Ke
ŝahido povu tie liberiĝi de la
laco; Lin renkontu niaj trupoj,
vi ne iru al la gasto, ; Vi
renkontos lin ĉi tie, jam
venintan en palacon".

'545 ' Sur la kampo ni
konstruis ruĝajn tendojn el
atlaso; La fianĉo algalopis,
sekvis lin popolamaso, ;
Kolektiĝis ĥorezmanoj –
militistoj kaj la ĥasoj, ; Trupoj
en vicaroj staris, buntis vestoj
kaj kirasoj.

'546 ' Mi laciĝis pro laboroj
kaj al hejmo nun rapidis, ;
Dormi volis malfeliĉa, mi al
mia sort' subiĝis; De Asmat'
alvenis sklavo, li leteron
enmanigis, ; Mi tralegis:
"Venu urĝe, mi tre volas vin
ekvidi".

'547 ' Senprokraste al reĝino
mi direktis la ĉevalon. ; Al
Asmat' mi diris: "Kial mi
denove vidas larmojn?" ; Ŝi
respondis: "Vi pli bone devus
scii la kialon; Ja ne povas mi
senĉese vin pravigi, viajn
agojn".

'548 ' Ni eniris al Nestan', ŝi
sidis kun faltita frunto; ; En la
ĉambro estis lume, tute ne
necesis suno, ; Ŝi demandis:
"Kial longe vi prokrastas la
plenumon? ; Ĉu denove vi min
trompas? Ĉu vi serĉas la
fortunon?"

'549 ' Tiaj vortoj min ofendis,
mi subite ŝin forlasis, ; Nur
ekkriis: "Vi tre bone scias, kiel
vin mi amis, ; Ne necesas
kuraĝigi, mi mem scias kion
fari." ; Mi revenis hejmen
preta tuj kaj decideme agi.

'550 ' Mi kolektis batalantojn,
kriis : "Estu ĉiuj pretaj!" ; Kaŝe
ni trarajdis urbon, estis tute
nevideblaj. ; Trovis mi
ŝahidan tendon, tie kuŝis li
kvieta, ; Kaj mi murdis
senkompate la junulon
sendefendan.

'551 ' Tranĉis mi la tendon
trafe per tranĉilo trafa mia, ;
Kaptis lin ĉe gamboj, kontraŭ
stango frapis kapon lian, ;
Ekkriegis la servistoj,
ekvidinte murdon fian, ; Sed
ĉevalo tuj forportis min de
loko peka tia.

'552 ' Onidiro pri la murdo en
tendaro disvastiĝis, ; Min
postkuris lia gardo, ĝi min
volis senkapigi, ; Sed
persekutantojn ĉiujn mi per
glavo neniigis; Mi ja havis la
fortreson, ĝin sukcese mi
atingis.

'553 ' Por kunvoki militistojn,
mi dissendis kurierojn: ; "Kiu
volas al mi helpi, venu urĝe al
fortreso." ; Novaj trupoj
persekutis, sed ne havis tio
sencon, ; Ekvidinte la
fortreson, ili perdis tuj
esperon.

'554 ' Nokto pasis, frumatene
mi post dormo ellitiĝis ;
Nobelaron tri venintajn de la
reĝo mi ekvidis; Ili diris liajn
vortojn: "Kiel patro mi vin
fidis, ; Kial do vi mian ĝojon
senkompate neniigis?

'555 ' ' Kial mian gloran
domon malhonoris vi per
sango? ; Se vi volis la filinon,
kial kaŝis vian amon? ; Vi
ofendis min kaj honto kovris
min kaj mian aĝon, ; Ni ne
povas kune esti post farita
krima ago".

'556 ' Mi respondis: "Ho,
reganto, se ne havus mi la
forton, ; Ĉu min ne bruligus
plene arda flamo de la honto?
; Vi juĝisto, estu justa, tamen
mi ne timas morton; Mi ne
celis la filinon – tio estis veraj
vortoj.

'557 ' ' Vi ja scias – en Hindio iam kelkaj reĝoj estis, ; Kaj nuntempe heredanto unusola mi postrestis, ; Ĉar aliaj ŝtataj homoj mortis – vi la tronojn prenis, ; Do laŭrajte hinda trono nur al mi ja apartenis.

'558 ' ' Mi sincere al vi diros – vi ne agis laŭ leĝaro, ; Havis vi nur Dareĝanon, estis ina la idaro, ; Mi vidinte la ŝahidon, montris mian kontraŭstaron, ; Al neniu mi do cedos tronon hindan kaj cidaron.

'559 ' ' Dareĝanon edzinigi tial mi eĉ ne postulas; Sed Hindio estas mia, mi pri tio ne diskutas; Pretendantojn mi mortigos – tion mi solene ĵuras; Mi batalos sola – helpon alilandan mi rifuzas.'''

,'& Taniel' ekscias pri malapero de Nestan-Dareĝan':

'560 "Post foriro de l'senditoj furiozi mi komencis ; Pri Nestan', pri ŝia sorto mi nenion scii povis; Mi leviĝis sur murego kaj de tie vidi volis ; Ebonaĵojn kaj la spacon, kiu min de ŝi izolis.

.....

'561 ' Du piedirantojn vidis mi en tia malproksimo, ; Tiu estis unu viro, akompanis li virinon; Estis ŝi Asmat', rekonis mi ŝin – mian amikinson, ; Ŝiaj haroj distaŭzitaj, la vizaĝo montris triston.

'562 ' Mi rimarkis, ke vizaĝo ŝia estis tute flava. ; Mi el fora loko kriis: "Kio do okazis, kara!" ; Kaj, plorinte ŝi respondis: "Forte batis frapo rara, ; Dio punas nin pekantojn, iĝis nia viv' amara".

'563 ' Mi alproksimiĝis, petis: "Vi rakontu tutan veron." ; Tamen ploris ŝi amare, bruligata de la febro, ; Kaj ne povis trankviliĝi kaj paroli pri afero; De gratitaj vangoj gutis freŝa sango sur la teron.

'564 ' Poste ŝi komencis:
"Diros mi al vi senkaŝe ĉion, ;
Tamen ankaŭ vi kompatu
malfeliĉan min – virinon, ; Mi
petegas – estu bona kaj
forprenu mian vivon, ; Ĉar ne
volas mi ekzisti, kiam ĉio –
nur ruinoj.

'565 ' ' Ĉiu sciis, kiu murdis la
venintan ĥorezmanon; ; La
sciigo pri la krimo kolerigis
Parsadanon, ; Li kriegis kaj
ordonis tuj al siaj korteganoj ;
Trove vin kaj alkonduki, ĉar vi
estas la tirano.

'566 ' ' La serĉintoj do parolis,
ke vi jam forlasis urbon; Kaj
la reĝo tiam diris: "Klara estas
tiu murdo: ; Amis li filinon
mian, estas ĉi neniu dubo;
Vidis mi – interrigardis ili ame
per okuloj.

'567 ' ' ' Kaj mi ĵuras per la
kapo – punos mi edukantinon,
; Kvankam ŝi parence estas kaj
nomiĝas eĉ fratino. ; Mi ŝin
petis boneduki
Dareĝanheredantinon, ;
Tamen ŝi difektis ĉion, faris el
ŝi sataninon".

'568 ' ' Parsadan' kutimon
havis – se li ĵuris per la kapo, ;
Do neniu dubo restis – nepre
sekvos plenumado; Iu
ekaŭdinte ĵuron tuj raportis
paroladon, ; Al Davar – al
sorĉistino, kiu perdis
sinregadon.

'569 ' ' Diris tiu fia homo al
Davar : "La reĝo ĵure ; Nepre
vin mortigi volas, devas vi vin
savi kure". ; Ŝi respondis:"Dio
vidas, ke mi min ne sentas
kulpe, ; Sed mi faros, ke
kulpuloj jam neniam estu
kune".

'570 ' ' Sinjorino mia estis
trista, kian vi restigis, ; Portis
ŝi donacon vian, kiu multe ŝin
beligis, ; Tamen ŝin Davar
atakis, en insultoj sin ne
bridis ; "Vi putino, vi putino,
reĝo volas min mortigi.

'571 ' ' ' Kial vi, putino vera,
diris murdi la fianĉon? ; Kial
mi pro tio devas pagi nun per
mia sango? ; Reĝo pravos, sed
ĉu sciis mi pri tiu krima ago? ;
Dio donu kaj neniam vi revidu
helan tagon".

'572 ' ' Kaptis ŝi Nestanon
lerte kaj faligis sur la teron, ;
Batis ŝin kaj piedfrapis en
atako de kolero, ; Kaj Nestan'
ne kontraŭdiris, nur ĝemadis
pro sufero; Al la povrulino
helpi estis vanaj niaj penoj.

'573 ' ' Satiĝinte de batado,
vokis jen Davar du sklavojn. ;
Ili estis du fortuloj kun vizaĝoj
de la kadĵoj; Ili portis grandan
keston kun fortikaj feraj
kradoj, ; Puŝis tien tiun sunon
kaj ekstaris kiel gardo.

'574 ' ' Kaj kunportis ili
keston, fornavigis de
marbordo; Nun Davar eldiris:
"Tiel mi meritas jam la
morton, ; Tamen ĝin mi ne
atendos, ĝis la mano havas
forton". ; Prenis ŝi tranĉilon
akran kaj trapikis sian koron."

'575 ' Nun Asmat' komencis
plendi, diris ŝi amarajn
vortojn: ; "Murdu min – la
pekantinon, ĉar malbonas la
informoj, ; Ne deziras mi la
vivon, al mi tedas ĝiaj moroj,"
; Tiel ŝi ĝemadis larme kaj
elŝiris harajn flokojn.

'576 ' Diris mi: "Vin kial
murdi? Mi ne vidas vian
kulpon. ; Restas mia sola devo
– trovi la perditan sunon, ; Kaj
mi serĉos ĉiuloke de la nordo
ĝis la sudo." ; Mia koro iĝis
ŝtono kaj mi dronis en
obskuro.

'577 ' Malfeliĉo min deprimis,
tuta korpo febre tremis, ;
Tamen mi al koro diris: "Vivu,
vi ne devas sveni, ; Nun
necese estas vagi kaj sencese
ĉie serĉi. ; Por amikoj pruvi
sian fidelecon tempo venis".
.....

'578 ' Mi pretigis min forrajdi,
baldaŭ sidis sur ĉevalo; Cent
kaj sesdek militistojn prenis
mi por akompano, ; Ni forlasis
la fortreson kaj rapidis al la
maro, ; Ĉe la bord' boaton
trovis kaj komencis la
serĉadon.

'579 ' En boaton mi sidiĝis kaj
lamaron fornavigis; Ĉiun
ŝipon mi esploris – eble la
virinon vidis. ; Demandado
estis vana, ĉar neniu ion scias.
; Ŝajne dio min forlasis – mi
en malesper' meditis.

'580 ' Ni navigis tutan jaron,
vidis marojn, oceanojn, ; Sed
neniu pri l'virino donis ian
informadon, ; Malfacilaj estis
vojoj, mortis ĉiuj kunirantoj, ;
Tamen ne akuzis dion, mi
amanto kaj serĉanto.

'581 ' Albordiĝis poste laca kaj
neniun pli mi havas, ;
Sovaĝiĝis mia koro, tutan
mondon mi malŝatas. ;
Kvankam mi nun restis sola,
sed ne venis tago lasta, ; Sed
de ĉiuj ofenditan homon dio
ne forlasas.

'582 ' Nur Asmat' kaj du
servistoj restis ĉi dum nigraj
tagoj, ; Ili donis la konsilojn,
estis ankaŭ konsolantoj. ; Pri
Nestan' ĝis nun mi aŭdis do
nenian paroladon, ; Por mi
ĝojo unusola restis nur amaraj
larmoj".

,& Renkonto de Tariel' kun Nuradin-Pridon':

'583 "Rajdis mi dum tuta
nokto kaj ekvidis mi
ĝardenon, ; Proksimiĝis ni al
urbo, vidis rokojn kun
kavernoj. ; Volis mi eviti
homojn – fajro brulis en
interno, ; Kaj decidis mi ripozi
sub arbegoj en la herbo.

'584 ' Sub la arbo mi dormetis,
sklavoj manĝis krudan panon,
; Poste mi leviĝis, sentis en la
koro nur malvarmon, ; Jam
trapasis multa tempo, mi ne
havis informadon, ; Larmoj
fluis el okuloj kaj priverŝis ili
kampon.

'585 ' Foran krion mi ekaŭdis
kaj ekvidis kavaliron. ; Laŭ la
bordo de la maro rajdis
nekonata viro; La vizaĝo lia
sangis, ŝajne havis li
konflikton, ; Li insultis kaj
minacis nevidatan malamikon.

'586 ' Li posedis la ĉevalon,
kiun vi ĉe mi nun vidas, ; Kaj
galopis li kolera, kiel uragan'
rapida. ; Per servisto al li estis
mia peto transdonita: ; "Haltu
kaj konfide diru, kial vi do
ĉagreniĝas".

'587 ' Ne respondis li al
sklavo, ne eldiris eĉ la vorton;
Tiam mi sur la ĉevalo
forrapidis al renkonto. ;
"Haltu!" diris mi mallaŭte,
"Volus mi interparolon", ; Li
rigardis min, kaj haltis, tiel
montris li favoron.

'588 ' Diris li: "Ĉu ne edeno
elkreskigis tian arbon?*" ;
Povas mi al vi rakonti kaj
konfidi mian plagon. ; Miris
mi, ke kontraŭ tigro la
kaprinoj levis manon, ; Ili
lerte min atakis – ne armitan,
sen la glavo".

'589 ' Mi konsilis:
"Trankviliĝu, ni ripozu ĉe
ĝardeno, ; Ne evitas vera viro
la militon en la regno". ; Mi
kuniris kaj parolis amikece,
sen kverelo, ; Sur vizaĝo lia
legis mi konsenton kaj
esperon.

'590 ' Mia sklavo – kuracisto
ĉi rilate helpi povis, ; Li el
vundoj sagojn tiris, do la vund'
pli ne doloris; Mi demandis la
vundinton, kiu estis, kion
volis, ; Li konsentis diri ion,
sed antaŭe multe ploris.

'591 ' Li respondis: "Mi mem
volus scii vian historion, ; Kial
velkis vi – la poplo*, kial faris
sorto tion? ; Estis via rozo*
bela, sed nun kovris ĝin
glacio, ; La kandelon
ekbruligis kaj ĝin estingis dio.
.....

'592 ' ' Jen proksimas
Mulgazanzar*, de ĉefurbo mia
rando; Nuradin-Pridon'
nomiĝas mi kaj estas ĉi
reganto. ; Mi ja vidas –
malfeliĉo gvidas vin en mian
landon, ; Ĝi ne estas vasta,
tamen belas la ĝardenoj,
kampoj.

'593 ' ' Patro mia kaj la onkloj
la propraĵon ĉi posedis, ; Post
la morto de la avo ĉi insulon
mi heredis. ; Onklo ĝin
perforte prenis, la kverelon ni
komencis, ; Lokojn por
ĉasadoj taŭgajn mi ne donis, li
forprenis.

'594 ' ' Mi hodiaŭ bone ĉasis
inter maro kaj rivero, ; Tamen
logis min kaj tentis ankaŭ la
insula tero, ; Sekvantaron mi
restigis ĉi atendi ĝis vespero, ;
Prenis mi nur kvin falkistojn
kaj ignoris la danĝeron.

'595 ' ' Per boato transnavigis
mi malgrandan markoleton, ;
Sciis – tie regas onklo, sed ne
timis bataleton, ; Mi ĉasadis
tie birdojn, ĝoje kriis en
impeto, ; Vane kriis mi ĉi tie,
ĉie regis la kvieto.

'596 ' ' Sed okazis, ke la
kuzojn la veninto kolerigis, ;
Per boatoj ili kaŝe la insulon
alnavigis, ; Kaj kun siaj
militistoj min ĉasantan
ĉirkaŭigis; Poste ili min
atakis, eĉ mortigi min deziris.
.....

'597 ' ' Mi ekaŭdis venĝo-
krion, vidis ekbrilintajn
glavojn, ; Kaj mi hastis al
boato, rebatante atakantojn. ;
Mi ordonis reen remi,
akompanis min la sagoj, ; Kaj
feliĉe – ne trapikis mian koron
akraj lancoj.

'598 ' ' Tamen min la
malamikoj en boato
persekutis; Sed mi montris la
fortecon, multajn atakintojn
murdis, ; Jen la sagoj
elĉerpiĝis, la rompita glavo
kurtis, ; Kaj persekutanta aro
min ne lasis, ne forkuris.

'599 ' ' Min ĉirkaŭis la
parencoj, vidis mi, ke venis
fino, ; Kun ĉevalo mi elsaltis
el malgranda nia ŝipo, ; Mi
transnaĝis la markolon, ne
fariĝis mi viktimo, ;
Persekutis min fiuloj – ilin
murdas mi sen timo.

'600 ' ' Ne akuzas mi nenium,
do plenumos veron sorto, ;
Kaj mi ĵuras ilin puni – fiajn
kuzojn, ankaŭ onklon. ; Ili
spertos mian venĝon kaj
eksentos mian forton, ; Baldaŭ
korvoj kaj kornikoj manĝos do
iliajn korpojn".

'601 ' ' Nuradin al mi ekplaĉis,
li konkeris mian koron, ; Kaj
amike mi lin petis: "Ne rapidu,
kara homo, ; Estos mi
helpanto via, trovos ili sian
tombon, ; Tremos ili antaŭ
reĝo kaj agnoskos vian povon.
.....

'602 ' ' Mian vivon vi ne scias,
ĉion poste mi rakontos, ; Mi
detale ĉion diros, kiam pli da
tempo trovos". ; Li respondis:
"Frato mia, estas ĝoja la
rakonto, ; Servos mi al vi
fidela, por ĉiamo, ĝis la
morto".

'603 ' La kastelon mi atingis,
lian helan kaj malgrandan, ;
Liaj homoj lin salutis – la
renkonto estis varma, ; Pro
kompato ploris ĉiu, en la
vundoj lin vidanta, ; Tamen
ĝojo de popolo estis granda
kaj altgrada.

'604 ' Ni al ili plaĉis multe, oni
nomis min "La suno" ; Kaj
gasteme al mi sendis la
gratulon kaj saluton; Urbon
vidis mi tre riĉan, vidis multe
da eburo, ; Vidis bonvestitajn
homojn per la silko kaj
veluro".

,& Tariel' helpas al Pridon':

'605 "Al Pridon' revenis fortoj
kaj li povis jam militi, ; Jam
kolektis la armeon kaj ŝiparon
li ekipis; Kun envio ĉiuj
homoj lian belstaturon vidis. ;
Mi rakontos nun mallonge kiel
kuzojn li subigis.

'606 ' Malamikoj ankaŭ pretis
kaj surmetis kaskojn ferajn, ;
Mi ekvidis ok boatojn, ĉiuj
estis homoplenaj, ; Ili amikece
remis, sed ni ankaŭ estis
spertaj, ; Jen renversis mi
boaton, dronis homoj
militemaj.

'607 ' Mi la poŭpon jen
atingis, kaptis duan do boaton,
; Ĝin renversis kaj dronigis, ne
sentante la kompaton, ; La
restintaj en paniko fuĝis en
liberan maron; Ĉiu miris kaj
laŭdegis mian forton kaj
aŭdacon.

'608 ' La insulon mi atingis kaj
sur firma tero paŝis, ; La
batalo estis arda, Nuradin-
Pridon' aŭdacis, ; Sur la tero
estis tigro, en la maro ŝarke
naĝis, ; La leono, sun', platano
– li al mi multege plaĉis.

'609 ' Li persone onklojn,
kuzojn de ĉevaloj terenĵetis, ;
Kaj de ĉiuj brakojn hakis,
povraj la kripluloj restis, ; Li
kunligis la parencojn kaj en
kaptitecon prenis, ; Malamiko
ploris multe, sed amiko gaja
estis.

'610 ' Fuĝis ĉien kaj sin kaŝis
time malamikaj trupoj, ; Sen
oferoj ni alrajdis, ekposedis
ankaŭ urbon, ; Se rezistis iu –
restis tiu kun rompitaĵoj kruroj;
La trofeoj estis grandaj –
diamantoj kaj eburoj.

'611 ' Kaj Pridon' sigelis ĉiujn
trezorejojn de la urbo, ;
Venĝis li al la parencoj, kiuj
estis avaruloj, ; Verŝis sangon
malamikan, faris grandan li
detruon, ; Kaj pri mi parolis
jene: "Dio sendis vin –
fortulon."

'612 ' Poste ni revenis urben,
tie ĝoj-aklamon aŭdis, ; Kaj
popolo la venkintojn salutante
multe laŭdis, ; Volis ĉiu min
ekvidi, festo sur la strato
daŭris, ; Homoj gloris min
sincere kaj dankeme min
aplaŭdis.

'613 ' Pridon' estis gastiganto –
liaj trupoj lin salutis, ; Kiel
reĝon de la reĝoj min rigardis,
multe bruis. ; Al la sklavo
miaj ili superecon atribuis. ;
Ne ridetis mi, ĉar tie
rememoroj min forbrulis."

,& Rakonto de Pridon' pri Nestan-Dareĝan':

'614 "Kun Pridon' mi unufoje
ĉasis tie ĉe marbordo; Ni
leviĝis sur monteton, por
ekvidi ŝaŭmajn ondojn, ; Kaj
Pridon' subite diris: "Se vi
volos, mi rakontos, ; Kian
strangan okazaĵon mi observis
de ĉi-monto.

'615 ' ' Mi alrajdis kaj ekaŭdis
– estis tio la sensaco; Foje al
ĉi tiu loko min alportis la
pegaso; Ĝi surtere flugis falke,
naĝis kiel la anaso; De ĉi tie
mi observis – milvo ŝvebis en
la spaco.

'616 ' ' Vidis mi – sur maro
flosis io viva aŭ neviva, ; Sed
ne povis mi diveni – estis ĝi
tre malproksima. ; Rekte al la
bordo naĝis la estaĵo nevidita,
; Mi ne sciis, kio estis tiu aĵo
tre enigma.

'617 ' ' Mi konjektis – eble
birdo, eble naĝis iu besto, ; Pli
proksime mi ekvidis – en
boato estis kesto; Du nigruloj
la boaton albordigis kaj per
peno, ; En la kesto junknabino
sidis de mirinda belo.

'618 ' ' Mi rimarkis, ke la
negroj estis nigraj kiel gudro;
Albordiĝis la boato kaj eliris
du fortuloj, ; Elirigis la
virinon, ŝi blindigis kiel suno,
; Havis densan harplektaĵon
kaj diinan la staturon.

'619 ' ' Mi ekĝojis kaj
ekflamis, negrojn vivajn kapti
volis, ; Ekvidinte belulinon, ne
ekami mi ne povis; Estis vere
ŝi la rozo, neĝo ĝin neniam
kovris, ; Mi ataki ilin volis,
tion virin' ja valoris.

'620 ' ' Rekte al la alvenintoj la
ĉevalon mi direktis, ; Tamen
ili min vidante, en boaton tuj
revenis, ; De la bordo sin
forpuŝis en la maron kaj
ekvelis; Brulis mi, sed sur la
bordo sola restis kaj ĉagrenis".
.....

'621 ' Ekaŭdinte tiujn vortojn,
mi fariĝis frenezulo, ; Saltis
mi de la ĉevalo, pugnofrapis
mian bruston, ; Sango fluis de
vizaĝo, mi ĝin gratis per la
ungoj ; Kaj ekkriis: "Min
mortigu – faris mi de ĉi
konkludon".

'622 ' Al Pridon' tre stranga
ŝajnis, kion mi ĉagrene faris, ;
Kaj bedaŭris multe reĝo, mem
ne sciis, kiel agis, ; De okuloj
brilaj perloj sur la teron multe
falas, ; Kiel filon min konsolis,
kiel frato akompanis.

'623 ' "Ho, ĉagreno!" li ekkriis
—"Kion faris mi – stultulo!" ;
Mi respondis: "Ne bedaŭru,
mi malsanas de ambrulo; Mia
estis tiu luno, sciu bone,
fratiĝulo, ; Al vi mi rakontos
ĉion, do aŭskultu vi kunulon".
.....

'624 ' Kaj sincere mi rakontis
tutan mian historion; Li
respondis: "Mi eraris, tamen
mi ne havis scion, ; Ke vi
estas reĝ' de reĝoj en Hindio,
en patrio, ; Vin atendas krono,
trono, gloro, ŝtato, familio.

'625 ' ' Dio kreis la feliĉon kaj
al ni alsendas bonon, ; Li
komence al la koro mem
almetas akran dornon, ; Poste
sendas grandanime sian bonon
kaj favoron, ; Trankviligas la
animon kaj forprenas la
doloron".

'626 ' Al Pridon' mi diris jene,
kiam urben ni revenis: ; "Vi,
amiko unusola, plej fidela tie
estis, ; Kaj ĝis nun al vi
similan homon dio ne
alsendis, ; Mi retrovis la
esperon, ĉar la spuron ŝian
sentis.

'627 ' ' Restos mi amiko via,
ne portempa, sed por ĉiam, ;
Al mi donu vi konsilon,
kamarado estas vi jam. ; Kion
fari, kien devus mi daŭrigi
vojon migran? ; Se mi ŝin ne
liberigos, vana estos vivo
mia".

'628 ' Kaj Pridon' al miaj
vortoj kun sincero jen
respondis: ; "Vi, reganto de
Hindio, per vizito min
honoris, ; Kion de ŝanĝema
sorto povus mi ankoraŭ voli? ;
Kiel sklavo mi ĉi staras, por
konsilon al vi doni.

'629 ' ' Tra haveno nia iras
vojoj de la negocistoj, ; Ni
novaĵojn ĉiujn scias, ĉar
babilas la vendistoj, ; Eble
fine vi ekscios, kie estas la
rabistoj, ; Kaj al vi donacos
dio kuracilon de la tristo.

'630 ' ' Ni dissendos
boatistojn, multajn skoltojn en
havenon, ; Kaj ordonos
demandadi kaj retrovi vian
gemon; Restu dume vi ĉi tie
havas de mi vi subtenon, ;
Kiam ĝojo nin atingas, tuj
foriĝas malkompreno".

'631 ' Al la homoj kunvokitaj
la ordonon donis mastro: ;
"Ĉien al vastegaj maroj vi
navigu sen prokrasto, ; Serĉu,
trovu belulinon de amata nia
gasto, ; Cent tempestojn ne
ektimu kaj plenumu vian
taskon.

'632 ' ' Eksciinte ion novan, ne
prokrastu kun reveno". ;
Homoj de Pridon' vizitis ĉiun
foran marhavenon; Certe, estis
mi feliĉa, sentis lian mi
subtenon, ; Mi atendis
pacience – renaskiĝis la
espero.

'633 ' Kaj Pridon' starigi
tronon poste donis la ordonon;
Diris li: "Pro forgesemo devas
peti mi pardonon – ; Vi ja
estas granda reĝo, do bezonas
vi la tronon, ; Ke ĉi antaŭ via
moŝto povu klini sin la
homoj".

'634 ' Sed sufiĉas fanfaroni,
jen revenis la senditoj, ; Ili
vane sekcis ondojn, vojis
ekster landaj limoj, ; Sed
neniun spuron trovis de
serĉata reĝidino, ; Do denove
larmoj fluis kaj plorad' ne
havis finon.

'635 ' Al Pridon' mi tiam diris:
"Jen la tago plej terura. ;
Atestanto estas dio, ke sen ŝi
eĉ tago suna ; Al mi ŝajnas
frida nokto, senespera kaj
obskura; Malespero kaj
malĝojo ankaŭ fortojn
forkonsumas.

'636 ' ' Mi ne havas la
informojn, kia mar' Nestanon
kaŝis, ; Lasu min ŝin pli
serĉadi, vi por mi ja ĉion
faris". ; Sed Pridon', aŭdinte
tion la trankvilon plu ne havis,
; Ploris multe kaj lamentis:
"Frato mia min malamis".

'637 ' Multe ni interparolis,
sed mi resti ne konsentis, ;
"Ne foriru, restu tie" – liaj
trupoj min petegis, ; Militistoj
surgenuie kisis min kaj plore
ĝemis, ; Ili volis per la manoj
de foriro min retenigi.

'638 ' Mi respondis:
"Malfacile estas vin forlasi,
kara, ; Sed sen amo, amatino,
ĝojo mia estas vanta;
Kaptitinion mi ne lasos, la
decido ŝajnas sankta, ; Mi ne
restos frat', ĉi tie, kaj por
helpo vin mi dankas".

'639 ' Kaj Pridon' dum adiaŭo,
jen donacis la ĉevalon, ; Diris:
"Vi ĝin prenu, reĝo, bela estas
animalo, ; Ĝi fidele al vi
servos, ne perfidos dum
batalo, ; Helpos grimpi sur la
monton, portos vin tra vasta
valo".

'640 ' Poste min li akompanis,
kaj ni ambaŭ ploris multe, ; Ni
haltinte interkisis kaj disiĝis
tiam urĝe, ; Trupoj de Pridon'
ĉeestis kaj sincere ploris kune;
Prema estis la disiĝo kaj
ĉagrenis ni profunde.

'641 ' Post disiĝo kun la reĝo
mi daŭrigis la serĉadon, ;
Vidis multajn mi popolojn,
multajn marojn kaj la landojn,
; De neniuj mi ricevis eĉ
malgrandan informadon, ; Iĝis
koro kiel ŝtono pro ĉagren' kaj
ama ardo.

'642 ' Mi decidis plu ne migri
kaj ne multe vagabondi, ;
Pensis: "Eble inter bestoj
povus mi trankvilon trovi, ; Al
Asmat' kaj al servistoj en
deprimo mi parolis: ; "Mi vin
puŝis en mizero, kvankam tion
mi ne volis.

'643 ' ' Nun forlasu min kaj
zorgu nur pri via propra vivo, ;
Ne atentu miajn larmojn, kiujn
kaŭzas la deprimo." ; Tamen
ili kune diris: "Ĉu vi perdis
jam konfidon? ; Tiaj vortoj
dolorigis niajn koron kaj
animon.

'644 ' ' Ĉar krom vi ni ne
bezonas la alian protektanton,
; Polvo de ĉevalaj hufoj viaj
estas diamantoj, ; Do ni volas
vin rigardi kiel belan
bonfaranton, ; Tia fideleco
pruvas, ke la viv' ne estas
vanto".

'645 ' Ekaŭdinte tiajn vortojn
mi ne povis ilin peli, ; Tamen
ni forlasis lokojn, kiujn homo
ofte tretis, ; En montaro izolita
la loĝejon mi elektis, ; Kie
cervoj kaj kaprinoj la najbaroj
miaj estis.

'646 ' Trovis mi kavernon,
kiun faris Devoj – la gigantoj,
; Devoj estas duonhomoj, kiuj
loĝas en arbaroj. ; Ni atakis
ilin urĝe kaj mortigis per la
glavoj, ; Sed pereis en la lukto
miaj sklavoĵ kaj servantoĵ.

'647 ' Do ekloĝis mi ĉi tie en
kaverno akirita, ; Kiam estas
la konscio – mi sur kampoj
sole migras; Nur Asmat' per
siaj zorgoj mian sorton
faciligas; Tiel, morton
atendante, mi ĝis nun apenaŭ
vidas.

'648 ' Portas mi tigrinan felon,
mi ĝin eble tial ŝatas, ; Ke
Nestan' aspekton tian de
tigrino ŝajne havas; Kaj
Asmat' la veston kudras, min
prizorgas – ne forlasas, ; Certe
ŝi min – frenezulon, de la
sinmortigo savas.

'649 ' Ne priskribos ŝian belon
nek saĝulo, nek poeto, ; Do
perdinte ŝin, ne povas, mi
forgesi la suneton, ; Loĝas mi
en sovaĝejo kaj fariĝis mem la
besto, ; Ke alsendu dio morton
– estas unusola peto."

'650 Per la pugno la vizaĝon
batis malfeliĉa viro, ; Roz'
flaviĝis kaj rubenoĵ iĝis pala
simpla vitro; Avtandil' nun
ankaŭ ploris, perdis sian li
klarvidon, ; Poste Asmat
trankviligis malfeliĉan
ternaskiton.

'651 "Avtandil', amiko mia, tia
estas historio, ; Mi al vi
rakontis ĉion – de komenco
ĝis la fino, ; Povas vi reveni
hejmen kaj revidi sunreĝinon,
; Vin sopiras via amo, vin
atendas Arabio".

'652 Avtandil' al li respondis,
ke ne volas li rapidi: ; "Mi ne
estos ja feliĉa, se ne povos vin
revidi; Min pardonu pro
aŭdaco, tamen volas mi aldiri
– ; Ja mortinta vi ne povos
ŝian sorton faciligi.

'653 ' Kuracisto se malsanas,
se li estas la plej fama, ; Li al
si alian vokas, ke lin tiu faru
sana, ; La rakonto pri malsano
devas esti senerara, ; La
konsil' de aliulo pli utilas se ne
vana.

'654 ' Saĝa hom' centfoje
pensas, nur stultulo unufoje, ;
Per la homo ekscitema, multo
ne finiĝas ĝoje. ; Ja ne povas
tiu gajni, kiu sin turmentas
plore. ; Dume devas mi foriri
– mia sun' atendas longe.

'655 ' Volas mi revidi amon,
plifortigi la esperon, ; Kaj pri
vi rakonti ĉion, pri la am' kaj
suno – perdo; Tamen vi ĉi tie
sidu, mi revenos ja en vero, ;
Ĵuras mi – ni estos kune en la
ĝojo kaj sufero.

'656 ' De ĉi tie ne foriri donu
al mi vi la vorton, ; Kaj mi
ankaŭ tenos vorton kun
sindono kaj honoro. ; Mi por
vi oferos ĉion, eĉ la vivon kaj
adoron, ; Agos kiel dio volus,
ne permesos vian ploron".

'657 Taniel' respondis: "Kredas
mi al vi, fidela frato, ; Kiel
roz' de najtingalo, ni disiĝos
sen kompatato. ; Vin forgesi mi
ne povos, restas via mi
ŝuldanto, ; Dio, donu la
eblecon, vin revidi eden-
plantan.

'658 ' Kiam vi al mi revenos –
estos la plej ĝoja tago, ; Kaj
finiĝos en kamparo vana kaj
sencela vago. ; Se mi rompos
mian ĵuron – trafu min plej
granda plago. ; Reveninte, vi
forĝos la ĉagrenon,
malbonagon".

'659 Kavaliroj ĵuris sankte,
servi al la amikeco; Bele ruĝis
la rubenoj, ambaŭ lumis de
juneco. ; Unu la alian amis,
ambaŭ plenis de impresoj, ;
Tutan nokton do ne ĉesis la
paroloj kaj konfesoj.

'660 Nokto pasis tre rapide –
malaperis jen krepusko;
Avtandil' amikon kisis kaj
ekploris ĉe la brusto; Ankaŭ
Taniel' malĝojis – perdis
senson de la ĝusto. ; Tiel
Avtandil' forrajdis kaj lin kaŝis
la arbustoj.

'661 Nur Asmat' la
forrajdanton akompanis kun
aflikto, ; Ŝi petegis ne forgesi
kaj reveni al amiko, ; La
virino ploris multe, kriis kiel
en paniko, ; Li promesis: "Mi
revidos homon de tiu tragiko.
.....

'662 ' Mi revenos sen
prokrasto. Vi nur zorgu, ke la
frato ; Ne ekpensu ŝanĝi
lokon, nek forrajdu al vagado.
; Pacience min atendu tie ĉi
dum du monatoj. ; Se ne
venos mi, do sciu – trafis min
malbona fato".

,& Reveno de Avtandil' al Arabio:

'663 Avtandil' forrajdis triste,
koron premis la ĉagreno, ; La
vizaĝon li gratvundis, sango
gutis sur la teron; Tutan vojon
tiun sangon lekis la sekvantaj
bestoj, ; Kaj ĉevalo flugis tiel,
kvazaŭ portis ĝin la vento.

'664 Jen li vidas siajn trupojn
kaj la lokojn, kiujn lasis, ; Lin
vidante, ĉiu ridis kaj salute lin
aklamis, ; Tuj al Ŝermadin'
rapidis kaj raporton ili faris, ;
Diris: "Venis tiu homo, kiu
longan tempon vagis".

'665 Riverencoj, ĉirkaŭprenoj,
kisoj, poste ĝojaj larmoj, ; La
manpremoj fortaj, gajaj, plenaj
de kortuŝa varmo; Dank' al
dio, ke ne songo jen aperis en
rigardo. ; Ŝermadin' feliĉa
estis, viŝis la malsekajn
vangojn.

'666 La junulo estis gaja pro
sincera sindoneco, ; Ĉiujn li
salutis kore, gloris dion pro
potenco, ; Nobelaro lin trakisis
kaj promesis fidelecon, ; Ĉie
regis granda ĝojo – forgesinte
universon.

'667 Iris ili al palaco, kiu staris
ĉe la monto, ; Kaj vizitis lin
urbanoj, volis vidi lin la
homoj; Senprokraste li sidiĝis,
por festeni kun la pompo, ;
Lingvo estas tro malriĉa, por
priskribi lian ĝojon.

'668 Li al Ŝermadin' rakontis
ĉion, kion tie vidis, ; Kiel
trovis kavaliron, kion tiu ĉi
travivis. ; Memorante lin, li
ploris kaj la larmojn ne
haltigis, ; "Mi sen li ne vidus
ĝojon" – Avtandil' malgaje
diris.

'669 Poste Ŝermadin' al mastro
mem rakontis la novaĵojn: ;
"La foreston laŭ ordono mi
konservis en la kaŝo". ;
Avtandil' festenis tie kaj
ripozis tutan tagon, ; Sed
matene sur ĉevalo li komencis
la vojaĝon.

'670 Li trankvile lasis tie sian
propran citadelon, ; Ĉar ne
volis li daŭrigi kun amikoj la
festenon; Ŝermadin' antaŭe
rajdis – li anoncis la revenon;
Avtandil' rapidis vidi sian
sunon, indiĝenojn.

'671 Li vasalon sian sendis al
la reĝo kun raporto: ; "Vi,
fiera feliĉulo, mi alportas
bonan vorton, ; Mi ekvidis
tiun, kiu ploris sole ĉe la
fonto, ; Kaj rakontos al vi
ĝoje, ke plenumis mi
ordonon".

'672 Ŝermadin' ankoraŭ diris,
plenuminte komision: ; "Vi
atendu, reĝa moŝto, mem li
diros al vi ĉion," ; Kaj feliĉa
reĝ' respondis, ke li dankas
altan dion, ; Ĉar li donis
grandanime, kion preĝis la
animo.

'673 Kaj al Tinatin' raportis
Ŝermadin' pri kavaliro: ;
"Avtandil' tuj sin prezentos, li
meritas la admiron". ; Ekradiis
suno brile, ĉar finiĝis la
sopiro, ; Kaj ricevis la sendito
belan veston kaj akiron.

'674 Rostevan' sur la ĉevalo al
renkonto forrapidis;
Sunvizaĝa kavaliro reĝan agon
tre estimis; La veziroj,
kavaliroj, nobelaro nun aliris, ;
Inter ili estis tiuj, kiujn ĝojo
ebriigis.

'675 Avtandil' deĉevaliĝis,
riverence paŝon faris, ; Kisis
lin la reĝo varme, ĉar
spaspeton patre amis; Sur
ĉevaloj nobelaro al palaco
akompanis, ; La vizaĝojn de la
homoj ĝojo kaj ridet' ornamis.

.....

'676 La leono el leonoj sian
sunon jen salutis, ; La kristalo,
roz', giŝero sur vizaĝo bele
ludis, ; Kaj reĝino sunradiis,
kavaliron ŝi gratulis, ; Pro
beleco kaj feliĉo la palaco
sune lumis.

'677 Kaj aranĝis la festenon ili
kun la regalado, ; Avtandil' kaj
mem la reĝo sidis kiel filo –
patro, ; Neĝ' al vintro, ros' al
rozo – bele taŭgis la ornamo, ;
Kaj disdonis ili perlojn kiel
senvaloran draĥmon.

'678 Jen finiĝis la festeno kaj
la gastoj hejmen iris, ; Nur la
reĝ' kaj nobelaro ĉe la tabl'
ankoraŭ sidis, ; Aŭskultante
kun atento, kion Avtandil'
travivis, ; Kiel strangan
kavaliron li ektrovis kaj
ekvidis.

'679 "Vi ne miru, se senĉese
mi ĝemspiros dum rakonto. ;
Nur al sun' egalas belo de
l'vizaĝ' de tiu homo; Lin
vidante kaj ravite, ĉiu perdas
la memoron, ; Sed velkinta lia
rozo tre suferas inter dornoj".

.....

'680 Kiam mondo al la homo
faras aĉan malutilon – ;
Transformiĝas kan' en dornon,
la kristalo en la vitron;
Avtandil' kun larma roso
rememoris renkontiton ; Kaj
rakontis historion de Tariel' –
turmentito.

'681 "De la Devoj li forprenis
la kavernon en batalo, ; La
virin' de l'amatino lin
prizorgas kiel knabon, ; Mem
li portas tigran felon, havas
saman tigran ĉapon, ; Perdis
tute li esperon kaj suferas ĉiun
tagon".

'682 Aŭskultinte la rakonton,
Tarielon ili sciis, ; Ke li
personigis sunon, hindan
tronon plibeligis; Gastoj restis
tre kontentaj kaj al rakontinto
diris: ; "Rava estas heroaĵo,
grandan laŭdon li meritis".

'683 Do aŭdinte historion,
gajis ankaŭ la reĝino;
Avtandil' revenis hejmen, lin
atendis la sklavino. ; Diris :
"Vin invitas suno, via kara
amikino". ; Kaj feliĉa kavaliro
dankis dion kaj destinon.

'684 Avtandil' kuraĝe iris, kor'
de ĝojo estis plena; La leono
sur la kampoj ĉiam vagas
batalema, ; Kavaliro por la
mondo ornamaĵo estas bela;
Koro koron sentis bone, ĝi ne
ŝajnis plu ribela.

'685 Tinatin' fiere sidis – suno
de la universo, ; La sveltecon
tian havis, kiel ĉe Eŭfrat'
cipreso, ; Pri vizaĝa
kristalvitro la poetoj verkus
versojn; Nur saĝuloj de Ateno
ŝin prilauĉus kun sukceso.

'686 Kavaliron ŝi sidigis sur la
seĝon vid-al-vide. ; Parolado
iris gaje, tamen reĝe,
altestime, ; Tinatin' demandis:
"Diru, ĉu vi trovis lin finfine, ;
La strangulon, kiun serĉis vi
sindone kaj obstine?"

'687 Li respondis: "Kiam sorto
por la homo bonon faras, ; La
malbonon li forgesu kaj la
tagon, kiu pasas; Mi renkontis
viron – kvazaŭ la cipres' li
ĉiun ravas, ; Estas bela kiel
rozo, sed vizaĝon palan havas.
.....

'688 ' Bela estas la cipreso, ĉar
vizaĝon havis rozan, ; Tamen
perdis li la forton kaj esperon
vivodonan, ; Kiel min bruligas
ankaŭ lin la fajro furioza". ;
Kaj rakontis li denove
historion senkonsolan.

'689 Li rakontis pri suferoj,
kiujn spertis dum serĉado, ;
Poste diris, kiel dio helpis
trovi kamaradon: ; "Tariel' en
mondo vidas efemeron kaj la
vanton, ; Frenezulo vagas sole
kiel besto en la kampo.

'690 ' Vi ne petu lin priskribi,
estas vana la afero, ; Al
vidinta lin ekplaĉos jam neniu
sur la tero; Antaŭ li okuloj
larmas kiel antaŭ sunapero, ;
Sed ŝafranon el la rozo faris
amo kaj sufero".

'691 Kaj rakontis li detale
aventurojn kaj misterojn: ;
"Kiel tigro li nun loĝas inter
rokoj en kaverno, ;
Akompanas lin virino, ŝi
konsolas en mizero, ; Ho,
destino, lin priplori devas ĉiu
kun sincero".

'692 La virino finauskŭltis kaj
komprenis ĉion bone, ; Ŝi
heligis mondon tiel, kiel plena
luno nokte, ; Diris: " Kian
kuracilon devas doni mi ĉi
foje? ; Kiel mi lin povus helpi,
se mi vivas aliloke?"

'693 Avtandil' respondis:
"Viro devas teni sian vorton, ;
Li por mi ja estas preta por
bruligi propran korpon, ;
Miaflanke, mi promesis ke ni
havos la renkonton, ; Se mi
ĵuron ne plenumos – prenu
min do dia tondro.

'694 ' La amiko por amiko
estas ĉio en la mondo, ; Koron
por la kor' fordonas, amo
devas esti ponto, ; Por miĝnur'
miĝnuro estas de kunsent'
vigliga fonto. ; Sen ĝi ĝojo –
la malĝojo kaj gajeco nur la
morto".

'695 Lia sun' al li respondis:
"La sukceso estas granda, ; Vi,
unue, ne perdiĝis, kaj amikon
trovis karan, ; Due, amo
plifortiĝis, kaj fariĝis ĝi pli
arda; Ankaŭ mia kor' flamanta
nun kuracbalzamon havas.

'696 ' Fato ŝanĝos homan
sorton same kiel la vetero – ;
Jen ĉielo sune brilas, jen ĝi
tondras en kolero – ; Ĝis
hodiaŭ mi suferis, nun foriris
la danĝero. ; Kiam mondo
gaje ridas, malaperu la infero.
.....

'697 ' Havas vi tre bonan econ
– teni kavaliran vorton, ; Se
amiko ne fidelas, lian kapon
kovras honto. ; Vi al li
sindone helpas kaj ja
kuracilon trovos, ; Tamen kiel
mi sen suno en soleco vivi
povos?"

'698 Avtandil' al tiuj vortoj la
respondon saĝan trovas: ;
"Apud vi al sep angoroj nun la
okan mi aldonas: ; La glacio
ne varmiĝas, kiam oni sur ĝi
blovas; Senutilas kisi sunon,
se ĝin havi hom' ne povas.

'699 ' Malfacile kaj sen ĝojo
mi sur kampoj vagabondis, ;
Amaj sagoj mian koron
senkompate trae boris, ; Miaj
jaroj mallongiĝis, dio nur
trionon donis; Kaŝi volis mi
turmentojn, sed ĉu tie iun
trompis?

'700 ' Mi aŭskultis tre atente
vian dolĉan paroladon, ; Rozo
en la dornoj kreskas, netuŝebla
estas planto; Se vi kiel suno
brilas, donu al mi sunan
flamon, ; Iun signon vi
donacu, por esperi pri la amo".
.....

'701 Elokventa, digna estis
bonfarinta kavaliro, ; Edukista
lia vorto estis vera panegiro;
Kaj ŝi donis la donacon – tio
estis la safiro; Ili ambaŭ havis
ĝojon – plimultigu ĝin, ho dio!
.....

'702 Dolĉe estas, kiam homo
havas la bonegan distron, ; La
okuloj de ĝiŝero, kiam vidas
kristalvitron, ; Kiam en
ĝardeno bela elkreskigas li
plantidon, ; Sed amare estas,
kiam viro perdas amatinon.
.....

'703 Kaj ricevis la plezuron ili
de rigardoj amaj; Poste
Avtandil' foriris de disiĝo tre
amara, ; Kaj denove sangaj
larmoj gutis de vizaĝo pala;
Diris li "De mia sango ĉu la
mondo estas sata?"

'704 Do foriras kavaliro, sur la
bruston pugne frapas, ; Pro la
amo homo ploras, larme koron
mola faras, ; Nubo kovras la
ĉielon kaj sur teron ombro
falas, ; La disiĝ' kun amatino
al la sunsubir' egalas.

'705 Sange fluis liaj larmoj de
okuloj sur la vango, ; Diris li:
"La mondo nia pli signifas, ol
gloramo, ; Tamen kial mian
koron pikas senkompata sago?
; Ne vidante ŝin, ne vidos mi
gajecon, helan tagon".

'706 "Tiu, kiu min kreskigis
en edeno kiel arbon, ; Tiu
sorto senkompate tranĉis min
per akra sabro, ; Forbruligis
min, kaptilo por la koro estis
amo; Ĉiutagon mi komprenis
– estas ĝi fabel' kaj vanto".

'707 Li priploris sian sorton,
ĉar senfina estis tristo, ; El la
brusto deprimita iris ĝemoj kaj
ekspiroj, ; Ĉiam la disiĝon
daŭran akompanas ja sopiro;
Mondo nia senkompatas kaj
severas la destino.

'708 Hejme trista kavaliro en
la ĉambbron fine venis, ; Kaj
sendorman longan nokton nur
pri Tinatin' li pensis; Kiel
herbo sub la prujno li koloron
tute perdis, ; Rozo bela en
ĝardeno sen la suno baldaŭ
velkis.

'709 "Homa koro malbenita –
ĝi malsatas kaj avidas, ; Jen
eltenas ĝi turmenton, jen
denove gaje ridas, ; Ĝi ne
taŭgas por mezuri, pro
blindec' nenion vidas, ; Sed
nek morto, nek reganto
liberecon ĝian bridas".

'710 Lin inspiris tiaj vortoj,
kiujn al si mem li diris, ; La
donacon ŝian prenis kaj kun
sento varma kisis, ; La safiron
donacitan li sur ŝia mano
vidis; Larmoj liaj la riveron
Bison* multe pliriĉigis.

'711 Frumatene li ricevis la
inviton al ĉasado. ; Kvankam
ne dorminte, tamen li foriris al
palaco. ; En kortego kolektiĝis
tie granda homamaso ; Kaj la
reĝo sin pretigis rajdi ĉasi kun
la gastoj.

'712 Rostevan' surĉevaliĝis,
ĉie regis la soleno, ; Pro la
bruo de tamburoj tremis tie
tuta tero, ; La vulturoj sunon
kaŝis kaj la hundoj la
densejon. ; Komenciĝis
sangverŝado de la kaproj kaj la
cervoj.

'713 Post ĉasado hejmeniris
ĉiu gaja kaj kontenta, ; Ĉirkaŭ
reĝo kolektiĝis nobelaro
eminenta; Rostevan' en la
palaco surtroniĝis jen majesta,
; Oni ludis sur la ĉango, daŭris
la kantado festa.

'714 Rostevan' kaj kavaliro
kune sidis kaj parolis, ; Inter
lipoj kristalvitrojn kaj
rubenojn ili montris, ;
Nobelaro tie staris, ĉie la
muzik' sonoris, ; Nomo –
"Tariel" senĉese dum festeno
tie sonis.

'715 Avtandil' revenis trista, el
okuloj falis larmoj, ; Estis
laca, ekscitita, li nur vidis sian
amon, ; Jen leviĝis, jen
kuŝiĝis, jen li sentis la
tremadon, ; Tamen dormo ne
forpelis da malgajaj pensoj
svarmon.

'716 Kuŝis kaj meditis viro :
"Kion donos mi al koro? ; Mi
foriris , sola restis, vana estis
la adoro, ; Mi ne vidas
ĉarmulinon, do min premas la
angoro. ; Ho, se vidus mi en
sonĝo amatinon – edenfloron".
.....

'717 Tiel ploris kavaliro, ne
forlasis lin la pensoj; Li
komprenis – por la koro tre
necesas pacienco; Se ne
pacienci, tiam ĉu la vivo havas
sencon? ; Se eltenos ni
mizeron – feliĉegos
providenco.

'718 Kaj denove li ripetis:
"Koro, vivo estas dramo, ; Sed
preferas mi ne morti, ne
forbruli en la flamo, ; Kaŝi
koran sentimenton ne
portempe – por ĉiamo; Por
miĝnur' ne decas montri al la
homoj sian amon".

**,'& Avtandil' petas
veziron ricevi la
permeson de Rostevan'
por foriro:**

'719 Mateniĝis, kavaliro sur
ĉevalon tuj eksidis, ; Kaŝi sian
ardan amon la junulo nun
decidis, ; Li instruis koron
sian: "Devas ĉion vi atingi". ;
Al veziro sin direktis, kiun li
ekvolis vidi.

'720 Jen veziro lin renkontas:
"Venis suna mia gasto; Ĉiuj
signoj ja atestas – dio sendas
ne fiaskon". ; Gaston li
akceptis varme kaj kortuŝe sen
prokrasto, ; Dezirebla estas
gasto, ĉiam li ĝojigas mastron.
.....

'721 Al la gasto helpis mastro
de ĉevalo lerte salti, ; De
pordego ĝis la domo oni tapiŝ-
padon faris; Kavalir' lumigis
domon, lin veziro akompanis,
; Oni diris: "Rozo venis kaj ni
rozodoron flaris".

'722 Li sidiĝis kaj admiris
ekvidintaj lin okuloj, ; Nur
ĝemspiris el profundo
rigardantoj al la luno; Homoj,
certe, volis resti kaj paroli kun
belulo, ; Sed foriri ili devis –
tia estis la postulo.

'723 Kiam gastoj jen foriris,
Avtandil' al mastro diras: ;
"Vin la reĝo tre estimas, ĉion
ĉiam vi atingas; Estas vi unua
homo – kun la reĝo vi amikas,
; Sciu, kio min turmentas kaj
senĉese pereigas".

'724 "Mi suferas, ĉar ne vidas
malproksiman mian fraton, ;
Volas mi renkonton havi, sed
al mi malhelpas fato; Li
senfine min adoras kaj mi
sentas lian varmon, ;
Reciproke devas ami mi
fidelan kamaradon."

'725 "Lin revidi estas mia
korinklino kaj kompreno, ; Pri
li pensas mi senĉese – ĉiun
nokton kaj matenon, ; Dio
kreis kiel sunon – lin belulon,
Tarielon, ; Bona estas fratin'
lia – la virin' sen diademo".
.....

'726 "Dum disiĝo mi promesis
vidi lin post kurta tempo, ;
Frate diris, ke mi venos kaj
heligos la tenebron, ; Ĵuris mi:
"Por vi mi trovos la virinon
kun la peno; Estas tempo jam
foriri kaj plenumi mian
devon".

'727 "Tutan veron mi
rakontos, fanfarono estas fia;
Li atendas kaj li scias – mi ne
estas hom' perfida. ; Min
devigas amikeco, sankta estas
ĵuro mia; Ĵurrompul' neniam
venkas, ĉar sukceson li ne
indas".

'728 "Mi vin petas diri tion al
la bona reĝo nia; Vi veziro
estas saĝa kaj komprenas
devon mian, ; Se permeson
donos reĝo, estas preta iri mi
jam; Helpu al mi, ĉar mi volas
kamaradon trovi vivan".

'729 "Vi raportu: "Reĝa
moŝto, gloras vin la
terloĝantoj; Dio scias, mi ne
povas tion diri sen tremado. ;
Avtandil' senĉese pensas pri
junulo, suferado, ; Li konkeris
lian koron, la spaspert' ne vidas
savon".

'730 "Reĝo, sen tigrifelulo –
mia vivo senvaloras, ; Mia
koro kun li batas kaj mi al li
helpi volas, ; Helpo ĉiam estas
nobla, ĝi unue reĝon gloras, ;
Lasu dion mem decidi, ĉu mi
resti viva povas".

'731 "Kaj por vi foriro lia ja ne kaŭzas malfeliĉon; Tio estas sankta ĵuro, nek frivolo, nek kaprico. ; Dio sendu al vi venkon, se plenumos vi kondiĉon ; Avtandilon nun forlasi, kvankam havas li oficon".

'732 "Mi al vi rakontos ĉion, altestima vi – veziro, ; Vi rapidu vidi reĝon kaj transdonu la deziron, ; Petu lin, min ne malhelpi kaj permesi la foriron. ; Vi centmil monerojn prenu, kiel mian dankesprimon".

'733 Ridetinte mastro diris : "Vi reprenu ormonerojn, ; Ja al mi sufiĉas tute, la konfido kaj sincero, ; Ĉar la reĝo eksciinte, kia estas la afero, ; Mem donacos al mi oron, ĉu ne estas tio vero?"

'734 "Ĵuras mi per kapo lia – reĝo murdos min, valeton, ; Ĉe vi restos via oro, min turmentas antaŭsento, ; Pagos mi per vivo mia dum vizito kaj akcepto, ; Do ne diros mi al reĝo vian tre aŭdacan peton".

'735 "Kial devas mi la vivon oferdoni por moneroj? ; Reĝo murdos min kaj diros: "Vi meritas la inferon." ; Ĉu mi agus kiel homo, kiu perdis la esperon? ; Mi preferas esti viva, diras mi nur puran veron".

'736 "Se mi reĝo vin forlasos, ĉu simile faros trupoj? ; Ĉu konsentos ili resti sen gvidanto, sen instruo? ; Tiam niaj malamikoj volus montri akrajn ungojn, ; Sed neniam transformiĝos la paseroj en vulturojn".

'737 Kavaliro nun ekploris kaj ĉagrene poste diris: ; "Vi ne scias amon tute, kaj mi devas ĝin klarigi. ; Eble vi neniam ĵuris, kun neniu ekamikis. ; Se vi spertis tion, diru, ĉu sen li mi povas vivi?"

'738 "Suno de ni jam turniĝos – tian havas ĝi naturon, ; Se ni helpas al la suno, ja foriros la obskuro, ; Nur mi mem bonege scias, kiu kaŭzas la torturon. ; Parolado kun fihomoj ja ne donas la plezuron".

'739 "Kiel povas reĝon helpi mi kun miaj amaj streboj? ; Niaj trupoj kaj la reĝo ne komprenos mian revon, ; Do pli bone estos iri kaj plenumi ĵuro – devon, ; Fideleco al la frato restos celo kaj espero".

.....

'740 "Nun, veziro, ne konsentas mi kun via konsidero. ; Se en mia loko estus, en la vakson iĝus fero. ; Mi ne povus rekompenci liajn larmojn kaj suferon, ; Eĉ se fluus el okuloj ondoj de Geon*-rivero".

'741 "Sen permeso mi forkuros, rompos tradicion, moron, ; Mi ekvidos kamaradon kaj kuniĝos kor' kun koro, ; Scias mi, ke vin ne punos Rostevan' dum malhumoro, ; Lasu lin koleri multe, sed al mi ne faros bonon".

'742 La veziro diris: "Same via flamo min doloras, ; Malfacile estas vidi, kiel kavaliro ploras; Iufoje vort' damaĝas, iufoje belsonoras, ; Vidas mi, ke mia suno vian vivon lumi povas".

....

'743 Kiam la veziro finis sian saĝan paroladon, ; Por ekvidi Rostevanon li alvenis la palacon; La monark' sur trono sidis, brilis kiel dum parado, ; La veziro antaŭ reĝo perdis la parol-kapablon.

'744 Kaj rimarkis reĝo ĝuste de vezir' malbonhumoron, ; Li demandis maltrankvile: "Kion volas vi, sinjoro?" ; La vezir' respondis time: "Gravan sentas mi doloron, ; Vi min punos, reĝa moŝto, ĉar al vi ne plaĉas vorto".

'745 "La ĉagreno estas granda"; diris triste la veziro, ; "Timas mi, sed mi nun venis por transdoni tian diron: ; Avtandil' – spaspeto nia, jen esprimis la deziron ; Rajdi por revidi tiun tigrafelan kavaliron".

'746 Kaj kun timo li rakontis, kion petis la spaspeto; Li daŭrigis: "Laŭ rakonto vi imaĝos la impeton, ; Kiel Avtandil' ĉagrenas, kian sentas li turmenton. ; Nun vi pravos, se min trafos via pun' por malprudento"

'747 Aŭskultinte la raporton,
reĝ' paliĝis kaj ekstremis, ;
Ŝajne li suferis multe, la
rakonto lin turmentis: ; "Vi,
malsaĝa kuraĝulo, kiel tion vi
intencis? ; Fia homo ĉiam
hastas al fiaĵo sin direkti".

'748 "Ĉu vi pensas, ke rakonto
por mi estas tre agrabla? ; Al
mi ŝajnas, ke vi restas tro
memfida, aroganta. ; Kiel do
kuraĝis diri tion via lango aĉa?
; Vi vezir' ne povas esti, ĉar vi
antaŭ reĝ' malsaĝas".

'749 "Vi verŝajne ne pripensis,
ke necesis sindeteno ; La
malsaĝajn vortojn diri en la
reĝa rezidejo. ; Mi preferus
vin ne aŭdi, ŝtopi volus mi
orelojn. ; Mi ne murdos vin,
veziro, ĉar ne volas fari
pekon".

'750 "Se ne estus vi sendito,
morton kaŭzus tia blago: ;
Senprokraste mi kondamnis al
dehako vian kapon. ; Iru for,
vi, malsaĝulo, ne forgesu tiun
tagon; Kia homo, kia vorto,
kia senpripensa ago".

'751 Reĝo ĵetis pezan seĝon
kaj disrompis kontraŭ muro. ;
La veziron li ne trafis, sed
forpelis de okuloj. ; "Kiel vi
aŭdacis diri, ke li faris
forveturon?" ; Diris reĝo, kaj
kun larmoj iris for malfeliĉulo.

.....

'752 La veziro hejmen iris en
humoro deprimita, ; Kiel
vulpo paŝis viro kaj doloris
kor' vundita; La eniro estis
gaja kaj eliro malbenita, ;
Homo mem al si malhelpas
pli, ol ago hipokrita.

'753 Kaj irante li meditis: "Dio
punis min pro pekoj; Kiel do
mi miskalkulis, kion diros la
kortego? ; Perdis mi,
arogantulo, trankvilecon,
feliĉegon, ; Kiu agas sen
pripenso, tiu finas kun
malvenko".

'754 La vezir' revenis hejmen
forlasita de la fortoj ; Kaj al
Avtandil' rakontis pri forpelo
kaj malvolo, ; "Kiel povas mi
vin danki? – Ĥaso estas mia
nomo, ; Min respektis ĉiuj
homoj, nun la kapon kovris
honto".

'755 Ŝerce petas li la oron,
kvankam tristas la vizaĝo: ;
"Miras mi, povante ŝerci, mi
do sentas la domaĝon. ; Nur
promesi, sed ne doni – estas
vere malbonaĵo; Oni diras:"En
infero ankaŭ helpas
koruptaĵo".

'756 "Reĝ' insultis min,
mallaŭdis, li eĉ nomis min
"Krimulo", ; Min akuzis pri
fiaĵo kaj forpelis de lokuloj;
Mi racion tute perdis, restis fia
flataĉulo, ; Kaj mi miras, ke
mi vivas post ĉi tiu aventuro".
.....

'757 "Mi ja sciis, kion faris,
sed mi perdis la sinregon; Ĉar
ne dubis mi pri tio, ke koleros
ege reĝo. ; Ne evitos ja la
homo baton de ĉiel-kolero. ;
Mi volonte pro vi mortos – tio
estas pura vero".

'758 Kavaliro diris, ke li por
ĉasado iri devas; Najtingalo
tiam mortas, kiam bela rozo
velkas, ; Kaj roseron la birdeto
por la floro ĉie serĉas; Se la
akvo ne troveblas – tre
ĉagrena birdo restas.

'759 "Sen amiko mi ne povas
ĉi ripozi en plezuro, ; Mi
preferas inter bestoj vagi kiel
la migrulo. ; Ĉu mi taŭgas en
deprimado esti la gvidant' por
trupoj? ; Pli agrable vivi sola,
ol kun malkontenta ulo".

'760 "Kiom ajn la reĝ' koleros,
mi raportos pri foriro; Li ne
scias, ke suferas Avtandil' – la
kavaliro, ; Se la reĝo ne
permesos – mem mi trovos la
eliron; Se pereos mi –
samtempe mortos revoj kaj
deziroj".

'761 La vezir' aranĝis manĝon,
mem regalas sen la laco, ;
Avtandilon li honoris - estis
tio la sensaco, ; Nur vespere
forpermesis lin foriri kun
donacoj; Ambaŭ dume eĉ
forĝesis malsukceson en
palaco.

'762 Avtandil' post la reveno,
sendis donon al veziro: ; Do
cent miloj da moneroj estis de
vezir' akiro, ; Tricent pecojn
da teksaĵoj al li sendis
kavaliro, ; Sesdek gemojn
donis ankaŭ – la smeraldojn
kaj safirojn.

'763 Li saluton sendis ankaŭ al
vezir' – bonkora homo, ;
Skribis: "Ĉu mi povas dece
rekompenci vin por bono? ; Se
mi restos viva tie, vi posedos
mian koron, ; Por la am' mi
donos amon, kiel diktas nia
moro".

'764 Mi kantgloras Avtandil'–
on, li bonkore faris multon, ;
Digna estis kavaliro, saĝa kaj
malavarulo, ; Helpi devas ĉiu
homo – tia estas viv–regulo, ;
Dum la plago tre necesas havi
fraton, proksimulon.

,& Interparolado de Avtandil' kun Ŝermadin':

'765 Sunsimila kavaliro jen
alvokis la servanton: ; "
Ŝermadin', fidela mia,
esperiga estas tago, ; Ĉar vi
povas al mi montri, ke vi estas
mia frato." ; Jen, ilian
amikecon povas laŭdi vi,
leganto.

'766 "Reĝ' ne volas kaj ne
donas por foriro la permeson, ;
Li ne scias, ke mi donis al la
frato la promeson, ; Mi sen li
ne povas vivi, diras mian mi
konfeson; Ĉu pardonas iam
dio al fiulo maljustecon?"

'767 "Mi neniam lin forgesos,
tion firme mi parolas, ; Ĉar
amiko en kaverno senespere,
sole ploras, ; Propran vorton
ĉiam tenas, kiu bonon fari
povas, ; Antaŭ ĉio, mensogulo
plejaltulon ne agnoskas".

'768 "Tri aferoj al amikoj
pravas veran amikecon: ; Jen
unue: Disigitoj devas strebi al
kunsento; Due, doni la
donacojn, malavare kaj sen
ĉeso; Trie, helpi kaj konsoli en
bezono kaj neceso".

'769 "Sed sufiĉas paroladi,
povas kurte mi klarigi: ;
Trovos mi la kuracilon, se mi
povos fraton vidi. ; La
konsilon mian sekvu, devas vi
kastelon gvidi, ; Ne forgesu la
instruon, kiun mi intencas
diri".

'770 "Sciu, do, ke tre necesas
esti por la reĝ' subteno, ; Semu
ĉie nur la bonon kaj la virton
en la regno, ; Vi konservu la
havaĵon, zorgu pri militaferoj,
; Kaj fervore, kiel tiam, vi
daŭrigu vian servon".

'771 "Estu forta kaj defendu
en batalo la landlimojn, ; Ne
ofendu fidelulojn, malavaru
ĝis kulmino, ; Kiam mi
revenos hejmen, pagos mi por
la meritoj. ; Ne perdiĝas bona
servo, kiun faras subigito.

'772 Aŭskultinte paroladon,
Ŝermadin' komencis plori: ;
"Ne timigas min soleco –
eblas plagon superforti, ; Sed
sen vi restinta povas mi en
malesperon droni; Prenu min,
ni estos kune kaj vi povos min
disponi".

'773 "Kiu aŭdas, ke la homo
grandan vojon farus sola? ;
Kiu aŭdis, ke la mastro
sklavon ne kunpreni volas? ;
Memorinte vin, perditan, mi ja
estos senkonsola". ; Avtandil'
al li respondis: "Vin kunpreni
mi ne povas".

'774 "Mi ne dubas, ke sincere
vi esprimis vian amon, ; Sed al
kiu povas fidi mi la trupojn
kaj la landon? ; Mi krom vi
neniun scias kun fidela forta
mano. ; Do ne petu, vi ĉi tie
restos la anstataŭanto".

'775 "Mi, miĝnuro, tra la
kampoj devas vagi sen
konsolo, ; Varmaj larmoj
plibeligas la miĝnuron–
vagabondon, ; Por amanto la
vagado estas lia sola sorto; Vi
do vidas, tiel estas aranĝita nia
mondo".

'776 "Min memoru kaj min
amu, kiam mi jam fore estos, ;
Mi mem servos min kaj
zorgos, do la sklavo ne
necesos, ; Kuraĝulon
akompanos nur espero kaj
braveco; Homon, kiu fie agos,
mi ne ŝatos nek respektos".
.....

'777 "Mi ne pensas, ke la mondo – nur kukumo tromatura, ; Kiam frat' bezonas helpon, mi neniam restas surda. ; Mi forrajdos kun permeso – donis ĝin estaĵo suna; Kiam mi de ŝi foriras, ĉu valoras hejm' plezura?"

'778 "Estu mia testamento por la reĝo Rostevano, ; Mi do petas lin prizorgi, mian burgon, vian sanon, ; Se mi mortos dum vagado, vi neniam faru samon, ; Nur priploru min sincere vi kaj miaj samlandanoj".

,& La testamento de Avtandil' al reĝo Rostevan':

'779 Avtandil' ĉe tabl' sidiĝis, triste skribis testamenton: ; "Reĝo mia, mi foriris kaŝe kaj sen ia peto, ; Ĉar mi devas trovi tiun, kiu indas la kunsenton, ; Benu min per fora vojo, kaj pardonu pro turmento".

'780 "Reĝo, scias mi, ke fine mi ne estos akuzito, ; Saĝa homo ne forlasos la amikon en aflikto. ; Volus mi Platonon* citi, kion diris li pri virto: ; "Karnon, poste la animon, fuŝas fia hipokrito".

'781 "Ĉiu scias – malfeliĉon kreas trompo kaj mensogo, ; Ne forgesos mi la fraton, ne havantan propran domon; Ja ne taŭgas filozofa, se ne naskas li la bonon, ; Tial studas ni sciencojn por atingi altan ordon".

'782 "Ĉu vi scias, kion skribas pri la amo apostoloj? ; Ili amon tre estimas, sciu bone sanktajn morojn, ; "Amo homon plialtigas, ja tintadas gajaj vortoj, ; Se vi tion ne komprenas, kion faros simplaj homoj?"

'783 "Kiu kreis min, li donis
forton bati malamikon, ; Li,
restante nevidebla, helpas nin
per la racio, ; Kiel dio li
starigas, montras de ebleco
limon, ; Li el unu faras centon
kaj el cent inverse tion.

'784 "Ne efetiĝas tio, kion
dio ne ekvolas, ; Sen radioj de
la suno roz-violetoj palkoloras,
; Sen la suno sur la tero oni
nur obskuron trovas, ; Same
mi sen la amiko vivi en solec'
ne povas".

'785 "Petas mi pardonon, reĝo,
eble estos vi kolera, ; Mi ne
povis vin obei kaj fariĝi
malfidela; Vundon mian mi
kuracos dum foriro efemera, ;
Kia ajn mi estos, tamen mi
eksentos min libera".

'786 "Senutilas la ĉagreno kaj
larmiga emocio, ; Kio estas
destinita, ĉiam realiĝas tio, ;
Al la homo bone decas
pacienco, sed ne krio, ; Ĉar
neniu ŝanĝi povas, kion
antaŭvidas dio".

'787 "Plenumiĝu ĉio, kion de
ĉielo vol' decidis; Estu certa –
mi revenos kaj feliĉan vin
revidos; Per bonfaro kaj per
helpo al amiko mi utilos, ; Tia
ago gajnos gloron kaj popolo
min estimos".

'788 "Reĝo, murdu min, se
poste mi malagos kaj
malpravos. ; Ĉu foriro mia
vian reĝan moŝton aĉon faros?
; Mi amikon ne perfidos, la
decido tia klaros, ; Li akuzos
min, alie post la morto kaj
kondamnos".

'789 "La memoro pri amiko ne
alportas malprofiton, ;
Malestimas mi la homon –
ĵurrompulon kaj malvirton; Ja
ne povas mi lin trompi, de la
suno sateliton, ; Ĉu valoras
homo, kiu ne estimas la
kaptiton?"

'790 "Ja nenio pli malbonas, ol
timego sur vizaĝo, ; La
timulon en batalo akompanas
nur malplaĉo, ; Ĉu pli bonas
vir' timulo aŭ ŝpinanta
virinaĉo? ; Ol riĉaĵoj pli
valoras glor' batala kaj
kuraĝo".

'791 "Roka aŭ mallarĝa vojo
mortalvenon ne haltigas, ;
Mortohoro homon feblan al
fortulo egaligas, ; Ĉar oldulon
aŭ junulon fine tomba tero
ligas, ; Glora morto pli ol vivo
malhonora ĉiam dignas".

'792 "Hom' eraras, se la morton ĉiuhore ne atendas, ; Tiu nigra vizitanto sen invito sin prezentas, ; Antaŭ ni, ne invitite, tage, nokte ĝi aperas; Do se vi min ne revidos, sciu, mi en alto ŝvebas".

'793 "Se pereos mi en mondo efemera, malfavora, ; Ja neniuj min priploros sur la tero fremda, fora, ; Kaj ne vindos per morttuko iu proksimulo bona; Vi min ne bedaŭru sole, reĝo nobla kaj bonkora".

'794 "Prenu miajn trezorkestojn, tie riĉas la enhavoj, ; Kaj disdonu al povruloj, liberigu ĉie sklavojn, ; Pliriĉigu vi la orfojn, ĉiujn sen la rajtoj, havoj, ; Min memoros ili kore, por mi preĝos kun la larmoj".

'795 "Mian monon kaj trezoron, se ne havos la valoron, ; Utiligu por bonfaro, por konstruo de la pontoj, ; Kaj ne ŝparu la havaĵon, ne avaru dum disdono, ; Ĉar krom vi neniuj estas pli proksima, kara homo".

'796 "La leteron ne atendu de mi – de la paladino; Do mi ĉion nun aldiris, mi konfidis la animon. ; Min ne venkos la satano, mi ne sentas dubon, timon. ; Per la preĝo kaj pardono montru vi al mi estimon".

'797 "Mi vin petas, al servanto – Ŝermadino estu bona; Liaj zorgoj plimultiĝis, ĉar de nun li restas sola. ; Ne forlasu lin, ho, reĝo, protektema kaj favora, ; Se li ploros, trovu vorton kuraĝigan kaj konsolan".

'798 "Do mi finas testamenton, kiun skribis mia mano; Edukinto mia kara, mi deziras al vi sanon, ; Ne necesa estas dume la funebro, nek la samo, ; Mi transdonas la saluton al fidelaj samlandanoj".

'799 Li al Ŝermadin' transdonis la skribitan testamenton ; Kaj aldiris:" Ĝin vi portu kaj prezentu al regento. ; Vi vasalo estis mia, fidelulo kun prudento". ; Kaj ekĝemis ili kune kun la larmoj, granda sento.

,& Preĝo de Avtandil':

'800 Preĝas, diras kavaliro:
"Plejaltul' de universo! ; Jen
alsendas vi suferon, jen
alportas la sukceson, ; Vi
patron' neekkonebla, ĉie via
supereco, ; Donu venki la
pasion, ĉar vi personigas
menson.

'801 "Dio, dio, suvereno sur la
mondo kaj sur reĝoj, ; Vi ja
kreis miĝnuradon* – ;
determinis ĝian leĝon, ; Vi
konservu mian amon, petas mi
per mia preĝo, ; Kiun donis
mia suno – sidas ŝi sur reĝa
seĝo".

'802 "Krom vi mi neniun
havas, bona favoranto dio! ;
Kvankam multon mi jam
spertis, sed vi helpu min en
scio, ; Min permesu trankviligi
de marondoj ekspansion, ;
Oferaĵon mi alportos, se
revidos la patrion".

'803 Poste li surĉevaliĝis kaj
sekrete forrapidis, ; Ŝermadin'
la manon svingis kaj
varmegajn larmojn viŝis, ; Li –
servanto multe ploris kaj sin
bati ne hontiĝis, ; Ĉar li restis
sen patrono – lia ĝojo neniĝis.
.....

,& Rostevan' ekscias, ke Avtandil' sekrete foriris:

'804 Nun ni povas ĉion diri pri
forir' de l'kavaliro, ; Tag'
sekvanta por la reĝo estis
plago kaj sopiro. ; Li kolera
ellitiĝis, estis kiel en deliro, ;
Kaj ordonis li severe:
"Alkonduku la veziron".

'805 Vidas reĝo, kiel neĝo
pala estis la veziro, ;
Pardonpetis lin la reĝo: "Mi
forĝesis vian diron, ; Vi
ofendis min – la reĝon, estis
tio la surprizo, ; Mi insultis,
ĉar aŭskulti vin ne havis mi
deziron".

'806 "Ĉu memoras vi, veziro,
kion volis la spaspeto? ; Veron
diras la saĝuloj: "Plagon kreas
la ofendo"; Vi neniam agu tiel,
kaj precipe dum akcepto. ; –
Nun ripetu la rakonton, kia
estis malprudento".

'807 Kaj vezir' denove diris pri
la nova mirindaĵo, ; Al
spaspet' transdonis reĝo per
veziro la mesaĝon: ; "Estus mi
la jud' – Levito*, se mi trovas
en li saĝon, ; Plu ne diru pri
foriro, tio estas la ruzaĵo".

'808 Elirinte la veziro ĉie
serĉis la spaspeton; Sklavoj
diris, ke sekrete li forlasis la
kortegon. ; La vezir' ektimis
multe kaj parolis en ĉagreno: ;
"Kiu volas diri veron al la nia
suvereno?"

'809 Ne revenis la veziro, do
la reĝo sklavon sendis;
Onidiro disvastiĝis, ke
spaspeto malaperis; Rostevan'
ne sciis, tamen fine tion li
suspektis: ; "Li de mi foriris
kaŝe " – reĝa moŝto jam
konjektis.

'810 Rostevan' la kapon klinis,
ĉar zorganton plu ne vidis;
"Mi ordonas tre severe!" li al
sklavo tion diris, ; La veziro –
mensogulo al mi devas tuj
rapidi". ; Ekaŭdinte la
ordonon, paliĝinta li aliris.

'811 Antaŭ reĝo jen li staras
kaj la reĝo lin demandas: ;
"Ĉu foriris nia suno, kiel lun'
aspekton ŝanĝas?" ; La veziro
timas, tamen jam mensogi ne
kuraĝas: ; "Jes, la luno plu ne
lumas, ĝin nubegoj nigraj
kaŝas".

'812 Kiam reĝo lin aŭskultis, li
ekploris pri junulo: ; "Mian
karan edukiton plu ne vidos la
okuloj". ; Li ŝiradis barbon
sian, kriis kiel frenezulo: ;
"Kien vi de ni foriris, kial
kaŝis vi la lumon?"

'813 "Ĝis vi portas propran
kapon, vi ne estas la solulo, ;
Tamen kion mi nun faros, se
ĉirkaŭis min mallumo? ;
Foririnte, vi min faris
malfeliĉa sola ulo, ; Ĝis
revenos vi denove, ne forlasos
min torturo".

'814 "Mi ne vidos lin –
gajulon, revenantan post
ĉasado, ; Mi ne aŭdos lian
voĉon sur la kampo aŭ la valo,
; Mi ne vidos lin, ludantan kun
la pilko sur majdano, ; Kaj sen
li mi kion faros kun la tron'
kaj mia amo?"

'815 "Avtandil', mi bone scias,
vi ne mortos pro malsato, ;
Havas vi sufiĉe multe da
bonegaj akraj sagoj, ; Dio
estas grandanima, faciligos
vian plagon; Se vi mortos, kiu
ploros dum funebra mia
tago?"

'816 Nun alvenis korteganoj,
kun la reĝo ĉiu ploris, ; Viroj
siajn barbojn ŝiris, la funebtron
reĝ' anoncis, ; Oni vidis ĉie
larmojn, ilin neniŭ konsolis, ;
Ĉiu diris: "Sun' perdiĝis,
kvazaŭ en la maron dronis".

.....

'817 Reĝ' vidante korteganoj,
kun ĉagren' al ili diris: ; "Jen
vi vidas – nia suno nin forlasis
kaj foriris. ; Ĉu ni faris iun
pekon, ĉu junulo ofendiĝis? ;
Kion diri al la trupoj?
militistoj lin estimis".

'818 Kiam ĉiu ĉesis plori, ilin
reĝo ekdemandis: ; "Ĉu foriris
knabo sole, eble iu
akompanis? ; Ŝermadin' aliris
tiam, testamenton li ja havis, ;
Ĝin al reĝo li transdonis kaj
amare lamentadis.

'819 Diris li : "La testamenton
trovis mi ĉe lia lito, ; Tie
ploris sklavoĵ, ili harojn ŝiris
en paniko, ; Li foriris, min
forlasis, ne komprenis min –
amikon. ; Rostevan', se vi min
murdos – estos ĝusta la
verdikto".

'820 Reĝo legis testamenton
kaj denove ĉiuj ploris, ; "Mi
vestaĵon helan porti
malpermesas", – li ordonis;
"Preĝu orfoĵ kaj vidvinoĵ –
petu dion lin favori. ; Tiel niaĵ
preĝoĵ helpu lin al sia celo
voĵi".

**,& Foriro de Avtandil'
por la dua renkonto kun
Tariel':**

'821 Hele brilas luno, kiam
malproksimas ĝi de suno, ; Se
denove sun' proksimas, de la
luno restas spuro; Sed sen
suno rozo velkas, ĝin forglutas
la obskuro, ; Kaj suferas dum
disiĝo amatino kaj miĝnuro.

.....

'822 Nun mi volas la rakonton
mem pri Avtandil' daŭrigi, ;
Pri la plor' de kavaliro mia
plum' ne povas skribi, ; Dion
petis kavaliro, sunon –
Tinatin' sanktigi, ; Li nur ŝin
antaŭe vidis, ĉar ŝi sunon
personigis.

'823 Li silentis, ĉar suferis pro
la sama maltrankvilo, ; Larmoj
fluis en abundo, kiel en rivero
Tigro; Li per la okuloj serĉis
malproksiman lumigilon, ;
Iutempe, kie rajdi, ne
komprenis kavaliro.

'824 Diris li: "Ho, amo mia, ne
fororgesos mi vin tute, ; Min
malbonos la ĉielo, se ne amos
mi profunde, ; La okuloj miaj
volas vin denove vidi urĝe, ;
Mi obeos al la amo, ĉiam estas
ĝi apude".

'825 "Mi ne scias, kion fari
dume ĝis intervidiĝo, ; Mi ne
kaŝas, iutempe pensas mi pri
sinmortigo. ; Tamen vi ja tre
malĝojos, ricevinte la sciigon,
; Do preferas mi nur plori, tio
estos faciligo".

'826 Diris li: "Vi, suno hela,
personigas sunan nokton*. ;
Reprezentas senfinecon,
unikaĵon en la mondo, ; Vin
obeas ja la astroj kaj plenumas
vian ordon.; Dum migrado
mia fora vi prilumu mian
sorton".

'827 "Filozofoj iam diris:
"Personigas suno dion", ; Nun
konsolu min ligitan per
katenoj de pasio. ; Serĉis mi la
kristalvitron – perdis la
giŝeron, ĉion. ; Ne eltenis mi
apude, min turmentas agonio".
.....

'828 Li degelis kiel vakso, lin
ĉagrenis vivestingo, ;
Forgalopis li rapide, ĉar li
timis malfruiĝon, ; Kiam
noktaj belaj steloj flagris sur
ĉiela nigro, ; Li kun ŝi
komparis astrojn, revis pri
intervidiĝo.

'829 Avtandil' al luno diris:
"Mi je dio vin akuzas, ;
Donacinte al ni amon, sendas
vi suferon, ruzas; Vi mem
havas kuracilon, gemiĝnuroj
ĝin ja uzas, ; Al ni homoj
sendi amon vi neniam, do
rifuzas".

'830 Tage li suferis multe,
nokte ĝojis pri la steloj, ;
Ondetaron li observis, kiam
estis ĉe rivero, ; Kun ĝi miksis
kavaliro siajn larmojn de
ĉagreno, ; Post ripozo
frumatene li jam estis en la
selo.

'831 Tiel ploris kaj ĝemadis la
cipressimila viro; Ĉe la roko
en la valo li mortigis la
kaprinon, ; Rostis beston kaj
ĝin manĝis, kiel estis
vivkutimo, ; Diris: "Lasis mi
la rozon, nun ĉagrenas la
animo".

'832. Malfacilas nun priskribi,
kion li plorante diris, ; Kiel
gratis la vizaĝon, kiel al amik'
rapidis; Post vagado kaj
mizero la kavernon li ekvidis,
; Kaj ekĝojis kavaliro, ĉar la
celo jam proksimis.

'833 Kiam lin Asmat' ekvidis,
ŝi eliris por renkonto, ; Pro la
ĝojo ŝi ne povis elparoli eĉ la
vorton. ; Avtandil' ŝin kisis
varme, gaje batis lia koro – ;
Estis tre agrable vidi
fratiĝulon kaj sinjoron.

'834 Li demandis: "Kie estas
via mastro – mia frato?" ; Kun
la larmoj ŝi respondis: "Mi ne
scias lian staton, ; Ĉar foriris
kavaliro, kaj forlasis min
zorgato, ; Mi nenion scias,
kara, estas unu jam monato".
.....

'835 La respond' por
Avtandilo estis kiel lanca
piko; Diris li: "Fratino mia,
kion faris la amiko? ; Li ne
tenis sian vorton – rompis tiel
la etikon, ; Mi ne ŝanĝis mian
ĵuron – mi alvenis, havis
riskon".

'836 "Mi sen li ne povas vivi
kaj tre volis lin revidi, ; Ĉiam
mi pri li memoris, de la reĝo
mi foriris; Li ne povis sanktan
ĵuron rompi kaj min
malestimi, ; Tamen devas mi
ne miri – ĉion mi de sorto
vidis".

'837 "Avtandil', vi estas prava", tiel diris amikino, ;
"Vi ne pensu, ke mi flatas, havas mi nur antaŭtimon;
Frato mia freneziĝas kaj ne havas kuracilon, ; Li atendas malfeliĉa, sian lastan tagofinon".

'838 "Estas en la interligo: kor', racio kaj konscio, ; Kor' foriras, ĝin tuj sekvas la konscio kaj racio, ; Do senkora hom' ne homas, li evitas la socion, ; Vi ne scias, en la frato kia brulas incendio".

'839 "Vi indignas tute prava, ĉar ne trovis vi amikon, ; Tamen mi ne povas diri, kian havis li konvinkon, ; Jen li estas bona homo, jen perfidas lia psiko, ; Mi ja scias lin tre bone, konas lian romantikon".

'840 "Ĉu imagon iu havas pri la suferad' simila? ; Ne nur homoj, eĉ la ŝtonoj tremus pro turmentoj tiaj, ; Kaj superbordiĝus Tigro* de varmigaj larmoj liaj. ; Ĉiu estas la saĝulo dum batalo de aliaj".

'841 "Kiam li de mi forrajdis, mi demandis atenteme: ; "Kion devos mi respondi, kiam venos frato ree?" ; Li respondis: "Se li venos, vi aldiru tion plene: ; En densejo, ĉi proksime lin mi trovos ĝustatempe".

'842 "Mi ne rompos ĵuron sanktan dume mi ĉi tie restos; Ĝis la tempo konsentita mi atentos kaj suferos; Se li trovos min mortinta – kaŝu min en fridan teron, ; Se mi vivos – li ekmiru, sed ne havas mi esperon.

'843 "Li foriris, mi ĉi restis kaj jam perdis paciencon, ; Mi suferas, freneziĝas kaj turmentas min diseco, ; Suno mia malaperis, vivo plu ne havas sencon, ; Eĉ la morto min forgesis, vidu vi la realecon".

'844 "En Ĉinio sur la ŝtono la surskribon oni vidas: ; "Se amikon vi ne serĉas, al vi mem mi malamikas". ; Kiu estis bela rozo, la ŝafranon li imitas, ; Vi necese fraton serĉu – tion amikec' devigas".

'845 "Pravas vi, fratino mia, li ne estas akuzato, ; Sed pripensu, kion faris mi, spaspeto de la ŝtato; Kiel cervo al la akvo mi vagadis kun la hasto, ; Mi ne perdis paciencon kaj konstante serĉis fraton".

'846 "Mi forlasis la reĝinon – lalon en la kristalvitro, ; Kun ŝi mi ne povis esti kaj satigi korinklinon, ; Ĉagrenigis mi la reĝon, kiu nomis min "La filo", ; Por la amo mi repagis per sendanko kaj foriro".

'847 "Do mi estas nedankema, ĉar forlasis edukinton, ; Forlasinte amatinon, mi ne indas la pravigon, ; Rostevan' mi patre amis, donis ĉiam la sciigon, ; Sed mi tute arogante rompis tiun fortan ligon".

'848 "Ho, fratino, ĉu vi vidas, mi suferas pro bonfaro; Ne timigis min vojaĝo, vin mi trovis sen eraro, ; Sed de mi serĉata homo malaperis en arbaro, ; Kaj mi ploras tute sola, estas preta ŝiri harojn".

'849 "Sed ni finu paroladon, vane perdis mi la tempon, ; Ne bedaŭras mi paseon kaj plenumos mian devon. ; Volas sekvi mi saĝulojn kaj ne perdos mi sinregon, ; Serĉos mi la fraton mian sen ofendo kaj timego".

'850 Li nenion diris, ploris, kaj la vojon plu daŭrigis, ; La kavernojn preterpasis, tra la kamp' kaj kanoj iris, ; Vento kiel besto hurlis, rozajn vangojn glaciigis, ; Avtandil' sin demandadis: "Kial sorto min priridis?"

'851 "Antaŭ vi, ho, plejaltulo, ĉu mi, mizerulo, pekas, ; Ke vi min de proksimuloj longe disigitan tenas? ; Restas mi nur unu homo, sed pri du senĉese pensas, ; Kaj por ambaŭ mian vivon senhezite mi oferas".

'852 "Per la fasko de la rozoj vundis li min ĝis la morto, ; Ne plenumis li la ĵuron, sed mi tenas mian vorton. ; Sen amiko ja ne donas ĝojon efemera mondo, ; Kaj ne povas mi amiki kore kun alia homo".

'853 "Strange estas, kiam viro
ĉagreniĝas senespere; Ĉu
alportis larmo venkon? Kial
plori antaŭ tempe? ; Pli
valoras por feliĉo lukti, ĝin
atingi ree, ; Do mi trovos lin –
la sunon, kvankam malfacile,
pene".

'854 Avtandil' komencis serĉi,
forviŝinte larmajn vangojn, ;
Li kriadis, laŭte vokis, ĉien
turnis la rigardon. ; Dum tri
tagoj li trarajdis multajn
valojn kaj arbarojn, ; Sed ne
trovis li amikon – triste tenis
jungilaron.

'855 Li ekpreĝis: "Alta dio, ĉu
vi trovis min fihomo? ; Kial vi
min tiel punas kaj kondamnas
al doloro? ; Vi, juĝisto
ĉiovida, finaŭskultu
vagabondon: ; Mallongigu
vivon mian, donu ĝojon en la
koro".

,& Avtandil' trovas senkonscian Tarielon:

'856 Rajdas brava kavaliro,
ploras kaj ne scias vojon, ; Li
subite vidis ion en la verda
intermonto; Tio estas la ĉevalo
– nigra kiel la fantomo, ; Diris
li: "Mi trovis fraton, se ne
estas mi en dormo".

'857 Li revidis la ĉevalon, ĝoje
batis lia koro, ; Pligrandiĝis la
feliĉo, kaj ne dek, sed eĉ mil
fojon. ; Nun heliĝis
kristalvitro, la giŝero en la oro,
; Li forrajdis kiel vento, por
ekvidi tiun homon.

'858 Tarielon ekvidante, restis
li tre surprizita: ; Kuŝis Tariel'
senmove, ŝajnis – li ne estis
viva. ; La kolumo disŝirita, la
hararo distaŭzita, – ; Tariel'
nenion sentis, ne aspektis
vivsimila.

'859 Apud li leono kuŝis ĉe la
glavo sangkovrita, ; De alia lia
flanko kuŝis tigro mortigita, ;
La okuloj liaj larmis, kvankam
ŝajnis nun persistaj, ;
Nevidebla fajro manĝis lian
koron obseditan.

'860 Eĉ ne povis la palpebron
li surlevi, ne moviĝis, ; Vivon
poiome perdis, al la morto
proksimiĝis, ; Avtandil' per
nomo vokis, lin klopodis
paroligi; Tiu kiel morta kuŝis,
kaj nenio lin agitis.

'861 Avtandil' per la maniko
zorge viŝis liajn larmojn, ;
Poste apud li sidiĝas, vokas,
skuas per la manoj: ; "Ĉu vi
tute ne rekonas Avtandilon,
vian fraton?" ; Tariel' nenion
aŭdis, ne direktis la rigardon.
.....

'862 Ĉio vere estis tiel, kiel mi
al vi priskribis, ; La zorgad' ne
restis vana, fine bone ĝi efikis:
; Tariel' rekonis fraton,
ĉirkaŭprenis lin kaj kisis; Dio
estas atestanto – tiaj homoj ne
naskiĝis.

'863 Tariel' parolis: "Frato, mi
ne rompis mian ĵuron – ; Mi
prokrastis mian morton ĝis
alvenis vi – la suno. ; Nun
forlasu min, amiko, mi foriras
en obskuron, ; Sed mi petas,
entombigu min post fino de
torturo".

'864 Avtandil' respondis frate:
"Kial faras vi fiagon? ; Ĉiu
estis la miĝnuro, sentis la
brulegan flamon, ; Tamen kiu
senprudente pereigis sin pro
amo? ; Kial morton vi deziras,
vin fordonas al satano?

'865 ' Sciu bone, kion diras la
saĝuloj pri vireco: ; "Ne
konvenas ploro, ĝemo al la
viro kun braveco";
Kontraŭstaru malfeliĉon kiel
muro de fortreso, ; Ofte nian
plagon kaŭzas nur la propra
malsaĝeco.

'866 ' Vi ja estas la saĝulo, sed
ne sekvas la admonon, ; Ploras
vi en sovaĝejo kaj similas al
fantomo; Se malamas vi la
mondon, vi ne trovos aman
fonton, ; Vane kapon vi
turmentas kaj evitas vane
homon.

'867 ' Ĉiu estis la miĝnuro kaj
suferis lia koro, ; Kaj
turmentis ĉiun amo, la disiĝo,
malfavoro; Ĉu okazis io grava,
ke vi tute perdis forton? ; Sciu,
ke neniu plukis rozon sen
pikantaj dornoj.

'868 ' Oni volas scii, kiel bela
rozo altvaloras, ; Kaj tre miris,
kial planto tiel senkompate
dornas; Li respondis: "La
dolĉecon oni en amaro trovas,
; Se facile atingeblas, belo tre
malmulte kostas"

'869 ' Se asertas tion rozo –
senanima florfolio, ; Kiu
povas do esperi nuran ĝojon
sen envio? ; Ĉu satana faro
povas esti bono, antaŭ ĉio? ;
Kial mondon vi akuzas, ne
vidante harmonion?

'870 ' Do aŭskultu min atente,
ni surĉevaliĝu, frato, ; Lasu
vian antaŭjuĝon, ne akuzu nur
la faton, ; Al deziroj kaj pasioj
montru fortan kontraŭstaron. ;
Ĉio, kion vi parolis, estas vero
kaj ne flato"

'871 "Kion povas mi
respondi?" – diris Taniel' al
frato, ; "Ne komprenas mi la
vortojn, ĉar en kapo havas
ardon; Al vi ŝajnas tre facila la
sufero kaj la plago. ; Eble en
ĉielo trovos vivoĝojon mi –
pekanto.

'872 ' Kaj mortante, mi nur
preĝas, havas solan mi
deziron, ; Ke la paradizon
vidu ni miĝnuroj kaj martiroj,
; Ke ni tie plu ne konu, kio
estas la sopiro, ; Mi nur petas
enterigi min ĉi tie, kavaliro.

.....

'873 ' La renkonton de
miĝnuroj mem ĉielo do
sanktigas, ; Ŝi min certe vidi
volas kaj al ŝi mi rekte iras;
Dum renkonto ni ekploros,
kiel ama par' kutimas . ; Cent
konsilojn aŭskultante, agu,
kiel koro diras.

'874 ' Tamen bone sciu, frato,
diras mi al vi la veron, ; Morto
super mi jam ŝvebas, vi ne
havu plu esperon; Ne bezonas
vi mortinton aŭ vivantan en
mizero. ; Mi jam plu ne
apartenas al la homoj de la
tero.

'875 ' Do mi mortos kaj ne
volas mi atente vin aŭskulti, ;
Mi jam vidas mortalvenon,
mortanĝelo jam alflugis. ;
Vivo plu ne havas sencon, mia
tago jam krepuskis, ; Iras mi
en fridan teron, kien miaj
larmoj fluis.

'876 ' Kia saĝo, kiu saĝas? ĉu prudentas frenezulo? ; Se mi povus min ekregi, eble taŭgus ĉi reguloj. ; Sed la rozo ĉiam velkas, kiam ne sufiĉas suno. ; Ne turmentu min, forlasu, volas fermi mi okulojn".

'877 Avtandil' denove petis la mortontan fanatikon: ; "Se vi mortos, tio estos ankaŭ por mi la tragiko, ; Do vi mem al vi ne estu senprudenta malamiko". ; Tariel' atendis finon – vana estis la konvinko.

'878 "Se ne volas vi aŭskulti, mi forlasos vin por ĉiam, ; Mi ne tedos al vi multe, la mortinto estas vi jam, ; Se preferas vi la morton, mortu kiel rozo dia, ; Mi nur havas unu peton, la respondon donu vian.

'879 ' Hejme lasis mi virinon, havas ŝi la rozvizaĝon, ; Kristalvitrajn havas vangojn kaj giŝerajn harplektaĵojn, ; Mia reĝo malpermesis fari tiun ĉi vojaĝon, ; Ankaŭ vi min nun repuŝas – min flamigas la domaĝo.

'880 ' Ne forsendu sen rezulto min al mia patrolando, ; Nun surĉevaliĝu, frato, mi ekvidos vin – rajdanton; Eble mia plag' foriĝos, trankviliĝos mia ardo. ; Tiam mi de vi foriros kaj vi agu laŭ la stato".

'881 Sur ĉevalon nun eksidi petis li la kamaradon, ; Ĉar li sciis – fihumoron plibonigos la rajdado, ; Senvigleco apatia malaperos en movado; Fine Tariel' obeis, cedis al peteg' de frato.

'882 Tariel' konsente diris: "Alkonduku la ĉevalon". ; Avtandil' rimarkis bone, ke revenis vivkapablo, ; Helpis li la kavaliron sidi sur la animalo, ; Malrapide rajdis ili, vigla iĝis veturado.

'883 Avtandil' rakontis ion gaje al la ĉagrenulo; La plej bona kuracilo estis ŝerco de gajulo. ; Aŭskultante tion, povis plijuniĝi eĉ olduloj; La ĉagreno do foriĝis – sereniĝis la okuloj.

'884 La arabo do rimarkis, ke alvenis plibonigo. ; La vizaĝo rericevis rozkoloron kaj trankvilon. ; Li ja estis kuracisto, uzis bonan kuracilon, ; Ĉar dirita saĝa vorto savis vivon kun facilto.

'885 Avtandil' atingis celon kaj daŭrigis paroladon; "Mi vin petas, vi respondu dum facila nia vado, ; Ĉu vi amas la brakringon, kiun portas sur la mano, ; Kiun de Nestan' ricevis, kiel signon de la amo?"

'886 Tariel' respondis firme: "La brakringo donacita ; Pli valoras ol la vivo, se la vivo ion indas; Tio estas evidenta, diskutadon ne meritas. ; Aŭskultado kontraŭ plaĉo – kiel manĝo tre acida".

'887 "Mi esperis de vi aŭdi la respondon ĝuste tian" – ; Diris Avtandil' al frato – al la reĝo senpatria, – ; "Pli ol tiun ringon taksu zorgojn de fratino via, ; Kaj ne perdu ŝin por ĉiam, elektinte vojon fian.

'888 ' Portas vi la braceleton, ĝin faritan laŭ kutimo; Ĉiu aĵo, kvankam bela, sed ne havas ĝi animon, ; Kaj Asmat' ja estas homo, ŝi al vi oferas vivon; Kiel frato estu bona al Asmat' – al karulino.

'889 ' Ŝi ja estis perantino inter vi kaj via amo, ; Rendevuojn ŝi aranĝis, kiam vin bruligis flamo, ; Por Nestan' ŝi anstataŭis de l'patrino koron, manon. ; Vi senkore ŝin forgesis, faris ne hoNestan' agon".

'890 Li respondis: "Vi sendube, frato, pravas kaj sinceras, ; Ŝi memoras mian sunon, ŝi pri mi konstante pensas. ; Ne esperis mi plu vivi, sed por savi min vi venas, ; Do ni rajdu al fratino, kiu certe nin atendas".

'891 Ili rajdis kaj parolis – Avtandil' kaj amirbaro, ; Malfacilas eĉ priskribi du belulojn, indan paron: ; Dentoj kiel perloj brilis, lipoj kiel la rozaro; Dolĉa vorto elirigas la serpenton el la kavo.

'892 Avtandil' aldiras: "Helpos mi per korpo kaj animo, ; Nur vi kontraŭ vi ne agu, tio estas fia krimo, ; Sen la pensoj de saĝuloj ja ne taŭgas ia scio, ; De trezoro forkaŝita ĉu sentebblas la utilo?"

'893 "Nur malhelpas kaj difektas malespero kaj ĉagreno. ; Se ne volas providenco, do neniuj aŭdas ĝemon. ; Eĉ la rozo dum tri tagoj volas vidi sunaperon. ; Estu certa – dio sendos al vi venkon kaj sukceson".

'894 Diris Tariel': "Mi dankas, la konsilo al mi plaĉas, ; Saĝa amas instruiston kaj malsaĝa lin malŝatas; Min mirigas viaj vortoj, ĉar vi mem sopiron havas. ; Ankaŭ vin bruligas amo, sed akuzi vi kuraĝas.

'895 ' En la fajro abelvakso ja degelas kaj fandiĝas, ; Sed la fajro akvon timas, ĉar la akvo ĝin estingas. ; Ni kompatas en alia, kio nin mem maltrankvilas. ; Kial vi do ne komprenis, kio mian koron ŝiras?"

,& La rakonto de Tariel', kiel li mortigis leonon kaj tigrinon:

'896 "Mi rakontos pri eventoj sen mensogo kaj mistiko, ; Poste juĝu min, ho, frato, juste, saĝe, laŭ konvinko. ; Malrapide pasis tagoj, mi atendis vin, amiko, ; Sed ne povis hejme sidi – migri volis pro aflikto.

'897 ' Preterpasis mi densejojn, inter montoj sole iris, ; En la valo la tigrinon kun leono mi ekvidis; Ŝajnis al mi, ke la bestoj kiel homoj amikiĝis, ; Sed mi ŝanĝis opinion – la fiaĵo min mirigis.

'898 ' Do la bestoj sin amuzis kaj komence sen kolero, ; Per piedo batis unu, dua ĵetis ĝin sur teron, ; La tigrino sin defendis – la virina karaktero, ; Sed kolero de leono restis do por mi mistero.

'899 ' "Vi fibesto estas vera!" kriis mi al la leono, ; "Vi ofendis amikinojn, tio estas ja malgloro". ; Mi atakis la leonon kaj kondamnis ĝin al morto – ; Mi per glavo forte batis kaj forlasis ĝin la mondon.

'900 ' Ĵetis mi la glavon teren
per la varma sang' kovritan;
Volis kisi mi tigrinon kaj
memoris amon mian, ; Tamen
muĝis kaj gratvundis min
tigrino malhumila ; Kaj ne
perdis paciencon, min kolero
kaptis tiam.

'901 ' Trankviligi la tigrinon
mi sendube vane penis, ; Do
strangolis mi la beston kaj
kolere teren ĵetis; Kun Nestan'
kverelo nia en memoro
reaperis, ; Kaj mi miris, ke mi
ploris – mi apenaŭ viva restis.
.....

'902 ' Jen, amiko, la rakonto
pri senĉesa mia plago, ; Ĉu
por vi ĝi estas stranga, ke mi
tute perdis kapon? ; Adiaŭas
mi kun vivo, morto prenu la
pekanton". ; Kaj povrulo
ekplorinte finis sian
rakontadon.

'903 Kune ploris la arabo, falis
larmoj pro kompatio; Li
konsolis: "Paciencu, estu
forta, mia frato. ; Dio amon ja
valoras, li ĝin provas nun per
plago. ; Se li volus vin disigi,
ne alsendus li la amon".

'904 "Plago kaj sopiro oftas en
la vivo de miĝnuro; Kvankam
li komence ploras, poste lin
vizitas suno. ; Nin al morto
proksimigas ofte ama
aventuro, ; Ĝi saĝulon faras
stulta, kaj instruas
malsaĝulon".

**,& Rakonto, kiel
kavaliroj alrajdis la
kavernon, kie ili
renkontis Asmaton:**

'905 Poste ili trankviliĝis kaj ekvojis al kaverno, ; Kaj Asmat' ekĝojis ege, ekvidinte la revenon. ; Ĝojaj larmoj de l'rakonto plibeligis tiun scenon, ; Ĉiuj interkisis frate kaj foriĝis la ĉagreno.

'906 Ŝi ekkriis: "Mia dio, en la lingvo mankas vortoj, ; Por vin glori pro boneco, pro sendita luma ĝojo, ; Kiel povus mi eldiri mian dankon al sinjoro, ; Ke ne lasis li min morti en soleco sen konsolo".

'907 Tariel' respondis: "Tial multe ploris mi, fratino, – ; Pagas ni per nia ploro, por antaŭa gaja rido; Tia estas leĝ' de l'mondo jam konata de antikvo. ; Mi bedaŭras vin, sed morto por mi estas aĉa fino.

'908 ' Ĉu elverŝas akvon vane ege soifanta homo? ; Kial miaj du okuloj larmas de senĉesa ploro?; Murdas nin la senakveco – ie estas freŝa fonto, ; Ve, mi perdis ekflorintan junan rozon kaj perl-oron".

'909 Ankaŭ Avtandil' memoris sian sunan ĉarmulinon, ; Diris li : "Ho, amatino, sen vi splenas la animo, ; Malproksimas la patrio, mi ne vidas la reĝinon; Se vi povus scii, kiel min turmentas korinklino".

'910 "Kiel povas rozo pensi, ke sen suno bonas vivo? ; Kio estos, se la sunon ni entute plu ne vidos? ; Koro, estu forta kiel roko sur montardeklivo – ; Eble vidos vi la amon kaj ne estos la viktimo".

'911 Eksilentis ili, tamen flamo brulis en interno. ; Poste ĉiuj tri ekspiris kaj eniris la kavernon. ; La mastrino sur la plankon lerte sternis tigran felon; Eksidinte, kavaliroj plu daŭrigis la konverson*.

'912 Vespermanĝa estis
tempo, ŝi fritrostis la ĉasaĵon,;
Sed kalikoj tie mankis, sen
pan' estis la manĝaĵo; Kiam
Tariel' ricevis la bongustan ĉi
rostaĵon, ; Eĉ peceton kiel
draĥmo li ne glutis la nutraĵon.

.....

'913 Bone, kiam hom'
konfidas koron al la
kompanio, ; Kaj eldiras, kio
premas, sen hezita afekcio. ;
Faciligas tio plagon kaj
estingas incendion; La feliĉo
estas granda liberiĝo de
nescio.

'914 Du leonoj kune estis en
kaverno dum la nokto;
Paroladis la herooj, ĉiu pri la
propraj zorgoj. ; Mateniĝis,
sed ne decis en kaverno soni
vortoj, ; Kaj ripetis ili ĵuron –
kune lukti por la gloro.

'915 Tariel' eldiris tiam: "Ne
necesas la konfeso – ; Ĉar al
mi faritan bonon vin nur dio
rekompensas. ; Mi nur ĵuras al
vi, frato, ĵuro estas la fortreso,
; Ni mirindan amikecon ne
fordonu al forgeso.

'916 ' Nun aŭskultu mian
peton, vi ja estas mia frato;
Fajron, kiu min brulegas,
sendas la kruela fato, ; Kaj ne
povas ŝin atingi via helpe nek
kompato. ; Vi revenu tien, kie
vin atendas via astro.

'917 ' Malfacile min kuracus la
kreinto, des pli – homo. ; Tial
ĉiujn mi evitas kaj vagadas mi
– fantomo; Mi antaŭe agis
saĝe, ne necesis la admono. ;
Nun kondukas mi freneze, ne
havante propran domon".

'918 Avtandil' al li respondis:
"Kion povas mi rediri? ; Ja vi
mem antaŭnelonge vortojn de
saĝulo citis. ; Dio nepre vin
kuracos, vian vundon li jam
vidis; Ĉiopova plejaltulo ĉion
kreis kaj kreskigis.

'919 ' Ĉu li kreis vin por tio,
ke turmentu vin pasio? ; Ke vi
nur senĉese ploru, ne vidante
la feliĉon? ; Ĉu miĝnuro iu
iam ne suferis pro disiĝo? ; Mi
ne kredas, ke vi mortos kaj la
amon ne revidos.

'920 ' Vera viro, antaŭ ĉio,
kontraŭstaras al la spleno, ;
Lin ne rompas malfeliĉo, li ne
timas mortalvenon; Dio estas
malavaro kaj la mondo
miskompreno. ; La konsilojn
ne aŭskultas kaj ne lernas nur
azeno.

'921 ' Finaŭskultu, kiam homo al vi diras saĝan penson; Petis mi la sunon mian doni por forir' permeson. ; Mi parolis: "Mia koro nur malvarma cindro restos, ; Se amikon mi ne helpos, forgesinte fidelecon."

'922 ' Ŝi min laŭdis: "Ravas via bonkoreco kaj kuraĝo; Fideleco kaj helpemo al mi kaj al ĉiu plaĉos". ; Mi foriris kun permeso, kiel min konsilis saĝo. ; Kion diros mi veninte sen rezultoj en palacon?

'923 ' Vi aŭskultu kaj komprenu tre utilan paroladon, ; Nur la saĝa homo povas venki malfavoran faton. ; Rozarbusto ja ne floras sen la suna radiado. ; Se vi mem al vi ne helpos, mi subtenos kiel frato.

'924 ' Estu tie, kiel volas, vivu tiel, kiel povas, ; Se vi volas – agu saĝe, kiel mi al vi parolas, ; Tamen estu ĉiam rekta, mi ekzemplon al vi donas, ; Nur ne mortu, estu forta, kiel dio nin ordonas.

'925 ' Mi nur petas - vi ĉi tie min atendu unu jaron; Mi revenos, kolektinte ĉiuloke la novaĵon. ; Tempo, kiam rozoj floros, estos la reven-signalto; Atentigu vin rozfloroj, kiel fora hundbojado.

'926 ' Tamen, se mi ne revenos ĝis la tempo konsentita, ; Sciuj – mi sendube mortis kaj mi jam ne estas viva. ; Tiam agu laŭ la plaĉo, kiel diros koro via: ; Se vi volos – povos ĝoji aŭ priplori, kiel indas.

'927 ' Ne ĉagrenu, frato mia, diris mi nur puran veron, ; Forirante, mi ne scias, ĉu mi mortos aŭ revenos, ; Prisilenti mi ne povas – estas homoj ni, ne bestoj; Sorton mian scias dio kaj eterna firmamento."

'928 Taniel' respondis: "Vane mi ne povas al vi tedi; Kio estis jam dirita, ne necesas ĝin ripeti. ; Se amiko ne konsentas, la alia devas cedi. ; Fine ĉio iĝos klara, kio longe min obsedis.

'929 ' Kiam veron vi atingos, vi sendube min komprenos; Por mi tute ja egalas, kia vivo mia estos. ; Kiel vi konsilas – ĉiam tiel mi konduki penas. ; Mi ne scias, kiom longe la solecon mi eltenos".

'930 Parolado jam finiĝis kaj konkludon ili faris, ; Forrajdinte sur kamparon, ili tie iom ĉasis, ; Kaj revenis al kaverno, tie bone vespermanĝis, ; Sed proksimis la disiĝo – tristo ilin ne forlasis.

'931 Ankaŭ vi, leganto, ploru, tio donos faciligon. ; Kion faras homoj, kiam koroj perdas interligon? ; La disiĝo ofte povas kaŭzi morton por amiko. ; Kiu tion ne travivis, ne komprenos li aflikton.

'932 Mateniĝis kaj denove ili frate interkisis, ; Avtandil', Asmat' kaj hindo al destino nun subiĝis, ; Ploris multe la gefratoj, la disiĝo korojn ŝiris. ; Al leonoj furiozaj kavaliroj nun similis.

'933 Kun ĝemkrioj jen forlasas la kavernon kavaliroj, ; Kaj Asmat', plorante sekvas: "Ho, denove la foriro. ; Ĉielastroj, vi forbrulis de mortigaj sunradioj. ; Nur turmento kaj sufero nun plenigos mian vivon".

'934 Forgalopis ili kune, poste haltis ĉe la maro, ; Solaj estis kavaliroj, mankis nun kunsekvantaro; Nokte ili ne disiĝis, sidis kune ĉe la fajro, ; Pro disiĝo multe ploris tiu ĉagrenita paro.

'935 Avtandil' al frato diris: "Ni ĉesigu nian ploron; Mi ne povas vin kompreni, kial lasis vi Pridonon, ; Mi esperas ĉe li trovi grandan helpon kaj informon, ; Kaj intencas lin viziti, do bonvolu, diri vojon".

'936 Tariel' klarigis vojon al la fora oriento, ; "Vi necese trovos fraton sur la sama kontinento. ; Kiam vi lin vidos, diru: "Estas lia viv' turmento". ; Li sendube vin akceptos kun amika vera sento".

'937 Kaj malsataj kavaliroj per pafark' mortigis beston, ; Poste rostis la kaprinon, sed malgaja restis festo, ; Nokte ili dormis kune – lasta estis la ĉeesto, ; Fia mondo – ĝi donacas jen trankvilon, jen tempeston.

'938 Enbrakiĝis kavaliroj,
kiam venis ĉielruĝo, ; Eĉ en
hom' kun ŝtona koro tio vekus
la kortuŝon; La river' da
larmoj fluis antaŭ ĉi perforta
fuĝo. ; Staris rekte Brust' al
brusto du miĝnuroj sen rifuĝo.
.....

'939 Nun aliris ili lokon, kie
kreskis kanarbaroj, ;
Ĉagreniĝis fratiĝuloj kaj
elŝiris siajn harojn. ; Tre
kortuŝe do disiĝis du junuloj,
veraj fratoj, ; Unu la alian
kisis, svingis longe per la
manoj.

,& La foriro de Avtandil' al Pridon':

'940 Kial efemera mondo nin
skuadi vi fervoras, ; Ĉiu, kiu
vin konfidis, kiel mi amare
ploras, ; Vi ĵetadas homon
ĉien, lian volon vi ignoras, ;
Repuŝitan de vi homon sola
dio nur favoras.

'941 Avtandil' amare ploras,
aŭdas lin eĉ la ĉielo: ; "Ploris
mi en Arabio, nun mi ploras
en la selo, ; Grava estis
renkontiĝo kaj pli malfeliĉa
celo; Estas granda diferenco
inter homoj sur la tero".

'942 Kavalir' denove ploris,
sangajn larmojn lekis bestoj, ;
Persekutis lin memoroj,
tondraj fulmoj kaj tempestoj, ;
Tinatin' lin suferigis, sentis
akre li foreston. ; Kristalvitraj
dentoj brilis en la roza vanga
nesto.

'943 Roza branĉo jam sekiĝis
kaj kliniĝis la cipreso, ; La
smeraldo kaj rubeno plu ne
havis jam sukceson, ; Tamen
diris kavaliro: "Morto estas la
perverso, ; Perdis mi la karan
sunon, malpleniĝis universo".
.....

'944 Avtandil' al suno diris:
"Jen mi vin kun ŝi komparas –
; Ambaŭ vi radias brile,
ambaŭ tagon luma faras. ; Min
ĝojigas la aspekto, kiun vi
ĉiela havas; Tamen malgraŭ
via ardo kial koro nun
malvarmas?"

'945 "Se la suno
malproksimas, ĝi malvarmon
al ni sendas; Kion devas tiu
fari, kiu eĉ du sunojn perdas? ;
Ne ĉagrenas nur la roko, ĉar
nenion ŝtono sentas; Vundon
ne kuracas lanco, ĝi nur
tranĉas kaj difektas".

'946 Vojaĝanto plu parolis:
"Suno, estas vi reĝino, ; Mi
vin gloras, ĉielkorpo, ĉiopova
vi diino! ; Vi altigas
deprimitajn kaj donacas la
feliĉon, ; Ne disigu min de
amo, ne forprenu tagan
brilon".

'947 "Ho, Zual* – Saturno,
venu, la ĉagrenon proksimigu,
; Nigre farbu mian koron, kaj
nebulon plimultigu, ; Kiel
ŝarĝo sur azeno – malfeliĉon
al mi ligu; La reĝinon
ekvidinte – "Nur pri vi li
ploras", diru".

'948 "Ho, Muŝtar*, vi
Jupitero, dia estas vi juĝisto, ;
Faru ĉie, kie povas la justecon
kaj la virton, ; Ne pravigu la
fiulon, kaj ne peku per animo,
; Kaj komprenu min –
vunditon, malproksima
lumigilo".

'949 "Ho, Mariĥ*, la ruĝa
Marso, min trapiku per la
lanco, ; Proksimiĝu al mi lerte,
kaj farbigu min per sango, ; Vi
al ŝi rakontu ĉion, pri amanto
kaj pri sklavo, ; Malfeliĉas mi,
povrulo, kaj ne vidas tute
savon".

'950 "Aspiroz* - Venero*,
helpu, min bruligas fajro ŝia, ;
De rubenaj ŝiaj lipoj estas tute
mi ebria, ; Nur al vi kun danko
sentas ŝuldon la belec' virina, ;
Sed min vi freneza faras, poste
lasas min – pasian".

'951 "Otarido*, vi Merkuro,
sola vi al mi similas, ; Suno
turnas min, renkontas, poste
tute forbruligas, ; Pri suferoj
miaj skribu, se la inkon vi
aplikas, ; Faru ĝin el miaj
larmoj, se min – plumon do
utilas".

'952 "Ekkompatu min, vi –
luno, kiel vi mi malpliigas, ;
Min la suno maldikigas kaj
denove mi dikiĝas, ; Diru al la
amatino, kiel mi nun
malfeliĉas, ; Ke suferas mi ĉi
tie, nur por ŝi solece vivas".

.....

'953 "Jen atestas sep planedoj,
kiuj sur ĉielo vagas; Otarid,
Zual' kaj suno, kaj Muŝtar'
min akompanas, ; Aspiroz',
Mariĥ kaj suno pro sufero min
kompatas, ; Iru ĉiuj, al ŝi diru,
kiel mi en fajro flamas".

'954 Li al sia koro turnas:
"Kial vi de larmoj plenas? ;
Ĉu utilon ili donis? Mi vin
tute ne komprenas. ; Scias
ankaŭ mi, pri ŝiaj nigraj haroj
mi frenezas. ; Ni eltenu
malfeliĉon, ĝoj' facile
tolereblas".

'955 "Se mi restos viva tie, por
afero estos bone, ; Do ne
taŭgas ĉiam plori kaj plorĝemi
senkonsole". ; Li pri sia sano
pensis, eĉ ekkantis kanton
sole; Najtingalo ŝajnis strigo,
tiel kantis bardo dolĉe.

'956 Do aŭdinte liajn kantojn,
bestoj el arbar' eliris, ; Pri
dolĉeco de la voĉo en river' eĉ
ŝtonoj miris, ; Kaj aŭskultis
animaloj, ploris, kiam lin
ekvidis. ; Liaj kantoj estis
tristaj, ĉar pri amo li sopiris.

.....

,& Avtandil' alvenas al Pridon':

'957 Avtandil' jam sepdek tagojn sekvis bordon de la maro. ; Li rimarkis – sur la ondoj proksimiĝas la ŝiparo, ; Kiam ili albordiĝis, li demandis maristaron: ; "Kies estas tiu lando, kian havas kutimfarojn?"

'958 La maristoj lin respondis: "Vi belulo estas vera, ; Al ni ŝajnas vi karulo, homo paca kaj sincera, ; Ĝis ĉi tia limo teroj al la turkoj apartenas, ; Tie komenciĝas lando, kie nin Pridono regas".

'959 "Nuradin-Pridon' ĉi tie estas nia reĝo brava, ; Kavaliro sen makulo – nobla, forta, malavara. ; Junan reĝon kolerigi la najbaroj ne aŭdacas. ; Li patrono nia estas, per radioj sunaj ravas".

'960 Tiam Avtandil' parolis: "Bonaj homoj, miaj fratoj, ; Mi ja serĉas vian reĝon, volas scii lian landon. ; Montru vojon kaj respondu, kiom daŭros la rajdado?" ; Kaj volonte vojon montris al rajdanto la ŝipanoj.

'961 "Al Pridon' vi rajdu rekte, kaj vi en ĉefurbon trafos; Ĝi nomiĝas Mulgazanzar – tie trovos vi palacon. ; De ĉi tie vi cipreso, ĝin atingos post dek tagoj. ; Tamen kial nin brulvundos de beleco via flamo".

'962 Li respondis: "Mi tre miras, ke konkeris mi la korojn, ; Rozoj miaj iĝis vintraj, ili perdis la kolorojn, ; Se vi vidus min antaŭe, dirus vi: "Vi estas oro". ; Tiam mi ornamis homojn, al vidintoj donis ĝojon".

'963 La urbanoj jam foriris, li daŭrigis sian vojon, ; La cipreso tiu svelta havis tamen feran koron; Galopadis li tra kampoj, sed turmentis lin angoro, ; La narcisoj de okuloj donis pluvon pro la ploro.

'964 Ĉiu miris, kiam vidis la belulon – vojaĝanton; Nekonatoj cedis vojon, lin karesis per rigardoj, ; Al li helpis reĝon trovi, agis kiel protektantoj, ; Malfacile adiaŭis, volis esti kunirantoj.

'965 Jen aperis Mulgazanzar,
li ekvidis homajn grupojn, ; Ili
estis la ĉasistoj kaj krom tio
korteguloj, ; Lin ekvidis kaj
ĉirkaŭis scivolemaj aliuloj. ;
Ili ĉasis, sin amuzis, sonis
krioj kaj ululoj.

'966 Li demandis unu junan
pafarkiston el la trupoj: ;
"Diru, kial tiel bruas kaj
kriadas via grupo?" ; Li al
Avtandil' respondis: "Ĉasas
nia superulo, ; Nia reĝ' –
Pridon' tre lertas kaj tre ŝatas
ĉi okupon".

'967 Kavaliro tuj direktis al la
trupoj la ĉevalon; Kiel pentri
la staturon kaj transdoni lian
ĉarmon? ; Ja sen li la homoj
frostis, lin vidante, sentis
ardon, ; Kaj parolkapablon
perdis, kiu vidis sveltan
kanon.

'968 Sed subite granda aglo
ĵus aperis en ĉielo, ; Avtandil'
pafarkon prenis, pafis al
fluganta celo, ; Ĝin la sago
ĝuste trafis kaj ĝi falis sur la
teron, ; Li fortranĉis la
flugilojn kaj rigardis kun fiero.
.....

'969 Vidis tion la ĉasantoj, lin
ĉirkaŭis kaj silentis, ; Ili vidis
sur la herbon granda birdo jen
falegis, ; "Kiu estas vi?" la
homoj lin demandis kaj
postsekvis; Ĉiu miris, lin
adoris, kaj pri li nur bone
pensis.

'970 Kaj Pridon' kun
korteganoj staris tie sur
monteto, ; Lin ĉirkaŭis
kvardek homoj, gardis lin kiel
protekto; Avtandil' nun al la
reĝo sin direktis kun rideto, ;
Tiu miris kaj koleris – lin
ekregis malkvieto.

'971 Reĝo sendis sian sklavon:
"Kio tie do okazis? ; Vi
eksciu, kial homoj sen
permeso lokojn lasis? ; Sklav'
rapide proksimiĝis, tamen
mirigita haltis – ; Li ekvidis la
cipreson kaj kiel mutulo gapis.
.....

'972 Tamen Avtandil'
komprenis, kion li ekscii
volas, ; Kaj respondis: "Al la
reĝo vi transdoni jenon povas:
; Mi – migrulo lasis hejmon,
en la lando, kiu foras; Tariel' –
amiko mia, eble reĝo lin
memoras".

'973 Sklavo iris tre rapide kaj raportis al monarko: ; "Via reĝa moŝto, tie mi ekvidis la miraklon – ; El ĉielo jen descendis de la sun' kunvojĝanto; Li kun Tariel' amikis, kiu estis via frato".

'974 Ekaŭdinte tiun nomon, reĝo tuj mildigis voĉon, ; Li memoris fratiĝinton, en okuloj brilis roso, ; Per la blovo de la vento prujne kovris lian rozon. ; Unu al alia iris kaj parolis salutvortojn.

'975 Reĝo estis tre kontenta, ekvidinte kavaliron: ; "Diru, ĉu vi estas homo aŭ la suno havas filon?" ; Ĉirkaŭprenis li la gaston kun la ĝojo kaj admiro, ; Ambaŭ de ĉevaloj saltis, ambaŭ montris la estimon.

'976 Brakumadis kiel fratoj, kvankam estis nekonatoj, ; Avtandil' Pridonon gloris, reciproke li la fraton, ; Inter ili plifortiĝis la respekto sen la flato; Sciuj, ofte vi ne vidus kune tiajn du titanojn.

'977 Kun Pridon' do egaliĝi estus vere malfacile, ; Tamen Avtandil' pro virtoj estimindas ja simile. ; Apud suno astroj perdas lumon sur ĉiel' finfine, ; Ĉu kandelo tage lumas? – Nokte ĝi radias brile.

'978 Ambaŭ saltis sur ĉevalojn, por viziti la palacon, ; Oni finis la ĉasadon kaj formetis sagojn, lancojn; Trupoj volis lin ekvidi, bravan kavaliron – gaston.; Ili miris: "Kie kreskis, kiu kreis tiun planton?"

'979 Avtandil' komencis: "Frato, volas mi rakonti ĉion, ; Kial venis mi ĉi tien, forlasinte la patrimon, ; Kial estas mi serĉanto, kia movas min pasio; Diros mi pri via frato kaj pri lia komisio".

'980 "Venas mi de Arabio, certe estas indiĝeno. ; Rostevan' do min edukis – saĝa, forta suvereno. ; Avtandil' – jen mia nomo kaj nobela la deveno. ; Oni min estimis ĉie kaj ne kaŭzis la ofendon".

'981 "Foje reĝo min kunprenis por ĉasado sur la kampo; Ni ekvidis Tarielon kaj ekaŭdis la ploradon, ; Miris ni kaj lin alvokis – ne atentis nekonato, ; Kaj mi tiam ne eksciis, kia lin bruligis flamo".

'982 "Lin ekvolis reĝo kapti, al li sendis siajn sklavojn; Nekonato ilin murdis, ne uzinte eĉ la glavon, ; Kaj rapide forgalopis, lasis li por ni nur plagon; Ni por ĉiam memorfiksis malfeliĉan tiun tagon".

'983 "Estis reĝo ofendita, ke ne povis kapti viron, ; Sur ĉevalo sin direktis, por ekvidi kavaliron, ; Taniel' ekvidis reĝon, sed ne volis renkontiĝon, ; Kaj forkuris sur ĉevalo, ne doninte la klarigon".

'984 "Ni lin serĉis, sed ne trovis, pensis – li diablo estis, ; La nescio lin turmentis, reĝo nia tre ĉagrenis, ; Do toleri ni ne povis – la serĉado tre necesis, ; Dum tri jaroj mi vagadis, lin persone ĉie serĉis".

'985 "Dum tri jaroj mi ne dormis, sentis min en la forpelo; Homoj de la Ĥatalando helpis veni al la celo, – ; Trovis mi la rozon palan – homon en la tigra felo; Li ekamis min, karesis kaj nin ligis fora stelo".

'986 "Li de Devoj liberigis la kavernon per batalo. ; Vivas sole kun fratino, en ŝi vidas sian savon, ; Sed senĉese lian koron neniigas arda flamo, ; Kaj de la perdita amo restas li eterna sklavo".

'987 "Sole ploras en kaverno, atendante lin virino; Li alportas la ĉasaĵon kiel besto al la idoj, ; Ne toleras li la homojn, estas povra li ermito, ; Kaj malamas la homaron senespera kondamnito".

'988 "Li ne konis min antaŭe, sed konfidis al mi ĉion, ; Kaj rakontis pri la amo, pri tragika historio; Amatinon li ne vidas kaj mortigas lin pasio. ; Ĉion diri mi ne povus per la lango kaj racio".

'989 "Kaj senhalte li vagadis kiel luno inter nuboj, ; Sur ĉevalo via sidas, tamen sentas li enuon, ; Kiel besto estas sola, ne toleras homan bruon, ; Mi ne povis al li helpi, nek kuraci lian vundon".

'990 "Fajro de la kavaliro nun
bruligas kaj mi ploras, ; Pro
kompato al miĝnuro koro mia
jam eksplodas. ; Mi ekvolis
serĉi lokon, kie lia amo loĝas.
; Poste mi revenis hejmen kaj
la reĝo min riproĉas".

'991 "Mi denove volis rajdi,
sed la reĝo ne permesis, ; Mi
forlasis trupojn miajn – ili al
la reĝo plendis, ; Kaj sekrete
mi foriris, Rostevanon tre
ofendis. ; Fine trovis mi
amikon kaj al brusto lin
alpremis".

'992 "Pri interfratiĝo via,
Tariel' al mi parolis, ; Nun mi
estas tre feliĉa, ke mi vin
sukcese trovis, ; Kie lian
sunon serĉi, la konsilon li ne
donis, ; Ŝi ja estas sunvirino,
ŝin vidante ĉiu ĝojis".

'993 Kaj Pridon' aŭskultis
ĉion, kion ĵus rakontis gasto. ;
Ili ambaŭ ĉagreniĝis kortuŝitaj
de kompato; Ploris koroj kaj
memoris la amikon, lian
plagon, ; Rozoj – vangoj
malsekiĝis, ĉar ellasis akvon
lagoj.

'994 Ankaŭ trupojn la malĝojo
kiel mara ond' inundis: ; Unuj
ŝiris siajn vestojn kaj aliaj sin
gratvundis. ; Jam Pridon' sep
jarojn solis, la amiko ne
apudis. ; "Estas mondo ne
fidinda kaj trompema" – li
konkludis.

'995 "Tariel', vin dece glori mi
ne povas, mankas vortoj, ;
Suno estas vi por tero, ordon
faras el senordo, ; Al la
proksimuloj donas vi la ĝojon
kaj konsolon, ; Vi por
vojaĝantoj estas lumigilo dum
la nokto".

'996 "Kiam ni disiĝis, frato,
malŝatata iĝis vivo; Eble vi
min eĉ forgesis, tamen mi
memoras ĉion. ; Mi sen vi ne
vivas gaje, tagoj perdas sian
brilon, ; Tuta mondo
malpleniĝis kaj postrestis
apatio".

'997 Reĝo Pridon' tiujn
vortojn elparolis kun lamento;
Poste ili trankviliĝis, plu
vojaĝis en silento. ; Avtandil'
elvokis ravon, ĉiu diris
komplimenton. ; Nigrajn
lagojn li modeste kovris per
giŝer-tegmento.

'998 Jen enrajdis ili urbon, ĉie regis la soleno; Avtandil' palacon pompan jen ekvidis en ĝardeno. ; La servistoj belvestitaj nun preparis la festenon, ; Kiu vidis Avtandilon, tiu ĝojis pro alveno.

'999 Enirinte la palacon, ili metis la mantelojn; Nobeluloj po cent homoj staris flanke kiel steloj, ; Avtandil', Pridon' apude sidis inter la nobeloj, ; Kristalvitro kaj rubeno hele brilis kun juveloj.

'1000 Ili sidis ĉe la tabloj, manĝis, drinkis ĝis la fundo, ; Mem Pridon' regalis gaston, verŝis vinon en abundo. ; Sur la tablo estis ĉio, ne priskribos tion plumo; Ĉiu volis vidi gaston, pensis, ke li estis suno.

'1001 Kaj festeno daŭris tagon, nur matene ĝi finiĝis; Poste Avtandil' sin banis kaj Pridon' al li dediĉis ; La donacojn – per sateno altvalora lin vestigis, ; Zonis lin per ora zono, ĝi neordinare brilis.

'1002 Avtandil' ĉi tie restis kelkajn tagojn kiel gasto, ; Ludis kun Pridon' kaj ofte ili partoprenis ĉason. ; Ĝuste trafis li la beston, eĉ dum flugo la anason, ; En pafado kavaliro ja ne sentis embarason.

'1003 Poste gasto diris kore al gastema sia mastro: ; "Estas mi ĉe vi feliĉa, hele brilas mia astro, ; Tamen devas mi foriri kaj plenumi mian taskon; Kvankam premos min disiĝo, min atendas fora vasto".

'1004 "Kredu, frato, malfacile estas nun de vi foriri, ; Sed en mi ja brulas fajro, ĝin mi volas neniigi, ; Mi ĉi tie vane restos, devas celon mi atingi, ; Kie serĉi sunvirinon – jen mi petas vin konsili".

'1005 Reĝ' respondis: "Mi ne povas al la gasto kontraŭdiri, ; Scias mi, donita vorto nur devigas vin foriri. ; Dio estu la helpanto la virinon nepre vidi, ; Sed kun kiu en soleco povos mi sen vi amiki?"

'1006 "Mi ne povas vin reteni kaj vin fari mensogulo; Tamen mi al vi donacos sklavojn kaj ĉevalon, mulon. ; Ili portos vian ŝarĝon kaj ne estos vi solulo. ; Tiel povos vi vojaĝi sen danĝeraj aventuroj".

'1007 Kaj Pridon' al kavaliro
kvar fidelajn sklavojn donis, ;
Li donacis la kirason –
vojaĝanto ĝin bezonis, ; Kaj
da oro sesdek litrojn* plene
doni li ordonis, ; Fine belan
rajdĉevalon al la gasto li
proponis.

'1008 Oni ŝarĝis fortan mulon
per diversa utilaĵo; Avtandilon
akompanis reĝo Pridon' kun
havaĵo. ; Jam proksimis la
disiĝo kaj li diris dum vojaĝo:
; "Sen vi, suno, ĉe ni restos de
la vintro la domaĝo".

'1009 Pri forrajdo inter homoj
disvastiĝis onidiro, ; Kaj
kunvenis la urbanoj, amasiĝis
la vendistoj. ; Ili ploris, en
aero laŭte sonis plendaj krioj: ;
"Ni funebru, ĉar alvenis tempo
de la sunsubiro".

'1010 Ili lasis la ĉefurbon,
vidis bordon de la maro, ;
Tiun saman lokon, kie
albordiĝis la boato, ; Tie fluis
sanga roĵo el laĝeto de la
larmoj. ; Tie ĉi Pridon'
rakontis pri virino kaj la
sklavo:

'1011 "Jen ĉi tie mi rimarkis
en boato sunvirinon, ;
Nigrokulan, eburdenta,
rubenvangan la diinon; Mi
haltigis la ĉevalon, volis kapti
ĉarmulinon, ; Tamen negroj
min rimarkis – ilin glutis
malproksimo".

'1012 Enbrakiĝis ili forte kaj
amare verŝis larmojn, ;
Interkisis kaj denove en la
koroj brulis flamoj, ; Poste
viroj adiaŭis kaj disiĝis kiel
fratoj, ; Kaj Pridon', restinte
sola, longe svingis per la
manoj.

**,& Forveturo de
Avtandil' por serĉado de
Nestan-Dareĝan' kaj
renkontiĝo kun la
karavano:**

'1013 Al la plena lun' similas
vojaĝanta ĉi persono, ;
Tinatin' en rememoroj al li
donis grandan ĝojon, ; Kaj por
si li gaje flustras: "Kial nin
disigis sorto? ; Nur vi havas
kuracilon por sanigi mian
koron.

'1014 ' Forbruligas min tri
flamoj de frateco – amikeco;
Kial mia koro forta
disrompiĝis en tri pecojn? ;
Unu frap' ne povas fari eĉ tri
vundojn per intenco. ; Estas vi
la sola kaŭzo de amaraj miaj
sentoj".

'1015 Avtandil', kvar sklavoj
kune, rajdas laŭ la mara bordo,
; Serĉas li por la amiko la
balzamon, vivo-fonton; Tage,
nokte li nur ploras, sed ne
perdas la volforton, ; Pensas,
ke ne indas multe la pekanta
tiu mondo.

'1016 Avtandil' demandis ĉiun
renkontitan vojaĝanton ; Pri
Nestan' – kaptita suno. Tiel
pasis jam cent tagoj. ; Li
leviĝis sur monteton kaj
ekvidis karavanon, ; Staris tie
sur la sablo ĉagrenitaj
komercantoj.

'1017 La kameloj, negocistoj
staris ĉe la blua maro; Ili tre
maltrankviliĝis, ĉar valorajn
havis varojn, ; Kavalir' saluton
donis al la riĉa personaro, ;
Kaj demandis: "Ĉu vi estas
posedantoj de ĉararo?"

'1018 Saĝa hom' – Usam*
nomita, estis karavana ĉefo. ;
Kavaliron li respondis kiel
indas, kun respekto. ; "Vidas
mi, vi suno estas, ni bezonas
vian helpon; Ni rakontos al vi
ĉion, vi nur saltu de la selo.
.....

'1019 ' Ni vojaĝas el
Bagdado* sendefendaj
komercantoj, ; Ni neniam
drinkis vinon, ĉar ni estas
islamanoj. ; Ni vojaĝas por
negoci al la reĝo de la maroj. ;
Sur kameloj niaj kuŝas multaj
kaj valoraj varoj.

'1020 ' Sur marbordo ni subite trovis senkonscian homon; Helpis ni malfeliĉulon, li demandis kelkajn vortojn. ; Kaj ni volis scii, kion serĉas li sur mara bordo, ; Li respondis: "Negocistoj, renkontiĝis mi kun morto".

'1021 ' Li rakontis: "Karavano nia venis tra la maro, ; Estis ĝi de Egiptio kaj transportis juvelaron, ; Puŝ-frakasis nian ŝipon la piratoj per la trabo, ; Jen mi restis duonmorta kaj pereis kamaradoj".

'1022 ' Vi, leono kaj la suno, tial haltis ni ĉi tie; Malprofito nin atendas, se revenos senutile. ; Ja ne povas ni daŭrigi nian vojon do trankvile, ; Ni timegas la piratojn kaj atendas sendecide".

'1023 Li respondis: "Malespero tre malhelpas al eskorto; Tion ne evitas homo, kion sendas al ni sorto, ; Mi promesas vin defendi kaj ne ŝpari mian forton, ; Se atakos min piratoj, ilin do atendos morto".

'1024 Homoj de la karavano certe restis tre kontentaj. ; Ili diris: "Vojo estos sendanĝera, evidenta, ; Ŝajne estas nekonato en militaferoj sperta, ; Li protektos karavanon, kaj ni restos netuŝeblaj".

'1025 Fornavigis ili kune kun kuraĝa kavaliro, ; Plu ne timis komercistoj la atakon de vampiroj, ; Sed aperis sur la ondoj flagoj de rabistaj viroj, ; Havis ŝipo pezan trabon por la mara militiro.

'1026 La piratoj laŭte kriis kaj trumpetis en aero, ; Sur boato komercistoj treme sentis la danĝeron. ; Avtandil' kuraĝe diris: " Havu, fratoj vi esperon, ; Neniigos mi piratojn, kaj ne vidos ili teron".

'1027 "Se ne volos providenco – ne meritos mi laŭdegon, ; Eĉ se min atakos trupoj, de planedo amasego, ; Kaj ne estos destinita, min ne savos eĉ sinrego. ; Kiu tion scias bone, ne agnoskos li timegon".

'1028 "Negocistoj, vi ja estas ne stultuloj, nur timuloj ; De la sagoj vi vin kaŝu, ĉie en boatanguloj. ; Kiel sole mi batalos, vi observu per okuloj. ; Vidos vi, ilian ŝipon kolorigos sangaj gutoj".

'1029 Prenis li bastonon feran, glavon, lancon kaj la ŝildon, ; Sur la pruo de la ŝipo li atendis malamikon, ; Frapis lerte la piratojn per terura li armilo, ; Sub la batoj de la glavo ili ĝemis en paniko.

'1030 La piratoj – marŝtelistoj grakis kiel la kornikoj, ; Ili volis uzi trabon, faris tion ne sen risko, ; Avtandil' per fera stango ne allasis la trapikon, ; Dekstren kaj maldekstren frapis, defendante la amikojn.

'1031 Avtandil' la trabon rompis, la boaton sian savis, ; La rabistoj ektiminte baldaŭ retiriĝi planis, ; Tamen tio ne sukcesis, nun ilia ŝipo knaris; Kavaliro ĉiujn punis kaj piratoj maren falis.

'1032 Murdis li la marrabistojn kiel en arbar' kaprinojn, ; Kelkajn de la ŝip' forpuŝis, ili dronis kun la krio, ; Ok piratojn sur dek frapis, estis tio aĉa fino, ; Kaj en mar' vunditoj falis, dronis kiel la viktimoj.

'1033 Avtandil' sukcese venkis, savis li la karavanon, ; Kaj restintaj kelkaj petis: "Nin ne murdu, svelta kano!" ; Grandanime li ne tuŝis la petintajn nur ŝipanojn, ; Vere diris apostoloj: "la timego naskas amon".

'1034 Homo, ĉesu fanfaroni pri la forto via granda, ; Forto estas senutila, ĉar sen dio restas vanta, ; Dikajn arbojn forbruligas la fajrero eĉ malgranda; Se mem dio vin protektas, via frapo estos grava.

'1035 Avtandil' sur tiu ŝipo trovis multe da bonaĵoj. ; Li kunigis la boatojn, prenis militakiraĵojn. ; Do tiam multege ĝojis, ekvidinte heroaĵon, ; Sian dankon kore diris, nomis tion mirindaĵo.

'1036 Por kantglori
Avtandilon oni devas scii
lingvojn, ; Eĉ mil lingvoj ne
sufiĉus por priskribi
batalinton, ; "Glor' al dio!
laŭte kriis la povruloj al
savinto, ; "La malhelan nokton
ŝanĝis suno hela kaj la virto'.
.....

'1037 Negocistoj lin ĉirkaŭis,
kisis la piedojn, manojn, ; Lin
laŭdegis el la koro, malavaris
la donacojn, ; Eĉ saĝulo, lin
vidante, perdus la
parolkapablon ; Ili diris: "Ni,
povruloj, liberiĝis de
l'minaco".

'1038 Kavaliro nun al dio diris
dankon kun la sento: ; "Kreis
li en universo ĉiopove ĉiun
enton, ; En ĉielo registriĝas
ĉiu fakto kaj evento, ; Kaj
saĝulo kredas tion per la scio
kaj prudento.

'1039 ' Ni – la homoj antaŭ dio
havas devon do en vero, ; Mi
persone estas polvo, povra
parto de la tero, ; Nun mi
murdis malamikon kaj forigis
la danĝeron, ; Kaj trofeojn mi
ricevis – ŝipon plenan de
perleroj".

'1040 Bone, kiam kuraĝulon
vidas dio – la kreinto. ; Kiam
li elstaras inter la aliaj
batalintoj. ; Ili gloras lin –
venkinton, ĉar mem estas la
venkintojn; Plibeligas lin
armilo, kiam estas li vundito.
.....

'1041 Ili ŝipon de piratoj tuj
esploris sen prokrasto, ; Trovis
tie la trezoron, kiun ŝutis en la
sakojn, ; Kaj al si transportis
ĉion, lasis nur la feran ankron.
; Poste ili forbruligis fian
ŝipon de piratoj.

'1042 Kaj Usam prononcis
vorton je la nomo de aliaj: ;
"Estas forta via koro, sed tre
molaj ŝajnas niaj, ; Ĉio, kien
ĉi ni havas, kompreneble estas
via, ; Se vi donos al ni ion, ni
dankemaj restos ĉiam".

'1043 Avtandil' respondis
kurte: "Fratoj, havu
paciencon, ; Viajn larmojn
vidis dio, li plenumis la
justecon, ; Vin sendube savis
dio, mi nur faris la komplezon,
; Do por mi sufiĉas ĉiam la
ĉevalo kaj la selo.

'1044 ' Se dezirus mi riĉaĵon,
ĝin mi havas en patrio: ; La
tapiŝojn, la teksaĵojn – ĉion
por la ambicio. ; Ne necesas
por mi oro, senutilas por mi
scio, ; Havas mi alian devon,
konas mi abnegacion.

'1045 ' Estu vi trankvilaj ĉiu –
mi ne prenos valoraĵon, ;
Prenu ĉiu, kion volas laŭ
deziro kaj la plaĉo. ; Sed mi
havas unu peton kaj facilas
plenumado. ; La afero mia
dume ne permesas la
malkaŝon.

'1046 ' Dume diru al neniuj, ke
mi estas sikario; Diru, ke mi
estas simple negocisto laŭ
metio, ; Mi min vestos kiel
membro de vendista familio, ;
Vi konservu la sekreton, plu
deziras mi nenion".

'1047 Ĉiu estis tre feliĉa en
savita karavano, ; Ĉiu al li
diris dankon: "Preĝas ni por
via sano; Por ni estas vi heroo,
ora suno, svelta kano, ; Al vi
servas ni kun danko, vi
meritas grandan amon".

'1048 Do daŭrigas la vojaĝon,
plu navigis la boato, ; Taros*
donis bonan venton, helpis li
al vojaĝantoj, ; Gloris ili
Avtandilon kaj forgesis pri
piratoj, ; Kaj prezentis al
heroo la perlerojn sen la flato.

.....

**,& Rakonto pri tio, kiel
Avtandil' venis**

Gulanŝaron:

'1049 Avtandil' transŝipis
maron kaj ekvidis
Gulanŝaron*, ; Ĉirkaŭitan de
ĝardenoj, arbaretoj kaj
arbaroj; Multkoloraj floroj
floris, kreskis pompe
arbetaroj; Pri beleco de la urbo
miris tuta ŝipanaro.

'1050 Tri ŝnuregoj forte ligis
la boaton ĉe ĝardeno;
Komercestan veston portis
Avtandil' dum la alveno;
Alrapidis tuj ŝarĝistoj, prenis
sakojn ĉe rimenoj ; Kaj
komencis la komercon kavalir'
en la haveno.

'1051 Proksimiĝas al li homo,
ĝardenisto kun admiro, ;
Avtandilon li rigardis, pensis,
estis li veziro; Kavaliro
ekparolis, demandadis tiun
viron; "Diru, kies hom' vi
estas, kiu regas la foiron?

'1052 ' Kaj rakontu pri negoco,
kiuj varoj pli valoras, ; Kiel
stata ofertado, kio la profiton
donas?" ; Ĝardenisto diris
simple: La vizaĝo via bonas, ;
Do rakontos mi senkaŝe, kion
scias mi kaj konas.

'1053 ' Dek monatojn vi
bezonas por trairi niajn
limojn; Gulanŝaro – la ĉefurbo
lumas kiel lumigilo, ; Tra la
maro nin vizitas multaj ŝipoj,
veturiloj, ; Melik – Surĥav,
reĝo nia, estas plena de la
brilo.

'1054 ' Rejuniĝas en la urbo eĉ
kadukaj maljunuloj; Ni
pasigas tempon gaje, ĝuas
koroj kaj okuloj, ; Vintre kaj
somere floras ĉarmaj rozoj por
miĝnuroj. ; Kaj envias al ni
ĉiu, kiu konas feliĉulojn.

'1055 ' Negocistoj vendas
varojn kaj la monon ili gajnas,
; Iu havas malprofiton, iu
monon multe ŝparas, ;
Malriĉulo dum monato jam
riĉaĵon grandan havas; Oni
sendas al ni varojn, kiujn ni ĉi
akaparas.

'1056 ' Mi prizorgas la
ĝardenon de Usen', vi lin
ekvidos. ; Estas li en nia urbo
ĉefo de la negocistoj; Lia estas
la ĝardeno, apud kiu ankras
ŝipo. ; Mi rakontos, ke vi sciu,
pri la ordoj kaj kutimoj.

'1057 ' Kiam venas alilandaj negocistoj Gulanŝaron, ; Al Usen' prezentas ili artikolojn, komercaĵojn, ; Li aĉetas por la reĝo la plej bonajn el la varoj. ; Poste oni povas vendi ĉion sen limigoj, baroj.

'1058 ' Devo de la ĉefo estas honorigi dignajn gastojn; Li akceptos vin afable, kiel siajn samlandanojn, ; Nun ĉi tie li ne estas, eble serĉas la ŝipanojn, ; Li solene vin renkontos, ĉar tre amas vojaĝantojn.

'1059 ' Fatma-Ĥatun* hejme estas – de la komercist' edzino, ; La mastrino tre gastema, bonfaranta gajulino. ; Mi informos ŝin pri gasto – ŝi rapide donos signon, ; Kaj akceptos vin afable, por la gasto faros ĉion".

'1060 Avtandil' respondas: "Iru, faru kiel vi nun diris"; Ĝardenisto tre rapide al mastrino sia iris; "Fatma-Ĥatun, estu gaja, mem la suno vin vizitis; Estas eble li saĝulo, helan lumon li radiis.

'1061 ' Li en sia lando estas ĉefo de la karavano, ; Li septaga luno estas, svelta kiel la platano, ; Plibeligas lin vestaĵo kun belega filigrano, ; Li demandis min pri prezoj kaj pri niaj kunurbanoj".

'1062 Fatma-Ĥatun tre ekĝojis kaj alsendis dudek sklavojn, ; Kaj malŝarĝis ili sakojn, plenajn de valoraj varoj; Antaŭ ŝi aperis homo rubenvanga, svelta kano. ; Liaj paŝoj ŝajnis tigraj kaj leonaj estis manoj.

'1063 Disvastiĝis onidiro en la urbo Gulanŝaro, ; Kolektiĝis sur la stratoj scivolema junularo. ; Ĉiuj lin rigardis mire, esprimante sian ravon, ; Kaj virinoj ekmalŝatis siajn edzojn post komparo.

'1064 Lin renkontis sinjorino de la urbo Gulanŝaro, ; Ŝi salutis ĉe pordego kun servantoj, sekvantaro, ; Bonvenigis kaj en ĉambron enkondukis lin kun varoj; Ne ĉagrenis pri vizito la mastrino kaj najbaroj.

'1065 Kvankam ŝi ne estis
juna, ŝi sufiĉe restis bela, ;
Nigrokula, rondvizaĝa, svelta
kaj de ĉarmo plena. ; Ŝatis
dancojn, gajajn kantojn,
drinkis vinon petolema; Ŝin
ornamis bela vesto por
mastrino tre konvena.

'1066 Kaj vespere Fatma-
Ĥatun regaladis karan gaston,
; Li donacis siaflanke la
valoran diamanton, ; Do
agrabla estis Fatma, multe
kostis regalado. ; Por ripozo li
foriris post gustumo de la
pladoj.

'1067 Li matene montris ĉion,
kion havis en la sakoj. ; Por la
reĝo elektitaj estis la plej
bonaj varoj. ; Flustris li al
komercistoj, kiujn savis li en
maro: ; "Vi sekreton mian
tenu kaj komencu la
vendadon".

'1068 Li sin vestis kiel vera
negocisto Gulanŝara; Iutempe
li invitis la mastrinon
malavaran, ; Ofte sidis ili kune
kiel paro senkompara; Kiel
Vis frenezis Fatma, Avtandil'
do estis kara.

,& Amo de Fatma al Avtandil':

'1069 Se nur eblas, pli utilas
iri for de belulino; Enŝteliĝos
ŝi animen , ebriigos kiel vino,
; Kaj subite vin perfidos, ja
konatas ĉi inklino; Do ne fidu,
ne malkaŝu la sekreton al
virino.

'1070 La pasi' ekregis Fatman,
ŝin brulegis arda flamo;
Pligrandiĝis la turmento ĉiun
nokton, ĉiun tagon, ; Vane
penis ŝi sin venki, vane volis
kaŝi amon; "Kion fari?" ŝi
demandis kaj plenigis larmoj
maron.

'1071 "Se al li mi diros ĉion,
ĉu li taksos min honora? ; Se
silentos mi, ĉu povos mi elteni
brulon koran? ; Do mi diros:
Eble sorto estos nun al mi
favora. ; Devas ni al kuracisto
diri, kio nin doloras".

,& Amletero de Fatma al Avtandil':

'1072 Skribis Fatma amleteron tre intiman al amato, ; Ŝi priskribis siajn sentojn kaj senfinan suferadon, ; La leteroj tiaj estas kortuŝeblaj paroladoj, ; Ilin tamen ne disŝiras adoranto kaj leganto.

.....

'1073 "Suno mia, dio kreis vin por esti lumigilo, ; Tamen dum disiĝo donas vi malĝojon en animo, ; Forbruligas via ardo tiujn, kiuj – en proksimo, ; Kaj pri vi fieras astroj, ili ĝuas vian brilon.

'1074 ' Kiu vin ekvidas foje, tiun kaptas ama ardo; Estas rozo vi kaj tamen vi ne havas najtingalon, ; Antaŭ vi forvelkas floroj, velkas ankaŭ mia amo. ; Mi cindriĝos pro sopiro, ne vidante sunan tagon.

'1075 ' Mi leteron skribas time – dio estas atestanto, ; Paciencon mi jam perdis, ho, vi mia deloganto; Viaj okulharoj pikas, vundas koron la rigardo; Savu min de frenezaĵo, mia kara vojaĝanto.

.....

'1076 ' Ĝis alvenos la respondo mi ĉi tie restos viva; Mi esperos, ke min savos ĉiopova forto dia, ; Ĝemas koro, sed ne volas mi forlasi mondon tian; Al mi vivon aŭ la morton donu per letero via".

.....

'1077 Finiĝinte la leteron, sendis ŝi al adresato; Li trankvile ĝin tralegis, al li ŝajnis tio flato, ; "Ŝi ne scias mian koron, ke ĝi plenas jam de amo, ; Havas mi la amatinon, ne bezonas amrilatojn".

'1078 Kaj li diris: "La korniko de la rozo kion volas? ; Sur la rozo najtingala trilo dume ne sonoras. ; La flataĵo ĉiam kurtas, finrezulton ĝi ne donas, ; Kian ŝi absurdon skribas, povas esti ŝi mensogas".

'1079 En kor' li mallaŭdis Fatman kaj ne donis la konkordon, ; Li eĉ volis ŝin mallaŭdi pro perdita ŝia honto, ; Poste ŝanĝis pozicion, li pripensis siajn vortojn ; Kaj konkludis: "Povas esti, helpos ŝi al la klopodoj.

'1080 ' La virino ĉion konas
kaj ŝi vidas multajn homojn, ;
Tiun lokon ja vizitas de
ŝipanoj tuta hordo, ; Por atingi
celon mian, havos mi kun ŝi
konkordon, ; Por mi ŝi utila
estos kaj malfermos al mi
pardon.

'1081 ' Se virino iun amas, ŝi
forĝegas tutan mondon, ; Ŝi ne
timas malhonoron, ŝi ne sentas
eĉ la honton. ; Ŝi konfidas la
sekretojn, ne avaras pri
informoj, ; Do pli bone ne
kvereli, sed eluzi tiun forton.
.....

'1082 ' Ĉar nenio ja sukcesas,
se ĉielo ne favoras; Bezonajon
mi ne havas, posedatan ne
bezonas, ; Tiu mond' krepusko
estas, oni tian ĝin ekkonas;
Kio estas en la kruĉo, ĝi nur
tion verŝe donas".

,& La letero de Avtandil' al Fatma:

'1083 Skribis li al ŝi
respondon: "Legis mi leteron
vian, ; Vi plifruis amkonfesi,
ĉar mi mem tre amas vin jam;
Kiel vi, mi ankaŭ volas, ke ni
kune estu ĉiam, ; Renkontiĝo
do okazos, ĉar ni havas amon
pian".

'1084 La leteron ŝi tralegis
kun la ĝojo kaj plezuro, ; Kaj
respondis: "De la larmoj vi
sekigis la okulojn; Mi vespere
estos sola kaj atendos vin,
belulo. ; Post alveno de
krepusko iru do al mi, karulo".
.....

'1085 Kiam fine venis nokto,
li al rendevu' rapidis, ; Sed de
Fatma sklavo venis kaj al
kavaliro diris: ; "Ŝi ne povas
nun akcepti, petas dume ne
viziti". ; Avtandil' ekmiris ege,
tamen hejmen ne reiris.

'1086 Invitito ne foriris,
kvankam la invit' nuliĝis, ; Li
eniris, vidis – Fatma ĉagrenite
tie sidis, ; Kaj rimarkis
kavaliro – la virin'
maltrankviliĝis, ; Penis ŝi ne
montri tion, timis kaj nenion
diris.

'1087 Sed sidiĝis ili kune,
interkisis, ludis, ŝercis, ; Kaj
subite juna viro pordon de la
ĉambr' malfermis, ; Li eniris
kun la sklavo, ŝildon kaj la
glavon tenis; Ekvidinte
Avtandilon, vir' ekstremis,
kvazaŭ svenis.

'1088 Nun Fatma' ektimis
multe, ŝia korpo time tremis, ;
Gasto staris mirigita, fine ĉion
li komprenis; "Ne malhelpos
mi vin ĝui". Li kolere vortojn
ĵetis; "Tamen morgaŭ vi
bedauros, ke junulon tiun
prenis.

'1089 ' Malhonoris vi min ege,
vi malĉasta kunulino, ; Tamen
morgaŭ vi ricevos de mi
punon, fia ino, ; Jen la ĵuro –
mi vin igos vori viajn proprajn
idojn. ; Se ne venĝos mi pro
tio, kraĉu vi al mi, putino".

'1090 Tiel diris nekonato kaj
brufermis forte pordon; Povra
Fatma, furiozis, ŝi suferis pro
la honto, ; Brue fluis larmoj
ŝiaj, kiel el subtera fonto, ; Kaj
ŝi kriis emocie: "Superĵetu
min per ŝtonoj".

'1091 Ploris ŝi kaj laŭte kriis:
"Mi mortigis mian edzon, ;
Pereigis mi infanojn miajn per
malfideleco, ; Tute perdis mi
propraĵon, nomon pro
senmoraleco, ; Proksimuloj
kaj parencoj min forlasos kaj
forĝesos".

'1092 Avtandil' tre miris,
kvankam li atente ŝin
aŭskultis: ; "Ne komprenas mi
– virino, kial tiu viro bruas, ;
Kial li al vi minacis kaj pri kio
li aludis; Trankviliĝu kaj
rakontu, kial tiel vi kondukis?"
.....

'1093 Ŝi respondis: "Ho,
leono, perdis tute mi racion, ;
Ne demandu, kara mia, estas
mi en afekcio, ; Mi infanojn
pereigis – tio estas tragedio, ;
Mi ne kaŝis amon al vi, restas
aĉa historio.

'1094 ' Do meritas punon
homo, kiu havas longan
langon, ; Ne kaŝinta la
sekreton, havas truon en la
kapo. ; Mi rakontos al vi ĉion,
se vi helpos min en plago; Oni
ne kuracas homon, kiu trinkas
propran sangon.

'1095 ' Mi vin petas, eĉ
petegas – estu vi la sikario, ;
Vi hodiaŭ nokte murdu
Ĉaŝnagiron* antaŭ ĉio, ; Vi
min savos kaj infanojn, ankaŭ
la reputacion; Post reveno mi
rakontos al vi tiun historion.
.....

'1096 ' Se vi lin ne murdos,
tiam tuj forlasu Gulanŝaron, ;
Vi kunprenu viajn varojn kaj
navigu en la maron, ; Miaj
pekoj al vi portos malfeliĉon,
grandan plagon. ; Min atendas
nur pereo, se li faros
malbonagon".

'1097 Kiam brava kavaliro la
parolon finaŭskultis, ; Li
leviĝis de la seĝo, iom pensis
kaj konkludis: ; "Ne ekscii
tutan veron, tio ja signifas
stulti; Sekve pro neceso ŝian
peton devos mi plenumi".

'1098 Poste al Fatma' li diris:
"Vi nur donu la gvidanton, ;
Kiu al mi montros vojon, kie
loĝas la blufanto, ; Mi en li ne
vidas forton aŭ danĝeran
konkuranton, ; Nun mi iras,
trankviliĝu, kaj ne venĝos
deloganto".

'1099 Fatma donis al li
sklavon por almontri rektan
vojon, ; Kaj ekkriis:
"Malesperon malgrandigis viaj
vortoj. ; Sciu donacitan ringon
mian portas tiu homo; Vi
reprenu ĝin de fingro, kiam la
fiulo mortos".

'1100 Avtandil' tra urbo iris,
ĉio ŝajnis mirinda. ; Sur la
bordo de la maro staris domo,
konstruita ; El verd-ruĝaj
ŝtonoj belaj, kun balkonoj
altlevitaj; Sube estis luksaj
ĉambroj, plenaj de meblaro
inda.

'1101 Sunsimilan kavaliron
alkondukis tien sklavo ; Kaj
ekflustris en orelon: "Jen
serĉata la verando. ; Tie alte
en balkono povas sidi la
serĉato; Se ne tie – vi lin
trovos ĉi-malsupre en la
ĉambro".

'1102 Ĉe la pordo du servantoj
kuŝis – estis la gardistoj, ; Ilin
kaptis kaj sufokis ŝtelirinta li –
murdisto, ; Kapon al la kapo
puŝis, tia estis la verdikto, ;
Kaj miksiĝis cerb' kun haroj
per nur unu lerta svingo.

'1103 Sola kaj kolera kuŝis la
junulo en la ĉambro; Avtandil'
eniris tien, sur la manoj ruĝis
sango. ; Kaptis li kuŝanton
lerte, lin faligis sur la plankon
; Kaj fortulo tre facile lin
mortpikis per ponardo.

'1104 Estis Avtandil' la suno,
en batalo tamen besto, ;
Ĉaŝnagiran fingron tranĉis por
ĝin meti en la keston. ; Poste
prenis la kadavron, maren ĵetis
tra fenestro; Kaj bezonis
Ĉaŝnagiĝo nek la tombon, nek
mortveston.

'1105 Tre rapide kavaliro la
rivalon neniigis; Ĉio pasis en
silento kaj neniu tion vidis. ;
Poste Avtandil' al Fatma laŭ la
sama voj' reiris ; Kaj de tiam
belan rozon jam neniu plu
ekscitis.

'1106 Al Fatma' revenis suno,
estis forta kiel tigro, ; Diris:
"Mi jam murdis tiun, kiu
portis oran ringon, ; Sklavo
estas atestanto, kiam mi
fortranĉis fingron, ; Vidu la
ponardon sangan – morta estas
Ĉaŝnagiĝo.

'1107 ' Kial estis vi ĉagrena, vi
rakontu, mi vin petas, ; Kial li
al vi minacis, diru, se rakont'
ne tedas". ; Fatma-Ĥatun*
surgenue diris: "Vi savinto
estas, ; Vi redonis la feliĉon,
la ĉielo jam serenas.

'1108 ' Mi kun edzo kaj
infanoj renaskiĝis jam denove,
; Vin – leonon devas glori ni
sen ĉese ĉiuhore; Ĉar la
malamiko nia pli ne agos jam
aroge, ; Nun aŭskultu
historion, mi rakontos ĝin
volonte".

**,& Fatma rakontas pri
sorto de Nestan-
Dareĝan':**

'1109 "Tago de Navrozo*
estas sankta tago en la urbo, ;
Ĉar neniu ĉi komercas, nek
intencas forveturon; Ĉiu sin
belvestas tiam en la silko kaj
purpuro, ; La gereĝoj ĉi
aranĝas grandan feston kaj
konkurojn.

'1110 ' Tiun tagon komercistoj
donas al la reĝ' donacojn, ;
Ankaŭ reĝo disdonadas la
donacojn en palaco, ; Kaj dek
tagojn tiam daŭras festo kun
kantado, dancoj, ; Por
pilkludo, galopado estas tie
granda spaco.

'1111 ' Mia edz' Useno gvidas
tien famajn negocistojn, ; Sub
gvidado mia iras en palacon la
edzinoj; Ankaŭ mi prezentas
tie la donacojn al reĝino, ; Kaj
revenas hejmen gajaj kaj
kontentaj ĉarmulinoj.

'1112 ' Estis tago de Navrozo.
Kun donacoj ni alvenis; La
gereĝoj tre afable en palaco
nin akceptis, ; Ankaŭ ili
malavaris, kiel al monarkoj
decis. ; Ni feliĉaj hejmen iris,
poste tie ni festenis.

'1113 ' Vesperiĝis, en ĝardeno
ni distriĝis ĝis forgeso, ; Tie
dancis ni kaj ludis kaj daŭrigis
gajan feston. ; Mildaj voĉoj de
kantistoj plezurigis eĉ la
menson, ; Mi feliĉa ridis,
kantis kaj ŝanĝadis mian
veston.

'1114 ' La ĝardeno estis bela,
tie staris sveltaj domoj, ; Al la
maro direktitaj estis turoj kaj
balkonoj, ; Mi kunprenis la
ĥatunojn, kie kreskis la ebonoj
; Kaj disdonis la dolĉaĵojn,
rozojn kaj aliajn donojn.

'1115 ' Mi regalis la gastinojn,
kiel diktis ambicio, ; Ĉiu
sentis sin feliĉa – estis gaja
kompanio; Poste mi
malbonhumoris, sentis mem
ne sciis kion, ; Kaj disiris miaj
gastoj, rimarkinte bone tion.
.....

'1116 ' Mi malfermis la
fenestron kaj rigardis al la
maro, ; Pligrandiĝis la sopiro,
sube ŝaŭmis ondetaro, ; Kaj
subite mi rimarkis
malproksime strangan faron, ;
Mi ne povis ĝin rekoni, ĉar
malhelpis la malklaro.

'1117 ' Proksimiĝis la boato,
ĝi alvenis al la bordo, ; Tri
personoj tie sidis kaj similis al
fantomoj, ; Du de ili
albordiĝis kaj verŝajne serĉis
vojon; Ion kaŝis tiuj negroj,
eble tio estis homo.

'1118 ' Eltirinte la boaton sur
la bordon ĉe ĝardeno, ;
Ĉirkaŭrigardinte agis tre
singarde tiuj negroj, ; Sed
nenie do rimarkis ili homon,
nek danĝeron. ; Tamen mi
observis ilin, min kaŝinte post
kurteno.

'1119 ' Tiam negroj grandan
kofron el boato surbordigis ;
Kaj malfermis ĝin, de tie
belulino jen eliris, ; Estis ŝi en
verda vesto, tamen pelerino
nigris; Suno povis kontentiĝi,
se ĝi povus ŝin simili.

'1120 ' Ŝi sin turnis
miaflanken kaj ĉirkaŭe lumis
ĉio, ; En la nokto hele brilis
ŝiaj vangoj kaj tempioj; Mi
fermetis la okulojn kiel antaŭ
sunradioj ; Kaj ferminte
pardon kaŝe, plu observis la
vizion.

'1121 ' Mi ordonis al kvar
sklavoj, kiuj staris apud
pordo: ; "Ĉu vi vidas
kaptitinon? – negroj prenis ŝin
sen honto, ; Iru kaj demandu
ilin, kia ŝin alportis ondo, ; Se
konsentos ili vendi, ne avaros
ni la oron.

'1122 ' Se ne vendos ŝin la
negroj, prenu tiam belulinon. ;
Vi mortigu nigrajn sklavojn,
sed alportu karulinon", ; Miaj
homoj estas pretaj tuj forpreni
kaptitinon; Negroj ne
konsentis vendi, do ĉagrena
estis fino.

'1123 ' Tra fenestro mi
ekvidis, ke kverelo
komenciĝis ; Mi ekkriis:
"Murdu ilin!" – sklavoj peton
realigis, ; En la maron ĵeti
korpojn senprokraste, mi ja
diris, ; Alkondukis ŝin la
sklavoj kaj miraklon mi
ekvidis.

'1124 ' Malfacile estas diri,
kian vidis mi miraklon, ; Se ŝi
estis suno, tiam ŝanĝu nomon
nia astro. ; Ĉu elteni aŭ
priskribi iu povis tian ĉarmon?
; Se lumego min brulegos ne
kontraŭos mi al fato".

'1125 Tion ĉi dirinte, Fatma grate vundis la vizaĝon, ; Ankaŭ Avtandil' ne povis plu reteni varmajn larmojn. ; Ili nur pri si forgesis, ambaŭ sentis ŝian varmon, ; Freŝan neĝon de l'vizaĝoj degeligis kora ardo.

'1126 Poste kavaliro petis: "Vi rakontu ĝis la fino". ; Ŝi daŭrigis: "Mi renkontis varme tiun belulinon, ; Mi trakisis ŝian korpon, forte premis al la sino, ; Ŝin sidigis, trankviligis, ke ŝi venku sian timon.

'1127 ' Mi parolis: "Diru, kiu estas vi, radia suno? ; Kien vi kondukis vivon? Ĉu travivis vi teruron?" ; Sed mi vane demandadis – ŝi silentis kiel muro, ; Kaj mi vidis sur la fonton – larmoj fluis el okuloj.

'1128 ' Mi multfoje demandadis, sed silentis ŝi denove; Eble tial ŝi ploregis, ĉar en kofro sidis longe, ; Fluo de narcisoj gutis sur rubenoj ĉiufoje, ; Mi rigardis kaj kompato tuŝis mian koron forte.

'1129 ' Ŝi finfine ekparolis: "Vi patrino estas mia, ; Ĉu rakonto nekredebla estos deca kaj utila? ; Min kondamnis al ekzilo mia sorto tragedia, ; Ne demandu min pri tio – ĉio estis puno dia."

'1130 ' Mi komprenis, ke ne devis tuŝi koron de virino, ; Sunleviĝon plifruigas do neniu kaj nenio, ; Ĉio havas sian tempon, la komencon kaj la finon. ; Por demandoj fruas tempo, kiel mi forgesis tion?

'1131 ' Mi kaŝejon al ŝi donis, havis mi pri tio rajton; Mi apenaŭ povis kaŝi ŝian lumon, radiadon, ; Mi pendigis la kurtenojn densajn, pezajn el brokato; Ŝiaj larmoj falis hajle, rozo frostis de malvarmo.

'1132 ' Mi alportis hejmen sveltan, kiel poplo ĉarmulinon, ; Kaŝis ŝin en unu ĉambro, al ŝi sentis korinklinon, ; Mi konservis la sekreton, diris mi pri ŝi nenion; Ŝin prizorgis unu negro kaj mi faris la vizitojn.

'1133 ' Kion diri, estis stranga de la kaptitin' konduto, ; Tage, nokte ŝi nur ploris, eble timis persekuton. ; Mi petegis: "Trankviliĝu" – ĉio restis sen rezulto. ; Mi sen ŝi hodiaŭ vivas, miaj tagoj – nur tumulto.

'1134 ' Kiam mi vizitis ĉambron, vidis lagojn de la larmoj, ; Ĉirkaŭ la okuloj nigraj pendis la giŝeraj lancoj, ; El inkokoloraj lagoj fluis fonto per kaskadoj, ; Brilradiis per laj dentoj tra rubenoj kaj koraloj.

'1135 ' Mi ne povis ŝin demandi, ĉar ne ĉesis ŝia ploro; Se mi nur komencis: "Diru, kio premas vian koron?" ; Tuj denove sango fluis ŝpruce el fragila poplo. ; Ĉu eltenus tiom korpo, se ne estus ĝi el ŝtono?

'1136 ' Ŝi ne volis kuŝi mole, litkovrilon ŝi rifuzis, ; Ĉiam sidis en la vesto, eĉ kusenon ŝi ne uzis – ; Metis brakon sub la kapo kaj dormante tiel kuŝis; Post milfoja peto manĝi, nur peceton ŝi forglutis.

'1137 ' Devas al vi mi rakonti, kian portis ŝi vestaĵon; Mi en vivo vidis multe da valoroj raraj aĵoj, ; Sed ne povis mi diveni la konsiston de teksaĵoj – ; Havis ĝi molecon teksan kaj fortecon de forĝaĵo.

'1138 ' Tiel loĝis sunvirino kaŝe kiel kaptitino; Ne konfesis mi al edzo – vendus li la karulinon ; Aŭ rakontus al la reĝo, el ŝi farus kromvirinon. ; Do prizorgis mi ŝin ame, ĉar ŝi nomis min: "Patrino".

'1139 ' Sed mi pensis: "Al la edzo se ne diros mi la veron, ; Kiel povos mi al povra kaptitino doni helpon? ; Kaj se iel li ekscios, li min murdos en kolero, ; Kiom longe mi sukcesos en la ĉambro kaŝi stelon?

'1140 ' Longe pensis mi pri tio kaj ne trovis la eliron; Ĉion diri al la edzo poste faris mi decidon. ; Mi lin petos ĉion kaŝi, li ne faros la perfidon; Se li ĵuros, pri sekreto ne komencos la babilon.

'1141 ' Mi, veninte al la edzo,
diris kun kares' kaj flato: ;
"Volas mi sekreton diri al vi –
mia edz' amato, ; Tamen ĵuru,
ke neniu ĝin ekscios iun
tagon". ; Kaj li ĵuris: "Kontraŭ
rokon mi frakasu mian
kapon".

'1142 ' Kion fari? La sekreton
mi konservos ĝis la morto, ;
Mi silentos kiel ŝtono, donas
mi honoran vorton". ; Al
Usen' mi diris ĉion kaj aldonis
post rakonto: ; "Sekvu min kaj
sunvirinon mi al vi, karulo,
montros".

'1143 ' Iris ni al ŝia ĉambro,
kie sidis la virino; Ekvidinte
ŝin, la edzo, eĉ ektemis de
radioj. ; "Ĉu mi vidas ne
miraklon?" li eligis ravan
krion, ; "Se mi vidas
terestaĵon, punu min plejalta
dio".

'1144 ' Mi respondis: "Pri
virino fakte scias mi nenion ;
Kaj ne povas mi rakonti ŝian
propran historion. ; Ni
demandu la virinon, kian
havas ŝi pasion, ; Eble fine ŝi
rakontos pri gepatroj kaj
patrio".

'1145 ' Mi demandis, sed
modesto de l'virino estis
granda, ; Diris ni: "Sufero via
faras vivon tre amara; Diru,
kiel vin kuraci, por vin vidi
gaja, klara; Viaj vangoj rozaj
estis, nun fariĝas la ŝafranaj".
.....

'1146 ' Mi ne sciis, ĉu
komprenis ŝi sincerajn niajn
vortojn; Rozpetaloj – lipoj
kaŝis perlajn dentojn sen
parolo, ; Harplektaĵoj – la
serpentoj jen plektiĝis en
senordo, ; Drako sunon
mallumigis, ni suferis pro
angoro.

'1147 ' Tamen restis sen
respondo niaj petoj kaj
demandoj; Sidis ŝi kiel tigrino
malserena en la ĉambro. ;
Ŝajnis, ni doloron kaŭzis, ĉar
denove fluis larmoj; Ŝi eldiris:
"Ne demandu, lasu min kun
mia plago".

'1148 ' Ankaŭ ni komencis
plori, ne havinte la respondon,
; Kaj bedaŭris, ke denove ni
elvokis nur la ploron. ; Ni ŝin
petis trankviliĝi, ame montris
ni konsolon, ; Kaj proponis
manĝi fruktojn – ne akceptis ŝi
la donon.

'1149 ' Edzo diris: "Liberigis
ŝi min de grandega plago, ; Ĉu
la mortemulo povas kisi ŝian
sunan vangon? ; Kaj merite
ploras tiu, kiun vundis ŝia
sago. ; Mi preferas ŝin al ĉiu,
diras mi sen ia blago".

'1150 ' Longe ni rigardis
sunon kaj foriris malfacile, ;
Ni feliĉis, ŝin vidante, adiaŭis
kun ŝi triste; Post
komercaferoj tagaj ni vizitis
ŝin humile, ; Ni pro ŝi forgesis
ĉion kaj vivadis maltrankvile.
.....

'1151 ' Do la tempo iris vante,
sekvis tago post la tago; Jen la
edzo diris: "Longe mi ne vidis
la monarkon; Vi permesu
preni donojn kaj viziti
favoranton," ; Mi konsentis:
"Iru, kara, dio estu
protektanto."

'1152 ' Li preparis la donacojn
- diamantojn kaj rubenojn; Mi
tre petis: "Vi silentu, kaj
precipe dum soleno." ; Li
denove sankte ĵuris: "Havas
mi la sindetenon, ; Mi ne
diros, eĉ se oni kaŭzos morton
kun turmento".

'1153 ' Li aperis en palaco,
granda estis la festeno, ; Reĝo
kaj Usen' apudis – la kudrilo
kaj fadeno, ; Edzo donis la
donacon, ĝin akceptis
suvereno. ; Tamen ĉiu ebrulo
ja forgesas la sinregon.

'1154 ' Reĝo estis ebrieta,
drinkis multe da kalikoj; Poste
mia edz' aperis, drinkis kun la
geamikoj, ; Li forgesis la
Koranon, sanktan Mekon* kaj
etikon; Al azen' ne taŭgas
kornoj kiel rozo al korniko.
.....

'1155 ' Reĝo al Usen' ebria
diris: "Ravas viaj gemoj; Kie
prenas vi smeraldojn, tiujn
perlojn kaj rubenojn? ; Ĵuras
mi je mia kapo, vian havas mi
subtenon, ; Mi ne povas vin
superi per la kvanto de
juveloj".

'1156 ' Nun Usen' al la
monarko faris belan
riverencon: ; "Estas vi ne reĝ',
sed suno, donas vi al ni
gajecon; Ĉu en ventro de
l'patrino mi akiras la riĉecon?
; Ĉio iras de vi, reĝo, kaj de
via bonkoreco.

'1157 ' ' Via danko ne necesas
por rubenoj, nek por perloj;
Estas gemo, antaŭ ĉio nur ja
simpla bagatelo; Hejme kaŝas
mi virinon, belan, kiel sun' kaj
stelo; Fianĉino por reĝido
taŭgas ŝia suna belo."

'1158 ' Tiel Usen min perfidis
kaj forgesis konsciencan, ; Pri
belega kaptitino li rakontis de
komenco, ; Kaj la reĝo estis
preta tuj aranĝi aŭdiencon, ; Li
ordonis alkonduki ŝin al li sen
pacienca.

'1159 ' Mi trankvila sidis
hejme kaj ne pensis pri
danĝero, ; Sed subite mi
ekaŭdis bruon de
ĉevalhufferoj, ; Kaj aperis la
rajdantoj – sesdek reĝaj
kurieroj; Ekvidinte mi
ekpensis: "Ŝajnas gravas la
afero".

'1160 ' Diris ĉefo de gardistoj
duonvoĉe la ordonon: ;
"Devas ni por la reĝido preni
la belegan donon, ; Nun
redonu ŝin rapide sen rezisto
kaj mensogo". ; Mi preferis
sur la kapon senti la ĉielan
tondron.

'1161 ' Mi respondis: "Mi ne
scias, kion vi ĉi tie volas?" ; Ili
diris: "La virinon, kiu en la
domo loĝas". ; Venis tago de
pereo al la belulino povra, ;
Kaj ekstremis mia kapo, mi
eksentis min senpova.

'1162 ' Enirinte, mi ekvidis ŝin
denove en la larmoj. ; Diris
mi: "Ho, mia suno, jen alvenis
nigra tago. ; La destino sin
forturnas, la ĉielo sendas
plagon; Reĝo volas vin ekvidi
por esprimi la omaĝon".

'1163 ' Ŝi respondis: "Ho,
fratino, vi ne estu malfeliĉa! ;
Ĉion vidis mi en vivo, al la
sorto mi ne fidis; Nin mirigu
nur la bono, ĉu malbono
miron indas? ; Do ne estas la
novaĵo, kiam plago nin
vizitas".

'1164 ' Plifortigis larmogutoj
kaj similis perlan brilon, ; Ŝi
ekstaris decideme, kvazaŭ
estus ŝi tigrino, ; Ĝojon kaj
malĝojon vidis ŝi abunde en la
vivo. ; Petis ŝi de mi la ŝalon
kaj surmetis pelerinon.

'1165 ' Mi foriris kaj malfermis mian keston de trezoroj, ; Prenis perlojn, diamantojn kaj almetis ankaŭ oron; Samvalora kun la urbo estis ĉiu juvelŝtono: ; Prenis ĉion belulino – kaŝis ilin en la zono.

'1166 ' Diris mi: "Vi utiligis tion dum minaco de morto". ; Kaj transdonis mian sunon en la manojn de eskorto. ; Oni batis sonorilojn, reĝo iris por renkonto; Ŝi la kapon malleviste lante paŝis tra la korto.

'1167 ' Por ekvidi belulinon venis gastoj, korteguloj; La gardistoj pene povis fari ordon en tumulto. ; Kiam ŝin ekvidis reĝo, ŝi blindigis la okulojn, ; Kaj li diris: "Kial trafis vi ĉi tien, hela suno?"

'1168 ' Kiu vidis belulinon, tiu perdis sian kapon, ; Reĝo diris: "Jen finfine reakiris mi vidadon; Ŝin videble dio kreis, mi al li esprimas dankon; La miĝnuro ŝia devas vagabondi tra la kampoj".

'1169 ' Kaj kontenta reĝo sidiĝis apud bela virgulino, ; Li multfoje ŝin demandis: "Eble estas vi reĝino?" ; Ŝi silentis, tamen lumis kiel hela suno, ; Kaj senvorte sidis trista en belega pelerino.

'1170 ' Ne aŭskultis, ne komprenis ŝi la reĝan paroladon, ; Ŝia koro malproksime estis en alia lando; Rozo fermis la petalojn, kaŝis ankaŭ perlan ĉarmon, ; Tamen ĉiu miris tie, kiu spektis la miraklon.

'1171 ' Diris reĝo: "Kiel povus ni kompreni tiun kazon? ; El du opinioj unu estas vero kaj ne falso – ; Aŭ ŝi pensas pri miĝnuro, tiel palas la vizaĝo, ; Kaj neniu volas vidi – estas mondo nur fiaĵo.

'1172 ' ' Aŭ ŝi estas saĝulino – de ĉielo vidas mondon, ; Ŝi ne sentas eĉ la triston, nek komprenas teran ĝojon, ; Konsideras ŝi la vivon, kiel la fabelan sorton, ; Ŝvebas ŝi en siaj revoj, kiel en ĉiel' kolombo.

'1173 ' ' Jen revenos filo mia
kun la venko el milito, ; Mi al
li fordonos sunon, plenan de la
ĉarm' kaj virto, ; Eble tiam ŝi
parolos, al silento venos fino. ;
Ĝis reveno malproksimu luno
de la sunvirino.

'1174 ' ' Diros mi: "La reĝa
filo estos bona kavaliro, ;
Juna, svelta kaj bonkora,
servas nun en militiro; Patro
lia – Melik Surĥav trovis jen
por li eliron, ; Por la filo –
heredanto li jam trovis la
akiron."

'1175 ' La virinoj de kortego
vestis ŝin kun granda pompo, ;
Kaj alportis la vestaĵon plenan
de valoraj ŝtonoj; Ili metis sur
la kapon el ruben' faritan
kronon, ; Rozon de vizaĝ'
ornamis kristalvitro kaj ebono.
.....

'1176 ' Reĝ' ordonis tuj
konstrui tronon el ormaterialo;
Oni faris tion bele, estis de
Mehreb* metalo; Kaj la reĝo
de la maroj prenis sunon je la
mano, ; Propramane ŝin
sidigis sur la oran piedestalon.
.....

'1177 ' Al eŭnukoj reĝ' ordonis
stari apud ŝia pordo, ; Kaj li
daŭris la festenon kiel decis,
kun la pompo, ; Al Usen' li
donis multe da rubenoj kaj da
oro, ; La trumpetoj,
tamburinoj tre dolĉigis reĝan
koron.

'1178 ' Kaj denove la gajeco
daŭris kaj ne havis finon;
Sunvirino por si pensis: "Mi
denove – kaptitino; Kie estis,
kien portas senkompate min
destino. ; Nun mi kion devas
fari? – malfacila estas vivo".
.....

'1179 ' Ŝi plu pensis: "Mi ne
lasos, ke forvelku la beleco;
Malamikojn venki tie, dio
donis la eblecon. ;
Memmortigo por sagaca
homo, ja ne donas sencon; La
saĝulo saĝon uzas en mizero
kaj neceso".

'1180 ' Diris ŝi al la eŭnukoj:
"Vi malfermu la okulojn – ;
Mi ne volas edziniĝi – trompis
vin la korteguloj, ; Kaj esperas
reĝo vane, ke al mi aranĝas
nupton; Vane li ordonis ludi
per trumpetoj kaj la flutoj.

'1181 ' ' Mi ne estos la reĝino
– bofilino de la reĝo;
Kvankam la fianĉo sveltas kaj
heredos patran seĝon, ; Havas
mi alian amon, gvidas min alia
leĝo; Kun vi vivi mi ne volas,
estas mi viktim' de venĝo.

'1182 ' ' Mi mortigos min
necese, pikos koron per
ponardo, ; Kaj vin reĝo ĉiun
murdos – la eŭnukojn kaj
servantojn; Do aŭskultu min
atente, mi posedas
diamantojn; Ilin mi al vi
fordonos, se vi helpos mian
savon".

'1183 ' Malliginte sian zonon,
prenis ŝi juvelojn, oron, ; Kaj
aldonis multekostan el ruben'
faritan kronon ; Kun la vortoj:
"Mi petegas – prenu vi ĉi tiun
donon ; Kaj permesu min
foriri, dio ne forgesas bonon".
.....

'1184 ' La trezoron neviditan
do avidis la gardistoj, ; Kaj
forĝesis pri la reĝo kaj ne
sentis tute timon – ;
Senprokraste liberigis,
forpermesis la virinon; Vidu,
kion faras oro – ĝermo de
satan-kutimo.

'1185 ' Malfeliĉa estas homo –
de metalo flava sklavo, ; Ĝi
kondamnas lin ĝis morto al
avido kaj avaro. ; Avarulo
ĉiam pensas – tro malmulte da
metalo. ; Oro ligas al la tero
kaj forprenas vivo-ravon.

'1186 ' Unu el eŭnikoj donis al
virin' vestaĵon sian, ; Ŝi
alivestiĝis lerte, sed vizaĝon
havis viglan, ; Tra alia pordo
kaŝe ili ŝin kondukis tiam. ;
Luno estis jam savita de
serpento tiu fia.

'1187 ' Kaj forkuris kune
sklavoj, malaperis ĉia spuro;
Mi ekaŭdis sur la pordo la
frapadon en mallumo. ; Mi
rekonis la virinon kaj ekĝojis
la okulojn. ; Sed eniri ŝi ne
povis, timis ŝi la perfidulon.
.....

'1188 ' Diris ŝi: "Donaco via
estis pago por libero; Dio
rekompencu bonon sur ĉielo
kaj sur tero; Nun al mi
ĉevalon donu – ĉi atendas min
danĝero. ; Mi forrajdos, dum
la reĝo estos en la rev-espero."
.....

'1189 ' En la ĉevalejo staris la
ĉevalo plej rapida, ; Mi
malligis ĝin kaj selis, ĉar ĝi
estis tre fidinda; Kiel suno sur
leono fuĝis la virin' decida, ;
Do mi ne rikoltis tion, kio
estis prisemita.

'1190 ' Kiam fuĝo iĝis klara,
persekuto komerciĝis, ; Reĝaj
homoj kaj gardistoj tutan
urbon ĉirkaŭigis; Ili ankaŭ
min demandis, sed mi diris, ke
ne sciis: ; "Serĉu ĉie, se vi
trovos, poste povos min
murdigi".

'1191 ' Ili serĉis, sed ne trovis,
vana estis persekuto; Kaj de
tiam nia reĝo tre malĝojas,
ĉesis ludoj; La kortego ja
funebriĝis, ĉar fiaskis reĝa
nupto, ; "Nia suno malaperis
kaj al ni jam mankas lumo".
.....

'1192 ' Pri la sorto de la luno
ion poste mi rakontos, ; Diros
ankaŭ, kiu estis tiu aĉa vir'
fripono, ; Estis mi por li
porkino kaj li por mi la
virporko; Timo viron
malhonoras, por putin'
sidvango – honto.

'1193 ' Mia edzo jam
maljunas, ne parolas pri la
amo, ; Do mi trovis
Ĉaŝnagiron, tiun junan
korteganon. ; Ni fariĝis
amorantoj, sed mi nun ne
verŝas larmojn. ; Ho, se donus
al mi iu nun gustumi lian
sangon.

'1194 ' Unufoje mi konfidis al
junulo historion, ; Kiel helpis
mi la fuĝon de la ĉarma
fianĉino. ; Li komencis min
ĉantaĝi kiel fia mizogino; Ho,
vi savis min de honto kaj
finiĝis bone ĉio.

'1195 ' Li minacis min
denunci, kiam ofte ni kverelis.
; Mi vin vokis, ĉar ne sciis, ke
intencas li alveni. ; Kiam tion
mi eksciis, mi ja devis vin
reteni, ; Por averti pri danĝero,
mi al vi serviston sendis.

'1196 ' Malgraŭ tio vi alvenis
kaj alportis helan sunon, ; Sed
ekvidis vin ĉi tie aĉa kaj
malica hundo; La kverelon mi
tre timis dum sekreta
rendevuo, ; Ĉar soifis mian
morton tiu fia dia puno.

'1197 ' Se li estus vivrestinta –
al la reĝo ĉion dirus, ; Min,
infanojn, familion senkompatate
li perfidus, ; Ege koleriĝus
reĝo, mian domon neniigus, ;
Laŭ ordono per ŝtonĵetoj ili
ĉiujn nin mortigus.

'1198 ' Rekompencu vin ĉielo
– mi ne povas tion fari; De
serpento abomena sinofere
min vi savis. ; Do hodiaŭ mi
denove la sukcesan tagon
havis, ; Pli ne timas mi la
morton, ĉar la fato min
kompatis".

'1199 Avtandil' al ŝi respondis:
"Estis ja sentenco tia: ; Plej
danĝera malamiko – la amik'
estinta via, ; Saĝa hom' al
eksamiko tro konfidus do
neniam. ; Vi ne timu, li
nuntempe estas nur kadavro
fia.

'1200 ' Vi rakontu, post la
fuĝo de la ĉarma kaptitino, ;
Ĉu ricevis vi informon, ĉu pri
ŝi eksciis ion?" ; Tamen Fatma
nur ekploris, memorinte la
diinon: ; "Kiam suno
malaperis, estingiĝis la radio".
.....

,& Malliberigo de Nestan-Dareĝan':

'1201 Trompa mondo efemera,
vi similas al satano, ; Vi
malicas kaj ne estas ekkonebla
por profano. ; Kie kaŝas
sunsimilan la vizaĝon por
ĉiamo? ; Nun mi scias, ke en
vivo ĉio estas vanta dramo.

.....

'1202 Diris Fatma: "Malaperis
mia suno, Nestan' ĉarma, ;
Mia vivo kaj animo ŝvebas en
obskur' malvarma, ; Kaj de
tiam ĉiutage min bruligis
flamo arda, ; Kaj ne povis mi
sekigi sur la vangoj fonton
larman.

'1203 ' Mi ne amas plu
infanojn, nek la perfidulon –
edzon, ; Tage, nokte min
turmentas ŝia sorto kaj beleco,
; Al Usen' mi havis senton de
malamo kaj perverso, ; Ne
kuraĝas perfidulo al mi veni
sen permeso.

'1204 ' Foje iris mi vespere kaj
rigardis sunsubiron, ; Haltis
mi ĉe tranoktejo, kie staris iuj
viroj. ; Ŝin denove mi
memoris kaj min rongis la
sopiro, ; Diris mi: "Ho,
malbenita vira ĵuro kaj
perfido".

'1205 ' Vidis mi: kun du servistoj venis nekonata homo, ; Lia vesto estis bona, ĉe aliaj – el la tolo. ; Ili portis provianton, ĉar malsatis post la vojo, ; Poste ĉiuj manĝis, trinkis, gaje fluis la paroloj.

.....

'1206 ' Mi komencis subaŭskulti kaj venintoj nun parolis: ; "Ni hazarde renkontiĝis, kiam tra dezerto vojis, ; Kaj ni unu la alian ĝis hodiaŭ ja ne konis, ; Tial aventurojn siajn decus tie ĉi rakonti".

'1207 ' Tiel sidis vojaĝantoj, ĉiu diris sian vorton: ; Venis vico, ekparolis tiu bonvestita homo: ; "Fratoj, ŝutis vi nur grenon, antaŭ vi mi metos oron, ; Ĉar plej interesa estos aventura ĉi rakonto.

'1208 ' ' Servis mi ĉe granda reĝo, ĉe reganto de la kadĵoj, ; Kaj okazis, ke sur ilin falis de ĉielo plago, ; Mortis li – ilia reĝo, de la orfoj protektanto, ; Nun fratino prenis zorgojn pri reĝidoj kaj regado.

'1209 ' ' Dularduĥt – baptnomo ŝia, estis forta kiel ŝtono, ; Kiu volis ŝin frapvenki, ŝi el tiu faris polvon; De Rosan, aliaj nevoj estas Dularduĥt patrono, ; Fakte ŝi reĝino estas kaj okupas kadĵan tronon.

'1210 ' ' Ni eksciis, ke trans maro jen fratino ŝia mortis, ; Kaj kunvenis la veziroj la eventon priparoli: ; Kiel decus regantinon nian pri la mort' informi; Estis ĉi Roŝak, ni tiun kiel militestron konis.

'1211 ' ' Li parolis: "Mi ne ŝatas multe plori kaj ĝemadi, ; Do mi iros en la valon kaj komencos tie rabi; Kiam riĉa mi revenos, estos tempo forvojaĝi. ; La reĝin' vizitos tombon, mi ŝin povos akompani".

'1212 ' 'Kaj li diris al helpantoj: "Iru kune por la rabo". ; Prenis li cent militistojn – forta estis nia bando, ; Tage, nokte karavanojn ni atakis dum vojaĝo, ; Rabis ĉiun, prenis ĉion, amasiĝis akiraĵo.

'1213 ' ' Estis nokto tre malhela, tra la kampo bando iris; Ni subite vidis lumon, kiu en foraĵ' ekbrilis. ; Pensis ni: "Ĉu tio eblas, ke la suno supreniĝis?" ; Ni diverse divenadis, sed respondon ni ne sciis.

'1214 ' ' Unuj diris: "La aŭroro" kaj aliaj: "Plena luno". ; Ni decidis proksimiĝi – rekte vidi per okuloj. ; Ni ĉirkaŭis, volis scii, kio estis nokta suno. ; Ni ekaŭdis homan voĉon, kiu venis el la lumo.

'1215 ' ' "Kiuj estas vi, rajdantoj?" – nin demandis la sinjoro, ; "Mi al kadĵolando rajdas kiel la ambasadoro". ; Ni al li alproksimiĝis, ekaŭdinte tiajn vortojn ; Kaj ekvidis ni rajdanton, kies bel' prilumis nokton.

'1216 ' ' Vere estis li sunplena, ĉar lumigis ĉirkaŭaĵon, ; La flagrado de radioj kreis senkomparan ĉarmon, ; Sed li multe ne parolis, volis kaŝi ekscitaĵon, ; Brilis dentoj de eburoj, roze lumis la vizaĝo.

'1217 ' ' Paroligis ni estaĵon sunsimilan, demandadis; Li ne estis militisto – tion bone ni rimarkis, ; Kaj Roŝak divenis tiam – antaŭ ni virino rajdis; Ni ŝin faris kaptitino kaj forrajdi ŝin ne lasis.

'1218 ' ' Ni ne ĉesis demandadi tiun, kiu estis suno; Diru: Kiu kaj de kie estas vi, donanta lumon? ; Sed anstataŭ la respondo komenciĝis larmofluo, ; Triste estas en la faŭko de serpento vidi lunon.

'1219 ' ' Ŝi al ni nenion diris, ne malkaŝis la sekreton, ; Tre malgaja ŝi aspektis, ne akceptis la kunsenton, ; Faltis frunton, malserenis, certe sentis la turmenton; Hipnotigis ŝi rigardojn, kvazaŭ estis mem serpento.

'1220 ' ' Kaj Riŝak ordonis: "Ĉesu ŝin turmenti per demandoj; Ŝia sorto estas aĉa, malfacilas aŭgurado. ; La reĝino tre volonte vidis belan sunbriladon, ; Dio al ŝi ĉiam sendas mirindaĵon kaj la ĉarmon.

'1221 ' ' La donacon sendis
dio, ni transdonu al reĝino; Ŝi
ja estos tre kontenta, ni
ricevos dankesprimon. ; Se ni
kaŝos, malgraŭ ĉio la reĝino ja
ekscios; Tiam nin atendos
puno kaj malglora, honta
vivo".

'1222 ' ' Ni konsentis, ne
kverelis kaj atendi ni ne povis,
; Prenis ŝin al kadĵolando tre
rapide forgalopis, ; La virinon
ne ofendis, paroligi ŝin ne
provis; Povrulino multe ploris
kaj nenion diri volis.

'1223 ' ' Tiam diris mi al
Roŝak kaj al lia gardistaro, ;
"Donu al vi mi permeson iri
nun al Gulanŝaro, ; Kiel vera
komercisto prenos mi la silkan
varon, ; Poste hejme mi
vojaĝos, ĉar mi havas tie
faron."

'1224 ' Al la aŭskultantoj
plaĉis interesa ĉi rakonto;
Ankaŭ mi esperon sentis kaj
sekiĝis larmofonto; Kiu estis
la virino, mi divenis post la
vortoj, ; Iomete trankviliĝis,
ĉar mi havis jam informon.

'1225 ' Mi alvokis tiun homon,
lin sidigis, dolĉe petis: ; "Diru,
kion vi rakontis, tio min
ekinteresis". ; Kaj la tutan
historion tiu hom' al mi
ripetis; La espero renaskiĝis,
mi denove vivon sentis.

'1226 ' Havis mi du sklavojn
hejme, ili estis la sorĉistoj, ;
Povis esti nevideblaj, flugis
kiel akcipitroj; Mi al
kadĵolando sendis tiujn nigrajn
metiistojn. ; "Hastu, kaj pri la
virino tie vi eksciĝis ĉion".

'1227 ' Reveninte post tri
tagoj, ili faris la raporton: ;
"Belulinon al reĝino sia
montris tiuj homoj. ; La reĝino
estis preta voji al fratina
tombo. ; Al Rosan ŝin edzinigi
Dularduĥt esprimis volon.

'1228 ' ' Ŝi anoncis la ordonon
antaŭ sia forveturo; "Nun
funebros mi kaj dume ne
aranĝas mi la nupton, ; Tamen
tuj post la reveno al Rosan mi
donas sunon". ; Kaj ŝi fermis
la virinon alte en kastela turo.
.....

'1229 ' ' Ĉiuj, kiuj povas sorĉi,
akompanas la reĝinon, ; Ĉar la
vojo estas longa, sentas
Dularduht la timon. ; En
kastelo ŝi restigis plej kuraĝan
militistojn; La foresto daŭros
longe kun de kadĵoj leonino."

.....

'1230 ' Ĝis hodiaŭ kadĵa urbo
do ne scias la konkeron, ; Tie
sur altegaj rokoj, kadĵoj faris
la kastelon, ; Kaj al ĝi
kondukas meze en la roko
kaŝtunelo. ; Tie en soleco
ploras forkaptita nia stelo.

'1231 ' La tunelon bone gardas
de la kadĵoj granda vico, ; Dek
mil deĵorantoj staras, ĉiu kadĵo
la sorĉisto, ; Tri aliroj kaj ĉe
ĉiuj staras tri mil pafarkistoj;
Koro mia, vin lacigis vanta
mondo kaj malvirto".

'1232 Finis Fatma la rakonton,
ĉion diris pri virino, ; Kaj en si
triumfis multe sunvizaĝa
kavaliro, ; Li mallaŭte dion
gloris, ĉar ektrovis kaptitino,
; Diris: "Venkos ni finfine,
estos nia belulino".

'1233 Avtandil' al Fatma diris:
"Estis bela la rakonto, ;
Historio tiu estas por mi de
feliĉo fonto. ; Tamen diru pri
Kadĵio, ĉu la kadĵoj estas
homoj? ; Ĉu al ni similas ili
kaj ĉu havas homan korpon?

.....

'1234 ' Mi kompatas
belulinon, kiu tie nun suferas,
; Sed ĉu al senkornaj kadĵoj la
virin' bezona estas?" ; Kaj
respondis Fatma jene: "Vian
miron mi komprenas, ; Tamen
ili estas homoj, nur malbonas
kaj koleras.

'1235 ' Oni nomas ilin kadĵoj,
ĉar sur tiu roko loĝas, ;
Unueca en amaso homoj, kiuj
sorĉi povas; Malutilas ili ĉiun,
sed neniu superfortas, ;
Batalantoj kontraŭ ili nur
malvenkon hontan trovas.

'1236 ' Ili faras la aferojn, ke
apenaŭ kredas homoj, ; Jen
ekzemple, en la maro ili faras
grandan ŝtormon, ; Jen sekigas
la riveron, povas iri super
ondoj. ; Noktojn ŝanĝas en la
tagojn, tagojn en malhelajn
noktojn.

'1237 ' Oni diras, ke la kadĵoj
havas tre malbonajn morojn, ;
Tamen ili homoj estas, kiel ni
posedas korpojn". ; Avtandil'
kontenta estis, li ŝin dankis per
la vortoj: ; "Mian flamon vi
estingis, al mi nun ridetas
sorto".

'1238 Avtandil' kun larmoj
gloris dion arde kaj sincere: ;
"Dio, helpas vi en plago, mi
vin dankas laŭte, pense, ; Vin
– eternan, nekoneblan kaj
nepercepteblan sense; Via
graco kaj favoro kiel pluvo
falas dense".

'1239 Pro novaĵoj dion gloris
Avtandil' kun varmaj larmoj, ;
Tamen Fatma tre ĵaluzis, ŝin
brulegis ama ardo; Avtandil'
indiferentis, nur toleris ŝian
amon, ; Fatma kisis,
ĉirkaŭprenis, lin karesis ŝiaj
manoj.

'1240 Tutan nokton ili kuŝis
kiel viro kaj virino, ;
Nevolonte kavaliro prenis ŝin
al sia sino; Ektremetis lia
korpo, li memoris Tinatinon, ;
Koro al la bestoj iris, besta
iĝis korinklino.

'1241 Kaŝe ploris kavaliro,
larmoj fluis al la maro, ; Al li
ŝajnis, ke navigis la boat' en
inka marĉo, ; Diris li:
"Miĝnuroj, vidu, estas rozo
mia paro, ; Sed sur sterko kiel
korvo, sidas nun mi –
najtingalo".

'1242 Varmaj liaj larmoj povis
solvi ŝtonon kaj koralon, ; Kaj
kaliko el giŝero ŝajnis larma
akvofalo; Fatma ĝuis, ŝi
imagis, ke ŝi sentas veran
amon, ; Se korniko rozon
trovas, pensas ĝi – "mi
najtingalo".

'1243 Frumatene li sin banis
kaj sentadis agrablaĵon, ; La
virin' al li donacis belajn
vestojn, ornamaĵon, ; Ŝi
aldonis la ĉemizon kaj
diversajn aromaĵojn;
Ĝojoplena ŝi parolis: "Prenu
ĉiujn tiujn aĵojn".

'1244 Avtandil' en si ekpensis:
"Mi hodiaŭ diros ĉion". ; Li ne
volis daŭre esti amoranto,
komercisto, ; Kaj surmetis
belan veston laŭ araba
tradicio, ; Iĝis li la kavaliro –
ne similis al vendisto.

'1245 Ŝi preparis regalaĵojn kaj invitis karan gaston, ; Jen aperis kavaliro, bonvestita, bela astro; Miris ŝi, ke lin ne vidas en vestaĵ' de komercistoj; "Tia vi al mi pli plaĉas" – diris Fatma sen la flato.

'1246 Ŝi admiris revan ĉarmon, kiun havis vir' plenaĝa, ; Ju pli li ne volis ami, des pli furiozis Fatma, ; Li en sia koro ridis, pensis: "Ŝajnas ŝi malsaĝa". ; Tamen ludis li miĝnuron, kvankam sento estis stranga.

'1247 Manĝis, poste li foriris, trovis sian dormolokon, ; Ebrieta dolĉe dormis kaj ne aŭdis marajn ondojn; Nur vespere li vekiĝis, havis bonan li humoron, ; Sklavon sendis al ŝi diri: "Venu, vi min sola trovos".

'1248 Fatma venis, li ekaŭdis paŝojn kaj sopirajn ĝemojn; "Ho, sendube min bruligos mia amo kaj la spleno"; Li sidigis ŝin apude sur tapiŝon kaj kusenon, ; Ŝiaj nigraj okulharoj ombris rozojn de ĝardeno.

'1249 Poste diris kavaliro: "Kulpas mi pri malsincero. ; Miaj vortoj vin tremigos, kiel mordo de serpento, ; Vi pri mi nenion scias, nun rakontos mi la veron. ; Fore loĝas mia amo, la turmento kaj espero.

'1250 ' Konsideras vi min homo, kiu havas karavanon, ; Fakte estas mi spaspeto de la reĝo Rostevano; Multaj trupoj min obeas, kiam donas mi komandon, ; Kaj de multaj trezorejoj estas mi la posedanto.

'1251 ' Vi sekreton bone kaŝis, ne perfidos vi amikon; Tie en la patrolando reĝo havas la filinon. ; Ŝia suno min bruligas kaj min fandas ŝia brilo, ; Ŝi min sendis kaj mi lasis la patrinon, ŝin – reĝinon.

'1252 ' Mi en laco serĉis ĉie tiun saman belulinon, ; Multe vagis mi en mondo, sed ne trovis la virinon: ; Sciis mi, pri ŝi sopiras en kaverno paladino*, ; Li sekiĝas en soleco, mem deziras vivo-finon".

'1253 Avtandil' al Fatma tutan historion nun rakontis, ; Ŝi pri Tariel' eksciis, kiu tigran felon portis. ; Avtandil' aldiris: "Fine mi ĉe vi balzamon trovis, ; Kaj vi helpis al la homo, kiun vi ĝis nun ne konis.

'1254 ' Donu, Fatma, vian manon, estu ni al li utila; Devas ni al ili helpi, al ĉielaj astroj brilaj. ; Se ni venkos, ni meritos gloron grandan kaj unikan, ; Eble fine la miĝnuroj trovos unu la alian.

'1255 ' Vian sklavon, la sorĉiston, sendos ni al kadĵa tero, ; Li al kaptitin' ilia enmanigos la leteron. ; Ankaŭ ŝi al ni respondos, ni ekscios tutan veron. ; Dio donu kaj ekaŭdu pri sukceso kaj libero."

'1256 Diras Fatma: "Dank' al dio, ke li donis bonan ŝancon. ; Jen ekaŭdis mi senmortan historion kaj novaĵon." ; Kaj ŝi vokis la sorĉiston korve nigran sian sklavon, ; Lin ordonis: "Vi denove tuj vizitu kadĵolandon.

'1257 ' Mi ekvidos, ho, sorĉisto, kian havas vi klarvidon, ; Hastu tien kaj forigu de Nestano sinmortigon, ; Vi informu tiun sunon: "Eblas ŝia liberigo!". " ; Sekvis la respondo: "Morgaŭ mi revenos kun sciigo".

,& La letero de Fatma al Nestan-Dareĝan':

'1258 Skribis Fatma:

"Lumigilo de la tuta nia mondo, ; Se vi estas malproksime – froste tremas ĉiu homo; Ĉarmas ĉiun la vizaĝo, ravas ĉiun via vorto, ; Vi rubeno kaj kristalo, kunfanditaj en fandforno.

'1259 ' Vi al mi nenion diris pri suferoj kaj angoro, ; Nun mi scias tutan veron, trankviliĝis mia koro, ; Vi al Tariel' sciigon sendu kaj ĉesigu ploron; Dio vin ekvidos kune, lin la rozon, vin – violon.

'1260 ' Longe vin serĉadis lia tre fidela fratiĝinto, ; Nun en nia urbo estas tiu brava kavaliro; Avtandil' spaspeto estas en transmara Arabio. ; Nun mi petas la respondon, ĝuste vi priskribu ĉion.

'1261 ' Ni alsendis tiun sklavon por ekscii la novaĵon ; Pri kaptintoj vin – la kadĵoj, pri iliaj fortikaĵoj, ; Kie estas la reĝino? ĉu revenis hejmen kadĵoj? ; Kiom da gardistoj estas en la kadĵa ĉirkaŭaĵo?

'1262 ' Do pri Kadĵolando ĉion vi priskribu en letero ; Kaj por Tariel' aldonu ion per la kuriero, ; Reakiru vi la ĝojon kaj finiĝu la sufero; Se ĉielo tion volas, vi atingos la liberon".

'1263 Tiam Fatma la leteron al la sklavo enmanigis: ; "Vi transdonu ĝin al tiu, kiu ĉiam sune brilis". ; La sorĉisto en kovrilon sian nigran envolviĝis ; Kaj forflugis kiel birdo, la okuloj lin ne vidis.

'1264 Strebis li al celo kiel sago el streĉita arko; Jam vespere li atingis malproksiman Kadĵolandon, ; Preterpasis nevideble ĉe pordeg' starantan gardon, ; En kastel' fermitan sunon trovis li sen la serĉado.

'1265 Ŝi vidante hirtan negron, tre ektimis kaj ekstremis; Ŝi ekpensis, ke la negro ŝin denove volas preni. ; Rozo kaj violoj ŝiaj en mallibereco svenis, ; Sed la negro ne minacis, tamen trankviligi penis.

'1266 Kaj trankvile sklavo
diris: "Kio kaŭzas vian timon?
; Min al vi alsendis Fatma, kiu
nomas vin filino. ; Jen letero
tion pruvos kaj novaĵon bonan
diros; Rozo, vi atendu sunon,
por suferoj venos fino".

'1267 Ŝi – sunplena la leteron
legis kaj forgesis sklavon, ;
Skribo estis de ĥatuno, sentis
ŝi patrinan amon, ; Legis ŝi kaj
larmoj lavis ekscitigan ĉi
mesaĝon, ; Kaj okuloj
migdalfloraj sub giŝer'
malfermis lagon.

'1268 Ŝi demandis sklavon:
"Diru, ĉu vi estas kuriero? ;
Kiu scias, ke mi vivas, ke
ekzistas sur la tero?" ; Li
respondis: "Mi parolos, kio
estas pura vero; Suneklipson
kaj funebbron kaŭzis via
malapero.

'1269 ' Kor' de Fatma
ekmalsanis, kiam vi forlasis
domon, ; Salaj larmoj ŝiaj
fluas, unuiĝas kun marondo. ;
Foje mi pri vi al Fatma jam
alportis la informon. ; Dio
estas atestanto – ne finiĝas ŝia
ploro.

'1270 ' Iu kavalir' aperis – li al
Fatma algalopis, ; Belvizaĝa
estis viro, ĉion ŝi pri vi
rakontis, ; Li fortegan manon
havas, serĉas vin kaj jam
ektrovis; Vin viziti en kastelo
ili taskon al mi donis ".

'1271 Diris la virin': "Mi
kredas, vera estas via vorto, ;
Fatma ja nenion sciis, kie
trovis mi la tombon, ; Mia
kavaliro eble pri mi pensas eĉ
en dormo, ; Kaj mi skribos, ke
li sciu, kiel velkas mia koro".
.....

,& La letero de Nestan-Dareĝan' al Fatma:

'1272 Sunvizaĝa skribis jenon:
"Ho, patrino mia kara, ; Ĉu vi
vidas, kion faras fato mia
senkompara? ; Ho, ve,
plimultiĝis miaj travivaĵoj tre
amaraj, ; Tamen multe
trankviligis min letero via
rara.

'1273 ' Vi min savis de du
negroj, faciligis la angoron, ;
Tamen min la kadĵoj fermis en
kastelon inter rokoj, ; Solan
min atente gardas la kruela
kadĵa hordo; La esperon mi
jam perdis, vivo fermis al mi
pardon.

'1274 ' Nun ankoraŭ kion
skribi? – ne revenis la reĝino, ;
Kaj kun ŝi forestas dume la
plej spertaj el sorĉistoj, ;
Multaj miloj da soldatoj
gardas urbon kaj landlimojn, ;
Mi ne kredas mian savon kaj
kompaton de destino.

'1275 ' La serĉinto bonintenca,
ne komprenas komplikecon, ;
Li nur brulos en la flamo, li ne
havos la sukceson; Tamen mi
al li envias, ĉar li vidis
sunbelecon; Mia vivo sen la
suno – nur doloro en fortreso.
.....

'1276 ' Mi ĉe vi antaŭe kaŝis
mian vivon, mian amon, ; Ne
sufiĉas al mi vortoj pligrandigi
suferadon. ; Petu mian
Tarielon min forlasi en la
ardo, ; Per letero lin konvinku
– vana estas la serĉado.

'1277 ' Ja sufiĉas mia plago,
ĉesu li turmenton sian, ; Mi
dufoje mortos, kiam mi
ekvidos lin senviva. ; En
prizono mia alta estas ja elir'
nenia; Se ne veras tio – estu
mi per ŝtonoj priĵetita.

'1278 ' Vi min petis al li sendi
por memoro iun signon; Mi
plezure faros tion, sendos
pecon de kovrilo, ; Kavaliro al
mi donis ĝin – la belan
pelerinon; Kvankam estas
peco nigra, kiel mia aĉa vivo".
.....

,& La letero de Nestan-Dareĝan' al sia miĝnuro:

'1279 Jen sidiĝis ŝi plorante – la leteron al li skribis, ; Per la larmoj amoflamon kaj sopiron ŝi estingis; La letero ŝia povis koron de leganto piki. ; Inter rozpetaloj tristaj la kristalo denta brilis.

'1280 "Ho, amato, al vi skribas kun doloro via paro, ; Mia korpo servis plumon, kiel inko estis galo, ; Via koro anstataŭas la paperon por skribado, ; Nin – amantojn ja kunigis la eterno kaj fatalo.

'1281 ' Vi rigardu, kion faras efemera tiu mondo, ; Kiom ajn la suno lumas, sed por mi ĝi estas ombro, ; Mondo, kiel oni pensas, estas fonto de malbono, ; Kia trista, malfacila, sen vi estas mia sorto.

'1282 ' Nin disigis senkompate malbenita temp', destino, ; Kaj ne havis ni feliĉon realigi korinklinon, ; Kion devas fari koro, kiam ploras kaptitino, ; Ĝin trapikis via glavo – senkompata tranĉarmilo.

'1283 ' Ĵuras mi je via suno, mi ne pensis, ke vi vivas, ; Kio min koncernas, kara, la eliron mi ne vidas; Nun mi dion danke gloras, ke la veron mi jam scias, ; Mi denove ĝojon sentas, kaj ĉagreno jam foriĝas.

'1284 ' Via vivo por mi estas la eterna lumigilo, ; Kvankam koro mia estas disŝirita per tranĉilo, ; Min memoru, la perditan, ne forgesu miĝnurinon, ; Kiu ĝermon de la amo plu prizorgas en ekzilo.

'1285 ' Skribi pri mi senutilas – trista estas realaĵo, ; Tute nekredebla ŝajnas mia stranga travivaĵo. ; Savis min Fatma' de reĝo, tio estis heroaĵo, ; Kaj denove min perfidis fia sorto, okazaĵo.

'1286 ' Nun la mondo plimultigis malfeliĉon mian grandan, ; Ŝajnas, por mi ne sufiĉas batoj de la sorto vana, ; Al la kadĵoj min forĵetis la destino senkompata. ; Kontraŭ mi do ĉio luktas kaj mi solas, mia kara.

'1287 ' Sidas mi en kastelturo,
konstruita sur montego, ; Tien
iras voj' sekreta por la kadĵa
amasego, ; Tage, nokte la
gardistoj ĉi deĵoras kiel grego.
; Kaj mortigas ili ĉiun, kiu
venas al pordego.

'1288 ' KREDU min, karulo,
kadĵoj estas fiaj virtuoj, ; Ve
ne provu liberigi min el tiu ĉi
prizono, ; Vian morton
ekvidinte, mortos ankaŭ via
rozo. ; Estu forta kiel roko,
sed min lasu en la prozo.

'1289 ' Vin forlasu la ĵaluzoj,
vanaj duboj kaj la plendoj, ;
Al neniu aliulo apartenas la
amego, ; Por vi batas mia
koro, por vi havas ĝi brulegon,
; Mi alie min mortigos aŭ
forsaltos de muregoj.

'1290 ' Mi je via suno ĵuras, ke
fidelos via luno, ; Eĉ se min
delogi volos trio de belegaj
sunoj, ; En abismon mi min
ĵetos, tiam preĝu, ho, karulo, ;
Ke flugiloj la animon levu al
ĉiela lumo.

'1291 ' Preĝu al la alta dio,
liberigi min de vanto, ;
Liberigi de aero, tero, fajro kaj
de akvo*, ; Donu li al mi
flugilojn, por ekvidi la
kreanton, ; Tage, nokte min
ĝojigos lumo de la sunbrilado.
.....

'1292 ' Sen vi suno ne
lumigas, estas vi parteto ĝia, ;
Ja kun ĝi vi unuiĝos en stelaro
brilradia, ; Kaj ekvidos vi min
tie, vi prilumos koron mian, ;
Se amara estis vivo, dolĉa estu
morto tia.

'1293 ' Mi ne timas jam la
morton, ĉar al vi animon fidas,
; Via am' en koro mia kaj ĝi
restos ĉi kaŝita, ; Rememoroj
pri disiĝo la korvundon
venenigas, ; Sed ne ploru,
klara mia, ke la vivon mi
reziĝnas.

'1294 ' Vi rapidu al Hindio –
mia patro serĉas helpon, ;
Malamikoj lin ĉirkaŭas kaj
sieĝas la kastelon, ; Vi
konsolu maljunulon, faciligu
la suferon, ; Kiu lin pro mi
turmentas, ne forgesu la
elpelon.

'1295 ' Jam sufiĉas miaj
plendoj pri la sorto kaj angoro,
; Ĉiam vero eldirita venas al
alia koro, ; Mi por vi ĉi tie
mortas, kaj pri mi ekgrakos
korvo, ; Sed dum vivas mi, ne
ĉesas pri amato mia ploro.

'1296 ' Jen la signo – eta peco detranĉita de la basko ; De konata pelerino – ĝi farita el atlaso, ; Vi konservu la peceton – pruvon de esperfrakaso; Nian amon ne favoris nek ĉielo, nek la astro".

'1297 La letero estis preta. Kiel sperta tajlorino ; Pecon de la pelerino ŝi fortranĉis per tondilo; Nigraj longaj haroj kovris ŝultrojn de la belulino ; Ekodoris kvazaŭ poplo svelta aŭ korak-flugilo.

'1298 Nevideble flugis sklavo al la bela Gulanŝaro, ; Kaj denove negro vidis la patronojn, samlandanojn. ; Avtandil' kaj Fatma dankis la kuraĝan nigran sklavon, ; Gloris dion – bonfaranton kaj esprimis grandan ravon.

'1299 Avtandil' al Fatma diris: "Bona estas la aŭguro, ; Mi ŝuldanto via estas, donas mi la sanktan ĵuron; Mi necese devas iri alkonduki proksimulon, ; Ni komence ekbatalos, poste prenos kadĵan urbon".

'1300 Fatma diris: "Ho, leono, el fajrero flamo iĝas; Mian koron lum' forlasas, tial tago krepuskiĝas, ; Sed pri mi ne zorgu – iru, kie via frato migras, ; Se revenas kadĵoj hejmen, sciu, lukto malfacilas".

'1301 Avtandil' alvokis sklavojn, kiujn de Pridon' ricevis, ; Diris: "Estis ni mortintoj, nun denove resurektis, ; Ĉar ekaŭdis ni novaĵojn, kiujn longe ni atendis; Malamiko ĝemos, kiel li antaŭe ploris, ĝemis.

'1302 ' Nun revenu kaj raportu al Pridon' pri antaŭgardo; Mi ne povas lin ekvidi, mi rapidas al la frato. ; Diru, ke Pridon' fidela sin preparu por invado, ; Mi al vi donacos ĉion, kion prenis de piratoj.

'1303 ' Granda estas mia ŝuldo por la helpo, gardo, risko; Mian dankon mi esprimos, kiam vian reĝon vidos. ; Nun trezoron de piratoj inter vi mi disdividos. ; Pli ne povas mi donaci, sed ne kaŭzas monavido.

'1304 ' Mi ne estas en la
hejmo, do ne povas vin riĉigi".
; Jen aldonis li la ŝipon, kiun
tiam almilitis, ; Poste li
ordonis preni la trezoron kaj
reiri, ; Kaj transdoni la leteron
al la reĝo komisiis.

,& La letero de Avtandil' al Pridon':

'1305 Skribis li: "Vi alta reĝo,
estas plena de feliĉo, ; Vi,
leono kaj la suno, sunradia vi
tagiĝo, ; Sangon de la
malamiko verŝas ĉiam sen
laciĝo. ; Certe, vi memoras
bone fraton kaj interfratiĝon.
.....

'1306 ' Mi ĉi tie spertis
multajn aventurojn kaj la
plagojn, ; Sed nuntempe por
mi lumas la feliĉaj, helaj tagoj,
; Spurojn de Nestan' ni trovis
– ŝi okazis inter kadĵoj;
Revivigas ŝi leonon kaj
ĉesigos lian vagon.

'1307 ' Kadĵoj kaptis tiun
sunon, tenas kiel kaptiton;
En la urbon ni penetros kaj
batalos ĝis la fino. ; De
narcisoj gutas pluvo kaj
malsekas roz' – viktimo; Nun
feliĉe en vojaĝo estas kadĵoj
kun reĝino.

'1308 ' Ĝojas mi kaj
trankviliĝis, jam ne fluas niaj
larmoj, ; Kie estas vi kaj frato,
ja facilas ĉiuj agoj, ; Nia plano
klara estas –ni forprenos ŝin
de kadĵoj; Ne nur kadĵojn –
rokojn rompos viaj glavoj kaj
ponardoj.

'1309 ' Min pardonu, ne
vizitos mi vin, mian
proksimulon, ; Sed ni baldaŭ
estos kune, ĉar kastel' enhavas
lunon, ; Ni revidos nin kaj
ĝojos, la venkintoj, feliĉuloj;
Nun ni helpu nian fraton – tia
estos viv-postulo.

'1310 ' Dankas mi pro bona
gardo, sklavoĵ montris
heroismon, ; Ili servis tre
fidele sur la maroj kaj
abismoj; Ja Pridon' edukis ilin,
la kuraĝa pafarkisto; "Ĉiu
naskas sin similan" – estas
saĝa aforismo".

'1311 Li, fininte la leteron, ĝin
kunrulis, ĉirkaŭligis, ; Al la
sklavoĵ forirontaj la rulaĵon
enmanigis, ; Al Pridon' rakonti
ĉion, kio estis, li instigis;
Meze de pordeg' purpura
blankaj perloj ĉarme brilis.

'1312 Kavalir' facile trovis por
vojaĝo grandan ŝipon. ; Kun
vizaĝo de plenlumo nun
navigis Avtandilo. ; Malfacile
estis lasi Fatman – bonan
amikinon, ; La restintoj ploris
multe, Fatma – kiel la vidvino.
.....

'1313 Fatma kaj Usen',
servantoj – ĉiuj dum foriro
larmis, ; Ili diris: "Sunradia,
kion do kun ni vi faris! ; Kial
al disiĝo longa kaj obskur' vi
nin kondamnis, ; Kial nin al
tombo pelas, kio ĉi al vi ne
plaĉis?"

**,& Forveturo de
Avtandil' el Gulanŝaro
kaj renkontiĝo kun
Tariel':**

'1314 Avtandil' per ŝip' veturis
maltrankvilan, salan maron, ;
Poste trotis sur ĉevalo, sole,
sen kunsekvantaro, ; Li al
Tariel' rakontos pri sukceso
kaj bonfaro; Nun rapidis al la
frato li kun atenditaj brakoj.
.....

'1315 La somero komenciĝis
kaj verdaĵo ĉirkaŭkreskis, ;
Signo de la rendevuo la florad'
de rozoj estis, ; Al stelar' de
Saratano* suno tre proksime
venis; La aromon de la floroj
Avtandil' volonte sentis.

'1316 La ĉielo el la nuboj ŝutis
kristalvitran roson, ; Kisis li la
rozpetalojn – lipoj mem ja
estis rozoj; Li parolis: "La
rigardo ĝuas vin, belegaj
floroj, ; Mi anstataŭ ŝi
plezuras, kaj mi sentas la
favoron".

'1317 Intertempe li ekploris,
larmojn viŝis per la fingroj, ;
Li memoris Tarielon, sian
proksimulon, hindon, ; Sur
senvojaj kampoj havis li
danĝerajn renkontiĝojn, ;
Kiam vidis en arbustoj,
murdis li leonon, tigron.

'1318 Jen kavernoj inter rokoj,
kie vivis la amiko, ; Rajdis
kun malpacienco, diris kiel
fanatiko: ; "Nur ke mi lin
trovu hejme kaj okazu
interligo, ; Se ne trovos lin mi
tie, vana estos la taktiko.

'1319 ' Li sendube ja ne amas
longe sidi ĉi sen faro, ; Do
verŝajne kiel besto li daŭrigas
sian vagon. ; Mi lin serĉos en
densejo, ĉe rivero inter kanoj".
; Kaj direktis li ĉevalon al
arbaro, verdaj kampoj.

'1320 Gaje kantis la rajdanto,
trote kuris la ĉevalo, ; Tarielon
li vokadis, eĥon donis verda
valo, ; Kaj la suno lin salutis,
verde brilis la arbaro; Fine li
ekvidis hindon kun la glavo en
la mano.

'1321 Sango gutis de armilo –
ĵus leonon li mortigis; Staris
Tariel' kaj fine Avtandilon li
ekvidis. ; La arbaro lin
alvokis, ĉirkaŭpreni lin
deziris; Hindo saltis super
ŝtonoj, al amiko li rapidis.

'1322 Tariel' forĵetis glavon,
gaje ridis la okuloj; De ĉevalo
saltis tiu, ĉirkaŭprenis la
karulon, ; Interkisis ili forte,
kavaliroj – proksimuloj, ; Kaj
sukere dolĉaj rozoj unuiĝis ĉe
kunuloj.

'1323 Tariel' de ĝojo ploris,
flustris li kortuŝajn vortojn;
Sangaj larmoj do purpuris
okulharojn kaj la brovojn. ;
Kaj senĉesa font' akvumis al
cipreso sveltan torson. ; "Mi
vin vidas – la suferon
anstataŭas granda ĝojo".

'1324 Ploras Tariel', sed staras
la alia kun rideto, ; La koraloj
malfermiĝis kaj ekbrilis fulme
dentoj; Li parolas: "La novaĵoj
bonaj indas la atenton; Kaj
denove floras rozo, kaj ĝi plu
neniam velkos".

'1325 Tariel' respondis:
"Frato, la feliĉon vi alportas, ;
Ĉar reveno via ege min
ĝojigas kaj konsolas; La alian
kuracilon dio doni jam ne
povas; Perdiĝinton en la
mondo ja neniam oni trovas".
.....

'1326 Avtandil' rimarkis bone,
ke ne kredas lin la frato, ; Li
ne povis plu silenti – ĝojo
strebas al la hasto, ; Do li
montris la peceton, kiun tondis
ŝi da basko; Tariel' ĝin tuj
ekkonis, sen la peno,
embaraso.

'1327 Li leteron ŝian kaptis kaj
fariĝis frenezulo, ; Al la lipoj
ĝin alpremis, ĉio dronis en
nebulo, ; La animo jam foriris,
plu ne vidis la okuloj; Nek
Kais, nek Salamano* ne
eltenus la torturon.

'1328 Avtandil' rigardis fraton,
kiu falis sur la teron; Li
alsaltis al sveninto, volis
okazigi helpon, ; Sed klopodoj
estis vanaj – tro efikis ĝojo
cerbon, ; Viv' de Tariel'
transiris al peceto kaj letero.
.....

'1329 Avtandil' komencis plori
pri svenema kamarado, ; Li
komencis de la kapo ŝiri
korvonigrajn harojn, ;
Rubenlipojn rompis hindo per
martelo – sia mano; Sangajn
larmojn laŭ koloro mi
komparus kun koraloj.

'1330 Li gratvundis la
vizaĝon, sango fluis de la
vangoj: ; "Nur stultulo povis
fari tian senpripensan agon;
Kial sur grandegan fajron mi
subite verŝis akvon? ; La
ĝojeg' neatendita frapas koron
kiel plago.

'1331 ' Nur malgloro min
atendas – mi mortigis mian
fraton, ; Kaj ne eblas
senkulpiĝo, mi ne trovos la
kompaton; Frivolulo nur
difektas – ĉiam versa tiu fakto:
; Malaprobas ni lantecon, sed
pli bonas ĝi ol hasto".

'1332 Taniel' senspire kuŝis,
kvazaŭ estis bruligita;
Avtandil' forkuris serĉi akvon,
estus ĝi utila; Akvo mankis, li
alportis sangon de leon'
mortinta, ; Kaj per ĝi ŝprucigis
bruston – ago estis admirinda.
.....

'1333 Sango de leono gutis sur
la bruston de fortulo, ; Taniel'
jen ekstremetis, malfermiĝis la
okuloj, ; Kun la peno li
sidiĝis, jam foriĝis la nebuloj,
; Lazuriĝis lunradio, ĉar
prilumis ĝin la suno.

'1334 Rozpetaloj vintre velkas
kaj forfalas tute floroj, ; Kaj
somere roz' forvelkas – pro
sekeco perdas formojn, ;
Tamen trilas najtingaloj, kiam
fine venas nokto; Vund'
doloras dum somero kiel dum
decembraĵoj frostoj.

'1335 Same estas malfacile de
la koro scii sorton; En la ĝojo,
en la plago ne haltigas ĝin
volforto. ; Tiu mondo ĉiam
vundas ĝin kaj ankaŭ homan
korpon; Kiu kun si
malamikas, tiu fidu al la
mondo.

'1336 Kaj denove la leteron
legis li de sia suno, ; Sed la
vortoj de l'letero faris lin nur
frenozulo; Larmoj nebuligis
mondon, krepuskigis tagan
lumon. ; Fine Avtandil'
ekstaris kaj ĉesigis
larmofluon.

'1337 Li severe diris: "Frato,
mi vin tute ne komprenas;
Kial plori? De hodiaŭ nur
ridet' al ni konvenas. ; Tuj
ekstaru kaj ni iru, kie suno
malliberas; Mi vin baldaŭ
alkondukos, kie via koro
strebas.

'1338 ' Ni pripensu, primeditu
ĉion funde kun singardo, ;
Poste ni surĉevaliĝu, rajdu ni
al Kadĵolando. ; Gvidu saĝo
kaj kuraĝo, falu malamikaj
glavoj; Ni revenos kun la
venko, tie restos nur
kadavroj".

'1339 Tiam Tariel' komencis
demandadi pri aferoj, ; Li ne
svenis plu kaj estis ekster
morto kaj danĝero, ; La vizaĝo
reakiris la koloron de rubeno;
Ja ne ĉiun homon benas la
ĉielo kaj la tero.

'1340 Kun la frato li parolis,
dankis lin per koraj vortoj: ;
"Kiel povus mi esprimi dece
al vi la favoron? ; Por sekiĝo
pretaj plantoj estis vi freŝiga
fonto, ; Vi haltigis larmojn
miajn per vivdona via forto.
.....

'1341 ' Faris vi por mi
komplezon, rekompencos al vi
dio, ; Por bonfaro pagos
bonon kaj redonos al vi ĉion".
; Kaj sidante sur ĉevaloj ili
gaje kantis ion; Nun Asmat'
tre feliĉiĝis ekvidinte
kavalirojn.

'1342 Ĉe la faŭko de l'kaverno
jen Asmat' atendis sola; Ŝi
ekkonis Tarielon, vidis
Avtandilon ĝojan, ; La
rajdantoj bele kantis, kiel
birdoj dolĉevoĉaj, ; Kaj
Asmat' ekstaris urĝe, la vidaĵo
ŝajnis songa.

'1343 Ŝi antaŭe ĉiam vidis nur
plorantan sian fraton, ; Nun ŝi
miris, ĉar ekvidis la surprizan
rezultaton, ; Ŝi eksaltis, ĉar
ekvidis lin kun gaja kamarado,
; Ŝi ne sciis, kial ĝojis ŝia frato
kaj zorgato.

'1344 Kavaliroj ekridetis,
montris dentojn de eburo: ;
"Ho, Asmat', post longa vago
trovis sunon, mi miĝnuro; Dio
estas niaflanke, kaj finiĝos
jam torturo, ; Estingiĝos nia
flamo, gaja estos la futuro".
.....

'1345 Avtandil' deĉevaliĝis,
enbrakigis la fratinojn, ; Ŝi la
fraton multe kisis, prenis lian
tranĉarmilon, ; "Mi sen vi
ploregis multe, ĝojas mi,
vidante finon; Al mi diru la
novaĵojn, kiel fartas
virgulino?"

'1346 Avtandil' al ŝi transdonis la leteron de l'virino, ; Estis iam ŝi la luno, nuna kadĵa fianĉino, ; Diris li: "Rigardu bone – jen ni havas ŝian signon; Proksimiĝas suno nia kaj eterna lumigilo".

'1347 Tre facile ŝi rekonis de Nestan' skribmanieron, ; Kaj ekstremis, ne komprenis la enhavon de l'letero, ; Stranga sento ŝin ekkaptis, ŝi ne povis kredi veron, ; Diris: "Ĉu feliĉon tian al mi donos efemero?"

'1348 Avtandil' al ŝi respondis: "Tio veras, kara mia, ; La sufero jam foriĝas, estos ĝojo vere nia, ; Suno al ni proksimiĝis, por ni lumas brilo ĝia; La malbonon venkas bono, ĉar esencon havas tian".

'1349 Hinda reĝo ion gajan diris al Asmat' – fratino, ; Ili forte enbrakiĝis kaj la ĝoj' ne havis finon; Gutis roso diafana sur la rozon, kristalvitron; Ne forlasos dio homon, se nur hom' komprenas tion.

'1350 "Li por ni elektis bonon", - ĉiu plejaltulon gloris. ; "Nun mi vidas – vi do pravus, kiam ambaŭ min konsolis"; Al amikoj tion gaje hinda reĝo nun parolis. ; Ili iris en kavernon kaj Asmat' manĝeti donis.

'1351 Poste Tariel' rakontis historion pri devejo*. ; "Vi ne scias, ke de ili mi forprenis la kavernon. ; Mi la Devojn neniigis, kiuj havis trezorejojn. ; Ĝis hodiaŭ ne malfermis mi iliajn ferajn kestojn.

'1352 ' Mi suferis, do ne volis, ne bezonis mi trezoron, ; Nun ni iru al la kestoj, eble trovos tie oron". ; Avtandil' konsentis iri kaj Asmat' esprimis volon; En profundo de kaverno ili rompis kvardek pordojn.

'1353 Trovis ili la trezoron: estis oro kaj juveloj; Vidis ili diamantojn, kiuj brilis kiel steloj, ; Estis perloj tiel grandaj, kiel ovoĵ de anseroj; Kiu povis trakalkuli la amason de rubenoj?

'1354 Kvardek ĉambroj estis plenaj de la kofroj kaj ferkesto, ; Plenis ĉambro de armiloj, taŭgaj por militaferoj, ; Glavoj, lancoj tie kuŝis, ŝildoj kaj kiraskompletoj, ; Tamen unu kesto staris ĉi fermita kun sigelo.

'1355 Kaj surskribo diris jenon: "Ĉi troviĝas sorĉkiraso, ; Basraj* glavoj, kiuj hakas diamanton kvazau vakson; Ĉio estos por milito inter Devoj kaj la kadĵoj. ; Kiu prenos ĝin pli frue, tiu reĝmortigon faros".

'1356 Geamikoj senprokraste jen malfermis feran kofron, ; Tie kuŝis bonkvalita armilar' por tri personoj, ; Glavoj, lancoj kaj ponardoj, ĉio, por atingi gloron, ; Sagoj, ŝildoj kaj pafarkoj por kuraĝaj bravaj homoj.

'1357 Ĉiu prenis la armilon, kaj atente ĝin esploris, ; Fortaj estis la kiraso, glavo feron tranĉi povis, ; Kavaliroj tre kontentaj ĉion en bonstato trovis; Por batalo kontraŭ kadĵoj la trovaĵo altvaloris.

'1358 Ili diris: "Jen la signo por la venko kaj sukceso, ; Al ni dio ekrigardis kun favoro, bonkoreco". ; La armilon ili prenis, ne necesis la permeso; Por Pridon' donacon havis – tion diktis amikeco.

'1359 Do kunprenis ili oron, altvalorajn diamantojn, ; Ĉiujn kvardek trezorejojn sursigelis posedantoj, ; Avtandil' kuraĝe diris: " Ne demetos mi la glavon. ; Nokte ni ĉi tie restos, havos morgaŭ forvojaĝon".

**,& Alveturo de Avtandil'
kaj Tariel' al Nuradin-
Pridon':**

'1360 Ili kun Asmat' leviĝis
kaj forrajdis frumatene; Sur la
dorso de ĉevalo devis sidi ŝi
laŭcele, ; Poste la ĉevalon
trovis por la oro rekompence;
Avtandil' gvidanto estis, sciis
vojon dekomence.

'1361 Jen survoje kavaliroj
vidis grandan ĉevalaron, ; Al
Pridon' – ilia frato apartenis
tiu aro; Tariel' proponon
donis: "Ni forpelu la ĉevalojn;
Ŝtelos ni ne serioze, tio estos
ŝerca faro.

'1362 ' Pri forpelo de ĉevaloj
tre rapide li ekscios, ;
Ĉevalgregon reakiri per milito
li decidis, ; Sed anstataŭ la
rabistoj li amikojn ĉi ekvidos;
Gaja ŝerco ĉiam bonas kaj
Pridon' kontenta ridos".

'1363 La plej bonajn el ĉevaloj
lerte kaptis la amikoj; Tre
ekmiris kaj al ili laŭte kriis la
paŝtistoj; "Kial vi fiagon faras,
vi ja ŝajnas kavaliroj;
Posedanto estas reĝo, punos
vian li deziron".

'1364 Tiam ili al paŝistoj jen
direktis siajn lancojn, ; Tiaj
kuris kaj kriegis: "Helpon,
helpon!" kun grimaco, ;
Malfeliĉaj kun timego kuris
rekte al palaco, ; Al Pridon'
rakontis ĉion pri la ŝtelo kaj
minacoj.

'1365 Kaj Pridon' armilon
kaptis, militistojn siajn vokis, ;
Ĉiuj kune senprokraste al
kamparo forgalopis; Tiuj
sunoj, kiuj vintre de malvarmo
ne frostmortis, ; Nun mallevis
vizierojn kaj neniuj ilin konis.
.....

'1366 Tariel' rekonis reĝon:
jen li rajdas sen invito, ; Li
deprenis kaskon, ridis,
ekparolis al "Venkito": ;
"Kion tio ĉi signifas? ĉu
malplaĉas la vizito, ; Ke
alrajdis vi renkonte tute preta
al milito?"

'1367 De ĉeval' Pridon'
desaltis, riverencis al amikoj, ;
Ĉirkaŭprenis ilin forte, multe
kisis kavalirojn, ; Kaj levinte
manojn supren, li dankema
gloris dion; Lin rekonis
didebulojn kaj salutis kun la
krioj.

'1368 Kaj Pridon' demandis:
"Kial nur hodiaŭ vi alvenis? ;
Mi delonge vin atendis, nun
mi pretas al vi servi". ; Ŝajnis
luno kaj du sunoj super
horizont' sin levis, ; Poste ĉiuj
tri beluloj al la urbo sin
direktis.

'1369 En palacon sian belan
alkondukis ilin Pridon', ; Apud
si sidigis gastojn, fratiĝulon –
Avtandilon, ; Sur velura seĝo
sidis Tariel' – la turmentito; Ili
al Pridon' donacis feran
kaskon, glavon, ŝildon.

'1370 Kaj aldiris ili: "Kune ni
ne havas pli da oro, ; Tamen
multe da trezoroj tenas en alia
loko". ; Ĝis la ter' Pridon'
kliniĝis, dankis per afablaj
vortoj: ; "La donaco via ĉiam
plej valoras por la koro".

'1371 Kaj Pridon' – gastema
donis la eblecon por ripozi, ;
Disponigis la banejon, kie
rozoj bonodoris; Belajn
altvalorajn vestojn al amikoj li
alportis, ; Orkalikon da juveloj
kaj da perloj li aldonis.

'1372 Poste li parolis: "Eble vi
min trovos ne gastema, ; Vi ne
tedis al mi, gastoj, ĉar vi estas
ĉiam kara. ; Sed al Kadĵolando
vojo estas longa kaj ne glata;
Se plifruos kadĵaj trupoj, finon
havos ni amaran.

'1373 ' Multajn trupojn ni ne
prenu, tricent homoj do
sufiĉos, ; Se plej bravaj plej
kuraĝaj militistoj kune iros. ;
En batalo kontraŭ kadĵoj ni la
glavojn utiligos, ; Kaj rapide
ĉarmulinon jam liberan ni
ekvidos.

'1374 ' Mi jam estis ĉe la
kadĵoj – alte staras la kastelo, ;
Kaj altigas ĉirkaŭ rokoj, por
surgrimpo mankas eblo; Kun
batal' ni ne eniros, nur sekrete
ni penetros; Grandan trupon ja
ne eblas trakonduki tra
tunelo".

'1375 Kaj konsentis la amikoj,
preta estis la decido, ; Sed
Asmaton ili lasis, ŝi ricevis
orelringojn; Tricent homojn ili
prenis, ĉiuj tenis ĉevalbridojn,
; Do atingos ili celon kaj
plenumos la deziron.

'1376 Ĉiuj tri kun militistoj
transnavigis vastan maron, ;
Ĉar Pridon' la vojon sciis,
tage-nokte daŭris rajdo; Fine
la gvidanto diris: "Sciu, jam
proksimas kadĵoj; Por ke ili ne
rimarku, nokte estos la
vojaĝo".

'1377 Kun Pridon' konsentis
ĉiu, sciis leĝojn de kverelo, ;
Nokte ili haste rajdis, ĝis
ekruĝis la ĉielo; Fine, jen
vidiĝis urbo kaj gardistoj ĉe
kastelo, ; Bruan kaj milvoĉan
eĥon respegulis citadelo.

'1378 La eniron kadĵoj gardis
kaj da ili estis miloj; Nun
leonoj urbon vidis nur en pala
luna brilo, ; Diris ili: "Tre
necesas trovi bonan strategion,
; Cento povas milon venki, se
militan havas scion".

,& Militkonsilo de Pridon':

'1379 Saĝa reĝ' Pridon'
komencis kaj konsilis al
amikoj: ; "Por militi kun la
urbo devas uzi ni logikon, ; Ni
ne povas rekte agi –
supernombras malamiko, ; Se
pordegon kadĵoj fermos, por
ni estos la tragiko.

'1380 ' Iam en la patrolando
gaja estis mi infano; Kiel
knabo diligenta, mi ellernis
multajn agojn: ; Sur ŝnurego
kuris lerte, faris tre danĝerajn
saltojn; Min vidante tion fari
volis ĉiu samlandano.

'1381 ' Kiu povas bone ĵeti
longan lazon, kaptoŝnuron, ;
Tiu devas ĝin alkroĉi je
krenel' de kastelmuro; Mi
trakuros sur la ŝnuro kaj
atingos kastelturon, ; Poste
scios mi tre bone, kiel fari la
teruron.

'1382 ' Ŝildon, glavon mi
kunprenos kaj atingos
citadelon, ; Poste mi desaltos
rekte en la mezon de kastelo, ;
Neniigos mi gardistojn kaj
malfermos la pordegon, ; Vi
rapidu, kamaradoj, kaj eniru
en tunelon".

**,& Militkonsilo de
Avtandil':**

'1383 Avtandil' respondis:
"Kara, ni ne devas vin riproĉi,
; Volas vi per tigraj ungoj
malamikon superforti; Ne
akceptas ni konsilon, ĉar ĝi
nin eĉ povas trompi; Aŭdu –
densas la gardistoj, ne intencas
ili dormi.

'1384 ' Pensas mi, ke tre
malhelpas la tintado de
armaĵo, ; Vin rimarkos kaj
fortranĉos la ŝnuregon fiaj
kadĵoj; Vi pereos en abismo,
kaj ne helpas la kuraĝo; Por
atingi nian celon, do necesas
la ruzaĵo.

'1385 ' Devas vi vin kaŝi bone
ĉi en nevidebla loko; La
gardistoj ja ne tuŝas simplan
vojaĝantan homon, ; Mi
transvestos min konvene kiel
de komerc' persono, ; La
kirasojn kaj armilojn mia mul'
surdorse portos.

'1386 ' Se ni tri ekiros kune,
tiam nin rimarkos kadĵoj;
Vestŝanĝita komercisto
trompos per la eksteriĝo, ; Ni
surmetos la kirasojn tie en
interna kaŝo, ; Malamikon mi
frakastos, proksimigos la
finaĵon.

'1387 ' Mi interne murdos ilin,
vi ekstere faru tion, ; La
pordegon vi ataku, estu vi
sovaĝaj tigroj; Mi disrompos
la serurojn kaj malfermos la
eniron; Tia estas mia plano,
tian donas mi konsilon".

,& Militkonsilo de Taniel':

'1388 Diris Taniel' al fratoj:
"Mi vin bone ne komprenas, ;
Viaj vortoj kaj konsiloj al la
kavaliroj decas; Scias mi,
batalon ardan kaj la venkon vi
esperas; Tre agrable kun vi
resti, ĉar vi vian vorton tenas.
.....

'1389 ' Sed aŭskultu, fratoj
miaj, kion volas mi aldiri, ; Se
Nestan' ekaŭdus bruon, ŝi
ekvolos kaŭzon scii, ; Vi
batalos kiel tigroj sed ŝi min
ne povos vidi, ; Honto kovros
nomon mian, ŝi komencos
malestimi.

'1390 ' Mi preferas la batalon
gvidi laŭ sekvanta plano: ; Ni
po cent' da homoj prenos,
kiam komenciĝos tago, ; Kiel
vento sur ĉevaloj ni atakos de
tri flankoj; Kadĵoj iros nin
renkonti kaj ekbolos la batalo.
.....

'1391 ' Ni impete ekatakos
ilin, de pordeg' forpelos ; Du
el ni ekstere restos, tria tra
tunel' penetros, ; Tie li kaj liaj
homoj la kastelon ekposedos ;
Prenu ni armilojn niajn kaj
necese tie venkos".

'1392 Nun Pridon' parolis
jene: "Mi komprenis vian
planon; Iam mi al vi donacis
plej rapidan el ĉevaloj, ; Mi ne
sciis pri batalo kontraŭ kadĵoj
– la diabloj, ; Ĉar alie mi ne
estus donacinta animalon".

'1393 Kompreneble, li nur
ŝercis kaj ridetis la amikoj, ;
Ĉar komprenas saĝaj homoj
bonan ridon, gajan spriton;
Bonhumoro ĉiam helpas,
plibeligas kavaliron. ; Ili saltis
de ĉevaloj por kontroli la
armilojn.

'1394 Intertempe kavaliroj sin
preparis por batalo, ; Kaj
konkludis: "La plej bonan
Taniel' proponis planon". ; Ili
tracent kuraĝulojn disdividis
en tri partojn, ; Poste ĉiuj
enseliĝis kaj surmetis siajn
kaskojn.

**,& Konkero de Kadĵa
kastelo kaj liberigo de
Nestan-Dareĝan':**

'1395 Tri kuraĝaj kavaliroj
estis helaj kiel sunoj, ; Sep
planedoj vojon montris,
malavaris sian lumon; Sur
ĉevalo nigra sidis Tariel' kun
la kunuloj; Kaj minacis al la
kadĵoj la rigardo de okuloj.

'1396 Kion poste mi rakontos,
tion vidis firmamento;
Furioze frapas pluvo kaj
naskiĝas la torentoj, ; Ili
strebas, furiozas kun la bruo
kaj la vento, ; Kunfluante kun
la maro trankviliĝas poste
sentoj.

'1397 Al Pridon' kaj Avtandilo
ja ridetas la fatalo, ; Sed kun
Tariel' neniu volus lukti en
batalo; Pro la sun' planedoj
palas, ŝajnas luno la vasalo;
Do atentu, aŭskultantoj – ni
priskribos la realon.

'1398 Tri rajdantoj nun elektis
tri pordegojn por konkero, ;
Ilin sekvis tricent homoj, ne
timantaj la danĝeron. ; Ĉiujn
bone kaŝis nokto, arbaretoj kaj
kavernoj; Post tagiĝo
komenciĝis militiro por libero.
.....

'1399 Ili kvazaŭ vojaĝantoj
lante rajdis al kastelo, ; Ĉe
gardistoj ne alvokis ian miron
en mantelo, ; Gardo staris kaj
babilis pri diversaj bagateloj. ;
Nur proksime atakantoj fulme
rajdis al tunelo.

'1400 Surmetinte kaskojn, ili
etatakis, fajfis skurĝoj, ;
Gardon de pordeg' forpuŝis kaj
eniris kuraĝuloj, ; De tri
flankoj tri taĉmentoj
enpenetris en la urbon, ; La
alarmsignalo tie eksonoris el
la burgo.

'1401 Nun la kadĵojn
laŭmerite dia puno fine trafis,
; Kronos* – la koleriĝinta
brilajn sunradiojn kaŝis. ;
Venĝis senkompate fato,
firmamento mem surfalis; Kaj
amasojn da kadavroj atakantoj
ĉie lasis.

'1402 Tariel' terure kriis, ke la
kadĵoj time svenis, ; Li per
glavo la kirasojn hakis, kiel
vakson sekis; Tri pordegoj al
impeto de la atakantoj cedis;
Por konkeri la kastelon fine la
momento venis.

'1403 Avtandil', Pridon'
interne renkontiĝis ĉe kastelo,
; La mortintaj kadĵoj kuŝis,
sanga iĝis la kverelo;
Intervokis ili gaje, jam
proksimis fina celo, ; Sed ne
vidis ili fraton – vane serĉis
Tarielon.

'1404 La amikoj lin ne trovis
kaj ne estis iu spuro, ; Ili al
kastelpordego iris, vidis nur
detruon, ; Kun kirasoj
dishakitaj kuŝis kadĵoj ĉe la
muroj, ; Miloj da kadavroj
aĉaj ne ekvidos plu la sunon.
.....

'1405 Defendintoj de l'kastelo
preskaŭ ĉiuj kuŝis mortaj, ;
Ĝis piedoj dishakitaj per
glavbatoj ege fortaj, ; La
kastelpordego ŝajnis kvazaŭ
post batego tondra; Tariel'
trairis tie – ĉiuj signoj tion
montras.

'1406 Ili pene trovis vojon tra
tunelo sub la tero, ; Vidis
sunon kun la luno, ŝi jam estis
en libero. ; Tariel' forĵetis
kaskon, tenis ŝin en
ĉirkaŭpreno, ; Kol' ĉe kolo,
brust' ĉe brusto alpremiĝis en
la beno.

'1407 Ili pro la ĝojo ploris,
unu la alian kisis, ; Kvazaŭ
kun Muŝtar' Zualo – du
planedoj unuiĝis, ; Rozo
respegulis sunon, kiu sur ĉielo
brilis; Vivo estis tre amara,
nun feliĉa ĝi fariĝis.

'1408 Do senfinaj estis kisoj
kaj ne ĉesis enbrakigoj, ;
Rozpetaloj kungluiĝis,
karesemaj estis cignoj;
Avtandil', Pridon' alvenis – la
amikoj kaj savintoj, ; Kaj
estintan kaptitinon nun salutis
la venkintoj.

'1409 Al kvar homoj sun'
ridetis kaj deziris la feliĉon;
Al savintoj siaj bravaj ŝi
donacis varman kison – ; Tio
estis ja merita kaj sincera
dankesprimo; Ili ambaŭ ŝin
respondis kun ĝojsento kaj
estimo.

'1410 Ili kore nun salutis
Tarielon, la cipreson, ; Lin
gratulis pri la venko kaj ne
ĉesis la gajeco; Ne bedaŭris
kavaliroj longan vojon,
fortostreĉon, ; Al la kadĵoj –
kaproj montris la leonan nun
bravecon.

'1411 Estis tricent atakantoj,
restis nur centsesdek homoj;
Do Pridon' eksentis perdojn
sed ĝojigis venka gloro; Ili
serĉis vivrestintojn kaj
transdonis al la morto; La
venkintoj en kaŝejoj trovis
multe da trezoroj.

'1412 Grandaj estis la trofeoj,
kolektitaj por transporto: ; Tri
mil mulojn kaj kamelojn
ŝarĝis ili per la kofroj; Tie
kuŝis grandaj perloj, oro,
multekostaj ŝtonoj. ; Por
Nestan' dediĉis ili palankenon
kun eskorto.

'1413 Sesdek homoj tie restis
por la gard' de citadelo; Ili
sunon jam kunprenis, portis
ŝin en palankeno, ; Sin direktis
al la bordo, al la mara
suvereno – ; Fatman volis ili
vidi – estis tio sankta devo.
.....

,& Alveturo de Tariel' al la reĝo de la maroj:

'1414 Tariel' al mara reĝo nun
forŝendis kurieron, ; Skribis:
"Via reĝa moŝto, mi konkeris
kadĵajn terojn, ; Mi reprenis
mian sunon, realigis mian
revon; Nun mi volas kiel
patron vidi vin, de l'maroj
reĝon.

'1415 ' Mi konkeris
Kadĵolandon, iĝis ĝia
posedanto, ; Ĉio bona kaj
sukcesa ligas min kun via
lando, ; Fatma savis mian
sunon, estas ĉiu atestanto. ; Mi
ne scias, kiel povus mi esprimi
mian dankon.

'1416 ' Al ni iru, ni rapidas
vidi reĝon de la maroj; Mi
donacas Kadĵolandon, prenu
ĝin kun loĝantaro, ; Plifortigos
vi la limojn de belega
Gulanŝaro: ; Vi renkontu nin
persone, prenu la
kunsekvantaron.

'1417 ' Vi transdonu la saluton
al Usen', al la edzino, ; Fatma
estos tre feliĉa vidi ĉarman
zorgatinon; Ĝis hodiaŭ ni ŝin
konas kiel mian helpantaron, ;
Ĝis frenezo ege amis ŝi
Nestan', la kaptitaron".

'1418 Kiam reĝo la leteron
prenis de la kuriero, ; Li atente
ĝin tralegis kaj komprenis la
misteron, ; Estis reĝo de la
maroj tre kontenta – trovis
veron: ; Li postulis la ĉevalon
kaj sidiĝis en la selon.

'1419 Li decidis por fianĉo tie
fari edziĝfeston, ; Do
kunprenis valoraĵojn, grandan
kvanton da giŝero; Gaja Fatma
rajdis kune – ŝi revidos
ĉarman belon; Tagojn dek
vojaĝo daŭris, ĝis atingis ili
celon.

'1420 Tri rajdantoj alrekonte
rajdis al la suvereno; Li salutis
ilin kore, kisis kun estima
sento, ; Tarielon li laŭdegis,
tie diris komplimentojn. ;
Ekvidinte ŝin, la reĝo ĝuis
brilon kaj belecon.

'1421 Kiam Fatma ŝin denove
vidis sana kaj libera, ; Kisis ŝi
piedojn, manojn, la vizaĝon
lumoplenan, ; Diris: "Dio, mi
vin gloras, ja revenas tago
hela; La malbono malaperas,
ĉar ĝi estas efemera".

'1422 Kaj Nestan' ŝin
ĉirkaŭprenis, kvazaŭ estus ŝi
patrino: ; "Dio jen kompatis
koron subpremitan kaj
animon; Nun mi plenas kiel
luno kaj ne sentas plu la
timon, ; Sun' radias sur la
rozon, estas mi feliĉulino".

'1423 Reĝo prenis la pokalon
kaj li benis la miĝnurojn, ; La
edziĝfesteno granda unuigis
feliĉulojn, ; Por la konkerita
lando fluis de donacoj pluvo, ;
Sonoretis ormoneroj sub
piedoj de kunuloj.

'1424 Amasiĝis tie silkoj, la
veluroj kaj atlasoj, ;
Ornamaĵoj kun juveloj,
gulanŝaraj valoraĵoj; Tariel' ĉi
prenis kronon, ĝin ornamis
diamantoj; Trono estis el la
oro kiel rara antikvaĵo.

'1425 Reĝo al Nestan'
prezentis veston kun belega
zono, ; Superŝutis ĝin la
mastroj per rubenoj,
juvelŝtonoj; Kavalir' kaj la
virino nun sidiĝis sur la
tronojn, ; Kaj vidantoj
freneziĝis, ne detenis ili ĝojon.
.....

'1426 Reĝo donis la donacojn al Pridon' kaj Avtandilo, ; Ili po ĉeval' ricevis kun valoraj seloj, bridoj, ; Ankaŭ vestojn li donacis kun agrablaj kolorbriloj; Riverencis ili, diris: "Nia dank' ne havas limojn".

'1427 Tariel' solene dankis grandan reĝon de la maroj; "Mi feliĉas, ĉar ekvidas mi vin kaj la karan paron, ; Due, nin vi supersutis per favoro, juvelaroj. ; Certe, nia renkontiĝo estis tre bonega faro".

'1428 Reĝ' de maroj al li diris: "Mem vi estas reĝ' – leono, ; De proksime vi vivagas, dum disiĝo kaŭzas morton; Mi ne povis vin sufiĉe rekompenci por la bono; Kion faros post disiĝo sopiranta mia koro?"

'1429 Tariel' al Fatma diris: "Estas mia vi fratino, ; Ŝuldon grandan al vi pagi, havas sanktan mi deziron, ; Prenu do trezoron tutan, kiun donis militiro, ; Tamen restas mi ŝuldanto, ĉar por mi vi savis vivon".

'1430 Li denove dankas, tamen Fatma nur mallevis kapon: ; "Ĉi rakonto en la koro ekbruligas grandan flamon, ; Sed se vi min jam forlasas, pligrandiĝas mia plago; KuNestan'te mi – feliĉa kaj sen vi amaras tago".

'1431 Al la reĝ' de Gulanŝaro diris tri ĉielaj astroj, ; Kaj kristale brilis dentoj, lipoj ŝajnis rozpetaloj: ; "Ĝojas ni, sed mankas tempo, vane sonas la cimbaloj, ; Forpermesu nin, ni petas, sidas ni jam sur ĉevaloj.

'1432 ' Granda reĝo, nia patro kaj fidela bonfaranto, ; Ni bezonas grandan ŝipon por atingi nian landon". ; Reĝo diris: "Ĉion faros mi por miaj karaj gastoj, ; Se ne havas vi la tempon, povas iri sen prokrasto".

'1433 Ĉe marbordo en haveno reĝo donis bonan ŝipon, ; Ĉiu sentis, ke alvenis fino de intervidiĝo, ; Tariel' kaj fratoj liaj ŝiris harojn pro disiĝo, ; Fatma ploris, ŝiaj larmoj kaŭzis maran pligrandiĝon.

'1434 Jen sur mar' navigis
fratoj, rememoris pasintecon ;
Kaj ripetis siajn ĵurojn pri
eterna amikeco; Tage kantis
feliĉuloj, plibeligis ilin ŝercoj,
; Kaj radiojn de la lipoj
respegulis rafineco.

'1435 Al Asmat' rememorinte
ili sendis kurieron, ; Kaj
rakontis pri batalo kaj pri
venko en letero: ; "Suno vojas
sur ĉielo, al mi venos kun
fiero, ; Ni sen ŝi antaŭe frostis,
nun ni sentas primaveron".

'1436 Laŭ la bordo de la maro
sunon portis fratiĝuloj, ; Ŝi en
palankeno sidis, lumon pli ne
ombris nuboj; Kiel bonas
kamaradoj, ŝercis, ridis
feliĉuloj; Fine landon de
Pridono jam ekvidis la okuloj.
.....

'1437 Alveninte, nobelaro
volis vidi karajn gastojn; Kaj
Asmat' ĉeestis gaja, ŝi atendis
sian astron, ; Enbrakigis ŝi
Nestanon – ne disigus ilin
fato; Nun Asmat' feliĉa estis
ŝin ekvidi en bonstato.

'1438 Kaj Nestan' vizaĝon ŝian
kovris per varmegaj kisoj, ;
Diris: "Vi pro mi suferis, nun
de plago venis fino, ; Mi
denove povas ĝoji, ne avaras
al mi dio, ; Tamen kiel mi
repagos vin – sindonan
amikinon?"

'1439 Asmat diris: "Glor' al
dio, ke mi vidas freŝan rozon.
Ĝojas mi, ke la racio venkas
homan furiozon; Kiam mi vin
vidas gaja, tuj forgesas aĉan
prozon". ; Amo inter reĝ' kaj
sklavo estas bona do supozo.
.....

'1440 Ilin gloris kaj laŭdegis
kunveninta nobelaro, ; Kriis:
"Dio nin ĝojigis, montris la
ĉiel' kompaton, ; Ĉar ni povis
vin ekvidi kaj estingi nian
flamon; Dio povas resanigi
vundojn, kiujn faras amo".

'1441 Kaj al Tariel' veninte,
didebuloj kisis manon, ; Li
respondis: "Viaj fratoj por ni
perdis siajn kapojn, ; Kaj
atingis ili gloron per senmortaj
siaj agoj, ; En ĉielo trovis
ĝojon kaj meritis vian ravon".
.....

'1442 Sed la mort' de
batalantoj por mi estas
tragedio, ; Kvankam scias mi
tre bone, ke akceptos ilin dio, ;
Kaj ekploris ĉi amare, Tariel'
dirinte tion, ; De narcisoj
blovis vento, roz' suferis de
glacio.

'1443 Kaj kun li ekploris kune
ĉiuj homoj, didebuloj, ;
Memorinte pereintojn, kiuj
estis kuraĝuloj, ; Ili diris:
"Kun la suno vin komparas la
saĝuloj, ; Tial ne konvenas
plori, kiam vidas vin okuloj.
.....

'1444 ' Kiu do meritas vian
grandan ploron kaj suferon? ;
Militist' preferas morti, sed ne
treti vane teron". ; Kaj Pridon'
konsole diris: "Ne necesas nun
ĉagreno, ; Dio sendu al vi
ĝojon, akompanu vin soleno!"
.....

'1445 Ankaŭ Avtandil' eldiris
karajn kondolencajn vortojn;
Ili petis lin ne plori: "Militist'
ne timas morton; Gravas, ke
leono trovis sunon, de feliĉo
fonton, ; Ni forviŝu niajn
larmojn kaj forgesu aĉan
sorton".

'1446 Ĝis Mulgazanzar'
konata ili rajdis sur kameloj, ;
Kaj eksonis en la urbo la
tamburoj kaj trumpetoj, ; Ĉiuj
ĝojis kaj akklamis, eĉ doloris la
oreloj, ; Amasiĝis la urbanoj,
nigraj sklavoĵ kaj nobeloj.

'1447 Venis homoj el bazaro,
el butikoj la vendistoj, ; Tie
pene ordon faris granda rondo
de gardistoj; Homamaso
pligrandiĝis, staris viroj –
pafarkistoj. ; La vidaĵo estis
gaja kaj samtempe bonaj
distroj.

'1448 Jen palaco de Pridono
plena de riĉaĵoj, lukso, ; Tuj
eliris multaj sklavoĵ kun
orzonoj tra la brustoj, ; Ili
sternis la tapiŝojn el veluro
kun la gusto, ; Kaj disŝutis
reĝo oron – li sendube faris
juston.

**,& La edziĝfesto de
Tariel' kun Nestan-
Dareĝan' en palaco de
Pridon':**

'1449 Por la hindoj tie staris
blank-purpura reĝa trono, ;
Ĝin ornamis ruĝaj, flavaj
gemoj, altvaloraj ŝtonoj; Tron'
por Avtandilo estis flava –
nigra laŭ la moro; Ili venis kaj
eksidis, eĉ spiradi ĉesis
homoj.

'1450 Jen aperis la kantistoj
kaj dolĉigis la orelojn, ;
Edziĝfesto estis pompa, longe
daŭris la festeno; Kreskis aro
da donacoj de brokato kaj
sateno; Al Nestan' ridet'
konvenis, ĉar ĝi montris
perlajn dentojn.

'1451 Kaj donacojn sendis
Pridon', destinitajn por
geedzoj. Dek grandegaj perloj
estis kiel ovoĵ de anseroj, ;
Kvazaŭ hela suno brilis kaj
radiis unu gemo, ; Ke ĉe ĝia
lumo nokte oni farus la
desegnon.

'1452 Ĉiu de Pridon' ricevis po
belega koliero, ; Facetitaj
diamantoj kovris ĉiun
ekzempleron; Poste oni ĉi
prezentis pezan kaj grandegan
pleton, ; Al leono – Avtandilo
ĝin donacis suvereno.

'1453 De belegaj grandaj
perloj tiu pleto estis plena, ;
Ĝin al Avtandil' prezentis reĝo
kun parol' konvena; Domo
plenis de veluro, de brokato
orfadena; Tariel' majeste
dankis en parol' neforgesebla.
.....

'1454 Dum ok tagoj daŭris
festo, interrompon ĝi ne konis;
Ĉiutage al la gastoj mastro la
donacojn donis, ; Tage, nokte
en palaco ĉango bele tie sonis;
Al Nestan' kaj Tarielo ŝajnis –
ili ĉion songis.

'1455 Al Pridon' parolis foje
Tarielo dum regalo: ;
"Sinofere vi min helpis, ĉar
kunigis nin fatalo; Por vi
vivon kaj animon mi fordonus
en realo, ; Mi jam mortis, sed
vi trovis por la vundoj la
balzamon.

'1456 ' Avtandil', por mi, vi scias, riskis, ne domaĝis kapon, ; Mi deziras reciproke rekompenci la arbaron; Iru kaj demandu, kion volus havi tiu kano; Kiel li estingis mian, mi estingos lian flamon.

'1457 ' "Diru, frato, kiel povus mi la helpon rekompenci; La ĉielo vin favoru – mi al di' ne ĉesos preĝi; Se ne povos mi plenumi, kion vi deziras peti, ; Mi ne vidu propran hejmon, mi ne povu ĝojon senti.

'1458 ' ' Diru, kion vi deziras, kian vi bezonas helpon? ; Pensas mi, ke por viziti Arabion venis tempo. ; Mi kun vi vojaĝos tien, kune agos ĝis la venko. ; Se edziĝi vi ne povos, vi ne havus tiun revon.'"

'1459 Kaj Pridon' transdonis ĝuste tiujn vortojn al arabo; Avtandil' nun multe ridis, ekaŭdinte paroladon: ; "Ne necesas por mi helpo, ĉar ne estas mi serĉanto, : Ja ne estas mia suno kaptitin' de Kadĵolando.

'1460 ' Jam ŝi sidas sur la trono – la potenca regantino, ; Kaj neniu ŝin ofendas, ĉiu montras la estimon, ; Ne suferas ŝi de kadĵoj, estas forta leonino; Ne necesas al mi helpo, nur sufiĉas dankesprimi.

'1461 ' Se al mi feliĉon sendos miaj fato kaj destino ; Kaj la saman al mi donos ĉiopova alta dio, ; Tiam mi mortonto povos plene ĝui sunan brilon; Ĝis momento tia estos vivo vanta kaj ruino.

'1462 ' Jen al Tariel' respondo, ĝin transdoni mi vin petas: ; "Vi bonkora estas reĝo, tamen danko ne necesas. ; De naskiĝo ĝis la morto, mi nur sklavo via estas; Dio faru el mi polvon, se ne iĝos vi potenca.

'1463 ' ' Diris vi, ke vi deziras min kun suno unuigi; Tio decas al vi, frato, min vi volas plialtigi, ; Tamen tie ne necesas langon, glavon utiligi, ; Do preferas mi atendi kaj al providenco fidi.

'1464 ' ' Kaj mi povas nun
aldoni – jen deziro mia
granda: ; Mi tre volas vin
ekvidi sur Hindia tron' sidanta,
; Ke apude sidu astro, sunan
brilon radiantanta, ; Ke punita
estu ĉiu malamiko aroganta.
.....

'1465 ' Nur post tio, kiam fine
la deziroj realiĝos, ; Mi
revenos Arabion, al la suno
proksimiĝos; Kiam ŝi ekvolos
tion, mian flamon ŝi estingos.
; Mi de vi nenion volos, poste
dankon vi esprimos." "

'1466 Kiam Taniel' aŭskultis
transdonitan ĉi respondon, ;
Diris li: "Se mi konsentos, tiu
faro estos honto. ; Kiel trovis
li balzamon savi min de vera
morto, ; Same fidelulo trovu
helpi pretajn niajn fortojn.

'1467 ' Iru al li kaj transdonu:
"Mia vort' ne estas flato, ; Mi
ne cedos, ĝis ne venos mi al
reĝo Rostevano; Iam kelkajn
liajn sklavojn ja mortigis mia
mano; Nur pardonon ricevinte,
mi revidos hindan landon".

'1468 ' Diru tiel: "Ne necesas
plu traktadi, nek paroli, ; Ne
prokrastos mi foriron –
morgaŭ mi komencas voji;
Saĝa reĝo de araboj ja ne
povas vin ignori; Mi vin petos
kaj petegos al spaspet' filinon
doni." "

'1469 Kaj Pridon' ĉi tiujn
vortojn rerakontis kaj aldiris: ;
"Taniel' ne cedos certe, vane
volas vi konvinki". ; Avtandil'
ĉagrenis multe, lin denove
flam' bruligis, ; Tamen
kavaliro devas reĝojn ami kaj
estimi.

'1470 Avtandil' vizitis hindon,
liajn gambojn ĉirkaŭprenis, ;
Petis lin sur la genuoj, la
okulojn eĉ ne levis: ; "Kontraŭ
Rostevan' ĉi jare mi nevole
multe pekis; Ne devigu ĵuron
rompi, lin denove malobei.

'1471 ' Fari, kiel vi deziras dia
juĝo ne permesos; Kiel povas
mi perfidi, rompi mian
fidelecon, ; Tiun, kiu min
edukis, mi intence ne ofendos,
; Ĉar servanto kontraŭ reĝo ja
neniam glavon levos.

'1472 ' Do alie ĉio estos, se
kun glavo vi alvenos, ; Sin
deturnos la virino kaj mi mian
amon perdos, ; Ŝi silentos, ne
respondos, de kortego min
forpelos, ; Kaj neniu la
pardonon de la reĝ' al mi
elpetos".

'1473 Taniel' ekridis gaje,
aŭskultinte paroladon, ;
Avtandilon enbrakigis kaj
starigis sur la plankon: ; "Vi
alportis la feliĉon, por mi
savis mian amon, ; Reciproke
mi donacos al vi gajan
sunbriladon.

'1474 ' Mi ne ŝatas
singardemon en rilatoj inter
homoj, ; Mi ne amas
tromemfidon, malserenon kaj
angoron; Se amiko estas vera
– strebas li al mia koro, ; Kaj
se homo ne sinceras, li meritas
nur ignoron.

'1475 ' Scias mi, ke la virino al
vi sentas ardan amon. ; Ne
ofendos ŝin vizito, ne estingos
ŝian flamon; Kun la reĝo mi
parolas nur sincere kaj sen
flato, ; Mi nur volas lin ekvidi
kaj honori lian agon.

'1476 ' Kaj mi diros, mi
petegos saĝan reĝon de araboj,
; Ke al vi li vole donu de filino
sia manon; Se kuniĝo estas
celo, kiel fari la obstaklon? ;
Estos vi reĝino – reĝo, altaj
poploj, sveltaj kanoj".

'1477 Kiam Avtandil' ekvidis
– Taniel' ne amas cedi, ; Li
konsentis, ĉar ne volis vane
kun amik' kvereli; Tiam
trupon de gardistoj por eskort'
Pridon' elektis, ; Kaj li mem
kun ili rajdis, do enuo ĉi
forestis.

**,& Alveno de tri
kavaliroj al la kaverno
kaj forveturo al Arabio:**

'1478 Pri kaŝita tiu faro saĝa
Divnos* bone diras: ; Dio
kreas nur la bonon kaj
malbonon neniigas, ; Li
kurtigas la malbonon kaj la
bonon plilongigas, ; Ĉar
senliman perfektecon
plejaltulo personigas.

'1479 Tri leonoj, tri sunplenaj
jam elrajdis de reĝlando. ; Ili
portis la virinon, la belegan
por vidado, ; Haroj nigre brilis
kiel la flugiloj de korako, ; Kaj
rubenoj badaĥŝanaj plibeligis
ŝiajn vangojn.

'1480 Sidis ŝi en palankeno,
oni ĝin sur ŝultroj portis, ; Kaj
survoje ili ĉasis, la ĉaskornoj
ofte sonis; Kiu vidis
belulinon, tiun ŝia ĉarmo
sorĉis, ; Homoj iris ŝin ekvidi,
laŭdis kaj donacojn donis.

'1481 Ŝajnis, ke la suno vojas
kun la lunoj-kunirantoj, ; Tiel
ili rajdis, ŝercis, vojaĝante
multajn tagojn, ; Vojo iris tra
dezertoj, tra senhomaj vastaj
kampoj; Kaj konatajn rokojn
vidis fine belaj geamantoj.

'1482 Taniel' al ili diris:"Mi
hodiaŭ estas mastro; Iru, kie
mi suferis dum freneza mia
vago; Tie nin Asmat' regalos
per viando de rostaĵo, ; Poste
al vi mi donacos la diversan
valoraĵon".

'1483 Ili venis al kaverno inter
rokoj kaj arbaroj; Mortigitan
cervon rostis la fratino por la
fratoj, ; Kaj senĝene ili ŝercis
kaj memoris bonajn agojn, ;
Dankon diris al ĉielo por
feliĉa tia tago.

'1484 Poste ili tra kavernoj
iris, faris ĉi esploron, ; En
kaŝejoj sigelitaj ili vidis la
trezoron, ; Kies kvanto
senmezura kaŭzis miron kaj
stuporon; Nek envion, nek
domaĝon ili montris en parolo.
....

'1485 Taniel' al ĉiu donis kaj
donacojn malavaris, ;
Rekompencis li gardistojn,
kiuj ilin akompanis, ; Multajn
sakojn li plenigis kaj trezoron
ja ne ŝparis, ; Tamen ili
malgrandiĝon de trezoro ne
rimarkis.

'1486 Al Pridon' li diris:
"Ĉiam estos via mi ŝuldanto;
Oni diras, ke finfine ne pereas
bonfaranto; Prenu tiun vi
trezoron, kiom estas, tutan
kvanton. ; Nun ĝi via estas,
frato, portu ĝin en vian
landon".

'1487 Kaj Pridon' kun
riverenco diris sian dankan
vorton: ; "Reĝ", ne pensu, ke
mi estas avarulo aŭ despoto, ;
Havas propran mi trezoron, ne
necesas al mi oro; Kiam vidas
vin mi belan, tiam ĝojas mia
koro".

'1488 Poste ŝargis li kamelojn
kaj forsendis karavanojn, ; Al
la propra lando portis la
oraĵojn, filigranojn; Nun la
celo estis unu – "Rekte al
araba lando!" ; Kiel serpo de
la luno nun fariĝis la arabo.
.....

'1489 Jen finfine la araban
limon ili proksimiĝis ; Kaj
kastelojn kun vilaĝoj ofte ĉe la
vojo vidis; Loĝantaro de la
lando blue, verde ĉi vestiĝis, ;
Kaj pri Avtandilo larmoj ĉie
en abund' verŝiĝis.

'1490 Tariel' al Rostevano
sendis homon kun letero: ;
"Reĝo, estu grandanima,
montru veran sincerecon;
Volas vidi mi vin, reĝo, la
palacon kaj fortresojn, ; Al vi
montros rozburĝonon, kiu ĵus
evitis velkon.

'1491 ' Vi ne estis tre kontenta,
min vidinte dum ĉasado, ; Min
ne vane volis kapti, ne
sukcesis via plano. ; Tiam mi
freneza estis, forte skurĝis mia
mano – ; Mi mortigis multajn
homojn, kiuj servis ĉe palaco.
.....

'1492 ' Nun mi iom devojiĝis
ĉar viziti vin deziras, ; Ke
pardonu grandanime vi min
pro la pek' farita; Ne prezentos
mi donacojn, kiujn granda
reĝo indas – ; Sola dono ĉe mi
estas Avtandilo admirinda".
.....

'1493 Kiam Rostevan'
enhavon de la skribo jam
eksciis, ; Lin ekregis tia ĝojo,
ke neblas ĝin priskribi, ; Kaj
ĉe Tinatin' la vangoj kiel
matenruĝ' ekbrilis, ; Ombro de
la okulharoj la rubenon
plibeligis.

'1494 Nun komencis ĉiu ĝojo,
sonis ĉie la timbaloj, ; Sonis
ĉie gajaj voĉoj, kantis tie
najtingaloj; Ektumultis
militistoj, ekrapidis al ĉevaloj
– ; Al la reĝoj homoj hastis, al
virino en vualo.

'1495 Reĝo Rostevan' rapidis
kun la estroj de la trupoj, ;
Eksciinte de aliaj lokoj venis
didebuloj, ; Ili gloris la ĉielon
pro la retrovita suno: ; "La
malbono estas kurta, bonon
ĝuas jam okuloj".

'1496 Kiam Avtandil' rimarkis
alrajdantan aron foran, ; Li al
Tariel' parolis per silenta voĉ'
senpova: ; "Ĉu vi vidas
ebenaĵojn kun fluganta nubo
polva? ; Tio en fajregon ĵetas
mian koron senkonsolan.

'1497 ' Tie rajdas edukinto por
renkonti vin – la reĝon. ; Mi
ne povas tien iri, mi ĉi tie
dume restos. ; Iu homo iam ie
ĉu similan honton sentos? ;
Kun Pridon' vi iru kune, mi
esperas vian helpon".

'1498 Tariel' respondis:
"Frato, bona estas via penso, ;
Dume restu vi ĉi tie,
malproksime en soleco; Mi
rakontos al la reĝo, ke suferas
via menso, ; Kredas mi, vin
unuigi kun la suno mi
sukcesos".

'1499 Avtandil' – leono restis,
li starigis tie tendon, ; Kaj
Nestan' ne rajdis kune, ĉiun
sorĉis ŝia belo, ; Blov' de ŝiaj
okulharoj ŝajnis Aravi*
venteto; Do al Rostevan'
senkaŝe sin direktis hinda
stelo.

'1500 Sekvis lin Pridon' fidela,
ili rajdis tra la kampo;
Rostevan' rekonis hindon, la
staturon de reganto, ; Li
estime riverencis, desaltinte de
ĉevalo, ; Kaj salutis alvenintan
hindan reĝon kiel patro.

'1501 Ankaŭ Tariel' salutis,
file kisis maljunulon;
Reciproke ĉirkaŭprenis hind –
araba grandeguloj, ; Kaj
parolis mirigita, ne kredante al
okuloj: ; "Suno, kiam vi
forestas, hela tago perdas
lumon".

'1502 Arabreĝo hindan reĝon
pririgardis kun la miro, ; Al li
plaĉis la vizaĝo, forta brak' de
l'kavaliro; Kaj Pridon' salutis
reĝon, espriminte la estimon;
Rostevan' malpaciencis – li ne
vidis Avtandilon.

'1503 Tarielon laŭdis reĝo, sed ne kaŝis la malĝojon; Hinda diris: "De hodiaŭ via estas mia koro, ; Sed ne laŭdu min tro multe, ne trotaksu mian gloron – ; Vi ja havas Avtandilon, ĉu li estas en memoro?

'1504 ' Vi ne miru, reĝa moŝto, ke nuntempe li forestas; Ni eksidu sur monteto, kiu jen proksime verdas; Mi malkaŝos tutan veron, kial Avtandil' ne venas; Havas mi al vi la peton, se nur peti vi permesas".

'1505 Kaj sidiĝis tie reĝoj, kie kreskis herbo densa; Tra vizaĝ' de Tarielo jen trakuris lumo pensa; Ĉiun ravis lia saĝo, same bonkondukt' prudenta; Li sin turnis al la reĝo kun parolo elokventa.

'1506 "Vi pardonu, reĝa moŝto, ke mi havas la kuraĝon, ; Tamen mi alvenis peti, alparoli vian saĝon; Kun mi petas mia suno – mia dia kreitaĵo, ; Ni suferis ambaŭ kune, faris longan do vojaĝon.

'1507 ' Do ni ambaŭ nun kuraĝas vin petegi tre sincere; Avtandil' min resanigis, ĉar li agis sinofere, ; Li forgesis sian plagon, kiu sekvis lin surtere; Tamen tutan historion nun aŭskulti estus tede.

'1508 ' Unu la alian amas – Tinatin' kaj Avtandilo. ; Scias mi, ĉar mi ja vidis, kiel ploris kavaliro. ; Petas mi sur la genuoj, reĝo, helpu la savinton; Al fortulo, kuraĝulo donu manon de filino.

'1509 ' Do nek longan, nek mallongan mi ne diros plu la vorton"; Prenis Tariel' la tukon, ĝin alligis ĉirkaŭ kolo, ; Poste li surgenuiĝis kaj atendis la favoron; Ĉiu miris kaj silentis, ĉar solena estis horo.

'1510 Lin vidante surgenuie, Rostevano konfuziĝis, ; Riverencis ĝis la tero kaj al Tarielo diris: ; "Reĝo, jen estintan ĝojon via ago neniigis, ; Senbezona humiliĝo vundis koron kaj afliktis.

'1511 ' Ja ne eblas, ke ignoru
iu homo vian peton; Se
ekvolas Avtandilo, mi
fordonus filineton; Same farus
mi, se skribe vi ordonus per
letero, ; Ĉar al Avtandil' egala
viro mankas sur la tero.

'1512 ' Kaj ne trovos mi
bofilon, kiu estus pli valora;
Tutan regnon jam heredis
Tinatin', mi ŝin adoras; Mia
rozo jam forvelkas kaj la ŝia
nur burĝonas. ; Kiel povas mi
malhelpi, kiam ŝi la samon
volas.

'1513 ' Eĉ se vi proponus
sklavon, mi fordonus la
filinon, ; Kiu al vi kontraŭ-
diris? – Eble nur frenezigiinto.
; Se ne amus mi spaspeton, ĉu
mi sentus la disiĝon? ; Sur
ĉielo dio vidas – mi sincere
diras tion".

'1514 Ĉion Tariel' aŭskultis
kaj komprenis la sukceson, ;
Li denove dankis reĝon, faris
ĉarman riverencon; Rostevan'
la kapon klinis, montris sian
afablecon; Ambaŭ estis tre
kontentaj pri konkordo kaj
indeco.

'1515 Tuj Pridon' surĉevaliĝis
kaj al Avtandil' galopis, ; Sen
prokrast' al kavaliro la
novajon li transdonis, ; Kaj
kun si lin alkondukis, kiel
frato lin eskortis; Tamen
Avtandil' al reĝo montri la
vizaĝon hontis.

'1516 Lin vidinte reĝ' ekstaris,
kavaliro jen alvenis, ; La
vizaĝon tuko kaŝis, mute
Avtandil' silentis; Jen nubegoj
sunon kovris, rozo de la prujn'
frostetis, ; Sed belecon lian
kaŝi ja neniu fort' sukcesis.

'1517 Rostevan' lin volis kisi,
plu ne fluis ardaj flamoj, ;
Reĝajn krurojn ĉirkaŭprenis
Avtandil' per siaj manoj; "Vi
ekstaru!" reĝ' ekkriis, "vi
plenumis gloran faron, ; Vi ne
devas honton senti, ne meritas
vi kondamnon."

'1518 Rostevan' lin
ĉirkaŭprenis, longe kisis la
vizaĝon: ; "Vi estingis flamon
mian kaj dolĉigis la finaĵon;
Estu certa, vi, leono, vin
atendas agrablaĵo, ; Vi
kuniĝos kun la suno, prenu
mian heredaĵon".

'1519 Kaj li kore enbrakigis
fortegulon kaj zorgaton, ; Lin
li apud si sidigis, ne deturnis
la rigardon, ; Avtandil' merite
estis de la suno posedanto, ;
Do agraba estas ĝojo post
venkita granda plago.

'1520 Avtandil' al reĝo diris:
"Vana estas tempoperdo; Kial
vi prokrastas vidi sunon de la
oriento? ; Ni renkontu ŝin kun
ĝojo kaj konduku al kortego, ;
Ŝi radiu astran brilon, sentu ni
ĉielan benon".

'1521 Avtandil' al Tarielo la
deziron saman diris, ; Tri
rajdantoj – Goliatoj* al
Nestano proksimiĝis; Ili estis
feliĉuloj, deziratan jam
atingis, ; Do ne vanaj estis
penoj, nun la suno gaje brilis.
.....

'1522 Reĝ' haltigis la ĉevalon
kaj salutis la hindinon, ; Lin
blindigis hela brilo, kiu iris de
virino; Forlasinte palankenon,
reĝon kisis ĉarmulino;
Konsterniĝis Rostevano, ĝojo
estis en kulmino.

'1523 Diris li: "Ho, suno hela,
kiel glori vin - sennuban? ;
Kaŭzas vi, ke eĉ saĝuloj vin
vidante frenezumas; Mi ne
trovas la komparon, ĉi vi estas
suna, luma? ; Rozoj, mi ne
volas vidi, vin de ĉi momento
nuna".

'1524 Ĉiun, kiu ŝin ekvidis,
radiado ŝia sorĉis, ; Kiel suno
ŝi blindigis, la okuloj
ekdoloris; Koroj kvankam
brulvunditaj, tamen ŝin
sentante ĝojis, ; Kie ajn ŝi
aperadis, homoj lasi ŝin ne
volis.

'1525 Al palaco poste rajdis
reĝoj kaj kunsekvantaro, ; Sep
planedojn la rajdantoj
komparadis kun la astroj, ;
Sed ne eblas ja klarigi, nek
esprimi ŝian ravon; Jen palaco
kaj la homoj kri-salutis karajn
gastojn.

'1526 Enirinte, kavaliroj, la
reĝinon jen ekvidis, ; Ŝin la
sceptro, ora krono, ornamaĵoj
plibeligis, ; De vizaĝo ŝia suna
en ĉambrego lume iĝis; Hinda
reĝo kun edzino al la trono
proksimiĝis.

'1527 La gereĝoj de Hindio donis al ŝi la saluton, ; Kisis ilin la reĝino kaj gratulis pro la nupto, ; Ili ĉiuj sunradiis kaj ne estingiĝis lumo, ; Giŝer' iĝis okulharo – kristalvitro bela frunto.

'1528 Tinatin' invitis ilin ekokupi reĝan tronon; Tariel' respondis: "Sidu tie vi kun ora krono; Nun la lok' al vi konvenas pli ol al ilia homo; Apud vi sidiĝi decas al leon' inter leonoj".

'1529 Tariel', Nestan' jen prenis je la mano la reĝinon, ; Apud ŝi sidigis ili ŝian amon – Avtandilon, ; Kaj belega estis paro – la leono, leonino, ; Mem Ramin kaj Vis al ili devus cedi en humilo.

'1530 Tinatin' tre konfuziĝis sidi apud vir' amata, ; Ŝia koro forte batis kaj vizaĝo iĝis pala; Diris Rostevan': "Filinjo, la afero estas klara; Ne pereas vera amo – oni diris saĝon raran.

'1531 ' Mi de nun al vi deziras la miljaran longan vivon, ; Sen suferoj sen turmentoj en feliĉo kaj estimo; Ĉiam estu vi senŝanĝaj kiel firmamenta firmo; Kiam fine venos tempo, faru mian enterigon".

'1532 Poste reĝ' ordonis: "Trupoj, vi salutu reĝon novan, ; Avtandil' – bofilo mia, estos reĝo la venonta, ; Maljuniĝis mi, la tronon al juneco mi fordonas; Servu vi al li fidele, tion mia koro volas".

'1533 Kapon klinis militestroj esprimante la estimon, ; "Polvo estu ni por tiu, kiu donis al ni vivon, ; Kiu punis ribelulon kaj karesis bonan viron, ; Kiu frapis malamikon kaj fortigis la amikon".

'1534 Ankaŭ Tariel' parolis, laŭdis la geedzan paron: ; "Vin – gereĝoj, mi kunigas – la feliĉo kronas amon, ; Vi fratino mia estas, ne portempe – por ĉiamo, ; Kaj por malamikoj viaj, mi ne sentos la kompaton".

**,& Edziĝofesto de
Tinatin' kun Avtandil' ĉe
la reĝo de araboj:**

'1535 Avtandil' jam kiel reĝo
sidas sur araba trono, ; Tie
Tariel' apudas, sur la kapo
havas kronon, ; Tinatin' kun
amikino sidas apud la patrono,
; Ŝajnis, ke kvar sunoj venis
de ĉielo al la homoj.

'1536 Oni donis regalaĵojn,
tion kaŭzis la amego, ; Ili
buĉis senkompate da brutaro
tutan gregon, ; Venis tempo
por donacoj, por servantoj
feliĉego, ; Kaj triumfon de la
amo pruvis reĝo kaj kortego.
.....

'1537 El rubenoj estis glasoj,
el smeraldoj – la fioloj, ; La
vazaro multkolora havis
fantaziajn formojn, ; Gastis tie
didebuloj, aro da
ambasadoroj; Ĉiu diris: "La
gastemo ja sklavigas niajn
korojn".

'1538 Sonis tie la cimbaloj,
oni kantis belajn himnojn, ;
Montoj de la oroj brilis kaj
radiis rubenvitroj, ; Por
drinkantoj tie fluis fontoj da
bonega vino; Daŭris la festeno
gaja de komenco ĝis la fino.
.....

'1539 Nek blindulo, nek
lamulo, ĉi ne restis en
malsato; Oni ĵetis perlojn ĉie –
en palaco, sur la stratoj; Eĉ
laciĝis transportante ili oron
kaj atlason. ; Dum tri tagoj en
la festo estis Tariel' bofrato.
.....

'1540 Rostevan' sekvantan
tagon plu daŭrigis la festenon;
Li al Tariel' parolis: "Via sun'
elvokas svenon. ; Reĝo de la
reĝoj estas en la mondo vi
mem stelo, ; Spuroj de piedoj
viaj por ni estu oraj ĉenoj.

'1541 ' Do al ni ne decas, reĝo,
apud vi egale sidi". ;
Rostevan' la hindan tronon sur
pli alta ŝtupo fiksis, ; Pli
malsupre por araboj tronajn
seĝojn li starigis; Same dum
donac-prezento Tarielon li
distingis.

'1542 Rostevan' la gastojn
distris, okupiĝis pri regalo, ;
Jen alvenis li ĉe unu, jen ĉe la
alia tablo, ; Montris li
malavarecon, nun komencis la
drinkado, ; Apud Avtandil'
Pridono sidis, reĝ' de sia
lando.

'1543 La eksreĝo Tarielon kun edzino tre honoris, ; Li tre ŝatis ilin ambaŭ kaj donacojn multajn donis, ; Tamen eĉ dekonan parton malfacilas ĉi elnombri; Estis sceptroj, oraj kronoj – ilin hindoj ja bezonis.

'1544 Kaj denove li prezentis diamantojn, kolierojn; Ovoj de fabela birdo estis mil mirindaj gemoj, ; Kiel ovojn de kolomboj estis mil grandegaj perloj, ; Mil ĉevaloj por rajdado konsistigis tutan gregon.

'1545 Pletojn dek Pridon' ricevis, ili de perloj plenis, ; Dek ĉevalojn plej rapidajn Rostevan' por li elektis; Hinda reĝ' majeste dankis, al la mastro riverencis, ; Kvankam drinkis li la vinon, sed ebria li ne estis.

'1546 Sed ĉu indas plu rakonti? Tiel pasis la monato, ; Kaj ne ĉesis la festeno, gaje amuziĝis gastoj; Grandan gemon hind' ricevis de la krono posedanto, ; Gemo brilis kiel suno, estis ĝi el la grenato.

'1547 Tariel' similis rozon, kun agrabla bonodoro, ; Li jam volis hejmeniri, al la mastro sendis vortojn: ; "Mi feliĉas kuNestan'te, ni festenas ĉi sen zorgoj, ; Tamen dume mian regnon tretas malamikaj hordoj.

'1548 ' Celo de la sciencisto – neniigi malklerulojn; Malfeliĉo mia naskas la kompaton de kunuloj. ; Nun ni devas tre rapidi por ekvidi proksimulojn; Dio donos la eblecon por revidi vin, karulojn".

'1549 Rostevan' respondis: "Reĝo, mem vi scias la aferojn, ; Agu kiel vi deziras kaj forigu la danĝerojn, ; Avtandil' vin akompanas kun la trupoj, militestroj, ; Vi frakasu malamikojn, liberigu viajn terojn".

'1550 Avtandil' transdonis klare, kion Rostevan' respondis. ; Diris Tariel': "Mi petas pri kuniro vin ne zorgi, ; Sun' kaj luno ĵus kuniĝis, tial vi ne povas voji". ; Tamen Avtandil' ridetis: "Ne sukcesos vi min trompi!

'1551 ' Vi decidis min forlasi kun riproĉo, malfavoro, ; Sed vi pensos: "Li nur amas la edzinon kaj trezoron". ; Kiel povas mi disiĝi kun la plej proksima homo? ; Sed en malfeliĉo lasas la amikon nur fripono".

'1552 Tariel' ridinte montris rozon kaj la kristalvitron: ; "Pli ol vi, karulo mia, mi suferas pro foriro, ; Se vi volas, iru kune, estos tio granda virto", ; Avtandil' al trupoj diris: "Vi komencu la pretigon!"

'1553 Senprokraste li kunvokis militistojn el la lando; Okdek miloj da soldatoj venis kun ĥorezmaj armoj, ; Havis ili akrajn glavojn, la kirasojn, ferajn kaskojn; Tamen Rostevan' ne ĝojis, malsekiĝis liaj vangoj.

'1554 Enbrakiĝis dum disiĝo la virinoj – du reĝinoj, ; Ĵuris unu al alia ne forgesi la fratinton, ; Kunmetinte siajn kapojn, premiĝinte al la sino, ; Ili ploris; homoj sentis – jen alvenis suneklipso.

'1555 Kiam luno al la astro de mateno proksimiĝas, ; Ambaŭ ili estas belaj – ĉielkorpoj hele brilas; Se ne volas lun' foriri, la ĉielo ĝin devigas; Kiu volas ilin vidi, tiu sur montpinton grimpas.

'1556 Ĉielkorpojn kiu kreis, mem similas al la astroj; Ili vole ne disiĝas, sed obeas ili mastron; La virinoj enbrakiĝas kiel rozoj en la fasko, ; Kaj disiĝ' al ili ŝajnas certe kiel vivfrakaso.

'1557 Nestan-Dareĝan' lamentis: "Mi preferus vin ne scii, ; Tiam mi sen suno hela, povus pli trankvile vivi; Mi sen vi suferus multe, devas ni leterojn skribi, ; Ĉiam unu al alia, ni ne ĉesos ja sopiri".

'1558 Tinatin' respondis: "Suno, plezurigas vi la homojn: ; Kiel mi elteni povos la ĉagrenon kaj malĝojon? ; Mi ne vivon petos dion, nur ke li alsendu morton; Vivu tiom, kiom daŭras mia senkonsola ploro".

'1559 Interkisis lastan fojon kaj disiĝis du virinoj, ; La restinta per rigardo akompanis amikinton, ; Kaj la dua multajn fojojn rerigardis dum foriro; Mi ne povus ĝin priskribi, eĉ se havus mi deziron.

'1560 Rostevan', la maljunulo
dum disiĝo maltrankvilis, ; Li
milfoje kriis, ĝemis kaj
amarajn larmojn viŝis, :
Kvazaŭ el kaldron' bolanta
larma fonto elverŝiĝis; Tariel'
malbonhumoris, la vizaĝo pala
iĝis.

'1561 Tarielon, freŝan rozon,
Rostevan' alprenis, kisis ; Kaj
parolis: "Ĝis hodiaŭ, ni
miraklon veran vidis; Pro
disiĝo senkompata vivo mia
mallongiĝis, ; Vi al mi donacis
vivon, ĝin mem volas neniigi".
.....

'1562 Hinda reĝo adiaŭis kaj
sursaltis la ĉevalon; Ploris
trupoj kaj pro larmoj
malsekiĝis vasta valo, ; Ili
diris: "Ho, la suno estas vi en
la realo" ; Li respondis: "Vin
vidante mi suferas kiel Salo*"
.....

'1563 Sin ekipis kaj forrajdis
tri kuraĝaj kavaliroj, ; Hinda –
Tariel', Pridono kaj arabo –
Avtandilo, ; Okdek miloj da
soldatoj partoprenis militiron;
Rajdis tri amantaj koroj,
fideluloj dum foriro.

'1564 Tri monatojn rajdis ili,
tre agrable tempo pasis, ;
Homoj montris nur bonvenon,
malamike ne atakis, ; Kiam
renkontiĝis bestoj, vojaĝantoj
ilin ĉasis, ; Nokte en tendar'
festenis kaj per vino sin
regalis.

,& La edziĝofesto de Tariel' kun Nestan':

'1565 Tariel', edzino lia, jam posedas, kion volas, ; Kaj sep tronoj de Hindio la plej grandan ĝojon donas; Dolĉe fluas vivo nuna, pasintecon ne memoras; Ne spertinte malfeliĉon, homo ĝojon ne ekkonas.

'1566 Vidu ilin – la belegajn, ili ombras mem la sunon; La trumpetoj sonis dolĉe, la cimbaloj kaj la flutoj; Ili prenis trezorejojn la ŝlosilojn de seruroj; "Jen la reĝo" kriis homoj kaj ripetis korteguloj.

'1567 Por Pridon' kaj Avtandilo du belegaj tronoj staris, ; Kaj popolo, nobelaro la monarkojn do akklamis; Ĉu sur tero estis homoj, kiuj ilin nun egalas? ; Reĝoj siajn aventurojn de la homoj jam ne kaŝis.

'1568 Ili drinkis, amuziĝis, ĝojis ĉiu hinda gasto, ; Pompa estis nuptofesto kaj bongustis ĉiu plado; Malavaris reĝoj, ĉiu do ricevis po donacoj; Malriĉuloj, almozuloj kore dankis al palaco.

'1569 Avtandil', Pridon' por hindoj vere estis ja savintoj: ; Hindoj kriis: "Ĉion bonan vi alportis , kavaliroj". ; Kaj rigardis ilin ĝoje, kaj plenumis la dezirojn; Ĉiutage ricevadis ili al festen' inviton.

'1570 Al Asmat' la hinda reĝo jen esprimis sian dankon: ; "Tio, kion vi jam faris, dube farus edukanto; Mi por ĉiam al vi donas sepan parton de la lando, ; Mi sidigos vin sur trono, tia estos mia pago.

'1571 ' Vi elektu plaĉan edzon kaj feliĉe regu landon, ; Vi vasalo estu nia, fidelulo kaj servanto". ; Ŝi al Tariel' piedojn kisis pro kortuŝa faro: ; "Restos mi sklavino via, ĝis la lasta mia tago".

'1572 Proksimiĝis jam la fino de gajega nuptofesto, ; Amuziĝis ili tie, ricevadis oron, gemojn; Belaj estis la donacoj – la ĉevaloj, brilaj perloj, ; Sed vizaĝ' de Avtandilo jam esprimis nur suferon.

'1573 Tariel' rimarkis bone, ke
sopiras lia frato, ; Diris li: "En
via koro vi riproças
kamaradon; Vi sepfoje
suferinte, trovis okan
suferadon: ; Antaŭsentas mi
disiĝon, ĉar finiĝas
kunestado".

'1574 Kaj Pridon' esprimis
volon jam komenci
hejmeniron: ; "Ne forgesos mi
la vojon, ofte faros mi viziton;
Ĉian peton mi plenumos kun
la peno kaj konfido, ; Mi
deziras tion, kiel cervo fonton
en la mito".

'1575 Tariel' tre petis fratojn
ne forgesi proksimulon; "Iru
nun, Pridon', sed venu, kiam
lasos la okupoj; Avtandil', sen
vi ne vidos mi, nek ĝojon nek
plezuron; Kion fari – vin,
leonon, volas vidi via luno".

.....

'1576 Kaj por Rostevan' li
donis multajn altvalorajn
felojn, ; Vazojn, kiujn
plibeligis facetitaj gemoj,
perloj. ; "Tion ĉi de mi
transdonu, iru, sciu – mi
atendos"; Diris Avtandil': "Ho,
frato, mi sen vi en foro
velkos".

'1577 La reĝino al reĝino
sendis pelton, pelerinon; Bela
estis la teksaĵo, tian portis nur
reĝinoj; Ŝi aldonis diamantojn,
kiuj havis raran brilon, ; Ĉar
videbla estis nokte kaj elvokis
ĉies miron.

'1578 Venis horo de foriro,
Avtandil' surĉevaliĝis, ;
Adiaŭe frataj koroj lastan
fojon proksimiĝis, ; Hindoj
per varmegaj larmoj kampon
tute malsekigis; Diris
Avtandil': "La mondo mian
koron venenigis".

'1579 Avtandil', Pridon'
nelonge kune rajdis tra la
kampo, ; Ilin jam disigis vojoj,
ne retenis fratoj larmojn; Celo
estis atingita kaj venkitaj ĉiuj
baroj; Avtandil' revenis
hejmen, ĉi atendis novaj faroj.
.....

'1580 La reveno por araboj
certe estis granda festo, ; Li
revidis sian sunon, kiu mankis
en foresto; Ambaŭ sur la trono
sidis, ne forlasis ĝoja sento, ;
Akompanis dia bono, la feliĉo
kaj sukceso.

'1581 Kaj tri reĝoj bone vivis,
ĉiu en la propra lando, ; Unu
la alian vidis ofte, kiel
vizitanto, ; Kune batis
malamikon, ne malhelpis la
distanco; Pligrandiĝis
regnolimoj, kreskis da riĉaĵoj
kvanto.

'1582 Kaj disŝutis saĝaj reĝoj,
kiel neĝon la trezoron, ; Ne
forĝesis malriĉulojn,
malfeliĉajn kaj la orfojn, ; La
krimuloj multe timis, la
ŝafidoj sentis forton, ; Lupoj
kaj kaprinoj kune vivis tie en
konkordo.

,& Epilogo:

'1583 Do finiĝis historio, pasis
kiel nokta sonĝo, ; Ili vivis kaj
forlasis efemeran nian
mondon; Eĉ se vivo ŝajnas
longa, kurtas ĝi por ĉiu homo;
Iu mesho* – Rustaveli, verkis
mi la vers-rakonton.

'1584 Por David – kartvela
reĝo, kies vojon suno gvidas, ;
La poemon mi kompilis kaj
por distro ĝin dediĉas;
Oriente, okcidente malamikon
li timigas, ; Protektante bonan
homon, perfidulon senkapigas.
.....

'1585 Kiel mi prikantu liajn
farojn, ankaŭ la kuraĝon? ; En
la verko mi priskribas reĝojn
de aliaj landoj, ; Vivkutimojn
kaj la morojn, gloras mi ilian
saĝon; Mi kun ĝojo kaj
plezuro faris tiun rakontaĵon.
.....

'1586 Tia estas nia mondo, ĝi
konfidon ne meritas, ; Daŭras
vivo palpebrumon, kaj
forkuras, forrapidas, ; Kiu
kion tie serĉas, la destino nur
enigmas; Bone estas, kiam
vivon paradizo daŭrigas.

'1587 Amiranon de Dareĝan'
gloris do Mose Ĥoneli,* ; Pri
abdul-Mesio brile versis ja
poet' Ŝavteli,* ; Dilargeton*
disfamigis ; Kaj pri Tariel' kun
larmoj kantis lia Rustaveli.

<&Klarigoj:

- '2 Miĝnuro – suferanta enamiĝinto (arabe).
- '3 Rustaveli subkomprenas edzon de reĝino Tamari, Davidon.
- '5 Badaĥŝan – loko en Pamiro, kie oni elterigas rubenojn.
- '6 Tariel' – heroo de "Kavaliro en tigra felo".
- '8 Rustaveli subkomprenas reĝinon Tamari.
- '14 Ŝairi – verki ŝairon. (ŝairo – 16-silaba verso) ; Ĉogano – longa bastono, per kiu oni pilkludis sur ĉevaloj.
- '40 Spaspeto – ĉefo de militistaro ; Amirspasalaro – milita estro kaj ĉefo de armeo.
- '44 Ĥaso - proksimulo de la reĝo, kortegano.
- '54 Amilaĥor - ĉefo de ĉevalistoj ĉe kortego.
- '65 Farmano – ordono de irana ŝaĥo aŭ de turka sultano.
- '81 Nardoj – orientlanda ludo kun ĵetkuboj.
- '91 Ĉi verso havas unu troan baton. (MS)
- '97 Devo: fabela personaĵo el kartvela mitologio, simila al ciklopo.
- '100 Ĉango - speco de harpo.
- '136 Giŝero – nigra mineralo.
- '141 Eĝibo – pordisto ĉe kortego.
- '175 Dionos – pseŭdonomo de kartvela filozofo Petra Iveri (411-491). Aliaj tradukistoj opinias, ke tiu ĉi vorto signifas kolekton de versoj. ; Ezros Abraham-Qaraba poeto el Hispanio (1099-1174).
- '181 Ramin kaj Vis – herooj de poemo "Vis kaj Ramin" de Gurgeni.
- '189 Kadĵoj – duonhomoj laŭ kartvelaj fabeloj.
- '192 Rostom – ĉefa heroo de poemo de Firdusi – "Ŝah-name".
- '311 Amirbaro – ĉefo de la floto, admiralo.
- '322 Bezoaro – Substanco en la hepato de kaprinoj.
- '324 Gabaono – Monta regiono en Palestino,
- '326 Majdano – Placo por la ludo aŭ por bazaro.

- '335 Turaĉoj – speco de birdoj.
- '342 Belzevulo – malbona animo ĉe araboj ; Mukroj – muzulmanaj kuracistoj, pastroj kaj kompetentuloj de Korano.
- '344 Mulimo – maljuna helpanto de mulao.
- '351 Ŝafrano - planto.
- '370 Ĥatalando – norda Ĉinio,
- '371 Palankeno – portilo por reĝinoj.
- '395 Marzapano-vicreĝo.
- '464 Draĥmo – malgranda hinda moneto kaj unuo de pezo.
- '472 Darbazo – palaco (ĉi tie).
- '473 Ĥadumo- kastrita proksimulo de kortego.
- '478 Mutriboj – kantistoj.
- '480 Ordonaco – nekonata vorto (MS).
- '504 Ĥorezmo – potenca lando de 12-13-a j.c.
- '523 Korano – sankta libro ĉe muzulmanoj.
- '588,591 Rustaveli ofte komparas homojn kun arboj kaj floroj.
- '592 Mulgazanzar – fantazia urbo.
- '710 Bisonso – fantazia rivero en paradizo.
- '740 Geon – malnova nomo de rivero Nilo.
- '780 Platono – greka filozofo de la 4-a jarcento antaŭ nia jarkalkulo.
- '801 Miĝnurado – amo (arabe).
- '807 Levito – juda personaĵo el "Biblio", kiu estis pekanto.
- '826 Rustaveli subkomprenas dion, kiu eterne estas kiel suno.
- '840 Tigro – rivero en Mezopotamio.
- '911 Konverso – konversacio. (MS)
- '947-951 Avtandil' ĉi tie tranombras planedojn.
- '950 Venero – Venuso. (MS)
- '1007 Litro – Malnova unuo de pezo.
- '1018 Usam – ĉefo de egiptaj komercistoj.
- '1019 Bagdado – ĉefurbo de araba Kalifejo.
- '1048 Taros – la vetero. Oni opinias ankaŭ, ke "Taros" estas antikva pagana diaĵo, kiu personigas la lumon kaj la bonstaton.

- '1049 Gulanŝaro – urbo de rozoj.
- '1059 Ĥatun – sinjorino.
- '1095 Ĉaŝnagiĝo – gustumisto ĉe palaco aŭ propra nomo.
- '1107 Fatma-Ĥatun = Sinjorino Fatma en centraziaj lingvoj.
- '1109 Navrozo – Tago de Navrozo estas la novjara persa festo, kiun oni celebras printempe.
- '1154 Meko – sankta urbo de muzulmanoj, patrio de Mahomet.
- '1176 Mehreb – malnova ĝenerala nomo por okcidentaj landoj.
- '1252 Paladino: Mezepoka migranta kavaliro.
- '1291 Nestan' subkomprenas elementojn, el kiuj, laŭ greka filozofio, konsistas mondo.
- '1315 Saratano – Konstelacio de Kankro.
- '1327 Kais kaj Salamano – Herooj de poemo de Nizami – "Leila kaj Meĝnun".
- '1351 Devejo – Kaverno, kie loĝis Devoj.
- '1355 Basra – Loko en Mezopotamio, kie oni faris akrajn tranĉarmilojn.
- '1401 Kronos - Planedo Saturno
- '1478 Divnos – Filozofo de kvina j.c. – aŭtoro de t.n. "Areopagetiko". Liaj verkoj havis grandan influon sur la filozofio de sekvantaj jarcentoj. Kiel klariĝis, sub tiu ĉi nomo estis kaŝita kartvela filozofo Petre Iveri (laŭ esploroj de Nucubidze kaj Honigman.)
- '1499 Aravi – nomo de suda vento.
- '1521 Goliato –mita heroo, kiu havis grandan forton.
- '1562 Salo – literatura personaĵo el poemo "Kais kaj Salaman".
- '1583 Meshoj – Loĝantoj de Mesheti – provinco en Kartvelio.
- '1587 Ĥoneli Mose – Kartvela poeto, aŭtoro de "Amiran' Dareĝan'iani", ; Ŝavteli – kartvela verkisto de 12 j.c. – aŭtoro de "Abdulmesio". ; Sargis Tmogveli – La verkisto kaj samtempulo de Rustaveli – aŭtoro de perdita verko – "Dilargetiani".
- >

<& Listo de partoj:

,& Prologo:	642
,& Rakonto pri la araba reĝo Rostevano:	646
,& La ĉasado de Rostevan' kun Avtandil':	651
,& Pri tio, kiel arabreĝo ekvidis tigrofelulon:	653
,& Tinatin' sendas Avtandilon por serĉi tiun kavaliron:	657
,& La letero de Avtandil' al siaj homoj:	663
,& Forveturo de Avtandil', por serĉi la tigrofelulon:	664
,& Interparolo kun Asmat' en la kaverno:	671
,& Renkonto de Tariel' kun Avtandil':	677
,& Rakonto de Tariel' pri sia sorto:	681
,& Rakonto pri la amo de Tariel':	684
,& La unua letero de Nestan' al sia amato:	689
,& La unua letero de Tariel' al sia amatino:	690
,& La letero de Tariel' al ĥatalandanoj:	691
,& Nestan-Dareĝan' invitas Tarielon:	691
,& La letero de ĥatalandanoj al Tariel':	693
,& Renkonto de Tariel' kun Nestan':	694
,& Militkampanjo de Tariel' en Ĥatalando:	696
,& La letero de Tariel' al reĝo de Hindio kaj reveno kun la venko:	701
,& La letero de Nestan-Dareĝan al sia amanto:	705
,& Ploro de Tariel' kaj lia sveno:	706
,& Responda letero de Tariel' al sia amatino:	707
,& Konsilo pri edziniĝo de Nestan-Dareĝan':	707
,& Interparolo de Nestan' kun Tariel' kaj ilia decido:	709
,& La alveno de ŝahido al Hindio por edziĝo kaj lia morto:	713
,& Tariel' ekscias pri malapero de Nestan-Dareĝan':	715
,& Renkonto de Tariel' kun Nuradin-Pridon':	718
,& Tariel' helpas al Pridon':	721
,& Rakonto de Pridon' pri Nestan-Dareĝan':	723

.,& Reveno de Avtandil' al Arabio:	729
.,& Avtandil' petas veziron ricevi la permeson de Rostevan' por foriro:	736
.,& Interparolado de Avtandil' kun Ŝermadin':	742
.,& La testamento de Avtandil' al reĝo Rostevan':	744
.,& Preĝo de Avtandil':	747
.,& Rostevan' ekscias, ke Avtandil' sekrete foriris:	747
.,& Foriro de Avtandil' por la dua renkonto kun Tariel':	750
.,& Avtandil' trovas senkonscian Tarielon:	754
.,& La rakonto de Tariel', kiel li mortigis leonon kaj tigrinon:	759
.,& Rakonto, kiel kavaliroj alrajdis la kavernon, kie ili renkontis Asmaton:	761
.,& La foriro de Avtandil' al Pridon':	765
.,& Avtandil' alvenas al Pridon':	768
.,& Forveturo de Avtandil' por serĉado de Nestan-Dareĝan' kaj renkontiĝo kun la karavano:	775
.,& Rakonto pri tio, kiel Avtandil' venis Gulanŝaron:	780
.,& Amo de Fatma al Avtandil':	782
.,& Amletero de Fatma al Avtandil':	783
.,& La letero de Avtandil' al Fatma:	784
.,& Fatma rakontas pri sorto de Nestan-Dareĝan':	788
.,& Malliberigo de Nestan-Dareĝan':	799
.,& La letero de Fatma al Nestan-Dareĝan':	807
.,& La letero de Nestan-Dareĝan' al Fatma:	809
.,& La letero de Nestan-Dareĝan' al sia miĝnuro:	810
.,& La letero de Avtandil' al Pridon':	813
.,& Forveturo de Avtandil' el Gulanŝaro kaj renkontiĝo kun Tariel':	815
.,& Alveturo de Avtandil' kaj Tariel' al Nuradin-Pridon':	821
.,& Militkonsilo de Pridon':	823
.,& Militkonsilo de Avtandil':	824
.,& Militkonsilo de Tariel':	825
.,& Konkero de Kadĵa kastelo kaj liberigo de Nestan-Dareĝan':	826

.,& Alveturo de Tariel' al la reĝo de la maroj:	828
.,& La edziĝfesto de Tariel' kun Nestan-Dareĝan' en palaco de Pridon':	833
.,& Alveno de tri kavaliroj al la kaverno kaj forveturo al Arabio:	837
.,& Edziĝfesto de Tinatin' kun Avtandil' ĉe la reĝo de araboj:	844
.,& La edziĝfesto de Tariel' kun Nestan':	848
.,& Epilogo:	850

>

•
€€